

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ
การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตาม
โครงการประเมินผล นักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการ
เรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
DEVELOPING A LEARNING MANAGEMENT MODEL FOR THAI TEACHERS
TO ENHANCE THEIR ABILITIES READING LITERACY OF SECONDARY
SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO THE INTERNATIONAL
STUDENT ASSESSMENT PROGRAM (PISA) USING THE
ACTIVE LEARNING WITH THE COACHING PROCESS
AND MENTORING

คชา ปราณีตพลกรัง
ณัฐกิตต์ สิริวัฒนาทากุล
ปัญญา ธรรมบุตร

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทศว.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ
การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตาม
โครงการประเมินผล นักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการ
เรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
DEVELOPING A LEARNING MANAGEMENT MODEL FOR THAI TEACHERS
TO ENHANCE THEIR ABILITIES READING LITERACY OF SECONDARY
SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO THE INTERNATIONAL
STUDENT ASSESSMENT PROGRAM (PISA) USING THE
ACTIVE LEARNING WITH THE COACHING PROCESS
AND MENTORING

คชา ปราณีตพลกรัง
ณัฐกิตต์ สิริวัฒนาทากุล
ปัญญา ธรรมบุตร

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทสว.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 2) เพื่อออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และ 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการอบรม (Training) ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น จำนวน 100 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง Purposive Sample ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 วัน 12 ชั่วโมง กลุ่มตัวอย่าง การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้กับนักเรียน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยการเลือกแบบเจาะจง Purposive Sample ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนกับครูผ่านการอบรมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง จำนวน 1,000 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การโค้ช ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ที่ผ่านการอบรมการใช้รูปแบบการสอนฯ โดยการเลือกแบบอาสาสมัคร จำนวน 20 คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนกับครูผ่านการอบรมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จำนวน 1,000 คน เครื่องมือ

ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มืออบรม แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบฯ แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ แบบวัดความสามารถรู้เรื่องการอ่าน แบบประเมินความสามารถการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t- dependent) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า :

1. ผลวิเคราะห์การศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น จากการวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ

2. ผลการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1 กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2 วางแผนการเรียนรู้ 3 กระบวนการเรียนรู้เรื่อง การอ่าน 3.1 การเข้าถึงและค้นคืนสาระ 3.2 การบูรณาการและตีความ 3.3 การสะท้อนและประเมิน 4 ทบทวนการเรียนรู้ที่ได้ 5 ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ และ 6 ประเมินผลการเรียนรู้ และผลประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฉบับร่างในภาพรวมสอดคล้องและมีความเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.08) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.62)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 13.12) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.76) เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าความสามารถรู้เรื่องการอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 24.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.10)

4. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ผลสะท้อนผลในการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้พบว่ารูปแบบนี้มีผลดีในหลายด้าน นักเรียนแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และมีการรู้เรื่องการอ่านมากขึ้น ขณะที่ครูพบว่า การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนช่วยให้

นักเรียนมีความเข้าใจที่ดีขึ้น และกระบวนการต่าง ๆ เช่น การบูรณาการและตีความ รวมถึงการสะท้อนและประเมินช่วยเสริมทักษะการวิเคราะห์และการประเมินตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน Reading Literacy ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.80) แสดงว่ามีความคิดเห็นระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้, การรู้เรื่องการอ่าน, แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก, กระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง

ABSTRACT

The Development of a Learning Management Model for Thai Language Teachers to Enhance Reading Literacy for Secondary School Students Based on the Programme for International Student Assessment PISA Using Active Learning Approaches in Conjunction with Coaching and Mentoring.

Objectives: To study the context, current conditions, and needs for developing a learning management model for Thai language teachers to enhance the reading literacy of secondary school students based on PISA, utilizing active learning approaches along with coaching and mentoring. To design and develop a learning management model for Thai language teachers aimed at improving the reading literacy of secondary school students in line with PISA, incorporating active learning concepts in combination with coaching and mentoring. To implement and test the learning management model for Thai language teachers to boost the reading literacy of secondary school students according to PISA standards, employing active learning, coaching, and mentoring techniques. To evaluate and refine the learning management model for Thai language teachers to advance the reading literacy of secondary school students in alignment with PISA, using active learning approaches together with coaching and mentoring. Sample Groups: Training: A purposive sample of 100 lower secondary school Thai language teachers under the Khon Kaen Educational Service Area Office, selected for training over 2 days (12 hours) in the second semester of the 2023 academic year. Model Implementation: A purposive sample of 1,000 lower secondary school students under the Khon Kaen Educational Service Area Office, taught by teachers who have undergone training using the newly developed learning management model during the first semester of the 2024 academic year. Coaching: A volunteer sample of 20 lower secondary school Thai language teachers under the Khon Kaen Educational Service Area Office, who have received training in the learning management model. Another purposive sample of 1,000 lower secondary school students under the Khon Kaen Educational Service Area Office, taught by these trained teachers during the first semester of the 2024 academic year. Research Tools: The research employed the learning management model and training manual, lesson plans based on the model, assessments for understanding the learning management model, reading literacy assessment tools, lesson plan writing ability evaluations, and

learning management competency evaluations. Quantitative data were analyzed using mean (\bar{x}) and standard deviation (S.D.), along with t-tests (t-Independent). Qualitative data were analyzed using content analysis.

Research Findings:

1. The analysis of the context, current situation, and needs-based on document review, surveys, interviews, and focus group discussions-revealed that a learning management model is critically necessary for developing Thai language teachers to enhance students' reading literacy. The proposed model comprises six components: **1) Principles 2) Objectives 3) Learning management Process 4) Media and Learning Resources 5 Assessment and Evaluation 6) Key Conditions for Successful Implementation of the Model.**

2. The development of a learning management model for Thai language teachers to enhance secondary students' reading literacy, aligned with the Program for International Student Assessment (PISA), utilized active learning concepts integrated with coaching and mentoring processes. The model comprises six learning management steps (1) defining learning objectives, (2) planning the learning process, (3) implementing the reading literacy process (including 3.1 accessing and retrieving information, 3.2 integrating and interpreting information, and 3.3 reflecting and evaluating information), (4) reviewing learning outcomes, (5) applying and synthesizing knowledge for practical use, and (6) evaluating learning outcomes. The overall evaluation of the draft learning management model indicated a high level of consistency and suitability with a mean ($\bar{x} = 4.08$) and a standard deviation (S.D.= 0.62).

3. The implementation of the learning management model for Thai language teachers aimed at improving reading literacy for secondary school students according to PISA, using active learning approaches along with coaching and mentoring, demonstrated the following: with statistical significance at .05. Pre-instruction scores had a mean ($\bar{x} = 13.12$) and a standard deviation (S.D. = 3.76), while post-instruction scores increased to a mean ($\bar{x} = 24.50$) with a standard deviation (S.D. = 3.10).

4. The evaluation of the learning management model for Thai language teachers to enhance secondary students' reading literacy, aligned with the Program for International Student Assessment (PISA) and based on active learning, coaching, and mentoring processes, yielded positive outcomes in multiple aspects. Students demonstrated increased enthusiasm for learning and improved reading literacy, while teachers observed that setting clear objectives helped students achieve a better understanding of the content. Processes such as integration and interpretation, as

well as reflection and evaluation, effectively enhanced students' analytical and self-assessment skills. Furthermore, student feedback on the implementation of this model showed a high level of agreement, approach had a mean (\bar{x} = 4.28) and a standard deviation (S.D. = 0.80), indicating a high level of positive opinion.

Keywords: Learning Management Model, Reading Literacy, Active Learning, Coaching Mentoring.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ท
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 คำถามการวิจัย	6
1.4 สมมติฐานการวิจัย	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.6 นิยามศัพท์	9
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น	9
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
1.9 หน่วยงานที่ผลการวิจัยไปใช้	11
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา	15
2.3 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน	18
2.4 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้	19
2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	21
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	29
2.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านรู้เรื่อง/การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทาง PISA	40
2.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
2.9 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	56
ชั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D1) การออกแบบและพัฒนา	65
ชั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research :R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียน นานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการ โค้ชและระบบพี่เลี้ยง (Implementation)	78
ชั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D2) การประเมินผล (Evaluation : E) รูปแบบการจัดการเรียนรู้	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
4.1 ผลการวิเคราะห์ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Need Analysis: R1)	87
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Design and Development)	102
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : R2)	110
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation : D2)	115
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	124
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	126
5.3 ข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย และประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้	140
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	142
ภาคผนวก ค ค่าทดสอบที (t-test) คะแนนของครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	205
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	208
ภาคผนวก จ คู่มืออบรม	261
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการรู้เรื่องการอ่าน	

โดยใช้แนวความคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	307
ภาคผนวก ช จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	313
ภาคผนวก ซ เผยแพร่ผลงานวิจัย TCI1	319
ประวัตินักวิจัย	321

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
3.1	สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R1) กาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Analysis : A)	61
3.2	ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research :R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation))	79
3.3	ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D2) การประเมินผล (Evaluation : E)	83
4.1	ผลการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ของครูภาษาไทย จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน	93
4.2	ผลการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ของครูภาษาไทย จำนวน 10 คน	97
4.3	ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยก ระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยม ศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	105
4.4	แสดงผลคะแนนความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรม	111
4.5	แสดงผลการประเมินความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย	112
4.6	ผลการประเมินความสามารถจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย	113
4.7	ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน	120

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตาจากที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่หลัก เป็นปรีชางานวิจัยนี้ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือคอยชี้แนะแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจน การให้ประสบการณ์ในการทำวิจัยด้วยความเอาใจใส่ด้วยความเมตตา เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน โรงเรียนในสังกัดศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ที่ได้ให้ความ ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลที่ครบถ้วน ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้เฝ้า ระวัง และขาดมิได้คือ กราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต อีสาน ทุกท่านที่ได้เมตตาแก่คณะผู้วิจัย

สุดท้ายนี้คณะผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ครอบครัว ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ และอีกหลายท่านที่ได้กล่าวนาม ที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และเป็นแรง บันดาลใจให้คณะผู้วิจัยมีมานะ พยายามในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ บิดา มารดา ผู้ทรงคุณวุฒิ และครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์วิद्याการต่าง ๆ ให้แก่คณะผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุน สนับสนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

ดร. คชา ปราณีตพลกรัง

หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

4 กันยายน 67

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำต้องเป็นเช่นนี้ก็เพราะต้องเตรียมคน ไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะ สูงในการเรียนรู้และปรับตัวครูเพื่อศิษย์จึงต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะ เดียวกันต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เหมือนหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 20 หรือ 19 ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 7C 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้) และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information & Media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) (วิจารณ์ พานิช, 2558 : 6-7)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม 2545 และ 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้ระบุว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (Children Center) กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้มาตรา 24 ยังระบุเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและ เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้

ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และ บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ศึกษาธิการกระทรวง (2546)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษานั้นจะต้องคำนึงถึงความสำคัญของผู้เรียน และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดรักการอ่าน สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ ตลอดจนปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมที่ดีให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดสมรรถนะสำคัญคือความสามารถในการคิดซึ่งเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะการอ่านแพร่ไปที่ไหนความรู้ก็แพร่กระจายไปที่นั่น การอ่านเป็นประจำจะช่วยให้ผู้อ่านมีสติปัญญาเพิ่มมากขึ้น การอ่านเป็นการลับสมองของผู้อ่านตลอดเวลา ดังนั้นการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำคัญสำหรับ ทุกคน คนที่อ่านหนังสือไม่ออกย่อมเป็นคนที่ขาดโอกาสในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การประกอบอาชีพ หรือแม้กระทั่งการดำรงชีวิต ซึ่งสุนีดี ภูจิราพันธ์ (2554) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านทำให้ได้รับความรู้ เนื้อหาสาระความคิด ทักษะคิด และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ และที่สำคัญสามารถทวนสอบความรู้หรือเนื้อหาที่อ่านได้ถ้าไม่เข้าใจ นอกจากนี้การอ่านยังทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ที่อยากรู้เมื่อต้องการอยากรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้อ่านสามารถหาหนังสือเรื่องนั้นมาอ่านได้ จะทำให้หายข้องใจหรือข้อสงสัยในเรื่องนั้น ๆ อีกทั้งการอ่านจะทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่เราต้องการอยากรู้ การอ่านทำให้ผู้อ่านได้ฝึกการคิด การวิเคราะห์ การใช้เหตุผล จะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่คิดและทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด ทักษะคิดและประสบการณ์แปลกใหม่ เพิ่มพูนความรู้ของตัวเองจนสามารถพัฒนาความสามารถของตนเองหรือสร้างสรรค์ผลงาน ของตัวเองได้ ตลอดจนทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน ความบันเทิง และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดเป็นการหาความเพลิดเพลินที่มีประโยชน์และคุณค่า การอ่านมีหลายประเภทด้วยกัน ได้แก่ การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านเชิงวิเคราะห์ อ่านตีความ อ่านอย่างมีวิจารณญาณ อ่านประเมินค่า เป็นต้น การอ่านอีกประเภทหนึ่งที่นานาชาติใช้ทดสอบประชากรวัยเรียนที่มีอายุ 15 ปี ก็คือการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ทั้งนี้เพื่อประเมินถึงความสามารถด้านการอ่านว่ามีความเข้าใจเรื่องที่อ่านมากน้อยเพียงใด สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้หรือไม่

การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่ว และเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้ และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะ และประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารความรู้ ความคิดให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายในการขับเคลื่อนโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA (Programme for International Student

Assessment) ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุก ๆ 3 ปี เพื่อติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณภาพ การเรียนรู้ของนักเรียน และมุ่งให้ข้อมูลในระดับนโยบาย โดยประเมินนักเรียนกลุ่มอายุ 15 ปี ซึ่งสากลถือว่าเป็นวัยการศึกษาภาคบังคับ การประเมินนักเรียนนานาชาติของ PISA เป็นการประเมิน ความสามารถของนักเรียนในด้านการรู้เรื่อง การอ่าน การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ และการรู้เรื่อง คณิตศาสตร์ และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับ นักเรียนให้เป็นผู้รู้เรื่อง การอ่าน ซึ่งนับเป็น รากฐานสำคัญให้มีความเข้มแข็ง (รายงานการพัฒนาการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) : PISA), สพป. พิจิตร เขต 1) โดย NAEP (2013) ได้กล่าวว่า การรู้เรื่องการอ่าน หมายถึง กระบวนการอ่านที่ท่า ความเข้าใจข้อความ การพัฒนาและตีความ การนำความหมายจาก ประเภทของบทความมาใช้ตาม วัตถุประสงค์ หรือ สถานการณ์ต่างได้สอดคล้องกับ Australian Council for Educational Research (online) กล่าวถึง การรู้เรื่องการอ่าน สรุปได้ว่า หมายถึง การอ่านที่อยู่ในระดับที่สูงกว่า การ ถอดรหัสคำที่เขียนและทำความเข้าใจเนื้อหาที่แท้จริง ของคำเหล่านั้น ซึ่งรวมถึงการทำความเข้าใจ ข้อความ ทัวไป การตีความสิ่งที่อ่าน และสะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ที่ได้จากการอ่านเนื้อหา ดังกล่าว โดยมีแสดง ความคิด โต้แย้งจากมุมมองที่มาจากการอ่าน การรู้ การอ่านได้รวบรวมมาจากการ ทดสอบ PISA ที่เน้น ทักษะการอ่านที่นำมาใช้ในชีวิตรประจำวัน นอกจากนี้ OECD (2012) กล่าว ว่าการรู้เรื่องการอ่านหมายถึง ความเข้าใจ (understanding) การใช้ (using) การสะท้อน (reflecting) และความรักและผูกพันกับการอ่าน (engaging) ในถ้อยความที่เป็นข้อเขียน (written texts) ที่ได้ อ่าน เพื่อไปบรรลุเป้าหมายของแต่ละคน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของตน และมีส่วนร่วมใน สังคม

อย่างไรก็ตามแม้ว่าการอ่านจะมีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ แต่ก็ยังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ของประเทศยังมีทักษะดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยจากรายงานผล การประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่กำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ไว้ มาตรฐานที่ 4 นับเป็นมาตรฐานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน กล่าวคือเป็นการมุ่งให้ผู้เรียนมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อย่างไรก็ตามจากรายงานผลการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่มีผลการประเมินต่ำ ที่สุดหรือมาตรฐานที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ผลการประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปรับปรุง มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ระดับดี เพียงร้อยละ 10.4 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ.), 2550) สอดคล้องกับผลจากการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment: PISA) ประจำปี 2015 พบว่าสิงคโปร์ซึ่งมีคะแนนสูงสุด คือ 535 คะแนน สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD อยู่ 40 คะแนน สามประเทศรองลงมาจากสิงคโปร์ ได้แก่ แคนาดา ฟินแลนด์ และฮ่องกง(จีน) มีคะแนนสูงกว่า ค่าเฉลี่ย OECD อยู่อย่างน้อย 30 คะแนน และ อีกห้าประเทศมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD อยู่ระหว่าง 20 ถึง 30 คะแนน ได้แก่ เอสโตเนีย ไอร์แลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลีและนอร์เวย์ นอกจากนี้ ยังมีอีกสิบสามประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี มาเก๊า(จีน) เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส สโลวีเนีย สวีเดน

และสหราชอาณาจักร ที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD ด้วยเช่นกัน ในขณะที่จีน สหพันธรัฐรัสเซีย สเปน สวิตเซอร์แลนด์ จีนไทเป สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม มีคะแนนใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย OECD ส่วนที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD พบในอีก 41 ประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย กระทรวงศึกษาธิการ (2561) นอกจากนี้จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทยระดับ โดยส่วนใหญ่ กล่าวไปในทำนองเดียวกันว่า ปัญหาของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาด้านการอ่าน พบว่า มีปัญหาหลัก 2 ประการ คือ ปัญหาจากตัวครู และปัญหาจากตัวผู้เรียน ทั้งนี้ปัญหาจากตัวครูพบว่าครูส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ ยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบรรยาย ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ออกแบบใบงานหรือกิจกรรมไม่หลากหลาย และวัดและประเมินผลด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณยังไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ส่วนปัญหาด้านผู้เรียนนั้น พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจอ่านบทอ่าน มักจะสนใจเพียงแค่ตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร แต่ขาดการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเรื่องราว เหตุการณ์ หรือบทอ่านต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอน

จากผลการประเมินและการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีปัญหาด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนาสมรรถนะสำคัญในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในปัจจุบันไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนากระบวนการคิด เพราะกระบวนการเรียนรู้ยังเน้นการให้ความรู้แบบครูคอยป้อน ด้วยการให้ผู้เรียนจำ ทำ ใช้ มากกว่าการสร้างและพัฒนาการสอนของครูส่วนใหญ่ยังมีลักษณะการให้ความรู้มากกว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา รู้จักวิธีแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง กองวิจัยทางการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ (2541); พนม พงษ์ไพบูลย์ (2542); ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2543); กระทรวงศึกษาธิการ (2549) การเรียนการสอนระบบท่องจำที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมายาวนานหลายร้อยปีทำให้เด็กนักเรียนไทยส่วนใหญ่ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณครู อาจารย์และหลักสูตรไม่เสริมสร้างให้ผู้เรียนคิดเป็น วิเคราะห์ เป็นและประยุกต์ใช้ในโลกแห่งความเป็นจริงได้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541) สอดคล้องกับพิศนา แฉมมณี (2546) ที่กล่าวว่า ปัญหาในการพัฒนาการคิดของนักเรียน คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการคิด ครูไม่เข้าใจวิธีการ รูปแบบหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด หรือวิธีการพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน ทำให้ครูขาดความมั่นใจและประสบปัญหาในกาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน

ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีโครงสร้างความรู้ กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมการรู้การอ่านตาม PISA ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการ ทฤษฎีโครงสร้างความรู้กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมการรู้การอ่านตาม PISA ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น การ ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปัญหา ในสภาพจริง และระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ โดยนำไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนราชวินิตมัธยม จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 1 ภาค การศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบประเมินการรู้การอ่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบ คะแนนความสามารถในการรู้การอ่าน ระหว่างและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test dependent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (one-way analysis of variance with repeated measures) ผลการวิจัย 1.รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้การอ่าน โดยมีหลักการ 3 ประการ ได้แก่ การใช้สถานการณ์จริงที่สัมพันธ์กับความรู้ ประสบการณ์เดิม การสร้างความตระหนักในคุณค่าของกระบวนการอ่านและใช้กลวิธีกระตุ้นความคิดที่หลากหลาย การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดบทอ่านจากสื่อในชีวิตประจำวัน 2) การใช้กลวิธีอ่าน 3) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อ่านกับผู้อื่น 4) การสะท้อนผลการอ่าน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดำเนินการระหว่างและหลัง การจัดการเรียนการสอนโดยประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 2.ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผลจากการทดลองใช้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการรู้การอ่านในภาพรวมสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 และสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกองค์ประกอบ โดยมีความสามารถในการด้านความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมา คือ การใช้ และการสะท้อนความคิด

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง ทั้งนี้เพื่อจะได้พัฒนาการเรียนการสอนด้านการอ่านให้แก่ผู้เรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ

ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1.3 คำถามการวิจัย

1) สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เป็นอย่างไร

2) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเป็นอย่างไร

3) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเป็นอย่างไร

4) การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเป็นอย่างไร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1. ครูภาษาไทยที่ได้รับการอบรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้หลังอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม

2. นักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง มีความสามารถรู้เรื่องการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การอบรม (Training)

ประชากร

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
จำนวน 1250 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
จำนวน 100 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2566

ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้กับนักเรียน

ประชากร

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 23,045 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample)
ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนกับครูผ่านการอบรมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับ
ความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ
ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช
และระบบพี่เลี้ยง จำนวน 1,000 คน

ระยะที่ 3 การใช้การโค้ช

ประชากร

1) ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น ที่ผ่านการอบรมการใช้รูปแบบการสอนฯ จำนวน 100 คน

2) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 23,045 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
ที่ผ่านการอบรมการใช้รูปแบบการสอนฯ โดยการเลือกแบบอาสาสมัคร จำนวน 20 คน นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2567 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนกับครูผ่าน
การอบรมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง
การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียน
นานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
จำนวน 1,000 คน

ตัวแปรที่วิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับ
ความสามารถ การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ
ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและ
ระบบพี่เลี้ยง

ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ
รู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียน
นานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง

2) ความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

เนื้อหาสาระ

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน เป็นเนื้อหาที่ได้ตรงตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตรงตามโครงการประเมินผลนักเรียน
นานาชาติ (PISA)

ระยะเวลาในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 วัน 12 ชั่วโมง

1.6 นิยามศัพท์

1.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ การรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถ การรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ

2.ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนจากการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประเมินได้จากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การนำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การประเมินการจัดการเรียนรู้ และการทดสอบด้วยแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. การโค้ช (Coaching Approach) หมายถึง กระบวนการพัฒนาครูภาษาไทย โดยใช้วิธีชี้แนะคอยให้คำปรึกษา ซึ่งผู้โค้ชคือผู้วิจัย และผู้รับการโค้ชครูภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการรู้เรื่อง การอ่าน

4. โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) หมายถึง PISA เป็นคำย่อมาจากคำว่า Programme for International Student Assessment หรือ โครงการประเมินผลการศึกษา นักเรียนนานาชาติ เป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือ และพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจว่าระบบการศึกษาของประเทศได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ โดย PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ที่จะใช้ความรู้และทักษะในด้าน การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน

5. การรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) หมายถึง ความรู้และทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราว และสาระของสิ่งที่ได้อ่าน ตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมิน คิดวิเคราะห์ ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน สามารถขยายผลและคิดย้อนวิเคราะห์ความหมายของข้อความที่ได้อ่าน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของตน ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

คณะผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ที่มีลักษณะเป็นแบบแผนเชิงผสมผสานแบบรองรับภายใน (The Embedded Design) ด้วยการศึกษาวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods)

เพื่อตอบคำถามการวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดการวิจัยเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น (Need Analysis: R1) ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development : D1) ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ (Implementation: R2) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอน (Evaluation: D2) การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลดังนี้ 1) ข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่ งานวิจัย หนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) ข้อมูลด้านบุคคล โดยการสอบถาม สัมภาษณ์ สทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 3) ข้อมูลด้านพื้นที่ โดยเป็นการลงพื้นที่ภาคสนามในการเก็บข้อมูล ได้แก่ 1) ครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตจันทบุรี ที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น วิธิดำเนินการวิจัย ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิจัยโดยสังเขปดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น (Need Analysis : R1) มีขั้นตอนดังนี้ 1.ศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานความต้องการสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอน 2. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของการเรียนการสอน 3. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Deep Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1.แบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการเรียนการสอน 2.แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน 3.แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอน 4.แบบสัมภาษณ์ผู้สอนภาษาไทย ระดับอุดมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development : D1) มีขั้นตอนดังนี้ 1.การพัฒนาาร่างรูปแบบการสอน 2.นำร่างรูปแบบการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพเพื่อหาความสอดคล้องและความเหมาะสม จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง 3.ตรวจสอบร่างรูปแบบการสอนโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านหน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ จำนวน 2 คน ซึ่งพิจารณา 4 ประเด็น ได้แก่ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และประโยชน์ของรูปแบบการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1.ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้และความสอดคล้อง 2.แผนการจัดการเรียนรู้ 3.แบบประเมิน 4. แบบสังเกต ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ (Implementation : R2) เป็นการทดลองใช้รูปแบบ เป็นการให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านการอบรมได้ทดลองใช้รูปแบบการสอนกับเด็กปฐมวัย จากนั้นผู้วิจัยและครูที่เลี้ยงติดตามโดยใช้กระบวนการโค้ช เป็นการติดตามกระบวนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ใช้รูปแบบการสอน โดยเป็นการติดตามในลักษณะที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยสังเกตพฤติกรรมเป็นเวลา 1 เดือน ตามแบบสังเกตที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1.แผนการจัดการเรียนรู้ 2.แบบประเมิน

ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู 3. แบบประเมินพัฒนาการด้านภาษาของเด็กปฐมวัย 4. แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ชั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอน (Evaluation: D2) มีขั้นตอนดังนี้ 1. ตรวจสอบแบบประเมินการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน 2. แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการอ่าน 3. สอบถามความคิดเห็นครู 4. สัมภาษณ์ครูและนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และวิเคราะห์สรุปแบบอุปนัย (analytic induction) เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนโดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลเป็นระยะ ทุกครั้งที่สิ้นสุดการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ผู้วิจัยถอดบทสัมภาษณ์และเขียนรายละเอียดของการสัมภาษณ์ออกมาทันที เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์คนต่อไป

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง
2. ได้พัฒนาความสามารถรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน
3. ได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้แก่ครู

1.9 หน่วยงานที่ผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา

2.3 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน

2.4 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านรู้เรื่อง/การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)

ตามแนวทาง PISA

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษา ให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าทางวรรณคดี และภูมิปัญญา ทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงามในชีวิต

การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือและเชื่อมั่นด้วย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูด

และการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดความเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ เลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงตามความหมายและ ถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งมีคุณค่า การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอด ความรู้สัจนิรันดร์ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของ ภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและความภูมิใจ ในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

วิสัยทัศน์

มุ่งให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในการสื่อสารทั้งด้านการอ่าน การฟัง ดู พูดและเขียน มีความคิดสร้างสรรค์ รักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ ตระหนักในวัฒนธรรม การใช้ ภาษาไทยและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษา สามารถ นำทักษะทางภาษามาพัฒนาตนเองและประยุกต์ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมตามสถานการณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ก้าวไปในสากลบนพื้นฐานความ เป็นไทยอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในการใช้ภาษาไทยให้มีมาตรฐานการศึกษาชาติ
2. พัฒนาระบบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูดตลอดจนการใช้ ภาษาให้มีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
5. ปลุกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภาษาไทย ภูมิปัญญาไทย ในฐานะที่เป็น มรดกของชาติ
6. นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียน เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมใน การใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจา ต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล

และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม กระทรวง ศึกษาธิการ (2551)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา

ความเป็นมาของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มีประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการ อย่างยาวนานในการสร้างนวัตกรรม (Innovation) และประดิษฐ์กรรม (invention) ทางด้านวิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรมและธุรกิจของโลกตะวันตก ทำให้เกิดผลผลิตสำคัญของโลกมากมายที่มีบทบาทต่อความคิดและ การเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงโลกอย่างต่อเนื่องจาก อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น การค้นพบวัคซีน การประดิษฐ์หลอดไฟฟ้า การพัฒนาเครื่องจักรสำหรับการผลิตใน โรงงานอุตสาหกรรม การผลิตโทรศัพท์ ตู้เย็น การคิดค้นวิธีการคุมกำเนิด การพัฒนาคอมพิวเตอร์ การเกิดของ อินเทอร์เน็ต ที่มีผลกระทบที่ยิ่งใหญ่ต่อการสื่อสารของมวลมนุษยชาติ เป็นต้น แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) สามารถสร้างความก้าวหน้าทางความคิดและการคิดค้น ประดิษฐ์กรรมใหม่ ๆ ให้กับศาสตร์ทุกสาขาวิชา ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม แพทยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ศิลปศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์และ นักวิจัย จำนวนมากที่ได้สร้าง งานการวิจัยและพัฒนาที่เป็นบ่อเกิดของนวัตกรรมและประดิษฐ์กรรมไว้มากมาย ซึ่งสามารถ ยกตัวอย่างพอเป็นสังเขป อาทิเช่น Isaac Newton (1642-1727) นักฟิสิกส์ นักดาราศาสตร์ชาว อังกฤษ ผู้ค้นพบสิ่งที่ไม่มีผู้ใดเคยค้นพบมาก่อน คือ กฎแรงโน้มถ่วงของโลก เป็นผู้ประดิษฐ์กล้อง โทรทรรศน์ และสิ่งประดิษฐ์อีกหลายอย่าง Benjamin Franklin (1706-1790) นักวิทยาศาสตร์ชาว อเมริกัน ได้ทำการทดลองและค้นพบ กระแสไฟฟ้าสถิต ผู้ประดิษฐ์หลอดไฟฟ้าก้านยาว เต้าไฟฟ้า และสิ่งประดิษฐ์อื่นอีกมากมาย ต่อมามีบทบาท เป็นนักเขียน นักการเมือง นักการทูต ซึ่งมีบทบาท

และอิทธิพลอย่างสูง ต่อการพัฒนาประเทศสหรัฐอเมริกา Alexander Graham Bell (1847-1922) นักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษเป็นผู้ประดิษฐ์โทรศัพท์พร้อม ๆ กับเอลิซา เกรย์ นักประดิษฐ์ชาวอเมริกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการติดต่อสื่อสารของโลกเป็นอย่างมากและ ได้ก่อตั้งบริษัท Bell telephone ที่ดำเนินการวางระบบโทรศัพท์และเป็นแนวทางมาถึงปัจจุบัน Thomas Edison (1847-1931) นักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน ผู้ประดิษฐ์หลอดไฟฟ้า (1890) และได้ ประดิษฐ์เครื่องใช้มากมาย เป็นผู้ริเริ่มนำหลักการวิจัยและพัฒนาสำหรับการผลิตและกระบวนการผลิต มาประยุกต์ในเชิงอุตสาหกรรม เป็นผู้ก่อตั้งบริษัท General Electric พัฒนาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หลายอย่าง และได้จดลิขสิทธิ์ผลงานค้นคว้าจำนวน 1,093 รายการ การวิจัยและพัฒนาที่มีบทบาทสำคัญต่อการแข่งขันและพัฒนาเทคโนโลยียุคใหม่ ทำให้เกิดบริษัท ที่มุ่งพัฒนาความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เช่น บริษัท Microsoft (1975), บริษัท Apple (1976), สำนักข่าว CNN (1980), Dell (1983), Lotus Software (1982), เป็นต้น ด้วยความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดทำให้เกิดระบบ การสื่อสารสารสนเทศยุคใหม่ ด้วยการเกิดของ Wikipedia (2001), Google (2004), YouTube (2004), Line (2010), Facebook (2012) เป็นต้น

ความหมายของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีองค์ประกอบของการประสานกัน ระหว่าง “การวิจัย” และ “การพัฒนา” โดยการวิจัยเป็นกระบวนการตรวจสอบ (ยืนยันความถูกต้อง และน่าเชื่อถือ) แสวงหา (สืบค้นองค์ความรู้ที่มีอยู่แต่ยังไม่มี การค้นพบมาก่อน) หรือสร้าง ประดิษฐ์กรรม (นวัตกรรมหรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน) โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ส่วน การพัฒนา เป็นกระบวนการปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นและเหมาะสมกว่าเดิมหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการหรือ ผลผลิต จนมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ อันเป็นประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน หรือสังคมโดยรวม ทิศนา แคมมณี (2540) ได้กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนาหมายถึง การวิจัยที่มุ่ง นำเอาความรู้จาก การวิจัยบริสุทธิ์ไปวิจัยต่อโดยพัฒนาเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้ แก้ปัญหา และทดลองใช้จนได้ผล เป็นที่น่าพอใจแล้วจึงนำไปเผยแพร่ใช้ในวงกว้างเพื่อพัฒนางานให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์ (2543) กล่าวว่า การวิจัยและ พัฒนาเป็นการวิจัย ที่มีจุดหมายเพื่อสร้างหรือค้นหาแนวคิด แนวทาง วิธีปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ที่ นำไปใช้เพื่อพัฒนา กลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์กร จุดหมายปลายทางที่คาดหวังจึงเป็นการมุ่งให้เกิด การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เช่น แนวคิด พฤติกรรม วิธีปฏิบัติที่คาดว่าจะดีขึ้น วาโร เฟ็งสวัสดี (2552) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา หมายถึงกระบวนการศึกษาค้นคว้า อย่างมีระบบมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา และตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมี 2 ลักษณะได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ (Material) และผลิตภัณฑ์ ประเภทวิธีการหรือกระบวนการ (Process) โดยดำเนินการ ทดสอบใน สภาพจริงและทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รอบ จนได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ในการ พัฒนากลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์กรให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กฤษิยากร เตชะปิยะพร (2552) กล่าวว่า เป็นการวิจัยลักษณะหนึ่งที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ พัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพ หรือการ พัฒนาวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งในปัจจุบัน องค์กรจำนวนมากได้พยายาม ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมี ความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา โดยเชื่อว่า การวิจัยและพัฒนา จะช่วยให้ได้ทางเลือก หรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ

ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา มีลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1. เป็นการนำความรู้หรือความเข้าใจที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นต้นแบบใช้งาน เป็นการทำวิจัยเพื่อ แสวงหาหรือสร้างสรรค์ภูมิปัญญาใหม่ แล้วทำการพัฒนาด้วยการคิดค้น ต่อยอดความรู้ความเข้าใจดังกล่าว ให้อยู่ในรูปต้นแบบการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้ เช่น ผลผลิตกระบวนการหรือ การบริการใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้ใช้และสังคม 2. เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากจุดแข็งของการวิจัยและพัฒนา มี 3 กระบวนการหลัก ได้แก่ การวิจัย การพัฒนา และการเผยแพร่ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ได้ความรู้หรือ ความเข้าใจในแง่มุมใหม่ สำหรับนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ และถ่ายทอดไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง จึงต้องกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ที่กล่าวว่า “อย่างเป็นระบบ” เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามขั้นตอน ของกระบวนการวิจัยและพัฒนา ส่วนที่กล่าวว่า “อย่างต่อเนื่อง” เป็นกระบวนการดำเนินงานที่จะต้องกระทำ ติดต่อกัน โดยใช้ระยะเวลาในการทำ กิจกรรมการวิจัยและพัฒนา และเผยแพร่ผลผลิตไปสู่ผู้ใช้อย่างกว้างขวาง และเป็นรูปธรรมต้องใช้ ระยะเวลา 3. มีการดำเนินงานอย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ การทำวิจัยและพัฒนาทุก ขั้นตอน จะต้อง กระทำอย่างพิถีพิถันภายใต้การกำกับติดตาม แล้วตรวจสอบซ้ำหลายครั้งเพื่อให้เกิด ความมั่นใจว่าผลผลิต ขั้นสุดท้าย (End of Product) ของกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ในรูปของ ผลิตภัณฑ์มีความถูกต้องและ เชื่อถือได้ ตรงตามระดับมาตรฐานก่อนการเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้หรือสังคม 4. ใช้วิธีการผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพในการวิจัย การวิจัยและพัฒนา โดยทั่วไปนักวิจัยจะใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพตามฐานคติที่อยู่ภายใต้ กระบวนทัศน์แบบปฏิบัตินิยม ประโยชน์นิยมเป็นหลัก เช่น ผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ ในขั้นตอนการ การรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการวิจัย เชิงทดลองในขั้นตอน ทดสอบคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่การศึกษา เฉพาะกรณีในขั้นตอนการเผยแพร่ ผลิตภัณฑ์ สู่กลุ่มผู้ใช้หรือชุมชนใดชุมชนหนึ่ง 5. มุ่งเน้นการ ตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ผลการวิจัย และ พัฒนา จุดเน้นสำคัญของการวิจัยและพัฒนา เป็นการ ดำเนินการวิจัยที่จะต้องตอบสนองความต้องการของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลผู้ประสงค์จะนำผลิตภัณฑ์ ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ไปใช้งาน และหรือประกอบการค้าตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีอยู่ในหน่วยงาน องค์กรหรือ ชุมชนดังนั้น ในการออกแบบการวิจัยและพัฒนา นักวิจัยกำหนดให้ ผู้ที่คาดว่าจะนำ ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการวิจัยและพัฒนา ตั้งคำถามหรือ โจทย์การวิจัย รวมทั้งการสนับสนุน งบประมาณ เป็นต้น ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างความรู้สึกเป็น หุ้นส่วนในการทำวิจัยและพัฒนาร่วมกับ นักวิจัยแล้ว ยังจะส่งผลดีต่อการยอมรับและการนำ ผลิตภัณฑ์ไปใช้อีกด้วย 6. ผลของการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณค่าและมูลค่าสูงสามารถจดทะเบียนเป็น สิทธิบัตรได้ ผลของการ วิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะที่อยู่ในรูปผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญา ที่เกิดจากการ สร้างสรรค์และการลงทุนลงแรงของนักวิจัย อาจจะมีคุณค่า (Value) และมูลค่า (Worth) เชิงพาณิชย์ หรือเป็นประโยชน์ในแง่การทำกำไรสูง นักวิจัยสามารถจดทะเบียนเพื่อคุ้มครองสิทธิให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์และพระราชบัญญัติสิทธิบัตร ทั้งในประเทศและนานาชาติได้

2.3 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน

การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา โดยการวิจัย และพัฒนาเป็นกระบวนการของการศึกษาที่เป็นระบบเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่หรือนำความรู้เดิมที่มีอยู่มาปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการคิดค้น ออกแบบ สร้างสรรค์ ผลงานที่ดีมีคุณภาพซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ระยะดังต่อไปนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555) ระยะที่ 1 วิจัย (Research: R1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพการปฏิบัติจริง ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือการประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัย การวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสังเคราะห์ ไปสู่ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Develop : D1) คือ ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาโดยนำผลจาก ขั้นตอนที่ 1 (R1) มาพัฒนานวัตกรรมทำให้นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย และในขั้นพัฒนา (D1) นี้ต้องพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพก่อน ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (R2) คือนำนวัตกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายโดยมีการประเมินระหว่างใช้และ เมื่อใช้แล้ว ดำเนินการในขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (D2) โดยประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมหรือวิธีการ ที่นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายและอาจมีการปรับปรุงแก้ไขหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการนำไปใช้ กับกลุ่มเป้าหมาย การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการวิจัย ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเข้าด้วยกันเพื่อให้ผลการวิจัยมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งคุณค่าของการ วิจัยแบบผสมผสานวิธี Creswell and Plano Clark (2007) คือ 1) ช่วยลดข้ออ่อนของงานวิจัยเชิง ปริมาณและเชิงคุณภาพ เนื่องจากงานวิจัยเชิงปริมาณจะขาดข้อมูลเชิงลึกทางบริบทและข้อมูลของผู้ที่ มีส่วนร่วมในขณะที่งานวิจัยเชิงคุณภาพมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่น้อยและขาดความ เป็นปรนัย 2) ให้หลักฐานที่ชัดเจนเนื่องจากผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพซึ่งจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากกว่าที่จะทำเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง 3) ช่วยให้ได้คำตอบ ที่ชัดเจนมากขึ้นเนื่องจากการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย 4) เป็นการส่งเสริมให้ผู้วิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ทำงานร่วมกัน 5) สนับสนุนให้มีการใช้ กระบวนทัศน์ที่หลากหลาย 6) เป็นงานวิจัยที่สามารถปฏิบัติได้จริง โดยใช้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยออกแบบการวิจัยแบบรองรับภายใน (The Embedded Design) ด้วยการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) เพื่อตอบคำถาม การวิจัยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบบจำลองของการออกแบบระบบการเรียน การสอนในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบจำลองในการออกแบบการเรียนการสอนซึ่งมีขั้นตอนในการ ดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความต้องการ จำเป็นและหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) เป็นการระบุกิจกรรม การเรียนรู้ การประเมินการเรียนรู้ การเลือกสื่อ และวิธีการจัดการเรียนการสอน 3) ขั้นตอนการ พัฒนา (Development) เป็นการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการ จัดการเรียนรู้อ และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล 4) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรม และเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง และ 5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการจัดการเรียนรู้และสิ่งที่ใช้ สำหรับการเรียนการสอน แล้วดำเนินการออกแบบการเรียนการสอนโดยมีองค์ประกอบสำคัญ

5 องค์ประกอบดังนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ทิศนา ขัมมณี (2551) Joyce and Weil (2009) คือ 1) หลักการของรูปแบบ เป็นความเชื่อ แนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงที่ต้องการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอย่างไร 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ อธิบายถึงการจัดการรูปแบบที่เป็นขั้นเป็นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอน 4) การวัดและการประเมินผลรูปแบบเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการระบุถึงสิ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.4 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ออกแบบการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) แนวคิด Active Learning ผสมกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของกานเย่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรุนเนอร์ และทฤษฎีแรงจูงใจ โดยสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) การสืบเสาะความรู้ (Inquiry based learning) การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity based learning)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางชีววิทยาของเพียเจต์ (Piaget) และวิก์ทอสกี (Vygotsky) เพียเจต์อธิบายว่าพัฒนาการทางชีววิทยาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของความรู้ของมนุษย์ มีทั้งในเชิงจิตวิทยาและเชิงสังคมวิทยา ทฤษฎีด้านจิตวิทยา เริ่มต้นจาก เพียเจต์ (Piaget) ซึ่งเสนอว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นกระบวนการส่วนบุคคลมีความเป็นอัตนัย วิก์ทอสกี (Vygotsky) ได้ขยายขอบเขตการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลว่า เกิดจากการสื่อสารทางภาษากับบุคคลอื่น สำหรับด้านสังคมวิทยา Emile Durkheim และคณะ เชื่อว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลต่อการเสริมสร้างความรู้ใหม่ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนว Constructivism จัดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (cognitive psychology) มีความเชื่อว่า ความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของครูหรือผู้สอนเพียงอย่างเดียวแต่ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) องค์ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์กับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (cognitive apparatus) ของตนและมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ตามแนว Constructivism คือ โครงสร้างทางปัญญา เป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสิ่งแวดล้อม สภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) จะได้ผลดีถ้าหากว่าผู้เรียนเข้าใจในตนเอง มองเห็นความสำคัญในสิ่งที่เรียนรู้และสามารถ

เชื่อมโยงความรู้ ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่า และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา ซึ่งทั้งหมดจะอยู่ภายใต้ประสบการณ์และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้นั่นเอง ทิศนา แคมมณี (2554) ผลของงานวิจัยมีข้อค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning นั้นช่วยส่งผลให้นักเรียนมีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ จิตรลดา คันระวงค์ (2559); กุสุมา แสงมามาศ (2555); จุฬากร เมืองโคตร; (2555); ธัญญรัตน์ ธนุรัตน์; (2554) โดยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวว่านักเรียนมีบทบาท ดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง 2) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 3) เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ 4) วางแผนและดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ด้วยตัวเอง 5) ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ 6) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เกิดจากการได้ลงมือทำอย่างสม่ำเสมอ ส่วนบทบาทและหน้าที่ของครู มีดังนี้ 1) วิเคราะห์และจัดโครงสร้างของเนื้อหาก่อนออกแบบการเรียนการสอน 2) ตรวจสอบประสบการณ์และความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะสอน 3) กำหนดเนื้อหาของการสอนในแต่ละครั้ง 4) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักเรียนอย่างเพียงพอ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรม 6) บอกภาพรวมของเรื่องที่จะสอนก่อน 7) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน 8) เห็นคุณค่า ยอมรับ ชื่นชม ส่งเสริม ในความคิดของนักเรียน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริงที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน 2) เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง 3) ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิด กระบวนการสร้างความรู้และตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น ๆ 4) เป้าหมายของการเรียนรู้ต้องมาจากการลงมือปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ต้องทำได้และแก้ปัญหาได้ สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้ 1) ปลอดภัย น่าไว้วางใจ อบอุ่น มีอิสระ ไร้ความสนใจส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ 2) สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ 3) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้มีลักษณะดังนี้ 1) ประเมินผลตามตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ 2) ใช้วิธีการที่หลากหลาย 3) ประเมินบ่อย ๆ 4) ประเมินจากมุมมองที่เกิดขึ้นภายในมากกว่าการเรียนรู้จากการท่องจำ 5) ประเมินผลเป็นกลุ่มและรายบุคคล

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ความหมาย

บุหงา วัฒนะ (2546) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมาย ด้วยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน โดยครูต้องลดบทบาทในการสอนและให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง มาเป็นการเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการทำกิจกรรม

ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา (2547) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้บทบาทในการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระปรี้กระเปร่า โดยการลงมือทำและคิดในสิ่งที่ตนกำลังทำ จากข้อมูลหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับผ่านทาง การอ่าน พุด ฟัง คิด เขียน อภิปราย แก้ปัญหาและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อทดแทนการสอนแบบบรรยาย

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ และสร้างความรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติในระหว่างการเรียนการสอน โดยเน้นการพัฒนาทักษะความสามารถที่ตรงกับพื้นฐานความรู้เดิม ส่งผลให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่มีจากการปฏิบัติและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วุทธิศักดิ์ โภชนกุล (2552) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก คือ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

จากที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับผิดชอบและมีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างเต็มตัว โดยการลงมือปฏิบัติกิจกรรม สำรวจตรวจสอบ คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการพูด (Talk) การฟัง (Listen) การอ่าน (Read) การเขียน (Write) และการสะท้อน (Reflect) ความรู้สึก ความคิดเห็นจากความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว

ธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุก

Mcyers & Jones (1993) กล่าวเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า “หลักการสำคัญของการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย องค์ประกอบหลัก 5 ประการ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการโต้พูด (Talk) ได้ฟัง (Listen) ได้อ่าน (Write) และได้สะท้อน (Reflect) ความรู้สึกความคิดเห็นจากความรู้ที่นักเรียนได้รับไปแล้ว”

และสอดคล้องกับแนวคิดของ Bonwell (1996) cited in Shenker, Goss, & Bemstein (1996) ซึ่งกล่าวว่า สรุปได้ว่า ธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วย ลักษณะสำคัญต่อไปนี้

- 1) เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลง และพัฒนาทักษะที่เกิดกับผู้เรียน
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว
- 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น อ่าน อภิปราย และเขียน
- 4) เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน
- 5) ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลการนำไปใช้
- 6) ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ Brades & Ginnis 1996 cited in Sheffied Hallam University (2000) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกในฐานะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสรุปความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นกับการเรียนที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ฝ่ายเดียว (Passive leaning)

ศักดา ไชยกิจภิญโญ (2548) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกประกอบไปด้วย ลักษณะต่อไปนี้

- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
- ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล
- ผู้เรียนมีทัศนคติอยากเรียนรู้ เช่น กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

จากธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุกข้างต้น จะเห็นได้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ผ่านการจัดการตนเองให้ความรู้และช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างสรรคพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่หลากหลาย เป็นกระบวนการที่ประณีต รัดกุมและผู้เรียนได้รับประโยชน์มากกว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้

ประโยชน์ของการเรียนรู้เชิงรุก

Bonwell & Eison (1991) ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาแห่งบัฟฟาโล Buffalo Educational Technology Center (2001) และ ซาเลมิ Salemi (2001) ได้สรุปประโยชน์ของการเรียนรู้เชิงรุกไว้อย่างสอดคล้องกัน ดังนี้ อ้างถึงใน ศิริวรรณ ชาวดร (2551)

1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในมโนทัศน์ที่สอนอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง เกิดความคงทนและการถ่ายโยงความรู้ได้ดี การเรียนรู้เชิงรุกทำให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมที่มีความสนุก ทำท้ายและเข้าใจให้ติดตามอยู่เสมอ มีโอกาสใช้เวลาสร้างความคิดกับงานที่ลงมือกระทำมากขึ้น สามารถใช้มโนทัศน์ที่สำคัญในการแก้ปัญหา พัฒนาคำตอบของตนเอง บูรณาการ และพัฒนามโนทัศน์ที่กำลังเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดความเข้าใจในมโนทัศน์อย่างชัดเจน ความสามารถและทักษะทั้งในเชิงความคิดและเทคนิควิธีที่จะใช้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในชีวิตจริง

2. ทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้รับประโยชน์จากข้อมูลป้อนกลับผู้เรียนสามารถแก้ไขและปรับความเข้าใจมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนได้ทันทีจากการเรียนรู้เชิงรุก เพราะได้ใช้มโนทัศน์พูดคุยและเขียนสื่อสารซึ่งกันและกัน วิเคราะห์โต้แย้งระหว่างเพื่อนและผู้สอน นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถจัดระบบการคิด และสร้างวินัยต่อกระบวนการแก้ปัญหา รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและรู้ว่าสิ่งที่เรียนนั้นคืออะไร

3. ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากแบบการสอนที่หลากหลาย การเรียนรู้เชิงรุกทำได้ดีในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนทั้งเก่ง และอ่อน โดยผู้สอนใช้วิธีการที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าใจ และสามารถมอบหมายให้ผู้เรียนที่เรียนได้เร็วกว่า อธิบายความเข้าใจให้เพื่อนฟัง เป็นการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน

4. ส่งเสริมเจตคติทางบวกต่อการเรียน การเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับเจตคติผู้เรียนต่อการเรียนรู้ได้ ถึงแม้จะสอนในชั้นเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากผู้เรียนได้รับความพอใจจาก

เนื้อหาและแบบฝึกหัดที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ทำให้เห็นความสำคัญ เกิดความพยายามและความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้มากขึ้น อันเนื่องจากการเห็นคุณค่าของการลงมือปฏิบัติจริง

5. ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนกับเพื่อนผู้เรียนมีโอกาสดำถามตอบโต้ วิพากษ์วิจารณ์ และชื่นชมการทำงานที่มีวิธีการและมุมมองที่แตกต่างกันของแต่ละคน และแต่ละกลุ่ม สร้างความท้าทาย จูงใจทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้สนุกสนาน นำดีเริ่มต้น ผู้เรียนพัฒนาประสบการณ์ทางสังคม และได้เรียนรู้วิธีการเรียนด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน

Meyers & Jones (1993) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยบ่งชี้ว่าการเรียนรู้เชิงรุกก่อประโยชน์ให้เกิดกับผู้เรียน โดยเพิ่มแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ ลดการแข่งขัน และการแยกตัวจากชั้นเรียนของผู้เรียนทุก ๆ คน เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน และสามารถได้ข้อมูลป้อนกลับทันที เนื่องจากธรรมชาติของการเรียนรู้แบบที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่า คำแนะนำที่ได้จากการเรียนรู้กับเพื่อนมีคุณค่า

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

บาส์ควิน และวิลเลียมส์ Baldwin & Williams (1988) อ้างถึงใน สัญญา ภัทรการ (2552) ได้เสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมพร้อม เป็นขั้นที่ผู้สอนนำนักเรียนเข้าสู่เนื้อหา โดยการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะอยากเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้นักเรียนเข้ากลุ่มย่อยเพื่อทำงานร่วมกัน และสรุปความคิดเห็นของกลุ่มอีกทั้งต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มอื่นๆ โดยที่ผู้สอนต้องเสริมข้อมูลให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้ค้นคว้าอิสระเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นรายงานหรือให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวัน รวมถึงให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้รับในคาบเรียนนั้น ๆ

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการสอนของมหาวิทยาลัยแคนซัส Center for Teaching Excellence University of Kansas (2002) Drake (2003) ได้กำหนดแนวการเรียนรู้เชิงรุกหรือการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะผู้เรียน การเรียนเริ่มต้นจากความรู้เดิมของผู้เรียน ไม่ใช่ความรู้ของผู้สอน ผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและกระตุ้นแรงจูงใจของผู้เรียน สนับสนุนและวินิจฉัยการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยต้องปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างให้เกียรติและเท่าเทียมกัน ให้การยอมรับและสนับสนุนความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ผู้สอนเป็นผู้จัดหาจุดมุ่งหมายที่สำคัญให้แก่ผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างหรือเลือกจุดมุ่งหมายเพิ่มเติม

3. บรรยากาศในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน และสนับสนุนช่วยเหลือกันอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนทุกคนรู้จักกันเป็นอย่างดี และเคารพในภูมิหลัง สถานภาพ ความสนใจ และจุดมุ่งหมายของกันและกัน ผู้สอนจะใช้การสอนที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนอภิปรายทำงานกลุ่ม และร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้น

4. กิจกรรมการสอนยึดปัญหาเป็นสำคัญและแรงขับเคลื่อนในการเรียนรู้ เกิดจากผู้เรียน การเรียนเริ่มจากปัญหาที่แท้จริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมาย และความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นในการเลือกปัญหา จัดระบบการปฏิบัติงานและตารางเวลา เพื่อความก้าวหน้าด้วยตนเอง ผู้สอนจะเริ่มสอนตั้งแต่ปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดมโนทัศน์ รูปแบบของกิจกรรมต้องลดความซ้ำซ้อนของภาระงานที่ไม่จำเป็นให้อยู่ในระดับต่ำสุด ส่งเสริมและกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

5. สนับสนุนให้มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านการประเมินผลนั้น ควรทำการประเมินผลอย่างต่อเนื่องระหว่างการเรียนรู้การสอน โดยเน้นที่การป้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การประเมินผลทั้งหมดควรอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced) มากกว่าอิงกลุ่ม (Normative) และให้ครอบคลุมข้อเท็จจริง มโนทัศน์และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic) อย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนได้รับอนุญาตให้แก้ไขงานปรับปรุงงานใหม่ หากการปฏิบัติงานนั้นไม่ได้มาตรฐาน โดยระดับผลการเรียนพิจารณาจากงานที่มีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในการช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จและความสามารถของตนเอง ให้คำแนะนำโดยเน้นให้ผู้เรียนปรับปรุงงานให้ดีขึ้นมากกว่าระบุข้อผิดพลาดเพื่อกล่าวโทษ

6. การสอนเป็นการพัฒนามากกว่าการชี้แนะ หรือการนำเสนอการสอนเน้นที่ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ความรู้มากกว่าการจดจำและการทำซ้ำ โดยให้ความสำคัญกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ยอมรับคำตอบที่หลากหลายมากกว่าคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว เน้นการใช้เทคโนโลยี สื่อ และวิธีการใหม่ ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนชี้แนะตนเองและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ผู้เรียนเป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการเสริมสร้างความรู้ มิใช่ผู้รับข้อมูลข่าวสารเพียงฝ่ายเดียว ผู้สอนเป็นผู้จัดหาแนวทางหรือแหล่งข้อมูลให้กับผู้เรียน รวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลจากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบและวิธีการเรียนและช่วยผู้เรียนแก้ปัญหาด้านการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ผู้สอนจึงเป็นผู้แนะแนวทาง ไม่ใช่ผู้กำหนดขั้นตอนกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามทุกขั้น แต่ต้องเน้นและสอนให้ผู้เรียนเกิดความคิดเชิงวิเคราะห์ (Metacognition)

ส่วนมหาวิทยาลัยอลาสก้าแปซิฟิก (Alaska Pacific University, 1978 อ้างถึงใน ศิริวรรณ ชาวตร, 2551, หน้า 28) ได้ยึดปรัชญาการศึกษาบนความเชื่อที่ว่า วิธีเรียนมีความสำคัญเท่ากับสิ่งที่เรียน และเสนอว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก จะรวมถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การกำหนดแนวทางการชี้แนะตนเอง (Self-direction) ของผู้เรียน โดยผู้เรียนกำหนดมโนทัศน์และการปฏิบัติงานของตนเองให้ประสบความสำเร็จ
2. การบูรณาการ (Integration) หรือการรวมความเข้าใจวิชาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เข้าด้วยกัน
3. ความร่วมมือกัน (Collaboration) หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ปฏิบัติงานอย่างมีจรรยาบรรณ (Ethical action)

การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้เชิงรุก มีส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่ การมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ (Appealing material) ผู้เรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติ (Opportunities for manipulation) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมและกลวิธีการแก้ปัญหา

ด้วยตนเอง (Choices for children) ผู้เรียนได้สื่อสารเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังทำกับผู้อื่น (Language from children) และการได้รับการสนับสนุนกระตุ้นให้ลงมือทำสิ่งที่ท้าทายจากผู้ใหญ่ (Adult support) อัมพิกา ภูเดช (2541)

เซนเกอร์ กอส และเบิร์นเตียน ซาเลมิ Shenker, Goss, & Bernstein (1996); Salemi, 2001 อ้างถึงใน ศิริวรรณ ชาวตร (2551) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการนำการเรียนรู้ การเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในชั้นเรียน มีข้อควรคำนึง ดังนี้

1. การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการขยายทักษะการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนความสามารถของการประยุกต์เนื้อหาของผู้เรียน ดังนั้น จะต้องสื่อสารการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

2. การเรียนรู้เชิงรุกจะต้องส่งเสริมความรับผิดชอบในการค้นคว้าและส่งเสริมการเรียนรู้นอกเวลาของผู้เรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

3. การเรียนรู้เชิงรุกต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบมากขึ้นด้วยตนเอง

4. การเรียนรู้แบบบรรยายในชั้นเรียน อาจครอบคลุมเนื้อหามากกว่า แต่เมื่อผู้เรียนออกจากชั้นเรียน เนื้อหาที่มากจนไม่ชัดเจนจะทำให้ผู้เรียนลืม และไม่เข้าใจได้ ถึงแม้ว่าการเรียนรู้เชิงรุกจะใช้เวลาสอนมากกว่า และผู้เรียนรู้มนต์ศน์ได้น้อยกว่า แต่ผู้สอนสามารถปรับแก้ไขได้โดยสอนมนต์ศน์ที่สำคัญ และสื่อสารอย่างชัดเจนกับผู้เรียน ว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้บางมนต์ศน์ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะทำได้ดี เพราะผู้เรียนมีความเข้าใจในมนต์ศน์ที่ได้เรียนรู้และสามารถนำไปใช้กับการเรียนมนต์ศน์ใหม่ด้วยตนเอง

5. วิธีการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ อาจทำให้ผู้เรียนมีมนต์ศน์ที่คลาดเคลื่อน ซึ่งเป็นผลจากการสอน ในขณะที่การเรียนรู้ที่กระตือรือร้นช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น เกิดความสนใจ สนุกสนาน และเกิดทักษะในการวิเคราะห์ สามารถถ่ายโอนความรู้ความเข้าใจที่เรียนได้

6. การเรียนรู้เชิงรุกวิธีหนึ่ง ๆ ไม่ใช่วิธีการที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ผู้สอนต้องเลือกกลวิธี และกิจกรรมที่เหมาะสม ศึกษาข้อมูลของผู้เรียนบางคนปฏิเสธ ได้เถียง และปรับกลวิธีการสอน ซึ่งการเรียนรู้เชิงรุกจะมีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับวิธีการใช้กิจกรรมและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งทำได้มากกว่าการสอนแบบบรรยาย

ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์ (2551) ได้กล่าวถึงกิจกรรมพื้นฐานการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่ามี 4 ลักษณะ ซึ่งในแต่ละวิชาหรือในแต่ละช่วงของการเรียนการสอนอาจใช้กิจกรรม 2-3 อย่างก็ได้ กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่

1. การคุยและฟัง เมื่อผู้เรียนพูดถึงเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะเพื่อตอบคำถามผู้สอนหรืออธิบายประเด็นบางอย่างให้เพื่อนฟัง เขาก็ต้องชัดเจนและเสริมแรงสิ่งที่เขาได้เรียนรู้ เมื่อเขาฟังเราต้องการให้แน่ใจว่าเป็นการฟังที่มีความหมาย เรื่องที่เขาฟังเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขาอยู่ในห้องเรียน ผู้เรียนต้องมีเวลาเป็นช่วงๆ ที่จะพ้นจากการนั่งฟังผู้สอนบรรยายเพื่อจดซับสิ่งที่ได้ยิน และหาความหมายของการฟัง ผู้สอนอาจตั้งคำถามก่อนบรรยายที่กระตุ้นความคิดของผู้เรียน เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนอยากจะค้นหาเพื่อตอบคำถามนั้น

2. การเขียน การเขียนทำให้ผู้เรียนได้ประมวลข่าวสารใหม่ๆ ในภาษาของตัวเอง วิธีนี้เหมาะสำหรับห้องเรียนใหญ่ ๆ และกับบุคคลที่ต้องการความเป็นอิสระในการเรียนรู้

3. การอ่าน ผู้เรียนเกี่ยวข้องกับกำรอ่านมาก แต่ไม่ค่อยได้รับการแนะนำให้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบฝึกหัดแบบกำรเรียนรู้เชิงรุก เช่น กำรตรวจ กำรสรุป กำรบันทักย้อ สามารถช่วยให้ผู้เรียนประมวลสิ่งที่อ่านแลช่วยใหเขำพัฒนาความสามารถในกำรเน้นสาระที่สำคัญ

4. กำรสะท้อนความคิด โดยทั่วไปเมื่อจบกำรเรียนในแต่ละวิชา ผู้เรียนก็จะปิดหนังสือออกจำกห้องเรียน ความรู้จำงหายไปจำกสมองภำยในเวลำนำน เขำไม่มีเวลำสะท้อน ไม่มีเวลำเชื่อมโยงสิ่งที่เพิ่งเรียนกับสิ่งที่รู้แล้ว หรือใช้ความรู้ที่ได้รับไปทำอะไรได้บ้าง กำรให้ผู้เรียนหยุดคิดและบอกใหผู้อื่นรู้ว่าเรียนแล้วได้อะไรบ้าง ก็จะเป็นความรู้สำรหรับคนอื่นด้วย หรือแม้แต่กำรตอบคำภำมประจำวันก็เป็นวิธีที่ง่ำยที่สุดเพื่อจะเพิ่มความสามารถในกำรเก็บกักความรู้

เทคนิคกำรสอนเพื่อใหผู้เรียนมีส่วนร่วมในกำรเรียนรู้เชิงรุก

กำรเรียนรู้เชิงรุกเป็นวิธีกำร (Approach) ที่มีความหมำยกำว้งครอบคลุมวิธีกำรสอนหล่ำกหล่ำย เพื่อเปิดโอกำสใหผู้สอนและผู้เรียนสู่สถำนภำรณ์กำรเรียนรู้ที่กระตือรือร้น โดยมีจุดเน้นอยู่ที่กำรใหผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเกิดกำรเรียนรู้ด้วยตนเอง คำนึงถึงควำมแตกต่างระหว่ำงบุคคล กำรส่งเสริมใหผู้เรียนมีส่วนร่วมในกำรเรียนรู้เชิงรุก อ่ำจรวมทั้งกำรเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจ กำรเขียนตอบในชั้นเรียน กำรสอนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ กำรอภิปรำยกำรแสดงละคร กำรแสดงบทบาทสมมติ สถำนภำรณ์จำลอง เกม และกำรสอนกลุ่มย่อย เป็นต้น ซึ่งนักกำรศึกษำหล่ำยทำน อ่ำทิเช่น มนัส บุญประกอบ และคณะ (2543) และภำญจนำ ชูครูทวงศ์ (2544) ได้เสนอแนะวิธีสอนและเทคนิคกำรสอนเพื่อกำรเรียนรู้เชิงรุกไว้อย่างสอดคล้องกันดังต่อไปนี้

1. กำรอภิปรำยกลุ่ม (Group discussion) เป็นกลวิธีที่จัดให้มีขึ้นด้วยเจตนำร่วมนกันที่จะพิภำรณำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยนำข้อปัญหำ และแง่คิดต่งๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นมำกล่ำวให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น หรือช่วยขบคิดเกี่ยวกับข้อปัญหำนั้น เพื่อหำข้อสรุป ทุกคนมีส่วนร่วมในกำรพูดออกควำมเห็นอย่งเท่ำเทียมกัน โดยไม่มีการแยกผู้พูดและผู้ฟัง เป็นวิธีที่ทำใหเกิดผลดีมำกมำย เพราะเป็นการเริ่มจำกความรู้พื้นฐานของผู้เรียนไปสู่ประสภภำรณ์ใหม่ ช่วยพัฒนาท่งเจตคติ ยกระดับควำมสนใจและกำรมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคนจำกกำรทำงำนเป็นกลุ่ม ใช้กระบวนการที่นำผู้เรียนให้คิดสื่อสรำและแบ่งปันควำมเข้ำใจท่งภำยท่งศำสตร์ต่อกัน อ่ำจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1.1 กำรอภิปรำยกลุ่มย่อย (Small group discussion) เป็นกลวิธีกำรสอนที่มีประสิทธิภำพมำกที่สุดอย่งหนึ่ง ที่สามารถใช้ได้กับกำรเรียนวิทยำศำสตร์ทุกบทเรียนในกรณีที่ต้องกำรให้มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่งทั่วถึง

1.2 กำรอภิปรำยทั้งชั้นเรียน (Whole class discussion) เป็นการอภิปรำยที่มักมีผู้สอนเป็นผู้นำในกำรอภิปรำย มักใช้เรำควำมสนใจใหผู้เรียนเริ่มแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่ำจเป็นการนำเข้ำสู่บทเรียน หรือสรุปบทเรียนเทคนิคที่ดีเทคนิคหนึ่ง สำรหรับกำรอภิปรำยกลุ่มที่ช่วยใหกำรลงสรุปแนวควำมคิดรวดเร็ว คือ กำรระดมสมอง (Brain storming) หำกใช้วิธีระดมสมองได้อย่งเหมาะสม จะกระตุ้นแนวคิดใหม่และส่งเสริมกำรแก้ปัญหำที่ต้องกำรควำมคิดริเริ่มสร่ำสรค์ และมีจุดมุ่งหมำยชี้ชัดเจนนำไม่ต้องการคำตอบถูกผิด แต่ต้องการแนวท่งแก้ปัญหำหล่ำยแนวท่งซึ่งระหว่ำงกำรระดมสมองทุกคนมีอิสระที่จะพูดและนำเสนอควำมคิดที่แตกต่างได้

2. เกม (Game) หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ผู้เล่นหนึ่งคนหรือมากกว่า เป็นการแข่งขันที่มีกฎเกณฑ์ หากเป็นเกมวิทยาศาสตร์ ต้องใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง ช่วยให้ผู้เล่นสนุก ตื่นเต้น มีส่วนร่วมและกระตุ้นให้เรียนรู้ ช่วยพัฒนาทักษะแก้ปัญหา สื่อสาร การฟังความร่วมมือซึ่งกันและกัน ผู้สอนสามารถใช้เกมในการเสริมแรง ทบทวน สอนข้อเท็จจริง ทักษะและมโนทัศน์ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนอ่อนเกิดกำลังใจในการเรียนมากขึ้น ทั้งอาจใช้เป็นการประเมินผลการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ เกมมีหลายประเภท อาทิเช่น การจับคู่ การทายคำ โดมิโน ปริศนาอักษรไขว้ และไฟ เป็นต้น

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นกลวิธีที่ดีมาก เมื่อผู้สอนต้องการสำรวจความเข้าใจ ทักษะ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ หรือต้องการให้ผู้เรียนรู้ชัดว่า บุคคลที่อยู่ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ นั้นรู้สึกอย่างไร และเพื่อเป็นการให้ข้อมูลสำหรับการอภิปรายต่อไป โดยจัดให้มีการแสดงในสถานการณ์ที่คล้ายชีวิตจริง ผู้เรียนสวมบทบาทเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในสถานการณ์นั้น สิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ค่านิยม คือการอภิปรายหลังการแสดง นอกจากการเป็นผู้สังเกตการณ์แล้ว ผู้สอนจะเป็นผู้นำอภิปราย ผู้กำหนดบทบาท ผู้ควบคุมเวลา และช่วยแก้ไขปัญหาก็อาจเกิดขึ้นระหว่างการแสดงบทบาทสมมติ โดยองค์ประกอบหลักของการแสดงบทบาทสมมติจะประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประเด็นปัญหาที่จะทำความเข้าใจ

4. การแสดงละคร (Drama) คล้ายคลึงกับการแสดงบทบาทสมมติ กล่าวคือเป็นวิธีการที่ผู้เรียนเป็นผู้แสดงบทบาทตามที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องราวที่แสดง แต่ใช้เวลามากกว่าบทบาทสมมติ จึงเหมาะสำหรับใช้สอนในเนื้อหาที่ยาก

5. การใช้กรณีศึกษา (Case study) เป็นวิธีหนึ่งซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อมเฉพาะเรื่อง “กรณี” อาจเป็นเรื่องสมมติขึ้นหรือชีวิตจริงที่อธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชน มักจะเกี่ยวกับปัญหาที่ผู้หนึ่งหรือหลายคนกำลังประสบอยู่ การใช้กรณีศึกษาจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมพิจารณา แสดงความรู้สึก เพื่อสรุปปัญหา แนวคิด และแนวทางแก้ปัญหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหา และสภาพความเป็นจริงที่ลึกซึ้ง พัฒนาความคิด ทักษะการแก้ปัญหา การประยุกต์ความรู้เดิม สร้างความเชื่อมั่นว่าการตัดสินใจของตนเองมีความสำคัญและเชื่อถือได้

6. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation techniques) หมายถึง การสอนที่มีการเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ หรือสมมติสถานการณ์ให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง และสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน จากนั้นเสนอเป็นกิจกรรมการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติ ออกความคิดเห็นหรือตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาจากสถานการณ์นั้น ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งวิธีการนี้ จะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจในหลักการทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการต่างๆ ที่ไม่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อเหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งยังสามารถถ่ายโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้ต่อไป โดยผู้สอนต้องเตรียมอุปกรณ์ บัตรกำหนดบทบาท และสถานที่ ตลอดจนจนกล่าวนำและอธิบายบทบาทของผู้เรียนให้เข้าใจตรงกัน ลักษณะของสถานการณ์จำลองที่ดี จะต้องมีความเที่ยงตรง (Validity) ที่จะสามารถใช้เป็นตัวแทนของสถานการณ์ในชีวิตได้ รวมทั้งมีความครอบคลุม (Coverage) ต่อสิ่งสำคัญที่ควรเน้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อนเกินไป เป็นประโยชน์ต่อการ

ทดลอง (Experiment utility) ที่ผู้เรียนสามารถทดลอง อภิปราย และสรุปได้ และต้องมีส่วนสำคัญที่เชื่อมโยงให้นำไปใช้ในชีวิตจริงได้

7. การอ่านที่กระตือรือร้น (Active reading) เป็นกลวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ไม่ใช่การอ่านอย่างคร่าวๆ หรืออ่านไปเรื่อย ๆ เหมือนการอ่านทั่วไป แต่เป็นการยกย่องที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบหรือตั้งคำถาม โดยประมวลความคิดจากสิ่งที่อ่าน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับสาระจากการอ่านอย่างต่อเนื่อง ทั้งได้ใช้วิจารณ์ญาณ พินิจพิเคราะห์เรื่องที่อ่านเป็นการอ่านเนื้อหาอย่างสนใจ และก่อให้เกิดความสนใจค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้เทคนิคต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ได้ ดังนี้

การเน้นคำ (Emphasizing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเลือกคำ วลี ประโยค หรือข้อมูลออกจากเนื้อหาที่กำหนด เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เห็นคำหลัก หรือมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญ ทำได้หลายวิธี เช่น ชีตเส้นใต้ ระบายสี วงรอบข้อมูล เป็นต้น

การเว้นคำ (Clozing) เป็นกิจกรรมเชิงคาดคะเน โดยลบคำสำคัญ (Keyword) ในเนื้อหาออกบางส่วนแล้ว ให้ผู้เรียนเติมเนื้อหาให้สมบูรณ์ ผู้สอนอาจกำหนดคำสำคัญสำหรับเติมหรือไม่กำหนดก็ได้

การเรียงลำดับ (Sequencing) เป็นกิจกรรมตัดแบ่งเนื้อหาความรู้ออกเป็นส่วน ๆ สลับคละกัน แล้วให้ผู้เรียนจัดเรียงลำดับเชิงเหตุผลของเหตุการณ์ตามเนื้อหาให้ถูกต้อง

การระบุชื่อ (Labeling) ให้ผู้เรียนตัดชิ้นส่วนของข้อความที่เตรียมให้ แล้วนำมาติดบนแผนภาพที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความรู้ที่ถูกต้องในการค้นหาชื่อ หรือคำที่เหมาะสมกับแผนภาพ และใช้แผนภาพเป็นเครื่องช่วยจำและแยกแยะเนื้อหา

การเขียนแผนภาพ (Drawing diagrams) ให้ผู้เรียนเขียนแผนภาพหรือแผนภูมิลำดับความคิดจากเนื้อหาที่อ่าน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพ ตรวจสอบ และบันทึกความเข้าใจมโนทัศน์ที่กำหนดให้อ่าน

การอ่านเนื้อความแล้วตั้งคำถาม (Devising question) ผู้สอนเตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนอ่าน แล้วตั้งคำถามแลกเปลี่ยนคำถามกัน เพื่อค้นหาคำตอบ หรืออภิปรายร่วมกัน

การผสมภาพหรือสัญลักษณ์กับคำ (Pictogram) เป็นการเปลี่ยนคำหรือพยัญชนะบางตัวของข้อมูลให้เป็นรูปภาพหรือสัญลักษณ์แทน ผู้เรียนทำความเข้าใจข้อมูลที่กำหนดจากการอ่านเรียงลำดับภาพสัญลักษณ์และคำต่าง ๆ คล้ายปริศนาภาพ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนสนุก กระตุ้นการอ่าน การเก็บข้อมูลและคัดเลือกข้อมูล

8. การเขียนที่กระตือรือร้น เป็นกลวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกเชิงความรู้ ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้เทคนิคต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนในการเขียน ดังนี้

บันทึกประจำวัน (Diary) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนการเรียนรู้ของตนเองอย่างอิสระ โดยสื่อสารแนวความคิดของตนเองด้วยการเขียนรายงานในหนังสือพิมพ์ (Newspaper reports) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เขียนสาระเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในรูปของบทความ บทสัมภาษณ์ สำหรับตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือให้เลือกบทความจากวารสาร หนังสือพิมพ์ เพื่อนำมาเขียนรายงานข้อเท็จจริง หรือประเด็นทางวิทยาศาสตร์

การเขียนร้อยแก้ว โคลง กลอน (Phase and poet) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์งานเขียนที่นำไปสู่มนต์ทัศน์ หรือการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ การบรรยายประสบการณ์ หรือความรู้สึกของผู้เรียน การเขียนรายงานโครงการ หรือรายงานการทดลองทางวิทยาศาสตร์

บทละคร (Drama) ผู้สอนอาจใช้เทคนิคการเขียนบทละคร โดยใช้เนื้อหาทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้ แนวคิด ความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การเขียนจดหมาย (Letter) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสื่อสารสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยการเขียนจดหมายโต้ตอบกับผู้ใกล้ชิด หรือนักวิทยาศาสตร์ เพื่อทบทวน พัฒนาและเสริมความเข้าใจมนต์ทัศน์ทางวิทยาศาสตร์

การนำเสนอ (Presentation) เป็นการรายงานผลการค้นคว้าของผู้เรียนให้ผู้อื่นทราบอาจอยู่ในรูปแบบของการทำโปสเตอร์ แผ่นพับ

9. การทำงานกลุ่ม (Small group work) เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มย่อย ๆ พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น วิธีนี้จะประสบผลเมื่อผู้เรียนมีเวลาสะท้อนความคิดในสิ่งที่เรียน หรือประสบการณ์ที่ได้รับ และเมื่อผู้สอนชี้จุดสำคัญของกิจกรรม

10. การเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative leaning) จอห์นสัน และจอห์นสัน Johnson & Johnson (1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมีร่วมใจที่จะให้การเรียนประสบผลสำเร็จ 5 ประการ คือ 1) มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก (Positive interdependence) 2) มีการปฏิสัมพันธ์โดยตรงของสมาชิกในกลุ่ม (Face to face intersection) 3) มีการรับผิดชอบและการตอบสนองของผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Individual accountability and personal responsibility) 4) มีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and small group skills) และ 5) เป็นกระบวนการทำงานกลุ่ม (Group processes)

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2.6.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพและการโค้ช (Coaching Approach)

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ

แนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวไว้หลายท่านด้วยกันดังนี้
หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ

การพัฒนาวิชาชีพเป็นการพัฒนาศักยภาพหรือการทำงานให้กับบุคลากร ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง นักวิชาการได้กล่าวถึงแนวคิดของการพัฒนาวิชาชีพไว้ดังนี้

วัชรรา เล่าเรียนดี (2556) การพัฒนาวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูทุกระดับความรู้ ประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญ บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ ผู้ทำหน้าที่นิเทศ ซึ่งประกอบด้วย ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เนื้อหาสาระวิชา การสอน การวิจัย และเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่โค้ช (Coach) ผู้ดูแลให้คำปรึกษา (Mentor) ฯลฯ เพราะการพัฒนาในวิชาชีพ ของบุคลากรต่าง ๆ ดังกล่าวนี จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development : PD) หรือการพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ (Professional) เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งในวงการศึกษายุคศตวรรษที่ 21 ที่เริ่มเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 ควบคู่กับการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านในศตวรรษที่ 21 นี้ การพัฒนาผลผลิตหรือผลลัพธ์ให้มีคุณภาพสูง ย่อมต้องอาศัยผู้ปฏิบัติที่มีคุณภาพสูงเช่นกัน คำว่า การพัฒนาวิชาชีพ เดิมเรียการพัฒนาบุคลากร (Staff Development) เป็นที่พูดถึงกันแพร่หลาย รวมทั้งแนวคิด แนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง

การพัฒนาวิชาชีพ มีความสำคัญในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ไปสู่ความสำเร็จหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าด้านวิชาการและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม เป้าหมายทางการศึกษาตลอดจนหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรในที่นี้หมายถึง การพัฒนาในวิชาชีพทางการศึกษา การพัฒนาบุคลากรหรือการพัฒนาวิชาชีพจัดเป็นงานหนึ่งของงานการนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision) ของ Glickman มี 5 ภาระงาน ได้แก่ การช่วยเหลือครูโดยตรง การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากลุ่ม การพัฒนาวิชาชีพหรือการพัฒนาบุคลากร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยในชั้นเรียน

ความหมายของการพัฒนาวิชาชีพ

Bredeson (2003) กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพหมายถึง การดำเนินการให้เกิดการเรียนรู้และ พัฒนาการปฏิบัติงานด้วยการส่งเสริมให้มีการคิดทบทวนการทำงาน และสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น Bredeson (2003) การพัฒนาวิชาชีพนอกจากมีมิติเรื่องการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นแล้ว ยังมีมิติของ การพัฒนาเรื่องบุคคล (Personal development) ที่เน้นเรื่องการดำเนินชีวิต การแก้ไขปัญหาทางด้านจิตใจที่สัมพันธ์ กับการทำงาน การพัฒนาวิชาชีพจึงให้ความสำคัญกับทั้งสองมิตินี้กับอัตราส่วน ที่แตกต่างกันไปตามประเภทของการพัฒนา เช่น การให้คำปรึกษา (Counseling) เน้นการพัฒนา/แก้ไขปัญหา เรื่องเกี่ยวกับจิตใจ/อารมณ์ ส่วนการฝึกอบรม (Training) เน้นการเพิ่มพูนความรู้/ทักษะการทำงาน

Guskey (2000) เสนอว่าการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาเป็นกระบวนการแล้วกิจกรรมที่ได้ ออกแบบไว้เพื่อส่งเสริมบุคลากรในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่มุ่งไป ที่การพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนต่อไป การพัฒนาวิชาชีพเป็นกระบวนการที่ 1 (มีเป้าหมาย ในการทำงาน) (Intentional) 2 (มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง) (Ongoing) และ 3 (การดำเนินงานเป็นระบบ) (Systemic) ส่วนนิยามของการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานั้น Gordon (2004 : 23) เสนอว่าเป็นการประสานองค์ประกอบต่างๆ ในการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) ให้แก่นักการศึกษา เป็นรายบุคคล/กลุ่ม/องค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินการ ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาหรือกล่าวอีกในหนึ่งคือนัยหนึ่ง คือ ในการดำเนินการนั้นมีเรื่อง ของ 1) การเสริมสร้างสมรรถนะ (Capacity building) ให้แก่นักการศึกษา 2) การดำเนินการหลัก (Core lernent) ได้แก่การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และ3) มีเป้าหมายการพัฒนาคือคุณภาพผู้เรียน

Speak and Hirsh (1988) and Levine (2002) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาวิชาชีพครูว่า เป็นกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการจัดของหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในการพัฒนาครูและบุคลากรในทุก ๆ ด้าน ทั้งในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบและความรู้ ความพึงพอใจในงานและอาชีพ ช่วยส่งเสริมงานในวิชาชีพของตนเองให้เจริญก้าวหน้า และมีสมรรถภาพในการทำงานที่สูงขึ้นนำไปสู่การปรับปรุงและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนการสอน

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพว่า การพัฒนาบุคลากรหรือการพัฒนาในวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้สำหรับครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ มีความสามารถ มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และส่งผลถึงพัฒนาการด้านคุณภาพของนักเรียนในที่สุด

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการพัฒนาวิชาชีพ (Personal development) หมายถึง การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และท้ายสุดส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนการสอนอีกด้วย

ประเภทของการพัฒนาวิชาชีพ

เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ (2549) ได้กล่าวถึงประเภทของการพัฒนาวิชาชีพไว้ดังนี้

การพัฒนาวิชาชีพจัดได้ 2 รูปแบบ Vaughn and coleman (2004) คือรูปแบบแนวตั้ง (Top - down) เป็นการพัฒนามาจากนโยบายสายบังคับบัญชา และรูปแบบแนวระนาบ (Bottom - up) เป็นการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากความต้องการของบุคคลในหน่วยงาน งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพที่เกี่ยวกับการศึกษาได้เสนอแนะว่ารูปแบบแนวระนาบ (Bottom-up) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไปสู่การทำงานได้ดีกว่า อย่างไรก็ตามการพัฒนาวิชาชีพทั้งสองรูปแบบต่างผลดีและผลเสียแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการนำไปใช้ ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา จุดเน้นของเนื้อหาที่ต้องการพัฒนา และระดับการส่งเสริมช่วยเหลือการทำงาน นอกจากนี้มีข้อค้นพบว่าทั้ง 2 รูปแบบ ต่างเอื้อให้ครูได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ถ้ามีการจัดให้มีการสะท้อนผลการทำงานในรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพนั้นด้วย

ลักษณะสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพ

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) กล่าวถึงลักษณะของการพัฒนาวิชาชีพไว้ดังนี้

- 1.เป็นการพัฒนาที่ใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Based on Data)
- 2.ครูหรือผู้ที่พัฒนา คือ ศูนย์กลางของการใช้ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ
- 3.การพัฒนาวิชาชีพอาศัยวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถภาพและศักยภาพ (Culture of Learning Together)
- 4.การพัฒนาวิชาชีพต้องมีผู้บริหารและเพื่อนสนับสนุนให้ความร่วมมือ
- 5.การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องส่งเสริมทางการเรียนรู้ของนักเรียนและครู
- 6.การเรียนรู้ของนักเรียน คือ จุดเน้นแรกที่สำคัญในการพัฒนาวิชาชีพ

7. การพัฒนาวิชาชีพต้องนำข้อมูลจากการวิจัยมาใช้ในการตัดสินใจและปฏิบัติ (Research Based Knowledge)

8. การพัฒนาวิชาชีพต้องมีประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมการปรับปรุงตัดแปลงวิธีปฏิบัติให้ดีที่สุดเสมอ

9. การพัฒนาวิชาชีพต้องพัฒนาในขณะที่ทำงานและต่อเนื่อง มีการอภิปราย มีการสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เช่น การโค้ชโดยเพื่อน (Peer Coaching) การศึกษาเป็นกลุ่ม (Study Group) การวิจัยให้ปฏิบัติการ (Action Research) และการเรียนรู้แบบต่าง ๆ จากการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานจริง

การพัฒนาวิชาชีพแบบ Cognitive Coaching

วีชรา เล่าเรียนดี (2556) กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้ Cognitive Coaching ได้ดังนี้ การพัฒนาวิชาชีพโดยใช้ Cognitive Coaching หรือการโค้ชทางปัญญาเป็นแนวคิดของ Robert Garmston และ Costa รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ Cognitive Coaching มีจุดเด่นคือ การพัฒนาทางด้านสติปัญญาและทักษะการคิดขั้นสูงที่ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ ทั้ง 2 ฝ่าย เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ทำหน้าที่นิเทศหรือโค้ชและผู้สอนเป็นความร่วมมือกัน คิด ปฏิบัติและทดลองในสิ่งที่ศึกษาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ต่อตนเองและผู้สอน เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องอาศัยการยอมรับไว้วางใจซึ่งกันและกัน (Mutual Trust) การเป็นมิตรแท้ในวิชาชีพ การเปิดใจกว้าง ยอมรับการเสนอแนะ การวิพากษ์จากกันและกัน ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องมีการฝึกอบรมด้านเทคนิคและทักษะที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีโดยเฉพาะทักษะการสื่อสาร การพูด สนทนา การให้คำแนะนำแก่กัน องค์กรประกอบ หรือวงจรของการปฏิบัติต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกปฏิบัติจริงทุกองค์ประกอบ

วัตถุประสงค์หลักของ Cognitive Coaching

1. ส่งเสริมและสร้างความเคยชินในการพัฒนาการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองอย่างต่อเนื่อง (Self Directed Learning)
2. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานตนเองให้ก้าวหน้า (Self Managing)
3. ส่งเสริมการติดตามดูแล และการทบทวนงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ (Self Monitoring)
4. ส่งเสริมการสร้างความสำเร็จในตนเอง และปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ (Self Modifying)
5. ส่งเสริมทักษะการคิดและสติปัญญา

กระบวนการ Cognitive Coaching Process (Cycle)

1. **ขั้นวางแผน (Planning)** โค้ช ผู้รับการโค้ชและครูร่วมมือกันวางแผนโดยเน้นครูเป็นสำคัญ โค้ชคอยสนับสนุน ช่วยเหลือเพื่อ
 - 1.1 ระบุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาให้ชัดเจน (Desired Results/Outcomes)
 - 1.2 กำหนด/ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายที่ต้องการให้ชัดเจน (Success Indicator) และวางแผนการเก็บข้อมูลและหลักฐานความสำเร็จ (Plan for Collecting Evidence)

- 1.3 พิจารณาเลือกเทคนิควิธี กลยุทธ์ (Approaches, Strategies) ในการปรับปรุงพัฒนา และตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการติดตามดูแลช่วยเหลือการใช้เทคนิคเหล่านั้น
- 1.4 สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ที่เป็นโค้ชกับผู้รับการโค้ชเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาจุดเน้นของการเรียนรู้ (Learning Focus) ของครูและนักเรียนและกระบวนการประเมินสมรรถภาพของตนเอง (Self Assessment Process)
- 1.5 ไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับกระบวนการโค้ช ความสำเร็จ และแนวทาง ในการพัฒนาให้ดีขึ้น (Reflect and Explore Refinement)
2. ขั้นติดตามดูแลช่วยเหลือโดยผู้ที่เป็นโค้ช (Coaching or Mentoring) เพื่อ
 - 2.1 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และบรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัด
 - 2.2 ครูใช้เทคนิควิธี กลยุทธ์ ที่เลือกใช้ในการปฏิบัติมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
3. ขั้นวิเคราะห์ (Analyzing) โค้ช ผู้รับการโค้ช และครูร่วมมือกัน โดยเน้นครูเป็นสำคัญ โค้ชคอยสนับสนุนช่วยเหลือ เพื่อให้ครูหรือผู้รับการโค้ชได้ปฏิบัติ ดังนี้
 - 3.1 ไตร่ตรองสะท้อนความคิด และผลการปฏิบัติของตนเอง สรุปความพึงพอใจ ที่เกิดขึ้น (Reflecting)
 - 3.2 คิดวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลอ้างอิง เพื่อสนับสนุนผลสำเร็จที่เกิดขึ้น
 - 3.3 คิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบ อ้างอิง ระบุความสัมพันธ์ของเหตุผลที่ทำให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ
4. ขั้นประยุกต์ใช้ (Applying) การสนับสนุนให้ครู/ผู้รับการโค้ชนำผลสำเร็จจากการปฏิบัติไปใช้ต่อไป
 - 4.1 ผู้รับการโค้ชหรือครูสร้างความรู้ และความเข้าใจใหม่จากการปฏิบัติ เสนอแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
 - 4.2 ครูไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับกระบวนการโค้ช และการปฏิบัติโค้ช (Coaching) และระบุสิ่งที่รู้และสิ่งที่ได้มาซึ่งความรู้ หรือสิ่งที่ยังไม่รู้ คิดหาวิธีการที่ทำให้กระบวนการและวิธีการปฏิบัติของตนเอง สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effective Professional Development)

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลว่ามีลักษณะที่สำคัญคือ

1. เป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องไม่หยุด (Life Long Learning)
2. มีการฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับกับโอกาสในการคิด ไตร่ตรองเป็นรายบุคคล เป็นรายกลุ่ม มีการสืบเสาะความรู้เป็นกลุ่ม มีการโค้ช และช่วยดูแลการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน
3. เป็นการพัฒนาที่โรงเรียน (School; Based) และขณะปฏิบัติงาน (Job-embedded)

4. เน้นความร่วมมือกัน เปิดโอกาสให้ครูมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ อย่างเปิดเผย (Collaboration)
5. เน้นการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติผลสำเร็จ ทางการเรียน
6. กระตุ้นสนับสนุนการดำเนินงานที่โรงเรียน โดยครูเป็นผู้ริเริ่มเองก่อน (Teacher Centered)
7. อยู่บนฐานของความรู้จริงด้านการสอน
8. ใช้หลักการ แนวคิด การสร้างความรู้ (Constructivist Learning Theories) กับการสอนและการเรียนรู้
9. ให้ความสำคัญกับครูทุกคนว่าเป็นมืออาชีพและเป็นผู้ใหญ่ (Professional)
10. ให้ความเวลาและมีการติดตามช่วยสนับสนุน (Mccall 1997)

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับ Coaching Approach

การโค้ช (Coaching) เป็นกระบวนการให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนางานและศักยภาพของผู้รับการโค้ช ทั้งนี้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและความหมายของการโค้ชไว้ดังนี้

ความสำคัญของการพัฒนาโค้ช

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาโค้ชไว้ว่า โค้ชมีบทบาทหน้าที่แตกต่างจากผู้ทำหน้าที่นิเทศ โค้ชมีบทบาทหน้าที่เพื่อส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การโค้ช (Coaching) เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพมากยิ่งขึ้น มีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว มีผลการวิจัยสนับสนุนผลสำเร็จมากมาย ดังนั้นการรับมอบหมายหน้าที่โค้ชจึงมีเงื่อนไขมากมายที่แตกต่างจากการทำหน้าที่นิเทศ สมรรถนะ ความเชี่ยวชาญในการโค้ชเป็นองค์ประกอบสำคัญในการช่วยพัฒนาวิชาชีพให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังจะเห็นว่ามียุทธศาสตร์การโค้ชวิธีการโค้ชแบบต่างๆ ที่เป็นการพัฒนาสมรรถนะ ในวิชาชีพหลาย ๆ ด้านเกิดขึ้นมากมาย ในปัจจุบันการโค้ชจึงจัดได้ว่าเป็นวิชาชีพหนึ่งเช่นเดียวกับวิชาชีพครู

ความหมายของการโค้ช (Coaching)

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556) กล่าวว่าเป็นการให้คำปรึกษาหรือสอนงาน หรือการทำหน้าที่โค้ชในการเล่นกีฬาต่าง ๆ หรือการสอนงานให้ลูกน้องของตนเอง ผู้สอนงาน (Coach) ซึ่งผู้บริหารทุกระดับ สามารถเป็นผู้สอนงานได้ ผู้ถูกสอนงาน (Coachee) ส่วนใหญ่จะเป็นลูกน้อง/บุคลากรที่อยู่ในทีมหรือกลุ่มงานเดียวกัน การสอนงานจะเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงาน (Individual Performance) และพัฒนาศักยภาพ (Potential) ของบุคลากร

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้กล่าวถึงการโค้ชว่า การโค้ช (Coach) แตกต่างจากการนิเทศ (Supervision) โดยสิ้นเชิง แต่การโค้ชเป็นการพัฒนาจากการนิเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญเดียวกัน คือ การประชุมปรึกษาหารือ การสังเกตการสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การโค้ชกับการนิเทศยังแตกต่างกันในด้านตัวบุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศและทำหน้าที่โค้ช ผู้ทำหน้าที่นิเทศ อาจหมายถึงศึกษานิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหาร หรือผู้มีความรู้ความชำนาญ สำหรับ การโค้ช อาจหมายถึงครูหรือเพื่อนครูหรือผู้มีความเชี่ยวชาญ ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญที่เต็มใจทำหน้าที่โค้ช และการนิเทศมักมีการประเมินผลคุณภาพการเรียนการสอนด้วยเสมอ แต่การโค้ชต้องหลีกเลี่ยง การประเมินผลครูให้มาก

ที่สุด บรรยากาศในการโค้ชมีความเป็นเพื่อนร่วมพัฒนางาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และสร้างความรู้สึกรักที่ปลอดภัยในการใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ ในห้องเรียน ผู้ทำหน้าที่โค้ชเรียนรู้และพัฒนาควบคู่กับผู้รับการโค้ช การโค้ชเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกันทั้งสองฝ่าย และต่อเนืองที่ต้องร่วมมือกันสังเกตการสอนกันและกัน และทดลองสิ่งใหม่ ๆ การโค้ชต้องถือว่าโรงเรียน คือ ห้องทดลองเพื่อการเรียนรู้ การโค้ชต้องปราศจากการประเมินคุณภาพครู หรือการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติ โดยผู้บริหาร

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การโค้ชเป็นกระบวนการของบุคคลที่เรียกว่าผู้ชี้แนะ สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ช่วยให้เขาเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ผู้ชี้แนะช่วยให้บุคคลได้บรรลุเป้าหมายการทำงานในระดับที่สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ กระบวนการนี้เป็นการสร้างให้บุคคล มีความเข้มแข็งขึ้น ภูมิใจในตนเองแสดงความสามารถซึ่งเป็นผลต่อการทำงานที่จะตามมา กระบวนการชี้แนะจึงเป็น กระบวนการเสริมพลังอำนาจ (empowering process)

ลักษณะและรูปแบบการ โค้ช(Coaching)

Gordon (2004) ได้รวบรวมและสังเคราะห์เอกสารต่างๆ และได้กำหนดลักษณะและรูปแบบการโค้ชไว้ดังนี้

1) การโค้ชทางเทคนิค (Technical coaching) เป็นการโค้ชที่ให้ความช่วยเหลือครู โดยให้ครูสามารถถ่ายโยงสิ่งที่เรียนรู้จากการอบรมไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน ด้วยการช่วยเหลืออย่างเข้มข้น

2) กลุ่มเรียนรู้เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer coaching study teams) โดยกล่าวถึง Joyce และ Showers ได้พัฒนารูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้ครูในโรงเรียนช่วยกันเป็นทีมในการเรียนรู้ สมาชิกแต่ละคนปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนของตน และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนครูด้วยกัน เป็นรูปแบบที่ไม่ได้จัดให้มีการป้อนข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

3) การโค้ชแบบกลุ่ม (Team coaching) รูปแบบนี้ได้บูรณาการมาจากการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer coaching study teams) เข้ากับการสอนร่วมกัน (Co-teaching) คล้ายกับรูปแบบของ Joyce และ Showers โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำความรู้จากการฝึกอบรมมาใช้ในชั้นเรียน เป็นผู้โค้ชการสอน ช่วยครูในการวางแผนการสอน ปฏิบัติการสอนและประเมินสิ่งที่เรียนรู้

4) การโค้ชแบบปัญญา (Cognitive coaching) Costa และ Ganston (1994) เป็นผู้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นเพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะทางปัญญาไปจนถึงระดับที่สามารถกำกับ วิเคราะห์ และประเมินตนเองได้ โดยช่วยเหลือครูในการตัดสินใจวางแผนการสอน การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ และการนำไปใช้ มี 3 ขั้นตอน คือ การประชุมวางแผน การสังเกตการสอน และการประชุมสะท้อนผลการเรียนรู้

5) การโค้ชแบบร่วมมือกันพัฒนา (Responsive coaching) เป็นการโค้ชที่มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือครูในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน แต่ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจ เป้าหมาย และปัญหาของครูแต่ละคน บางคนเรียกรูปแบบนี้ว่า collegial coaching

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556) ได้กล่าวถึงลักษณะของการโค้ชไว้ดังนี้

1. การโค้ชเป็นกระบวนการ (Process) ที่ต้องการการเรียนรู้การฝึกฝน การทำซ้ำและใช้เวลาเป็นกระบวนการที่บุคคลเสริมพลังอำนาจให้กับตน เพราะบุคคลจะพัฒนาความรู้และทักษะผ่านสื่อ

ต่าง ๆ อย่างมีอัตราต่างกัน การนำไปใช้ (application) และการสะท้อน (reflection) จึงจำเป็นต้องมีขึ้นหลังการทำงานทุกขั้นตอน

2. การโค้ชเป็นการเสริมพลังอำนาจ (empowerment) เป็นการถ่ายโยงความรู้ทักษะและ/หรือคุณค่า และทัศนคติจากผู้ชี้แนะไปสู่ผู้เรียน ผ่านความสัมพันธ์ในการชี้แนะผู้เรียนสามารถแสดงให้เห็นงานใหม่ที่ดีกว่าที่กำลังทำอยู่ หรือทำอะไรที่แตกต่างออกไป หรือแสดงออกในระดับความสามารถที่สูงขึ้น ผู้โค้ชอาจช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมความรู้และทักษะเข้ากับความมุ่งมั่นพยายามเพื่อให้งานสำเร็จอย่างเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในความสามารถของคนที่ทำงาน ให้สำเร็จ

3. การโค้ชเป็นความสัมพันธ์ (relationship) การโค้ชเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือผู้โค้ชกับผู้เรียน การโค้ชที่ประสบความสำเร็จต้องอยู่บนพื้นฐานการไว้วางใจ การยอมรับ และเคารพให้เกียรติกัน ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการเรียนรู้สิ่งใหม่เป็นอันดับรองลงไป

4. การโค้ชเป็นการเปลี่ยนผ่าน (transformation) ผลของการโค้ชคือการทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความสามารถในระดับที่สูงขึ้น หรือสมบรูณ์มากขึ้น สามารถทำอะไรที่ต่างออกไป จัดการกับการเรียนรู้ของตนเองในระดับที่ซับซ้อนขึ้น ซึ่งเรียกว่า meta learning

กระบวนการโค้ช

Blanchard and Thacker (2004) ได้กล่าวถึงกระบวนการโค้ชไว้ดังนี้

1) การทำความเข้าใจสภาพการทำงาน วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการพัฒนางาน และระดับความสามารถของผู้รับการโค้ช

2) ผู้โค้ชกับผู้รับการโค้ชร่วมกันวางเป้าหมายในการพัฒนาที่ต้องการไปใช้ถึงการวางแผนและตารางการปฏิบัติงาน

3) ดำเนินการโค้ชในสถานที่ทำงาน (Work site) ด้วยการให้คำชี้แนะ การสังเกตการทำงาน การให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะของการสอนไปพร้อมการทำงาน

4) ดำเนินการในข้อ 3 ซ้ำ จนกว่าจะบรรลุสภาพที่พึงประสงค์

Hargrove (2003) ได้เสนอกระบวนการโค้ช ดังนี้

1. พัฒนาพันธสัญญาในการโค้ช (Coaching mission) และจุดที่ต้องการพัฒนา (a teacher point of view)

1.1 สะท้อนประสบการณ์ชีวิตเพื่อให้ได้จุดที่ต้องการพัฒนา

1.2 สะท้อนว่าจะทำอย่างไรที่ทำให้จุดที่ต้องการพัฒนานั้นบรรลุผลสำเร็จได้

1.3 สื่อสารแนวคิดที่ได้ผ่านแนวคิด เรื่องราว อุปมา (metaphor) หรือตัวอย่าง

1.4 แสวงหาทำที่ในการชี้แนะที่เหมาะสม

2. สร้างความสัมพันธ์และวางแผนสัญญาการโค้ช (Coaching contract)

3. วางแผนเป้าหมายที่ต้องการไปให้ถึงร่วมกัน

3.1 ไม่บอกว่าควรทำอะไร แต่ให้คิดไปด้วยกัน

3.2 ร่วมกันคิดว่าเราจะพัฒนาไปถึงจุดใดและเคารพในสัญญานั้น

4. วางเป้าหมายความสามารถ

5. ดำเนินการตามแผน เป้าหมายย่อยเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

6. จัดให้มีการทบทวน (feedback) และการเรียนรู้ที่ได้

- 6.1 ให้ความเอื้ออาทรกัน แต่เป็นไปตามแผน ไม่ผ่อนผัน
- 6.2 ส่งเสริมการเรียนรู้ไปพร้อมกันในขณะที่ทำงาน
- 6.3 ทำท่ายให้มีการพัฒนาเร็วขึ้น

วิธีการโค้ช

Bennett (1987 cited in Vaughn and Coleman, 2004) ได้กล่าวว่า เจ็อนไขสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพ คือ การสาธิต การฝึกปฏิบัติ การให้ข้อมูลป้อนกลับ และการโค้ชจากทฤษฎีไปสู่การสาธิต หรือทำให้ดู การให้ฝึกทำเอง การให้ข้อมูลป้อนกลับ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้บรรลุทักษะใหม่ได้ดีกว่าการอบรมให้ข้อมูลหรือทฤษฎีอย่างเดียว และถ้าหากมีการโค้ชในสถานการณ์การทำงาน (on – site- coaching) ควบคู่ไปกับกระบวนการดังกล่าวก็จะเป็นประโยชน์ต่อครูในการนำทักษะและยุทธวิธีที่ได้เรียนรู้อย่างใหม่ไปใช้สอนในชั้นเรียนได้

Harvard Business Essential (2004) กล่าวว่า วิธีการโค้ชจำแนกได้ 2 แบบ เพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ คือ การโค้ชโดยตรง (direct coaching) เป็นการแสดงหรือบอกว่าควรทำอะไร ซึ่งเหมาะสำหรับผู้รับการโค้ชที่ยังไม่มี

บทบาทหน้าที่ของผู้เป็น Coach

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556) กล่าวว่าผู้เป็น Coach ควรเป็นนักการอ่าน รักรการแสวงหาความรู้และเป็นผู้ชวนขวนขวายหาข้อมูลความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งแสวงหาประสบการณ์ใหม่ จากการเข้ากลุ่มหรือสมาคมต่าง ๆ เพื่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมา ทำหน้าที่บทบาท นักฝึกอบรม นักพัฒนา/นักเปลี่ยนแปลง ผู้ให้คำปรึกษา นักจิตวิทยา นักแก้ไขปัญหา นักคาคคเน นักคิด/นักประดิษฐ์ และนักปฏิบัติ รวมถึงนักบูรณาการ บทบาทดังกล่าวจะแสดงออก ในบทบาทใดนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป ซึ่งบางครั้งอาจแสดงบทบาทเดียว หรือแสดงมากกว่าหนึ่งบทบาท เรียกว่าบทบาทผสมผสาน (Mixed Roles)

วัชรา เล่าเรียนตี (2556) กล่าวถึงบทบาทของโค้ชว่า โค้ชจะทำงานร่วมกับครูอำนวยความสะดวก ส่งเสริมผสมผสานความคิด และเพื่อการพัฒนาวิชาชีพและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในหลายบทบาท เช่น

1. โค้ชในบทบาทของผู้ให้ข้อมูล ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ข้อมูลในการออกแบบพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (Data Source)
2. โค้ชในฐานะผู้ให้บริการสื่อ แหล่งความรู้สำหรับการเรียนรู้ (Resource Provider)
3. โค้ชในฐานะผู้ให้การดูแล บริหาร แนะนำแก่ผู้มีประสบการณ์น้อย (Mentor)
4. โค้ชในบทบาทผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร (Curriculum Specialist) ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
5. โค้ชในบทบาทผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน (Instruction Specialist) ช่วยเหลือสนับสนุน สำหรับครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ยุทธวิธีสอนที่เหมาะสม และการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้อง
6. โค้ชในบทบาทผู้อำนวยการความสะดวก ประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ (Learning Facilitator) เช่น ช่วยจัดการ ประสานงาน สนับสนุน ออกแบบการเรียนรู้
7. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Catalyst for Change)

8. เป็นผู้เรียน (learner)
9. เป็นผู้สนับสนุนในชั้นเรียน (Classroom Support)

สมรรถนะในการโค้ช (Coaching competencies)

Blanchard and Thacker (2004) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า สมรรถนะไว้เป็นองค์ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitudes) หรือเรียกว่า KSAs ที่บุคคลใช้ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ ดังนี้

ความรู้ (Knowledge) เป็นองค์ความรู้ ประกอบด้วย 1. ข้อมูลที่ได้รับมาและนำเข้าสู่การเก็บในความจำ 2. ข้อมูลได้เชื่อมเข้าไปกับความรู้อื่นที่มีอยู่ และ 3. ความเข้าใจว่าควรทำอย่างไรเมื่อไร ข้อมูลจึงจะเกิดประโยชน์ (Strategic)

ทักษะ (Skill) เป็นความสามารถที่แสดงออกมาในการทำงานซึ่งได้พัฒนามาจากการฝึกประสบการณ์ มี 2 ระดับ คือ ทักษะที่เกิดขึ้นมาในระยะแรกซึ่งอยู่ในภาวะกำลังฝึกฝนยังไม่เกิดความชำนาญและทักษะในระดับสูงขึ้นคือการทำงานเป็นอัตโนมัติได้

เจตคติ (Attitudes) เป็นเรื่องของความเชื่อ (beliefs) และความคิดเห็น (opinions) ที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรม ในการฝึกอบรมควรให้ความสนใจเจตคติผู้รับการโค้ชโดยจัดให้สัมพันธ์กับวัสดุอุปกรณ์ และความสามารถในการทำงาน

ลักษณะนิสัยของผู้เป็น Coach

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556) กล่าวว่าไม่ว่าผู้เป็น Coach จะสวมบทบาทใดก็ตาม จะต้องอยู่บนพื้นฐานของลักษณะนิสัยที่ดีที่ยอมรับของครูหรือผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะนิสัยที่ดี ได้แก่ การยอมรับความจริง เห็นอกเห็นใจ มองโลกในแง่ดี การกระตือรือร้น ชอบให้ออกาส ยืดหยุ่น มั่นใจในตนเอง กล้ารับผิดชอบและรับชอบและมองไปข้างหน้า ควรหลีกเลี่ยงลักษณะนิสัยที่ไม่ดี ได้แก่ การไม่ไว้วางใจ ขี้รำคาญ เอาแต่ใจ ถือตัว ชอบเปรียบเทียบ รอไม่ได้ ไม่มั่นใจในตนเอง ไม่หวังดี และไม่รีบร้อน

การจัดระบบ Coaching ในองค์กรเป็นรูปธรรมชัดเจน

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556)

1. กำหนดให้ระบบ Coaching เป็นนโยบายขององค์กร
2. สร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศขององค์กรให้มีความไว้วางใจกัน (Trust) โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างพี่เลี้ยงและครู/ผู้บริหารสถานศึกษา
3. กำหนดใน Job Description ของระดับหัวหน้ากลุ่มสาระขึ้นไปในเรื่องการทำหน้าที่เป็น Coach หรือการเป็นพี่เลี้ยง
4. กำหนดเรื่องการ Coaching เป็นหนึ่งในเป้าหมายประจำปีของระดับหัวหน้ากลุ่มสาระขึ้นไปโดยมีการวัด KPI (Key Performance Index)
5. เชื่อมโยงผลการทำ Coaching สู่ระบบ Performance Management และระบบจ่ายค่าตอบแทน
6. กำหนดและสร้าง/ฝึก วัฒนธรรมองค์กรให้เป็นวัฒนธรรมของการเรียนรู้ (Learning Culture) ซึ่งมีทั้ง Learning by doing เรียนรู้โดยการลงมือทำ Learning by Teaching เรียนรู้โดยการถ่ายทอดและ learning by Sharing เรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Community of

Practices : CoPs)ไปพร้อมๆ กัน เพื่อจะได้เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้มากับประสบการณ์ชีวิตส่วนตัว นำมาถ่ายทอดเพื่อสอนให้เรามีการติดต่อสื่อสารที่ดี รู้จักเรียบเรียงเตรียมคำพูดก่อนหลังจากที่ไม่กล้าทำให้กล้าและมั่นใจมากขึ้น ทำให้ได้เพื่อนได้ใจ ได้ให้ได้เสียสละ ได้ปฏิสัมพันธ์กัน เกิดความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ผู้คนในองค์กรรักกันมากขึ้นและนำไปสู่การไว้เนื้อเชื่อใจกัน เกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันตามเป้าหมายที่วางไว้

ประโยชน์ของการทำ Coaching

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556)

1. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อผู้บริหารสถานศึกษา/หัวหน้างาน
 - 1.1 การสอนงานจะช่วยแบ่งเบาภาระงาน เนื่องจากผู้รับการสอน/ครูทำงานได้อย่างถูกต้อง ส่งมอบงานตามเวลาที่กำหนด
 - 1.2 มีเวลาเพียงพอที่จะคิดพิจารณา ปรับปรุงระบบงาน ขั้นตอนและวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยเหลือครูได้อย่างแท้จริง
 - 1.3 มีโอกาสชี้แจงจุดเด่นหรือจุดที่ต้องการให้ครูปรับปรุงการทำงาน
 - 1.4 สามารถแจ้งให้ครูรู้ถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และปัญหาการเปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
 - 1.5 มีโอกาสรับรู้ความต้องการที่ครูคาดหวัง และปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำงานของครู
 - 1.6 สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู
 - 1.7 เป็นกระบวนการหนึ่งที่ใช้ผลักดันและสนับสนุนให้ครูทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (Performance Goal) ตามแผนงานที่กำหนด
 - 1.8 ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการทำงานร่วมกันเป็นทีม
2. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อครู
 - 2.1 เข้าใจขอบเขต เป้าหมายงานและความต้องการที่ผู้บริหารสถานศึกษาคาดหวัง
 - 2.2 ได้รับรู้ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ปัญหา/อุปสรรคของสถานศึกษา ภารกิจที่องค์กรจะทำในปัจจุบันและต้องการที่จะทำต่อไปในอนาคต
 - 2.3 ได้รับรู้ถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีส่วนร่วมผู้บริหารสถานศึกษาในการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
 - 2.4 มีโอกาสรู้จุดแข็ง จุดอ่อนของตน เพื่อสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 - 2.5 รู้จักวางแผน ลำดับความสำคัญก่อน- หลังงาน ระบุเทคนิควิธีการทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและระยะเวลาที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด
 - 2.6 สร้างขวัญ กำลังใจ ทำให้ไม่รู้สึกว่างงานเพียงผู้เดียว
 - 2.7 เป็นแรงจูงใจ กระตุ้นให้ครูปรับปรุงตนเอง สนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เสมอ
 - 2.8 ส่งเสริมให้ครูมีคุณค่า (Value) ในการทำงานมากขึ้น เนื่องจากการสอนงาน ที่ถูกต้องตามความต้องการของครู ช่วยตอบสนองให้ครูทำงานได้บรรลุเป้าหมายของตนเอง

3. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อสถานศึกษา/องค์กร

3.1 สถานศึกษามีผลการปฏิบัติงาน (Organization Performance) ที่เป็นไปตามความคาดหวัง หรือมากกว่าความคาดหวังที่ต้องการ

3.2 สถานศึกษามีความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการสอนงานทำให้บุคลากรมีความพร้อมต่อการปรับเปลี่ยนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น นโยบาย การทำงาน กลยุทธ์ ขั้นตอน วิธีการทำงาน การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

จากคำกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการโค้ช มีประโยชน์ทั้งต่อผู้บริหาร/หัวหน้า ครู และองค์กร ทั้งนี้การโค้ชเป็นการช่วยให้ทุกฝ่ายได้มีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง รู้จักปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงงานที่นำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้แก่กันและกัน ส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีม อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้ทุกฝ่ายสนใจในการหาวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนางานประจำของตน

2.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านรู้เรื่อง/การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)

ตามแนวทาง PISA

PISA คืออะไร

PISA เป็นคำย่อมาจากคำว่า Programme for International Student Assessment หรือโครงการประเมินผลการศึกษาแก่นักเรียนนานาชาติ เป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจว่าระบบการศึกษาของประเทศได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ โดย PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ที่จะใช้ความรู้และทักษะในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน

ทำไมต้องวัดตามแนว PISA

1. แผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งได้มีการกำหนดเป้าหมายโดยใช้ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) และผลการประเมิน PISA (Programme of International Student Assessment) ไว้เป็นเป้าหมายสำคัญของการยกระดับผลสัมฤทธิ์

2. กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้ผลการสอบ PISA เป็นตัวบ่งชี้หนึ่งของความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561)

“ภายในปี พ.ศ. 2561 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ผลทดสอบ PISA)”

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ซึ่งเดิมมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และประเมินความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ เป็นการประเมินด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Ability) ซึ่งเริ่มประเมินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นมา

4. นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กกกก เพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท กลยุทธ์ ข้อ 8. ส่งเสริมสนับสนุน การทำการทดสอบ O-NET การประเมินของ PISA และระบบการทดสอบกลางของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพและมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน

สาระสำคัญในการประเมิน PISA

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการประเมินของ PISA ได้กำหนดกรอบการประเมินความรู้และทักษะ หรือที่เรียกว่า “การรู้เรื่อง” (Literacy) ไว้ 3 ด้าน แต่ในปี 2015 ได้กำหนดกรอบการประเมินเพิ่มเติม ด้านการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ โดยแต่ละด้านมีสาระสำคัญในการประเมิน ดังนี้

1. การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) หมายถึง ความสามารถที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ได้อ่าน สามารถนำไปใช้สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพ และการมีส่วนร่วมในสังคมการประเมินคาดหวังให้นักเรียนแสดง ความสามารถด้านการอ่านดังนี้

1.1 การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

- รู้ขอบเขตของข้อสนเทศที่ต่อกรว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่องที่อ่าน
- จำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อสนเทศที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง

1.2 การบูรณาการและตีความ

- แสดงความเข้าใจโดยสามารถระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่อง
- เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อสนเทศที่หลากหลายเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- ตีความเนื้อเรื่องเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

1.3 การสะท้อนและประเมิน

- วิเคราะห์เนื้อเรื่อง รูปแบบ และวิธีการเขียนของเรื่องที่อ่าน
 - ประเมิน แสดงความคิดเห็นและให้ข้อโต้แย้งจากมุมมองของตนเองได้
- นักเรียนต้องใช้สมรรถนะในการอ่านเนื้อเรื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ในรูปแบบที่หลากหลาย บางครั้งต้องนำความรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากเนื้อเรื่องมาเชื่อมโยงกับ สาระสำคัญภายในเรื่องที่ได้อ่านแล้วสะท้อนสิ่งที่ได้อ่านออกมาตามความคิดของตนอย่างสมเหตุสมผล

2. การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิด ใช้ ตีความคณิตศาสตร์ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย รวมถึงการให้เหตุผลอย่างเป็น คณิตศาสตร์ ใช้แนวคิดและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการอธิบายและทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ

กระบวนการทางคณิตศาสตร์ของ PISA แบ่งเป็น 3 กระบวนการ ดังนี้

- 2.1 การคิดสถานการณ์ของปัญหาในเชิงคณิตศาสตร์
 - ระบุประเด็นทางคณิตศาสตร์ของปัญหาในชีวิตจริง
 - ทำสถานการณ์หรือปัญหาให้อยู่ในรูปอย่างง่ายเพื่อให้การวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์ง่ายขึ้น
 - แปลปัญหาให้อยู่ในรูปของภาษาทางคณิตศาสตร์
 - 2.2 การใช้หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหา
 - คิดและนำกลยุทธ์ในการหาวิธีแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ไปใช้
 - ใช้เครื่องมือทางคณิตศาสตร์เพื่อช่วยหาวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้องหรือเหมาะสม
 - นำกฎเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีและโครงสร้างทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหา
 - 2.3 การตีความและประเมินผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์
 - ตีความผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์กลับไปสู่บริบทในชีวิตจริง
 - ประเมินความเป็นเหตุเป็นผลของวิธีแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ในบริบทของปัญหาชีวิตจริง
 - อธิบายความสมเหตุสมผลของผลลัพธ์หรือข้อสรุปทางคณิตศาสตร์กับบริบทของปัญหาในการทำแบบทดสอบคณิตศาสตร์ นักเรียนต้องใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์ซึ่งเริ่มจากการคิดว่าคณิตศาสตร์ไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นอย่างไร และแปลงปัญหาในชีวิตจริงให้อยู่ในรูปปัญหาทางคณิตศาสตร์ แล้วใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ จากนั้นจึงตีความและประเมินผลลัพธ์ที่ได้ไปสู่บริบทในชีวิตจริง
3. การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้ากับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างไตร่ตรอง

PISA คาดหวังให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ ดังนี้

- 3.1 การอธิบายปรากฏการณ์ในเชิงวิทยาศาสตร์
 - ดึงความรู้วิทยาศาสตร์มาใช้ในการสร้างคำอธิบายที่สมเหตุสมผล
 - พยากรณ์การเปลี่ยนแปลงในเชิงวิทยาศาสตร์และให้เหตุผลที่สมเหตุสมผล
 - อธิบายถึงศักยภาพของความรู้วิทยาศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้เพื่อสังคม
- 3.2 การประเมินและออกแบบกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์
 - ระบุปัญหาที่ต้องการสำรวจในการศึกษาทางวิทยาศาสตร์
 - บอกได้ว่าประเด็นปัญหาหรือคำถามใดสามารถตรวจสอบได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์
 - บอกและประเมินวิธีสำรวจตรวจสอบปัญหาทางวิทยาศาสตร์ได้
- 3.3 การแปลความหมายข้อมูลและประจักษ์พยานในเชิงวิทยาศาสตร์
 - วิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และลงข้อสรุป
 - ระบุข้อสันนิษฐาน ประจักษ์พยาน (หลักฐาน) และเหตุผลในเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์

- ประเมินข้อโต้แย้งทางวิทยาศาสตร์และหลักฐานที่มาจากหลากหลายนักเรียนต้องใช้ความรู้ด้านเนื้อหา ความรู้ด้านกระบวนการ และความรู้เกี่ยวกับการได้มาของความรู้ร่วมกับสมรรถนะต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาในแบบทดสอบวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่หลากหลายในชีวิตจริงและเกี่ยวข้องกับตัวเอง ท้องถิ่น ประเทศหรือสถานการณ์ของโลก

4. การแก้ปัญหาแบบร่วมมือ (Collaborative Problem Solving) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเข้าร่วมกระบวนการแก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแบ่งปันความเข้าใจที่มีและรวบรวมความรู้ ทักษะและความพยายามเข้าด้วยกันเพื่อแก้ปัญหา

PISA คาดหวังให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ ดังนี้

4.1 การสร้างและเก็บรักษาความเข้าใจที่มีร่วมกัน

- รู้ละเอียดใจข้อสนเทศสำคัญ รวมทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนที่สัมพันธ์กับงานที่ตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่มมี
- สื่อสารข้อสนเทศ ติดตาม แก้ไขและเก็บรักษาความเข้าใจที่มีร่วมกันตลอดการทำภารกิจ

4.2 การเลือกวิธีดำเนินการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

- เข้าใจปัญหาและรู้แนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
- มีการสื่อสารในกลุ่มระหว่างทำงานร่วมกันโดยใช้การอธิบาย การอภิปราย การต่อรอง การให้เหตุผล และการโต้แย้ง
- ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ร่วมกันตามบริบทหน้าที่ของตน

4.3 การสร้างและรักษาระเบียบของกลุ่ม

- เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนและเพื่อนร่วมกลุ่ม รวมทั้งเฝ้าติดตามและรักษากฎระเบียบที่มีร่วมกัน
- สื่อสารและถ่ายทอดข้อสนเทศที่สำคัญ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมกลุ่ม

ในการทำแบบทดสอบการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ นักเรียนต้องใช้สมรรถนะเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกโรงเรียน จะกำหนดเป้าหมายและเงื่อนไขของภารกิจไว้ นักเรียนต้องทำความเข้าใจภารกิจ รู้บทบาทหน้าที่ของตนและเพื่อน แล้วสื่อสารแบ่งปันข้อมูลและร่วมกันแก้ปัญหากับเพื่อนร่วมกลุ่มให้สำเร็จ ผ่านการแชท (chat) โต้ตอบกับเพื่อนร่วมกลุ่มซึ่งเป็นบุคคลสมมติ ในคอมพิวเตอร์

การอ่านตามนิยามของ PISA

PISA ให้นิยามการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) หมายถึง ความรู้และทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราวและสาระของสิ่งที่ได้อ่าน ตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมินคิดวิเคราะห์ ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อจะประเมินว่านักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในการอ่านของตนเองและสามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและความเป็นไปของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด เพราะการประเมินของ PISA นั้นเน้น “การอ่านเพื่อการเรียนรู้” มากกว่าทักษะในการอ่านที่เกิดจากการ “การเรียนรู้เพื่อการอ่าน” และ PISA ประเมินผลเพื่อศึกษาว่านักเรียนจะสามารถรู้เรื่องที่ได้อ่าน

สามารถขยายผลและคิดย้อนวิเคราะห์ความหมายของข้อความที่ได้อ่าน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของตน ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน

นิยามเรื่องการอ่านของ PISA จึงมีความหมายกว้างกว่าการอ่านออกและอ่านรู้เรื่องในสิ่งที่อ่านตามตัวอักษรเท่านั้น แต่การอ่านยังได้รวมถึงความเข้าใจเรื่องราวสาระของเนื้อความ สามารถคิดพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการเขียน สามารถนำสาระจากข้อเขียนไปใช้ในจุดมุ่งหมายของตน และทำให้สามารถมีส่วนร่วมในสังคมสมัยใหม่ที่มีความยุ่งยากซับซ้อนขึ้น ด้วยการสื่อสารจากข้อเขียน

วิธีการวัดความรู้และทักษะการอ่านของ PISA

ในการทดสอบการอ่าน นักเรียนจะได้รับข้อความต่าง ๆ หลากหลายแบบด้วยกันให้อ่านแล้วให้แสดงออกมาว่ามีความเข้าใจอย่างไร โดยให้ตอบโต้ ตอบสนอง สะท้อนออกมาเป็นความคิดหรือคำอธิบายของตนเอง และให้แสดงว่าจะสามารถใช้สาระจากสิ่งที่ได้อ่านในลักษณะต่าง ๆ กันได้อย่างไร

องค์ประกอบของความรู้และทักษะการอ่านที่ประเมิน

PISA เลือกที่จะประเมินโดยใช้แบบรูปการอ่าน 3 แบบด้วยกัน ได้แก่

ก) การอ่านข้อเขียนรูปแบบต่าง ๆ

PISA ประเมินการรู้เรื่องจากการอ่านข้อความแบบต่อเนื่อง ให้จำแนกข้อความแบบต่าง ๆ กัน เช่น การบอก การพรรณนา การโต้แย้ง นอกจากนี้ ยังมีข้อเขียนที่ไม่ใช่ข้อความต่อเนื่อง ได้แก่ การอ่านรายการ ตาราง แบบฟอร์ม กราฟ และแผนผัง เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ยึดสิ่งที่นักเรียนได้พบเห็นในโรงเรียน และจะต้องใช้ในชีวิตจริงเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

ข) สมรรถนะการอ่านด้านต่าง ๆ 3 ด้าน

เนื่องจาก PISA ให้ความสำคัญกับการอ่านเพื่อการเรียนรู้ มากกว่าการเรียนเพื่อการอ่าน นักเรียนจึงไม่ถูกประเมินการอ่านธรรมดา (เช่น อ่านออก อ่านได้คล่อง แบ่งวรรคตอนถูก ฯลฯ) เพราะถือว่านักเรียนอายุ 15 ปี จะต้องมียุทธศาสตร์เหล่านั้นมาแล้วเป็นอย่างดี แต่ PISA จะประเมินสมรรถภาพของนักเรียนในแง่มุมต่อไปนี้

1) ความสามารถที่จะดึงเอาสาระของสิ่งที่ได้อ่านออกมา (Retrieving information) ต่อไปจะใช้คำว่า “การเข้าถึงและค้นสาระ”

2) ความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน คิดวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือในโลกที่อยู่ (Interpretation) ซึ่งต่อไปจะใช้คำว่า “การบูรณาการและตีความ”

3) ความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน คิดวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือในโลกที่อยู่ พร้อมทั้งความสามารถในการประเมินข้อความที่ได้อ่าน และสามารถให้ความเห็น หรือโต้แย้งจากมุมมองของตน (Reflection and Evaluation) หรือเรียกว่า “การสะท้อนและประเมิน : วิเคราะห์”

ค) ความสามารถในการใช้การอ่าน

PISA ประเมินความรู้และทักษะการอ่านอีกองค์ประกอบหนึ่ง โดยดูความสามารถในการใช้การอ่านที่ว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะของข้อเขียนได้มากน้อยเพียงใด เช่น ใช้นวนิยาย จดหมาย หรือชีวประวัติเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ใช้เอกสารราชการหรือประกาศแจ้งความ

เพื่อสาธารณประโยชน์ ใช้รายงานหรือคู่มือต่างๆ เพื่อการทำงานอาชีพ ใช้ตำราหรือหนังสือเรียน เพื่อการศึกษา เป็นต้น

2.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงหทัย โสมไชยะวงศ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรู ผลการวิจัยพบว่า

1.รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรู มีชื่อว่า “3P-CA Model” มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ การเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ การเผชิญสถานการณ์จากชีวิตจริง และการฝึกปฏิบัติร่วมกับการพัฒนาวิชาชีพด้วยการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ อย่างต่อเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญไปสู่การส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษา 2) วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรูในด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และคุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษา 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparing : P) 2) ขั้นเสนอความรู้หรือทักษะ (Presenting Knowledge or Skills : P) 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practicing : P) 4) ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้ (Concluding and Applying : CA) 5) การวัดและประเมินผล 3 ด้าน คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครูประถมศึกษา ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะเฉพาะ ของครูประถมศึกษา และ 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านผู้สอน มีความเข้าใจองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการต่าง ๆ ทุกขั้นตอน มีความรู้ในด้านวิธีสอนที่ใช้ในรูปแบบการเรียนการสอน มีความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน เป็นอย่างดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้และ เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้อและคุณลักษณะเฉพาะการเป็นครูประถมศึกษา มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ ด้านอาจารย์พี่เลี้ยงมีความรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวอย่าง ที่ดีในการจัดการเรียนรู้และคุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษา มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ และด้านผู้เรียน มีความเข้าใจองค์ประกอบ ของรูปแบบการเรียนการสอน และกระบวนการต่าง ๆ ทุกขั้นตอน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการโค้ช และการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ โดยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.96/83.37

2.ประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า 2.1) หลังเรียนตามรูปแบบนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครูประถมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) นักศึกษามีพัฒนาการด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก 2.3) คุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษามีพัฒนาการสูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก และ 2.4) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

3. ผลการขยายผลรูปแบบ พบว่า หลังเรียนตามรูปแบบนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครูประถมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีพัฒนาด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ คุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษาสูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ชัยพร ชื่นกลิ่น (2553) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการโค้ชเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สรุปผลการวิจัยว่า รูปแบบการโค้ชที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์สภาพและประเมินความต้องการจำเป็น 2) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการโค้ช 3) การทดลองใช้รูปแบบ และ 4) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการโค้ช ซึ่งผลของการออกแบบและพัฒนา ได้ร่างรูปแบบการโค้ชพีซีอี (PPCE Coaching Model) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ องค์ประกอบเชิงกระบวนการ และองค์ประกอบเชิงเงื่อนไข การนำรูปแบบไปใช้มีกระบวนการดำเนินการ 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ระยะการเตรียมการ (Preparing Phase : P) ระยะที่ 2 ระยะวางแผนการโค้ช (Planning Phase: P) ระยะที่ 3 ระยะการปฏิบัติโค้ช (Coaching Phase : C) และระยะที่ 4 ระยะการประเมินผลการโค้ช (Evaluating Phase : E)

ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบต้นแบบการโค้ช พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของความสัมพันธ์สมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ของรูปแบบและความสอดคล้องของรูปแบบ รายชื่อมีค่าระหว่าง 0.8 – 1.0 ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการโค้ชพีซีอี ผลการประเมินมีดังนี้ 3.1.1) สมรรถนะการโค้ชก่อนและหลังการทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้และความสามารถในการโค้ชก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความสามารถในการโค้ชระหว่างการทดลอง พบว่า คะแนนความสามารถในการโค้ชมีการพัฒนาจากผลการประเมินครั้งที่ 1 อยู่ในระดับสูงไปสู่ระดับสูงมาก ในการประเมินครั้งที่ 2 การประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ผลการประเมินมีดังนี้ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความสามารถและแผนการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษายาบาล ระหว่างการทดลอง พบว่า คะแนนความสามารถในการจัดการเรียนรู้มีการพัฒนาจากผลการประเมินครั้งที่ 1 อยู่ในระดับสูงไปสู่ระดับสูงมากในการประเมินครั้งที่ 2 และคะแนนแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวม มีการพัฒนาระดับความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากระดับดีในครั้งที่ 1 ไปสู่ระดับดีมาก ในครั้งที่ 2 การประเมินทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล

การประเมินทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง การประเมินความพึงพอใจของ

อาจารย์พยาบาล และผู้บริหารที่มีต่อรูปแบบการโค้ช เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของ อาจารย์พยาบาลที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล พบว่า อาจารย์พยาบาลและผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการโค้ชฯ ในด้านต่างๆ โดยอาจารย์พยาบาลและผู้บริหารมีความพึงพอใจโดยรวมต่อรูปแบบการโค้ชพีพีซีอี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ทั้งนี้ จากการสนทนากลุ่ม พบว่า กระบวนการโค้ชพีพีซีอีเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์มากเป็น กระบวนการที่มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันของแต่ละระยะ ปฏิบัติได้จริง ทำให้เกิดการพัฒนาทั้ง ด้านการพัฒนางานและองค์ความรู้ รูปแบบการโค้ชพีพีซีอีช่วยให้อาจารย์ มีความมั่นใจในการเรียนรู้ มากขึ้น รู้สึกมีกำลังใจ มีพลังที่จะปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การประเมินความคิดเห็นเห็นของ นักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลที่ใช้รูปแบบ การโค้ชเพื่อพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลที่ส่งเสริมทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของ นักศึกษาพยาบาล พบว่า ความคิดเห็นโดยรวม นักศึกษาคิดว่าการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ที่ส่งเสริม ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99

นอกจากนี้จากการบันทึกความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ พยาบาล ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประมวลสรุปได้ดังนี้ 1) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา 2) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ 3) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้ ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ 4) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกัน และ 5) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งใจ รวมทั้งการบันทึกถึงข้อจำกัดและข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่แต่ละกิจกรรมต้องอาศัยเวลาสำหรับการฝึกกระบวนการคิด ทั้งการคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลต่างๆ การแปลความ/การตีความข้อมูล การอธิบาย/การทำนาย และการลงข้อสรุป ต้องมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีมาก่อนเข้ากับความรู้ที่กำลังเรียนรู้จากรายวิชา หลักการและเทคนิคการพยาบาลเอง และจากรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยการทำความเข้าใจ คิดทบทวน ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ก่อนการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลตามสถานการณ์ที่ กำหนดไว้ในกรณีศึกษา

จิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง (2556) : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการโค้ชทาง ปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการโค้ชและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ของครูพณิชยกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของ รูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการโค้ชและการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูพณิชยกรรม 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการโค้ชที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยด้วยการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และประยุกต์ใช้การวิจัย แบบผสมผสาน (Mix Method Research) ดำเนินการทดลองโดยประยุกต์ใช้แบบการทดลอง แบบ กลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดลองก่อนและหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design) ผสมผสานกับการวิจัยแบบดุลยภาพเวลาและกลุ่มตัวอย่างของการทดลองต่อเนื่อง (Equivalent Time – Samples Design) กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกครู พณิชยกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการราชดำเนิน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน และนักเรียนพณิชยกรรม จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ คู่มือครูรูปแบบการโค้ช

แผนการโค้ช ปฏิทินการโค้ช แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบประเมิน แบบบันทึก แบบสังเกต แบบสอบถามและประเด็นการสนทนากลุ่มที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ การทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Signed Ranks Test) การทดสอบค่าที (Dependent t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1 การพัฒนารูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิจัยเพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการโค้ช 2) การพัฒนารูปแบบการโค้ช 3) การวิจัยทดลองหาประสิทธิผลของรูปแบบการโค้ช 4) การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการโค้ช ได้รูปแบบการโค้ชเอพีซีซีเอ็มพีอาร์อี (APCCMPRE Model) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ หลักการ วัตถุประสงค์ และปัจจัยสนับสนุน มีกระบวนการดำเนินการโค้ช 8 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และกำหนดประเด็นการพัฒนา (Analyzing Needs and Deciding Focus : A) ระยะที่ 2 การเตรียมการด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติการโค้ช (Preparing Knowledge and Skills for Coaching : P) ระยะที่ 3 การร่วมมือกันวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา (Collaborative Planning and Setting Objective : O) ระยะที่ 4 การปฏิบัติการโค้ช (Coaching : C) ระยะที่ 5 การทบทวนระหว่างกระบวนการและอภิปรายไตร่ตรองสะท้อนคิด (Mid Cycle Reviewing and Reflective Discussion: M) ระยะที่ 6 การดำเนินการปฏิบัติการโค้ชต่อ (Proceeding Coaching Cycle : P) ระยะที่ 7 การทบทวนไตร่ตรองสะท้อนคิดและสรุปผล (Reflective Reviewing and Conclusion : R) ระยะที่ 8 การประเมินผลการใช้รูปแบบการโค้ชร่วมกัน (Collaborative Evaluation of Coaching Model Implementation : E) และ 2 รูปแบบการโค้ชพีซีซีเอ็มพีอาร์อี มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล คือ สมรรถภาพการโค้ชและการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์หลังการใช้รูปแบบการโค้ช สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ การโค้ชฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูพณิชยกรรมมีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งนักเรียนพณิชยกรรมมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

นรินทร์ สังข์รักษา, เฉลียว บุรีภักดี และสุมาลี พงศ์ติยะไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษาผลการประเมินโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring ผลปรากฏว่าในภาพรวมสำหรับคณะกรรมการบริหารโครงการโดยภาพรวมมีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ผู้เข้ารับการอบรมโดยภาพรวมมีคะแนนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านบริบท ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตตามลำดับ 2) ภาพรวมของโครงการที่ต้องพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต้องการเน้นกระบวนการคิด ผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนำไปสู่ความสำเร็จไปในทิศทางที่ดี ทั้งองค์ความรู้ วิทยากร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการวิจัย การเป็นพี่เลี้ยงในการ Coaching มีความแตกต่างกันจากงาน

เดิมของศึกษานิเทศก์ที่มีมหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมาช่วยเหลือในการติดตามเป็นพี่เลี้ยง ส่วนการปฏิบัติที่เป็นเลิศมีจุดเด่น 1) มีทีมที่เข้มแข็งทางวิชาการ 2) การประชุมเตรียมความพร้อมของทีม และ สพม. เขต 10 3) การสร้างนวัตกรรมในการจัดความรู้เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ และการวิจัย 4) การได้ใจครูที่ครูมีความตั้งใจ 5) การวางแผนการดำเนินการเป็นทีม การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระบวนการบริหาร การพูดคุย และการเรียนรู้ร่วมกัน นั่นคือการทำงานเป็นทีม ความทุ่มเทของวิทยาการ ความพร้อมของครูและผู้บริหาร รวมถึงศึกษานิเทศก์

เดือนใจ แสงไกร (2560) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การจำแนกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น 2) การตีความการบอกโครงเรื่องหรือสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน 3) การตระหนักถึงทัศนคติและจุดมุ่งหมายของผู้เขียน 4) การวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน 5) การตัดสินใจที่น่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล และ 6) การประเมินค่าของเรื่องที่อ่าน 2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (E1 / E2) เท่ากับ 81.48/80.63 ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกระบวนการ SQ5R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.48/80.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2539) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกลวิธีการเรียนภาษา โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัย ดังนี้ 1. รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รูปแบบการสอนเน้นด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน มีการช่วยเหลือส่งเสริม และมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งได้นำกลวิธีการเรียนภาษา ได้แก่ กลวิธีทางปัญญา กลวิธีการจำ กลวิธีเมตาคอนิตีป กลวิธีการทดแทน กลวิธีจิตพิสัย และกลวิธีทางสังคม มาประกอบในกระบวนการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ครอบคลุมในด้านการเข้าใจจุดมุ่งหมาย และความคิดของผู้เขียน การแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น การวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่าน การพิจารณาเทคนิคการโฆษณา และการวินิจฉัยตัดสินสิ่งที่อ่าน สำหรับเอกสารประกอบรูปแบบการสอนมี 2 ฉบับ ได้แก่ เอกสารคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอนที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำรูปแบบการสอนไปใช้และแผนการสอน จำนวน 8 แผน 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 3. รูปแบบการสอนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลอง 4. นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการร่วมมือในการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อน

เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 5. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่า การเรียนแบบร่วมมือให้ประโยชน์มาก และนักเรียนส่วนใหญ่ชอบ และนำกลวิธีการเรียนภาษาไปใช้มากในด้านการจับใจความ นิ่งสมาธิ และการทำแผนภูมิสรุป

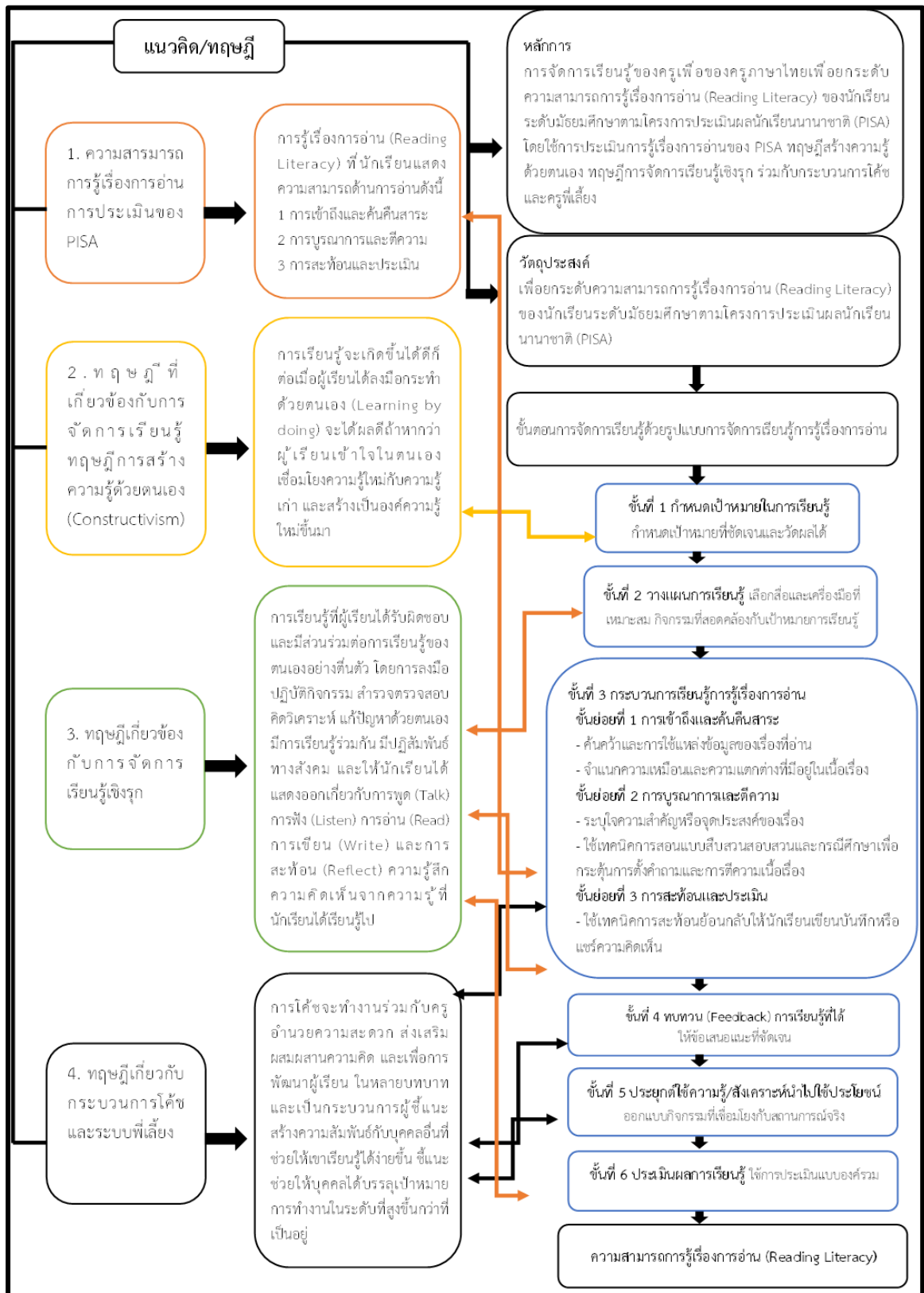
ชลธิชา หอมพุ่ม (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง กาพัฒนาารูปแบบการสอนวรรณคดีไทย โดยประยุกต์ใช้ร้อยสัจสี่เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลปรากฏว่า รูปแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้ร้อยสัจสี่เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และปัจจัยสนับสนุนการนำรูปแบบการสอนไปใช้ กระบวนการเรียนการสอนมี 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1.เร้าความสนใจ 2.อ่านวรรณคดี 3.วิเคราะห์ความขัดแย้ง 4.วิเคราะห์สาเหตุ 5.ค้นหาวิธีแก้ไข 6.ผลของการแก้ปัญหา และ 7.สรุปและประเมินผล ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนทั้งกับกลุ่มตัวอย่างและการนำผลการศึกษาไปขยายผลพบว่า นักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มที่นำผลการศึกษาไปขยายผลต่างมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

พัชรินทร์ สุริยวงศ์ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพรู ผลปรากฏว่า 1.รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพรู มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลโดยกระบวนการเรียนการสอนมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เร้าความสนใจ ขั้นที่ 2 ทบทวนความรู้ ประสบการณ์เดิม ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้/ให้ตัวอย่างการวิเคราะห์ ขั้นที่ 4 กระบวนการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบ่งเป็น ขั้นตอนย่อยที่ 1 กิจกรรมการอ่านและวิเคราะห์เรื่อง ขั้นตอนย่อยที่ 2 กิจกรรมอภิปรายเรื่องเชื่อมโยงชีวิตและสังคม ขั้นตอนย่อยที่ 3 กิจกรรมสรุปการอ่านและเขียนแผนภูมิ ขั้นตอนย่อยที่ 4 กิจกรรมนำเสนอผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ' ขั้นที่ 5 วิเคราะห์สถานการณ์ด้วยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และขั้นที่ 6 สรุปความรู้/นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนและการนารูปแบบการสอนไปขยายผล พบว่า 2.1 นักศึกษามีความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2.2 นักศึกษามีความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ 2.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนอยู่ในระดับมาก

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรูปแบบการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน ประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการเตรียมความพร้อม การนำเสนอความรู้หรือทักษะ การฝึกปฏิบัติ และการสรุปพร้อมประยุกต์ใช้ ซึ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและลักษณะเฉพาะที่เป็นตัวอย่างที่ดี กระบวนการโค้ชที่ใช้มีขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมการ วางแผน ปฏิบัติ และประเมินผล

ซึ่งแสดงให้เห็นประสิทธิผลในการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจในกระบวนการนี้ในระดับสูง โดยกระบวนการที่สอดคล้องกันนี้ช่วยให้ครูมีความมั่นใจ มีกำลังใจ และพัฒนาทักษะวิชาชีพได้ต่อเนื่อง ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเป็นแนวทางสำคัญที่มุ่งเน้นให้ครูมีทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการวิเคราะห์เนื้อหามีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้กระบวนการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง นอกจากนี้ยังเน้นการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเพื่อให้ครูได้รับคำแนะนำและพัฒนาทักษะการสอนอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในด้านการอ่านอย่างยั่งยืน

2.9 สรุปกรอบแนวความคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง มีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2) เพื่อออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

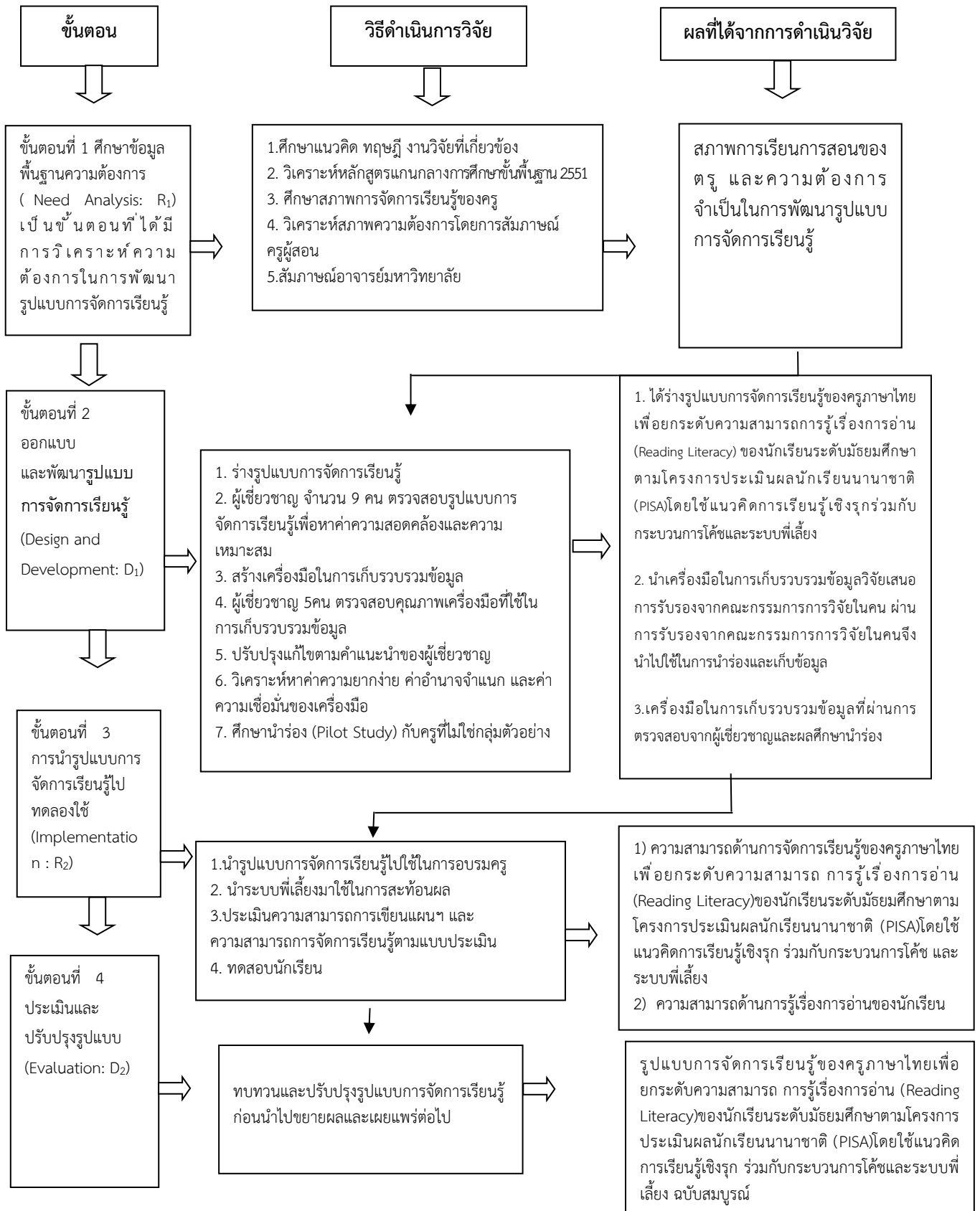
3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

โดยงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ซึ่งมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Analysis : R1) เป็นขั้นตอนที่ได้มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูลเอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนที่ 2 คือการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D2) เป็นขั้นตอนที่ได้จากการนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : R2) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 4 การประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation : D2) เป็นขั้นตอนการหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประเภทแบบ Embedded Design (Creswell and Clark, 2011) โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นวิธีการหลัก (Quantitative

Method) วิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีการรอง (Qualitative Method) โดยประยุกต์ใช้แบบการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) มาเป็นแบบแผนในการวิจัย ร่วมกับแนวคิดเชิงรุกซึ่งนำมาพร้อมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง (Coaching Approach and Mentoring) โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูภาษาไทย จำนวน 10 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยการทดสอบ การประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ การสอบถามเพื่อศึกษาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่เรียนกับครูภาษาไทยที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อศึกษาความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยทั้งในลักษณะเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ผู้วิจัยได้แสดงกรอบดำเนินการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 3.1 กรอบดำเนินการวิจัย

สำหรับรายละเอียดดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Analysis : R1) เป็นขั้นตอนที่ได้มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตาม โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการ โค้ชและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และ สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 คือการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D2) เป็นขั้นตอน ที่ได้จากการนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : R2) เป็นการ ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นนี้เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองกับกลุ่ม ตัวอย่าง (เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการรับรองจากคณะกรรมการการวิจัย ในมนุษย์ **ตั้งแสดงตามภาคผนวก ช**)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation : D2) เป็นขั้นตอนการหา คุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของ ครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดลักษณะของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับ ความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและ ระบบพี่เลี้ยง

แหล่งข้อมูลเอกสาร

1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาครู
2. ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางในการพัฒนาครู
3. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน

แหล่งข้อมูลบุคคล

1. อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน
2. ครูภาษาไทย จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพที่คาดหวังและการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย
2. แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย
4. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย
5. ประเด็นการสนทนากลุ่มอาจารย์ คีษานินเทศก์ และครูผู้สอน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1.แบบวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการสร้าง ดังนี้

- 1.1 วิเคราะห์สิ่งที่คาดหวัง กับสภาพที่เป็นจริงนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์บุคคล
- 1.3 สร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริง
- 1.4 นำแบบวิเคราะห์เอกสารที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การอ่าน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการโค้ช (Coaching Approach) จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมิน ความสอดคล้องประเด็นในการวิเคราะห์เอกสาร กำหนดเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความเหมาะสม/ สอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์เอกสารข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งผลจากการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของ

ผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555 : 196)

ค่าเฉลี่ยคะแนน	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยคะแนน	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก
ค่าเฉลี่ยคะแนน	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคะแนน	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย
ค่าเฉลี่ยคะแนน	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความเหมาะสม/สอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 แสดงว่าแบบวิเคราะห์เอกสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม/สอดคล้อง สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

1.5 นำแบบวิเคราะห์เอกสารที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลในระยะที่ 1

2. แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสำรวจ

2.3 กำหนดประเด็นการสำรวจ และสร้างแบบสำรวจ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสำรวจความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ดังนี้ 1. ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2. ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด) และตอนที่ 3 ความต้องการต่อรูปแบบ/ลักษณะของการพัฒนามีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

2.4 นำแบบสำรวจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความสอดคล้องประเด็นในการวิเคราะห์เอกสาร จากนั้นนำผลการประเมินจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องของประเด็นการสำรวจตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและการแปลความหมาย เช่นเดียวกับการประเมินความเหมาะสม/สอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบวิเคราะห์เอกสาร

2.5 นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบสัมภาษณ์

3.3 กำหนดโครงสร้างและประเด็นการสัมภาษณ์

3.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

3.5 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความสอดคล้องประเด็นในการวิเคราะห์เอกสาร จากนั้นนำผลการประเมินจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องของประเด็นการสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและการแปลความหมาย เช่นเดียวกับการประเมินความเหมาะสม/สอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบวิเคราะห์เอกสาร

3.6 นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบสัมภาษณ์

4.3 กำหนดโครงสร้างและประเด็นการสัมภาษณ์

4.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

4.5 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความสอดคล้องประเด็นในการวิเคราะห์เอกสาร จากนั้นนำผลการประเมินจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องของประเด็นการสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและการแปลความหมาย เช่นเดียวกับการประเมินความเหมาะสม/สอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบวิเคราะห์เอกสาร

4.6 นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. ประเด็นการสนทนากลุ่ม

5.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับประเด็นการสนทนากลุ่ม

5.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างสนทนากลุ่ม

5.3 กำหนดโครงสร้างและประเด็นสนทนากลุ่ม

5.4 สร้างประเด็นการสนทนากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

5.5 นำประเด็นการสนทนากลุ่ม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความสอดคล้องประเด็นในการวิเคราะห์เอกสาร จากนั้นนำผลการประเมินจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องของประเด็นการสนทนากลุ่มตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและการแปลความหมาย เช่นเดียวกับการประเมินความเหมาะสม/สอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบวิเคราะห์เอกสาร

5.6 นำประเด็นการสนทนากลุ่มที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิเคราะห์เอกสารข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นเชิงนโยบาย แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริง และวิเคราะห์เอกสารแนวคิดหลักการ ทฤษฎีความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2. สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน ครูผู้สอนภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

3. สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน ครูผู้สอนภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

4. สนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการอ่าน จากนั้นนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

การวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม (Construct Validity) และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และประเมินความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง ผลจากการประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องของประเด็นในการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2.วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายความคาดหวังสภาพปัญหา และวิเคราะห์เอกสารแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และความต้องการจากอาจารย์ผู้สอนครูผู้สอนภาษาไทย และจากการสนทนา เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Analysis : A)

ระยะการวิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายเป้าหมายในการพัฒนาครูภาษาไทย	เพื่อกำหนดลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	1.ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2.สำรวจครู และอาจารย์ผู้สอน	1.เอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับ -การรู้เรื่องการอ่าน -การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1.แบบวิเคราะห์เอกสาร	1.วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายและเป้าหมาย การพัฒนาความสามารถด้านการการรู้เรื่องการอ่าน

ระยะการวิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2.ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง		2.สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย 3. สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย 3.สนทนากลุ่ม	1.อาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย 2.ครูผู้สอนภาษาไทย 3.คณาจารย์ครูผู้สอนศึกษานิเทศก์	2. แบบสำรวจ 3. แบบสัมภาษณ์อาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย 4.แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน 5.ประเด็นการสนทนากลุ่มคณาจารย์ ครูผู้สอน	1.วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	ข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการส่งเสริมความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย และด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D1) การออกแบบและพัฒนา (Design and Development)

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อ
ยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตาม
โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการ
โค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับ
ความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ
ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและ
ระบบพี่เลี้ยง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ
การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตาม
โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิง
รุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

- 2.1 แบบทดสอบความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนและหลังการ
ฝึกอบรม
- 2.2 แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 2.3 แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู
- 2.4 แบบประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครู
- 2.5 แบบประเมินความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง
การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียน
นานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงผู้วิจัยได้
ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อ
ยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้
แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ คือ ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
- 1.3 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
- 1.4 สร้างเครื่องมือประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงซึ่งได้ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรจากนั้นนำมากำหนดเป็นประเด็นความเหมาะสมและความสอดคล้อง
- 1.5 ตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการ Coaching Approach จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้เรื่องการอ่าน จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน
- 1.6 นำผลการตรวจสอบยืนยันข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูลและปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นก่อนนำไปใช้ในการนำร่อง (Try Out)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบความรู้ของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม

การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ผู้วิจัยได้มีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ด้านจัดการเรียนรู้ด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการเรียนรู้

3. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นแบบทดสอบจำนวน 1 ชุด สำหรับใช้ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีเกณฑ์การประเมินผลจากแบบประเมิน 5 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และปรับปรุง ซึ่งพิจารณาเทียบเกณฑ์ (Criteria) เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำดีมาก 80 และมีช่วงอัตราภาคขั้นหรือช่วงคะแนนดังนี้ (พะยอม วงศ์สารศรี และคณะ, 2550)

80 – 100 %	หมายถึง	ระดับดีมาก
70 -79 %	หมายถึง	ระดับดี
60 – 69 %	หมายถึง	ระดับปานกลาง
50 – 59 %	หมายถึง	ระดับพอใช้
0 – 49 %	หมายถึง	ระดับปรับปรุง

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายจากแบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยเปรียบเทียบค่าร้อยละที่มีช่วงคะแนนในแต่ละขั้นเท่า ๆ กัน ดังนี้ (พะยอม วงศ์สารศรี และคณะ, 2550)

25 - 30	หมายถึง	ระดับดีมาก
19 - 24	หมายถึง	ระดับดี
13 - 18	หมายถึง	ระดับปานกลาง
7 - 12	หมายถึง	ระดับพอใช้
0 - 6	หมายถึง	ระดับปรับปรุง

4. ตรวจสอบเพื่อยืนยันความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการ Coaching Approach จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้เรื่องการอ่าน จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องเช่นเดียวกับการตรวจสอบเพื่อยืนยันโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

5. นำผลการประเมินความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูล และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน ไปหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดรายข้อ โดยนำไปทดสอบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน และใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายรายข้อ ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 แบบประเมินองค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

การประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย การออกแบบการประเมินองค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการออกแบบการประเมินองค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. สร้างแบบประเมินองค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้
4. นำผลการประเมินความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูล และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ตรวจสอบเพื่อยืนยันความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและประเมินความสอดคล้องด้วยดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องเช่นเดียวกับการตรวจสอบเพื่อยืนยันโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถการจัดการเรียนรู้
6. นำผลการประเมินความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้การออกแบบการประเมินองค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ถูกต้องสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ก่อนที่จะนำไปใช้

2.3 บบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย

การประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย ผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย การออกแบบแผนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการออกแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. สร้างแบบประเมินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 เป็นแบบประเมินมิติคุณภาพ (rubrics) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	เขียนได้ชัดเจนมากที่สุด
4	หมายถึง	เขียนได้ชัดเจนมาก
3	หมายถึง	เขียนได้ชัดเจนมากปานกลาง
2	หมายถึง	เขียนได้ชัดเจนพอใช้
1	หมายถึง	เขียนได้ชัดเจนปรับปรุง

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนที่ ช่วงคะแนนในแต่ละชั้นเท่า ๆ กัน (พะยอม วงศ์สารศรี และคณะ, 2550)

ค่าเฉลี่ยคะแนน	4.50 – 5.00	หมายถึง มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยคะแนน	3.50 – 4.49	หมายถึง มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยคะแนน	2.50 – 3.49	หมายถึง มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคะแนน	1.50 – 2.49	หมายถึง มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยคะแนน	0.00 – 1.49	หมายถึง มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับปรับปรุง

ส่วนที่ 2 เป็นแบบคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

- ตรวจสอบเพื่อยืนยันความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องเช่นเดียวกับการตรวจสอบเพื่อยืนยันโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถการจัดการเรียนรู้
- นำผลการประเมินความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นก่อนนำไปใช้ในการศึกษานำร่อง

2.4 แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย

การสร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย เกี่ยวกับประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย
- กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. สร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบประเมินที่มีลักษณะแบบมาตราส่วน โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ได้แก่

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนในช่วงคะแนนในแต่ละชั้น เท่า ๆ กัน (พะยอม วงศ์สารศรี และคณะ, 2550)

ค่าเฉลี่ยคะแนน	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยคะแนน	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยคะแนน	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคะแนน	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยคะแนน	0.00 – 1.49	หมายถึง	มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับปรับปรุง

4. ตรวจสอบเพื่อยืนยันความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องเช่นเดียวกับการตรวจสอบเพื่อยืนยันโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
5. นำผลการประเมินความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยมีความถูกต้องสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นก่อนนำไปใช้ในการศึกษานำร่อง

ตารางที่ 3.1 สรุปลำดับดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Research : R2) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D &D) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1.1 เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	วิเคราะห์เอกสาร	เอกสารข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการวิเคราะห์ในระยาะที่ 1	แบบวิเคราะห์เอกสาร	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	โครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Research : R2) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D &D) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1.2 ตรวจสอบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถ การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	ตรวจสอบ รูปแบบการ จัดการเรียนรู้	ตรวจสอบโดย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	แบบประเมิน องค์ประกอบของ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	โครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของ ครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตาม โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่ เลี้ยง

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Research : R2) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D &D) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2. เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เชิงรุก	วิเคราะห์ เอกสาร	เอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการ เรียนรู้เชิงรุก	แบบวิเคราะห์ เอกสาร	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	ลักษณะประเภทของเครื่องมือ

ตารางที่ 3.1 สรุปรวิธิดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Research : R2) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D &D) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2.2 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	สร้างเครื่องมือดังนี้ 1.แบบทดสอบ ความสามารถการจัดการเรียนรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรมของครู 2.แบบประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3.แบบประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แบบวิเคราะห์เนื้อหา	.การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1.แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมของครูภาษาไทย 2.แบบประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3.แบบประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Research : R2) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D &D) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2.2 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	สร้างเครื่องมือ ดังนี้ 4.แบบประเมิน แผนการจัดการ เรียนรู้ 5.แบบประเมิน ความ สามารถด้าน การรู้เรื่องการ อ่านของ นักเรียน	เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล	แบบวิเคราะห์ เนื้อหา	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	4.แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 5.แบบประเมินความสามารถด้าน การรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Research : R2) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D &D) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)	ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)	ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	แบบประเมินความสอดคล้องความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)	หาค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ส่วนข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา	เครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Research : R2) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D &D) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2.4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	ทดลองใช้ (Try Out)	ครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง	1.แบบทดสอบ ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม	1.ค่าอำนาจจำแนก 2.ค่าความยากง่าย 3.ค่าความเชื่อมั่น	เครื่องมือที่ผ่านการหาคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research :R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง (Implementation)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประเภทแบบฝังตรึง (Embedded Design) (Creswell and Clark, 2011 : 90-96) โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นวิธีการหลัก (Quantitative Method) วิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีการรอง (Qualitative Method) โดยประยุกต์ใช้แบบการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) มาเป็นแบบแผนในการวิจัย โดยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการรับรองจากคณะกรรมการการวิจัยในมนุษย์ ดังแสดงตามภาคผนวก ข ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรม (Training)

จัดอบรมให้กับครูภาษาไทย จำนวน 100 คนที่กำลังจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จำนวน 2 วัน วันละ 8 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

ระยะที่ 2 การติดตามชี้แนะ Coaching Approach

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกอาสาสมัครเพื่อนำครูที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 คน เข้ากลุ่มทดลอง โดยให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้นักเรียน จากนั้นผู้วิจัยใช้กระบวนการ Coaching Approach เพื่อติดตามและชี้แนะกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้นจำนวน 24 ชั่วโมง ซึ่งทดลองในช่วงเดือนสิงหาคม 2567- เดือนกันยายน 2567

ระยะที่ 1 การอบรม (Training)

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ประชากร

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น จำนวน 1250 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น จำนวน 100 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 วัน 12 ชั่วโมง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม (The One Group Pretest – Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555) ดังนี้

แบบแผนการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

O1	X	O2
O1	หมายถึง	การทดสอบก่อนการฝึกอบรม
X	หมายถึง	การอบรมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
O2	หมายถึง	การทดสอบหลังการฝึกอบรม

วิธีดำเนินการทดลอง

เมื่อได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

1. ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
2. ปฐมนิเทศและชี้แจงรายละเอียดการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. ทดสอบความรู้ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบก่อนใช้หลักสูตรฝึกอบรม

4. ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาไทยตามแผนที่กำหนด
5. ผู้วิจัยประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินการจัดการเรียนรู้
6. ทดสอบความรู้ครูภาษาไทยหลังการฝึกอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. แบบประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย
4. แบบประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย
5. แบบวัดความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

จากขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research :R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ไปทดลองใช้ ผู้วิจัยได้สรุปเป็นตารางที่ 8 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research :R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation))

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1.เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	1.ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2.ปฐมนิเทศและชี้แจงรายละเอียดการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้	ครูภาษาไทย จำนวน 100 คน	1.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	1.หาค่า t-test แบบ dependent 2.หาค่าเฉลี่ย 3.หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research :R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ (Implementation) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1.เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	3.ทดสอบความรู้ของครูภาษาไทยก่อนอบรม 4.ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนด		3.แบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนอบรม 4.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ		ได้รู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research :R2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1.เพื่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง	5.ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 6.ประเมินการจัดการเรียนรู้ 7.ทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการฝึกอบรม		5.แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 6.แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ 7.แบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ครูหลังการฝึกอบรม		ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D2) การประเมินผล (Evaluation : E) รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ในขั้นตอนที่ 4 เป็นการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการฝึกอบรม
2. ศึกษาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู
3. ศึกษาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
4. ศึกษาความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน
5. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้
6. เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบผลคะแนนก่อน และหลังการอบรมด้วยการหาค่า $t - test$
2. วิเคราะห์ความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความสามารถด้านในการจัดการเรียนรู้ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. วิเคราะห์ความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนและหลังการอบรมด้วยการหาค่า $t - test$
5. วิเคราะห์สะท้อนผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
6. วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยระดับความคิดเห็นมีเกณฑ์ดังนี้
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 3.3 ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D2) การประเมินผล (Evaluation : E)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ 1.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมฯ 1.2 เพื่อประเมินความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 1.3 เพื่อประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้	1. ทดสอบความรู้ 2. ประเมินความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 3. ประเมินความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้	ครูภาษาไทย	1. แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมฯ 2. แบบประเมินความสามารถด้านการเขียนแผนฯ 3. แบบประเมินความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้	1. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3. ค่า t - test 1. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 1. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมฯ ผลการประเมินความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 3.3 ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D2) การประเมินผล (Evaluation : E) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1.4 เพื่อประเมินความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน	1.ทดสอบก่อนและหลังเรียน ความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน	นักเรียน	แบบวัดความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน	1.ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 2.ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3.ค่า t - test	ผลการวัดความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน
1.5 เพื่อประเมินและปรับปรุง	สะท้อนผลรูปแบบ	ครูสอนภาษาไทย	แบบสะท้อนความคิดเห็น	วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1.6 เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบ	สอบถามความคิดเห็น	นักเรียน	แบบสอบถามความคิดเห็น	1.ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 2.ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 2) เพื่อออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และ 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Analysis : R1) เป็นขั้นตอนที่ได้มีการ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับ ความสามารถในการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและ ระบบพี่เลี้ยง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 คือการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D2) เป็นขั้นตอน ที่ได้จากการนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : R2) เป็นการ ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นนี้เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองกับกลุ่ม ตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation : D2) เป็นขั้นตอนการหา คุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลดังกล่าว ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Need Analysis: R1)

มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดลักษณะของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงโดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ดังนี้

- 1.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาครู
- 1.2 ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางในการพัฒนาครู
- 1.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.4 เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
- 1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน

2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน

2.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากครูภาษาไทย จำนวน 10 คน

2.3 ระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาครู จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายเป้าหมายพัฒนาครู พบว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม 2545 และ 2553 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้ระบุว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (Children Center) กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้มาตรา 24 ยังระบุเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและ เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้

ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และ บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายเป้าหมายพัฒนาครู พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังกล่าวมานั้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษานั้นจะต้องคำนึงถึงความสำคัญของผู้เรียน และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดรักการอ่าน สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ ตลอดจนปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมที่ดีให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดสมรรถนะสำคัญคือความสามารถในการคิดซึ่งเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม จึงเห็นได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น มีความสอดคล้องกับกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่จะช่วยยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางในการพัฒนาครู

จากการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนาครูจากการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่กำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ไว้ มาตรฐานที่ 4 นับเป็นมาตรฐานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน กล่าวคือเป็นการมุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อย่างไรก็ตามจากรายงานผลการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่มีผลการประเมินต่ำที่สุดหรือมาตรฐานที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ผลการประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปรับปรุง มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ระดับดี เพียงร้อยละ 10.4 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.), 2550) สอดคล้องกับผลจากการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment: PISA) ประจำปี 2015 พบว่าสิงคโปร์ซึ่งมีคะแนนสูงสุดคือ 535 คะแนน สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD อยู่ 40 คะแนน สามประเทศรองลงมาจากสิงคโปร์ ได้แก่ แคนาดา ฟินแลนด์ และฮ่องกง(จีน) มีคะแนนสูงกว่า ค่าเฉลี่ย OECD อยู่อย่างน้อย 30 คะแนน และอีกห้าประเทศมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD อยู่ระหว่าง 20 ถึง 30 คะแนน ได้แก่ เอสโตเนีย ไอร์แลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลีและนอร์เวย์ นอกจากนี้ ยังมีอีกสิบสามประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี มาเก๊า(จีน) เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส สโลวีเนีย สวีเดน และสหราชอาณาจักร ที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD ด้วยเช่นกัน ในขณะที่จีนฮ่องกง สหพันธรัฐรัสเซีย สเปนสวีตเซอร์แลนด์ จีนไทเป สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม มีคะแนนใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย

OECD ส่วนที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD พบในอีก 41 ประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย (ศึกษาธิการ, กระทรวง, 2561 : 175) นอกจากนี้จากการที่คณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทยระดับ โดยส่วนใหญ่กล่าวไปในทำนองเดียวกันว่า ปัญหาของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาด้านการอ่าน พบว่ามีปัญหาหลัก 2 ประการ คือ ปัญหาจากตัวครู และปัญหาจากตัวผู้เรียน ทั้งนี้ปัญหาจากตัวครูพบว่าครูส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ ยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบรรยาย ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ออกแบบใบงานหรือกิจกรรมไม่หลากหลาย และวัดและประเมินผลด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณยังไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ส่วนปัญหาด้านผู้เรียนนั้น พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจอ่านบทอ่าน มักจะสนใจเพียงแค่ตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร แต่ขาดการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเรื่องราว เหตุการณ์ หรือบทอ่านต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอน

จากการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนาครูที่ได้ศึกษานั้นแสดงให้เห็นว่าครูควรมีความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วัดและประเมินผลด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้นการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอนและความสามารถในการอ่านของผู้เรียน

1.3 ผลการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดการจัดการเรียนรู้ให้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดกาเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งมีหลักการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เป็นสำคัญเรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ขั้ววัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนต้องเข้าใจในหลักการจัดการเรียนรู้ว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

1.4 ผลการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสามารถสังเคราะห์ได้ ดังนี้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีองค์ประกอบของการประสานกันระหว่าง “การวิจัย” และ “การพัฒนา” โดยการวิจัยเป็นกระบวนการตรวจสอบ (ยืนยันความถูกต้องและน่าเชื่อถือ) แสวงหา (สืบค้นองค์ความรู้ที่มีอยู่แต่ยังไม่มี การค้นพบมาก่อน) หรือสร้างประดิษฐ์กรรม (นวัตกรรมหรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน) โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ส่วนการพัฒนา เป็นกระบวนการปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นและเหมาะสมกว่าเดิมหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการหรือผลผลิต จนมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ อันเป็นประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน หรือสังคมโดยรวม ซึ่งการวิจัยและพัฒนา มีลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1. เป็นการนำความรู้หรือความเข้าใจที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นตัวแบบใช้งาน เป็นการทําวิจัยเพื่อ แสวงหาหรือสร้างสรรคภูมิปัญญาใหม่ แล้วทำการพัฒนาด้วยการคิดค้น ต่อยอดความรู้ความเข้าใจดังกล่าว ให้อยู่ในรูปต้นแบบการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้ เช่น ผลผลิตกระบวนการหรือ การบริการใหม่ ๆ ที่ตอบสนอง

ความต้องการจำเป็นของผู้ใช้และสังคม 2. เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากจุดแข็งของการวิจัยและพัฒนา มี 3 กระบวนการหลัก ได้แก่ การวิจัย การพัฒนา และการเผยแพร่ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ความรู้หรือ ความเข้าใจในแง่มุมใหม่ สำหรับนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ และถ่ายทอดไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง จึงต้องกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ที่กล่าวว่า “อย่างเป็นระบบ” เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามขั้นตอน ของกระบวนการวิจัยและพัฒนา ส่วนที่กล่าวว่า “อย่างต่อเนื่อง” เป็นกระบวนการดำเนินงานที่จะต้องกระทำ ติดต่อกัน โดยใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา และเผยแพร่ผลผลิตไปสู่ผู้ใช้อย่างกว้างขวาง และเป็นรูปธรรมต้องใช้ระยะเวลา 3. มีการดำเนินงานอย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ การทำวิจัยและพัฒนาทุกขั้นตอน จะต้อง กระทำอย่างพิถีพิถันภายใต้การกำกับติดตาม แล้วตรวจสอบซ้ำหลายครั้งเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลผลิต ขั้นสุดท้าย (End of Product) ของกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์มีความถูกต้องและ เชื่อถือได้ ตรงตามระดับมาตรฐานก่อนการเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้หรือสังคม 4. ใช้วิธีการผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพในการวิจัย การวิจัยและพัฒนา โดยทั่วไปนักวิจัยจะใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพตามฐานคติที่อยู่ภายใต้กระบวนการทัศนแบบปฏิบัตินิยม ประโยชน์นิยมเป็นหลัก เช่น ผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ ในขั้นตอนการ รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการวิจัยเชิงทดลองในขั้นตอน ทดสอบคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่การศึกษาเฉพาะกรณีในขั้นตอนการเผยแพร่ ผลิตภัณฑ์ สู่กลุ่มผู้ใช้หรือชุมชนใดชุมชนหนึ่ง 5. มุ่งเน้นการตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ผลการวิจัย และ พัฒนา จุดเน้นสำคัญของการวิจัยและพัฒนา เป็นการดำเนินการวิจัยที่ต้องตอบสนองความต้องการของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลผู้ประสงค์จะนำผลิตภัณฑ์ ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ไปใช้งาน และหรือประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีอยู่ในหน่วยงาน องค์กรหรือ ชุมชน ดังนั้น ในการออกแบบการวิจัยและพัฒนา นักวิจัยกำหนดให้ ผู้ที่คาดว่าจะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการวิจัยและพัฒนา ตั้งคำถามหรือโจทย์การวิจัย รวมทั้งการสนับสนุน งบประมาณ เป็นต้น ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างความรู้สึกเป็นหุ้นส่วนในการทำวิจัยและพัฒนา ร่วมกับ นักวิจัยแล้ว ยังจะส่งผลดีต่อการยอมรับและการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้อีกด้วย 6. ผลของการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณค่าและมูลค่าสูงสามารถจดทะเบียนเป็นสิทธิบัตรได้ ผลของการวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะที่อยู่ในรูปผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญา ที่เกิดจากการสร้างสรรค์และการลงทุนลงแรงของนักวิจัย อาจจะมีคุณค่า (Value) และมูลค่า (Worth) เชิงพาณิชย์หรือเป็นประโยชน์ในแง่การทำกำไรสูง นักวิจัยสามารถจดทะเบียนเพื่อคุ้มครองสิทธิให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ และพระราชบัญญัติสิทธิบัตร ทั้งในประเทศและนานาชาติได้

1.5 ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน สามารถสังเคราะห์ได้ดังนี้ PISA ให้นิยามการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) หมายถึง ความรู้และทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราวและสาระของสิ่งที่ได้อ่าน ตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมิน คติวิเคราะห์ ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อจะประเมินว่านักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในการอ่านของตนและสามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและความเป็นไปของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด เพราะการ

ประเมินของ PISA นั้นเน้น “การอ่านเพื่อการเรียนรู้” มากกว่าทักษะในการอ่านที่เกิดจากการ “การเรียนรู้เพื่อการอ่าน” และ PISA ประเมินผลเพื่อศึกษาว่านักเรียนจะสามารถรู้เรื่องที่ได้อ่าน สามารถขยายผลและคิดย้อนวิเคราะห์ความหมายของข้อความที่ได้อ่าน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของตน ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน

นิยามเรื่องการอ่านของ PISA จึงมีความหมายกว้างกว่าการอ่านออกและอ่านรู้เรื่อง ในสิ่งที่อ่านตามตัวอักษรเท่านั้น แต่การอ่านยังได้รวมถึงความเข้าใจเรื่องราวสาระของเนื้อความ สามารถคิดพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการเขียน สามารถนำสาระจากข้อเขียนไปใช้ในจุดมุ่งหมายของตน และทำให้สามารถมีส่วนร่วมในสังคมสมัยใหม่ที่มีความยุ่งยากซับซ้อนขึ้น ด้วยการสื่อสารจากข้อเขียน

วิธีการวัดความรู้และทักษะการอ่านของ PISA

ในการทดสอบการอ่าน นักเรียนจะได้รับข้อความต่าง ๆ หลากหลายแบบด้วยกันให้อ่าน แล้วให้แสดงออกมาว่ามีความเข้าใจอย่างไร โดยให้ตอบโต้ ตอบสนอง สะท้อนออกมาเป็นความคิดหรือคำอธิบายของตนเอง และให้แสดงว่าจะสามารถใช้สาระจากสิ่งที่ได้อ่านในลักษณะต่าง ๆ กัน ได้อย่างไร

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน โดยสำรวจความต้องการจาก แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ สัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการและสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.1.1 ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน

แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบด้วยกันทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสำรวจความคิดเห็น ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด ตอนที่ 3 ความต้องการต่อรูปแบบ/ลักษณะของการพัฒนา ผลการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบตอนที่ 1 ปรากฏดังในตารางที่.....

ตารางที่ 4.1 ผลการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน

รายการสำรวจความต้องการจำเป็น	การประเมิน			
	(\bar{x})	(S.D.)	ความหมาย	ลำดับที่
1.ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย				
1.1 สาระการอ่าน	4.57	0.53	มากที่สุด	1
1.2 สาระการเขียน	4.43	0.79	มาก	2
1.3 สาระการฟัง พูดและดู	4.43	0.79	มาก	2
1.4 สาระหลักการใช้ภาษาไทย	3.29	0.49	ปานกลาง	3
1.5 สาระวรรณคดีและวรรณกรรม	3.00	0.58	ปานกลาง	4
รวม	3.94	0.63		
2.ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง				
2.1 รูปแบบการสอน	4.71	0.49	มากที่สุด	1
2.2 การพัฒนาหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด	2
2.3 การวิจัยวัดและประเมินผล	3.86	0.90	มาก	5
2.4 การออกแบบการเรียนการสอน	4.29	0.76	มาก	3
2.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.86	0.69	มาก	4
รวม	4.26	0.67		
รวมทั้งหมด	4.10	0.65		

จากตารางที่ 4.1 การตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า

ตอนที่ 1 ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยได้ดังต่อไปนี้ ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 สาระการอ่าน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.53 ลำดับที่ 2 สาระเขียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.79 และสาระการฟัง พูดและดู มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.79 ลำดับที่ 3 สาระหลักการใช้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.49 ลำดับที่ 4 สาระวรรณคดีและวรรณกรรมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.58 ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 รูปแบบการสอน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.49 ลำดับที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.53 ลำดับที่ 3 การออกแบบการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.76 ลำดับที่ 4 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.69 และลำดับที่ 5 การวิจัยวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.90

จากผลของการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยภาพรวมมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยนั้น มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.65 โดยมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด)

1.ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- 1.1 สาระการอ่าน
- 1.2 สาระการเขียน
- 1.3 สาระการฟัง พูดและดู
- 1.4 สาระหลักการใช้ภาษาไทย
- 1.5 สาระวรรณคดีและวรรณกรรม

2.ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง

- 2.1 รูปแบบการสอน
- 2.2 การพัฒนาหลักสูตร
- 2.3 การออกแบบการเรียนการสอน
- 2.4 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.5 การวิจัยวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความต้องการต่อรูปแบบ/ลักษณะของการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) พบว่า อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย โดยส่วนใหญ่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน โดยต้องการพัฒนารูปแบบมาช่วยในการจัดการเรียนรู้มาจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาที่ความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน เป็นเนื้อหาที่จำเป็นตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตรงตามโครงการประเมินผลนักเรียน ที่ต้องการนำความรู้จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยไปพัฒนาความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

2.1.2 ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่ามีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพราะการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) คือ ความรู้และทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราว และสาระของสิ่งที่ได้อ่าน ตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมิน คติวิเคราะห์ ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน สามารถขยายผลและคิดย้อนวิเคราะห์ความหมายของข้อความที่ได้อ่าน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของตน ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ของครูต้องส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านซึ่งต้องมีเทคนิค วิธีการ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

และพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงนั้นควรเป็นรูปแบบที่ผู้สอนสามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนแล้วยกระดับรู้เรื่องการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ

อีกทั้งควรนำเนื้อหาความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ที่เป็นเนื้อหาที่ได้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตรงตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) บรรจุไว้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)

ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นเป็นเรื่องดี ควรให้การสนับสนุน และเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้

2.1.3 ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน

ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยจากการสนทนากลุ่ม พบว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยนั้นส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาไทย เพราะจะทำให้ครูพัฒนาวิชาชีพของตนเองในเรื่องของการแสวงหาวิธีการสอนใหม่ ๆ มาจัดการเรียนรู้ให้เนื้อหาที่สอนให้บรรลุผลสำเร็จ รูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นหากมีการอบรมให้กับครูผู้สอนก่อนนำไปจัดการเรียนรู้จะทำให้ครูผู้สอนเข้าใจได้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบและใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากการสนทนากลุ่มพบว่าผู้สอนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการรู้เรื่องการอ่านยังไม่ชัดเจน ซึ่งการรู้เรื่องการอ่านนั้นเป็นความสามารถที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ได้อ่าน สามารถสะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพ ผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนเกี่ยวกับความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการรู้เรื่องการอ่าน อีกทั้งผู้สอนต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน ต้องเข้าใจวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อที่จะได้ทราบพฤติกรรมที่บ่งบอกว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่าน ผู้สอนควรนำแนวคิด ทฤษฎี ใหม่ ๆ และหลากหลายมาพัฒนาความรู้เรื่องการอ่าน เช่น แนวคิดเชิงสร้างสรรค์ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการโค้ช ระบบพี่เลี้ยง และทฤษฎีสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น

2.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากครูภาษาไทย จำนวน 10 คน โดยสำรวจความต้องการจาก แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ สัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ และสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.2.1 ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากครูภาษาไทย จำนวน 10 คน

แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบด้วยกันทั้งหมด 3 ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสำรวจความคิดเห็น ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด ตอนที่ 3 ความต้องการต่อรูปแบบ/ลักษณะของการพัฒนา ผลการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบตอนที่ 1 ปรากฏดังในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.2 ผลการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จากครูภาษาไทย จำนวน 10 คน

รายการสำรวจความต้องการจำเป็น	การประเมิน			
	(\bar{x})	(S.D.)	ความหมาย	ลำดับที่
1.ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย				
1.1 สาระการอ่าน	4.50	0.71	มากที่สุด	1
1.2 สาระการเขียน	3.50	0.71	มาก	3
1.3 สาระการฟัง พูดและดู	3.40	0.52	ปานกลาง	5
1.4 สาระหลักการใช้ภาษาไทย	3.70	0.82	มาก	2
1.5 สาระวรรณคดีและวรรณกรรม	3.50	0.53	มาก	4
รวม	3.72	0.66		
2.ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง				
2.1 รูปแบบการสอน	4.30	0.82	มาก	1
2.2 การพัฒนาหลักสูตร	3.40	0.52	ปานกลาง	4
2.3 การวิจัยวัดและประเมินผล	3.70	0.82	มาก	2
2.4 การออกแบบการเรียนการสอน	3.50	0.53	มาก	3
2.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.40	0.52	ปานกลาง	5
รวม	3.66	0.64		
รวมทั้งหมด	3.69	0.65		

จากตารางที่ 4.2 การตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า

ตอนที่ 1 ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยได้ดังต่อไปนี้ ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 สาระการอ่าน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.73 ลำดับที่ 2 สาระหลักการใช้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.82 ลำดับที่ 3 สาระการเขียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.71 ลำดับที่ 4 สาระวรรณคดีและวรรณกรรม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.53 ลำดับที่ 5 สาระการฟัง พูดและดูมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.52 ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 รูปแบบการสอน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.82 ลำดับที่ 2 การวิจัยวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.82 ลำดับที่ 3 การออกแบบการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.53 ลำดับที่ 4 การพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.52 และลำดับที่ 5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.52

จากผลของการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยภาพรวมมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยนั้น มีค่าเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คือ 3.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คือ 0.65 โดยมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด)

1.ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- 1.1 สาระการอ่าน
- 1.2 สาระหลักการใช้ภาษาไทย
- 1.3 สาระการเขียน
- 1.4 สาระวรรณคดีและวรรณกรรม
- 1.5 สาระการฟัง พูดและดู

2.ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง

- 2.1 รูปแบบการสอน
- 2.2 การวิจัยวัดและประเมินผล
- 2.3 การออกแบบการเรียนการสอน
- 2.4 การพัฒนาหลักสูตร
- 2.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ความต้องการต่อรูปแบบ/ลักษณะของการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) พบว่า ครูผู้สอนภาษาไทย โดยส่วนใหญ่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้ในหลายด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และมีความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน โดยต้องการพัฒนารูปแบบมาช่วยในการจัดการเรียนรู้มาจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาที่ความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน เป็นเนื้อหาที่จำเป็นตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตรงตามโครงการประเมินผลนักเรียน ที่ต้องการนำความรู้จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยไปพัฒนาความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

2.2.2 ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 10 คน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าผลการประเมิน PISA ของนักเรียนไทยยังคงต่ำกว่ามาตรฐานสากล ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ถูกมองว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน เนื่องจากสามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมและความสนใจในการเรียนรู้ นอกจากนี้ กระบวนการโค้ช (Coaching) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ยังช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางการสอนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเทคนิคการสอนที่ได้ผลดี

และพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาควรเน้นการบูรณาการการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูผู้สอนควรมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ (Facilitator) ที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และค้นคว้าด้วยตนเอง การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อดิจิทัลและแอปพลิเคชันการเรียนรู้ นอกจากนี้ การประเมินผลแบบต่อเนื่องยังมีความสำคัญเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าและจุดที่ต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม การประเมินผลที่มีความถี่และมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงและปรับแต่งการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

อีกทั้งควรนำเนื้อหาความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ที่เป็นเนื้อหาที่ได้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และควรครอบคลุมทักษะการอ่านเบื้องต้น เช่น การทำความเข้าใจคำศัพท์ ความเข้าใจเนื้อหา และการวิเคราะห์ข้อความ นอกจากนี้ ควรเน้นการอ่านที่ต้องการความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การฝึกฝนและการปฏิบัติจริงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสดลองใช้ทักษะที่เรียนรู้อันในบริบทที่หลากหลาย ครูควรสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนและนำเสนอความคิดของตนเอง การบูรณาการกิจกรรมการอ่านเข้ากับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จะช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เรื่องการอ่านกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง

นอกจากนี้เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ควรออกแบบรูปแบบการสอนที่เน้นความสามารถการรู้เรื่องการอ่านและใช้สื่อการเรียนการสอนหลากหลาย จัดอบรมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการรู้เรื่องการอ่าน พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน มีการประเมินผลการอ่านอย่างต่อเนื่องและการติดตามความก้าวหน้าเฉพาะบุคคลจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาและปรับปรุงความสามารถการรู้เรื่องการอ่านได้อย่างเต็มที่

2.2.3 ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวข้องข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) จากครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 10 คน

ความคิดเห็นเกี่ยวข้องข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยจากการสนทนากลุ่ม พบว่าครูทุกคนเห็นพ้องกันว่า การพัฒนาวิชาชีพครูควรเน้นการอบรมและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง โดยครูควรได้รับการสนับสนุนในการเรียนรู้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ และการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย การอบรมถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาครู เพราะเป็นโอกาสที่ครูจะได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมอาชีพ เพิ่มความมั่นใจและแรงจูงใจในการสอน

นอกจากนี้ ครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการรู้เรื่องการอ่านในระดับปานกลางถึงสูง ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน อย่างไรก็ตาม ครูยอมรับว่ายังต้องการพัฒนาความรู้เพิ่มเติม โดยเฉพาะการนำแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกและการโค้ชมาปรับใช้ในการสอน ครูเห็นว่า การส่งเสริมความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจาก การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีผลต่อการเรียนรู้ในทุกวิชาและการคิดวิเคราะห์

พฤติกรรมที่บ่งบอกว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านรวมถึงการเข้าใจและตีความข้อความได้ดี การตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ และการสรุปใจความสำคัญ ครูแนะนำให้ใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกและทฤษฎีการเรียนรู้ ต่าง ๆ นอกจากนี้ครูยังเสนอให้ภาครัฐสนับสนุนทรัพยากรและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายระหว่างครูเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) โดยการสำรวจ สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มจากอาจารย์และครูผู้สอนภาษาไทยทำให้ทราบข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) พบว่าการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของสาระต่าง ๆ ดังนี้ สาระการอ่านมีความจำเป็นมากที่สุดตามด้วยสาระการเขียนและการฟัง พูด และดู สาระหลักการใช้ภาษาไทยและสาระวรรณคดีและวรรณกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และจากการสำรวจแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการสอนและการพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างมากที่สุด ตามด้วยการออกแบบการเรียนการสอน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวิจัยวัดและประเมินผล ผลการสำรวจความต้องการนี้ช่วยบ่งบอกถึงความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อตอบสนองความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยเน้นการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับการรู้เรื่องการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้คณะผู้วิจัยได้แนวทางในการยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) โดยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยเน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพราะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน เนื่องจากสามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมและความสนใจในการเรียนรู้ กระบวนการโค้ช (Coaching) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางการสอนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งการเข้าใจและตีความข้อความได้ดี การตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ และการสรุปใจความสำคัญ และสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการรู้เรื่องการอ่าน พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน มีการประเมินผล การอ่านอย่างต่อเนื่องและการติดตามความก้าวหน้าเฉพาะบุคคลจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาและปรับปรุงความสามารถการรู้เรื่องการอ่านได้อย่างเต็มที่

จากข้อมูลทั้งหมดนำไปสู่การระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ดังนี้

เป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ ยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ นักเรียนมีความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

จากข้อมูลในชั้นที่ 1 ทั้งหมดจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) โดยการวิเคราะห์เอกสาร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม 2545 และ 2553 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน และแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จากการสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการสนทนากลุ่มจากอาจารย์และครูผู้สอนภาษาไทย ความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ข้อมูลที่ได้จากชั้นนี้ทั้งหมดทำให้คณะผู้วิจัยเข้าใจ แนวคิดทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมถึงเข้าใจสภาพการจัดการเรียนรู้ ความต้องการในการพัฒนาเนื้อหาในกลุ่มสาระ ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นแนวทางไปสู่การออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Design and Development) ในขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Design and Development)

วัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

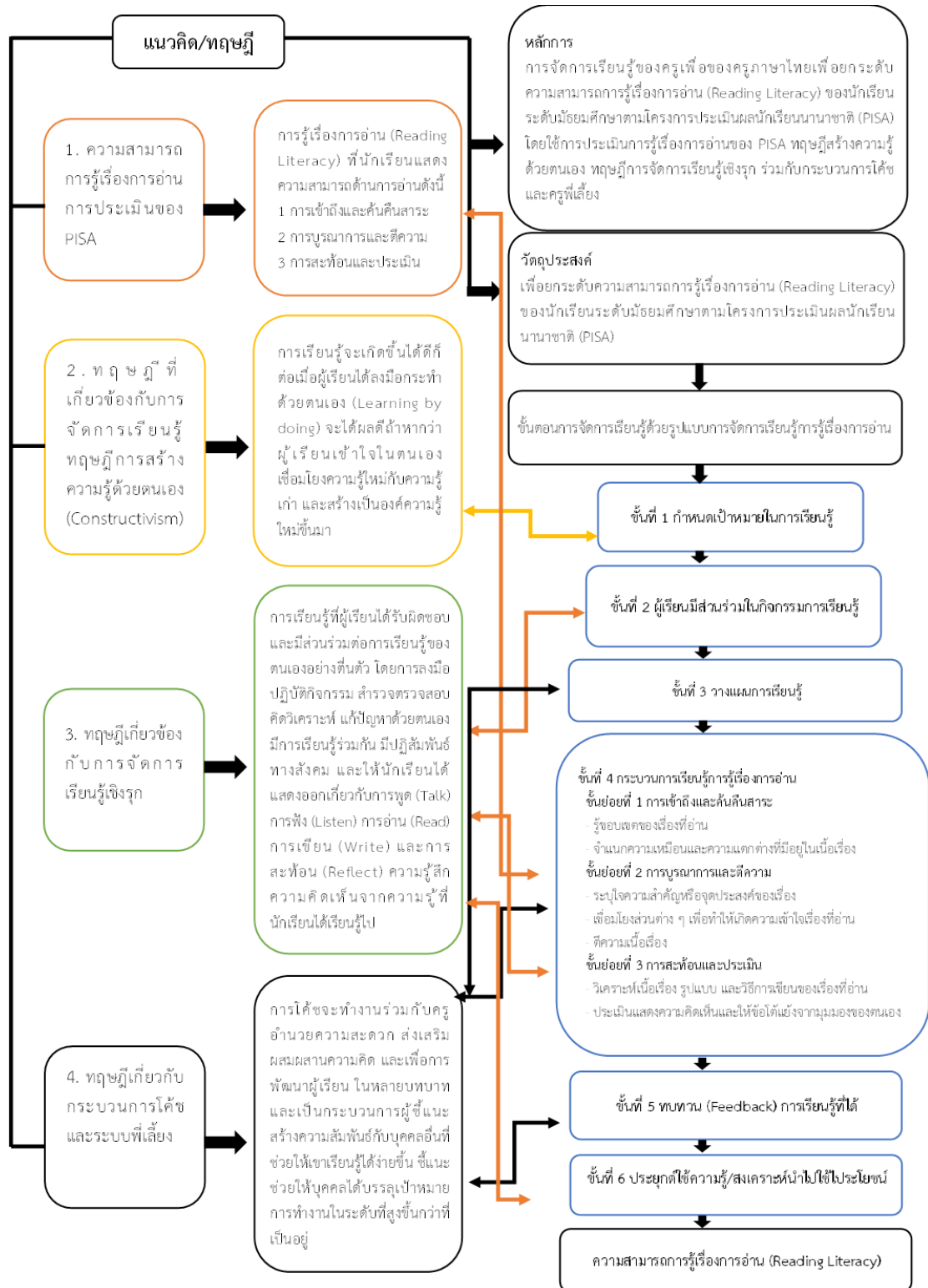
ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบโครงสร้างรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง มีรายละเอียดของรูปการณ์จัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาโครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1.1 โครงสร้างรูปการณ์จัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร และความจำเป็นต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) โดยการสำรวจ การสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม มาออกแบบโครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

โครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง (โครงสร้างรูปการณ์จัดการเรียนรู้ยังไม่ผ่านการจัดสนทนากลุ่ม)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้นนั้น หาความเหมาะสมโดยประเมินแบบองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อรับรองรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.2 ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

รายการประเมิน	(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล
1. ปัญหาและความจำเป็นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.53	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
1.1 ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคม	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
2. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	3.87	0.56	เหมาะสมมาก
2.1 สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
2.2 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
2.3 ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการรู้เรื่องการอ่าน	4.00	0.00	เหมาะสมมาก
3. เป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.67	0.63	เหมาะสมมากที่สุด
3.1 ตรงตามมาตรฐาน	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3.2 มีความชัดเจน	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.3 จัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
4. จุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.00	0.89	เหมาะสมมาก
4.1 มีความชัดเจน	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
4.2 ครอบคลุมเนื้อหาทุกสาระ	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.3 จุดประสงค์นำไปสู่ตัวชี้วัดและมาตรฐาน	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
5. เนื้อหาสาระ	4.13	0.56	เหมาะสมมาก
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
5.2 เนื้อหาสาระครบถ้วน	4.00	0.00	เหมาะสมมาก
5.3 จัดเรียงลำดับเนื้อหาได้ถูกต้องชัดเจน	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	3.80	0.70	เหมาะสมมาก

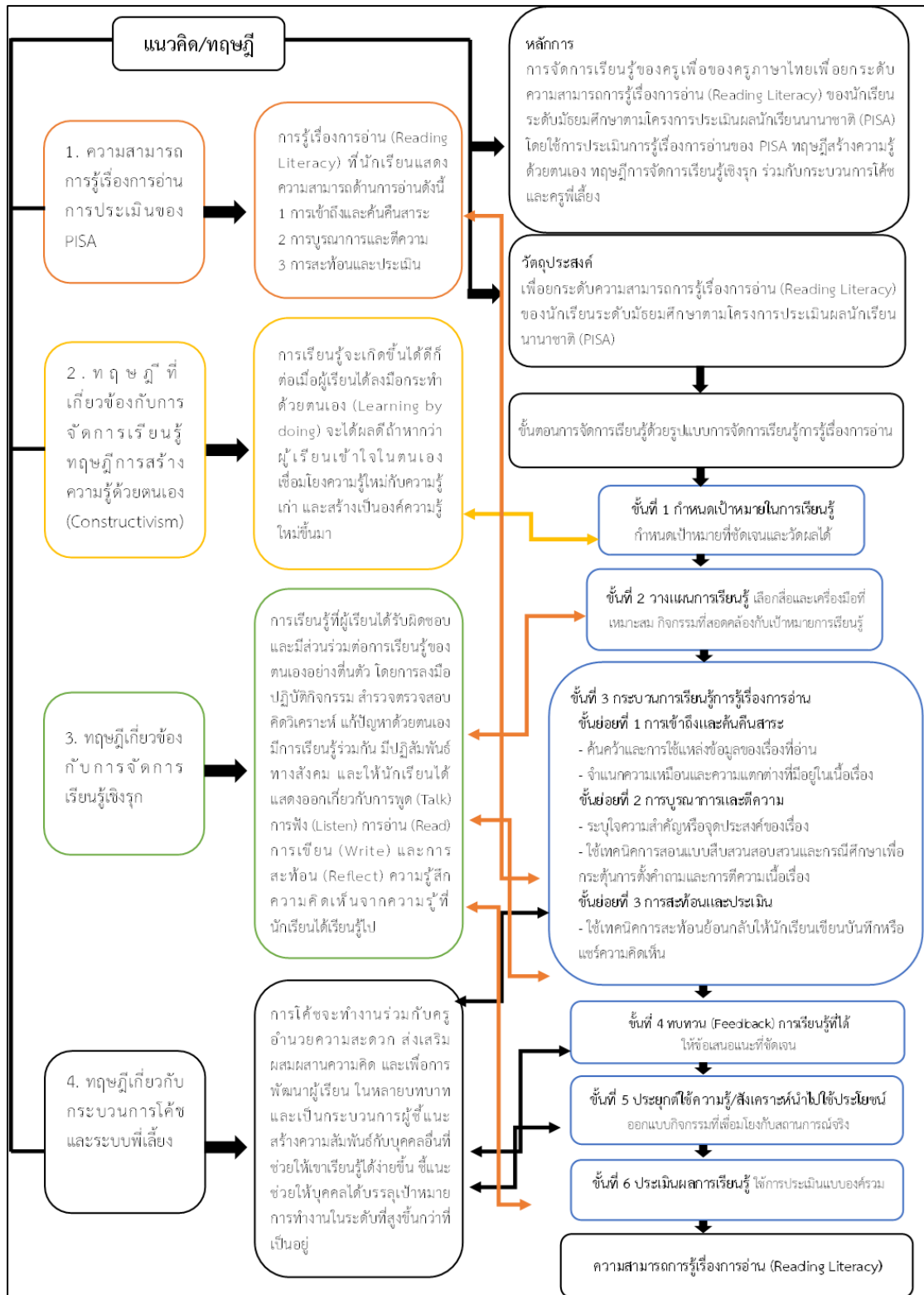
รายการประเมิน	(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล
6.1 ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
6.2 กิจกรรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	3.60	0.55	เหมาะสมมาก
6.3 นำกิจกรรมในศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการ	4.00	0.71	เหมาะสมมาก
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้	3.87	0.61	เหมาะสมมาก
7.1 มีสื่อที่หลากหลาย	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
7.2 ใช้ประโยชน์จากสื่ออย่างคุ้มค่า	3.60	0.55	เหมาะสมมาก
7.3 สื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
8. การวัดและประเมินผล	3.80	0.51	เหมาะสมมาก
8.1 วัดได้ตรงตามจุดประสงค์	3.60	0.55	เหมาะสมมาก
8.2 ประเมินตามสภาพจริง	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
8.3 วัดและประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน	3.60	0.55	เหมาะสมมาก
รวม	4.08	0.62	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงมีความเหมาะสมในภาพรวมเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้ ด้านปัญหาและความจำเป็นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.48 ด้านหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.56 ด้านเป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.63 ด้านจุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.89 ด้านเนื้อหาสาระ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.56 ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.70 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.61 และด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.51

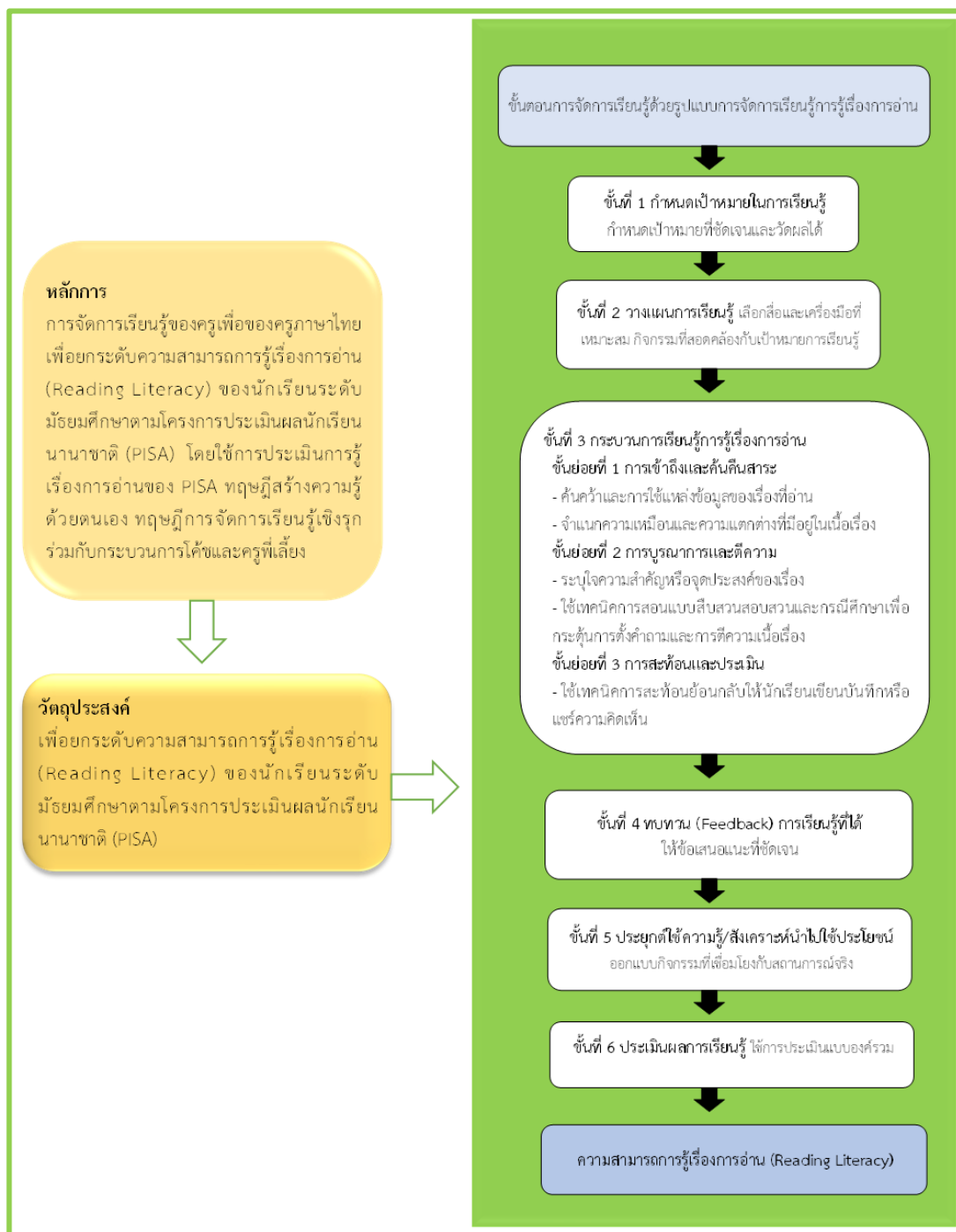
และจากการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะพัฒนาการรู้เรื่องการอ่านเป็นลำดับขั้นตอน แต่บางขั้นตอนยังไม่ชัดเจนและซ้ำกันจึงควรจะ

ปรับให้ชัดเจนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้ เช่น ทักษะการวิเคราะห์ การตีความ และการสะท้อน ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้ ควรเลือกสื่อและเครื่องมือที่เหมาะสม รวมถึงการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน ขั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ควรเสริมทักษะการค้นคว้าและการใช้แหล่งข้อมูล ขั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ ควรใช้เทคนิคการสอนแบบสืบสวนสอบสวนและกรณีศึกษาเพื่อกระตุ้นการตั้งคำถามและการตีความ ขั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน ควรใช้เทคนิคการสะท้อนย้อนกลับให้นักเรียนเขียนบันทึกหรือแชร์ความคิดเห็น ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้ ควรให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนผ่านการสนทนาแบบกลุ่มและส่วนตัว ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ ควรออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงหรือโปรเจกต์ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้ ควรใช้การประเมินแบบองค์รวม ดูทั้งผลการเรียน ความก้าวหน้า และการพัฒนาทักษะ

ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงที่ผ่านการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสิ่งที่ต้องปรับปรุงได้แก่การจัดลำดับขั้นตอนให้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และปรับความชัดเจนของขั้นตอนการสอนแต่ละขั้นให้มีความชัดเจน จึงได้ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง (ผ่านการปรับปรุงจากการประเมินความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิ)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง (เฉพาะหลักการ วัตถุประสงค์ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้)

ผลการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 2 ทำให้คณะผู้วิจัยได้เครื่องมือดังนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีสิ่งสนับสนุนที่สำคัญต่อการรู้เรื่องการอ่าน คือ ขั้นตอนของรูปแบบ เป็นการจัดลำดับการจัดการเรียนรู้เป็นขั้น ๆ กล่าวคือขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้เรื่องการอ่าน ขั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ขั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ ขั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้ ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ และขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้ เงื่อนไขหรือสิ่งจำเป็นในการที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ประกอบด้วยแบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนอบรม แผนการจัดการเรียนรู้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ครูหลังการฝึกอบรม แบบทดสอบรู้เรื่องการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยเครื่องมือผ่านการหาคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ซึ่งเครื่องมือจะนำไปใช้จริงในขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : R2)

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประเภทแบบฝังตรึง (Embedded Design) (Creswell and Clark, 2011 : 90-96) โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นวิธีการหลัก (Quantitative Method) วิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีการรอง (Qualitative Method) โดยประยุกต์ใช้แบบการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) มาเป็นแบบแผนในการวิจัย โดยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรม (Training)

จัดอบรมให้กับครูภาษาไทย จำนวน 100 คน ที่กำลังจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียน

นานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จำนวน 2 วัน วันละ 8 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

ระยะที่ 2 การติดตามชี้แนะ Coaching Approach

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกอาสาสมัครเพื่อนำครูที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 คน เข้ากลุ่มทดลอง โดยให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่นักเรียน จากนั้นผู้วิจัยใช้กระบวนการ Coaching Approach เพื่อติดตามและชี้แนะกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้นจำนวน 24 ชั่วโมง ซึ่งทดลองในช่วงเดือนสิงหาคม 2567- เดือนกันยายน 2567

ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรม (Training) การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงผลปรากฏดัง ตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงผลคะแนนความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรม

คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้	จำนวน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	df	p
ก่อนเรียน	100	30	9.22	1.81	62.87*	99	.000
หลังเรียน	100	30	25.80	1.98			

*นัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.4 พบว่าความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้ก่อนอบรมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 9.22) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.81) หลังอบรมครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 25.80) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.98)

ผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1. ผลการประเมินความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงผลปรากฏดังตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการประเมินความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	ลำดับที่
1	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา	4.30	0.82	มาก	8
2	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน	4.50	0.71	มากที่สุด	6
3	สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัด	4.50	0.71	มากที่สุด	7
4	มีสมรรถนะสำคัญ	4.70	0.48	มากที่สุด	1
5	มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.00	0.82	มาก	11
6	การเขียนสาระสำคัญ	4.30	0.82	มาก	9
7	สาระการเรียนรู้	4.70	0.48	มากที่สุด	2
8	ภาระงานและชิ้นงาน	4.60	0.52	มากที่สุด	4
9	สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.70	0.48	มากที่สุด	3
10	กิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.52	มากที่สุด	5
11	การวัดและประเมินผล	4.20	0.79	มาก	10
รวม		4.46	0.65	มาก	

จากตารางที่ 4.5 แสดงผลการประเมินความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.46$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.65) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดคือมีสมรรถนะสำคัญ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.70$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.48)

รองลงมาคือสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.70) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.48) สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.70) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.48) ภาระงาน และชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.60) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) กิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.60) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.71) สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.71) ข้อที่มีผลการประเมินในระดับมากคือหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.30) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.82) รองลงมาคือ การเขียนสาระสำคัญ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.30) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.82) การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.20) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.79) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.00) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.82)

2. ผลการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการเรียนรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงผลปรากฏดังตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	ลำดับที่
ด้านสาระการเรียนรู้		4.50	0.68	มากที่สุด	4
1	นำเสนอสาระการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอน	4.30	0.82	มาก	4
2	นำเสนอสาระการเรียนรู้ถูกต้องและชัดเจน	4.50	0.71	มากที่สุด	2
3	นำเสนอสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.50	0.71	มากที่สุด	3
4	นำการเสนอสาระการเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร	4.70	0.48	มากที่สุด	1
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		4.44	0.63	มาก	5
5	ระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน	4.00	0.82	มาก	7
6	จัดกิจกรรมการสอนตรงตามตัวชี้วัด	4.30	0.82	มาก	5
7	ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย	4.70	0.48	มากที่สุด	1
8	นำแนวคิด Active Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรม	4.60	0.52	มากที่สุด	3

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความสามารถใน การเขียน แผนการจัดการ เรียนรู้	ลำดับที่
9	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	4.70	0.48	มากที่สุด	2
10	กิจกรรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ของผู้เรียน	4.60	0.52	มากที่สุด	4
11	ออกแบบภาระงานให้ผู้เรียนที่หลากหลาย	4.20	0.79	มาก	6
ด้านการจัดการชั้นเรียน		4.63	0.51	มากที่สุด	2
12	ก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้งมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี	4.60	0.52	มากที่สุด	2
13	จัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.70	0.48	มากที่สุด	1
14	ใช้เวลาดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนด	4.60	0.52	มากที่สุด	3
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้		4.65	0.50	มากที่สุด	1
15	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองตัวชี้วัด	4.70	0.48	มากที่สุด	2
16	สื่อทันสมัยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่สอน	4.60	0.52	มากที่สุด	4
17	สื่อมีความหลากหลาย	4.70	0.48	มากที่สุด	3
18	ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและ นอกห้องเรียน	4.60	0.52	มากที่สุด	
ด้านการวัดและประเมินผล		4.54	0.57	มากที่สุด	3
19	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี	4.30	0.67	มาก	5
20	วัดและประเมินผลตามสภาพจริง	4.40	0.70	มาก	4
21	ออกแบบเกณฑ์วัดและประเมินผลด้วยมิติ คุณภาพ (Score rubric)	4.70	0.48	มากที่สุด	1
22	วัดและประเมินผลตรงตามตัวชี้วัด	4.60	0.52	มากที่สุด	3
23	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผล	4.70	0.48	มากที่สุด	2
รวม		4.53	0.58	มากที่สุด	

จากตารางที่.....แสดงผลการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.53) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.58) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ระดับมากที่สุด ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดคือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.65) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) รองลงมาคือด้านการจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.63) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.51) ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.53) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.57) ด้านสาระการ

เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.68) และด้านที่มีผลการประเมินในระดับมากคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.44) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.63)

ผลการวัดความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ที่ได้จากการทำแบบทดสอบรู้เรื่องการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ แสดงผลการวัดความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนได้ดังนี้

ผลการวัดความสามารถรู้เรื่องการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงแสดงผล

คะแนน ความสามารถการรู้ เรื่องการอ่าน	จำนวน	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t	df	p
ก่อนเรียน	1000	32	13.12	3.76	75.06*	999	.000
หลังเรียน	1000	32	24.50	3.10			

*นัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางพบว่าความสามารถรู้เรื่องการอ่าน(Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 13.12) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.76) เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 24.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.10)

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation : D2)

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ
กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลดังต่อไปนี้

1. ผลความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการฝึกอบรม

ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงพบว่า หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้ก่อนอบรมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 9.22) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.81) หลังอบรมครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 25.80) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.98)

2. ผลความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู

ความสามารถแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.46) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.65) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดคือมีสมรรถนะสำคัญ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.70) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.48) รองลงมาคือสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.70) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.48) สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.70) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.48) ภาระงานและชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.60) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) กิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.60) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.71) สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.71) ข้อที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.30) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.82) รองลงมาคือ การเขียนสาระสำคัญ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.30) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.82) การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.20) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.79) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.00) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.82)

3. ผลความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.53) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.58) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ระดับมากที่สุด ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดคือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.65)

และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) รองลงมาคือด้านการจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.63) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.51) ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.53) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.57) ด้านสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.68) และด้านที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.44) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.63)

4. ผลความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

ความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 13.12) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.76) เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 24.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.10)

5. ผลการวิเคราะห์สะท้อนผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู

จากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงไปใช้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหลักกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่ได้มีการกำหนดไว้ โดยครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่างสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมได้สำเร็จตามแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้แล้ว คณะผู้วิจัยให้ครูผู้สอนและนักเรียนที่เป็นตัวแทนได้สะท้อนผลในการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ เพื่อนำประเด็นในการสะท้อนผลมาสู่การปรับปรุงแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงแต่เดิม พบว่ารูปแบบนี้มีผลดีในหลายด้าน นักเรียนแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และมีการรู้เรื่องการอ่านมากขึ้น ขณะที่ครูพบว่ากำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ดีขึ้น และกระบวนการต่างๆ เช่น การบูรณาการและตีความ รวมถึงการสะท้อนและประเมินช่วยเสริมทักษะการวิเคราะห์และการประเมินตนเองของนักเรียนอย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ ดังนี้:

ขั้นที่ 4 ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้

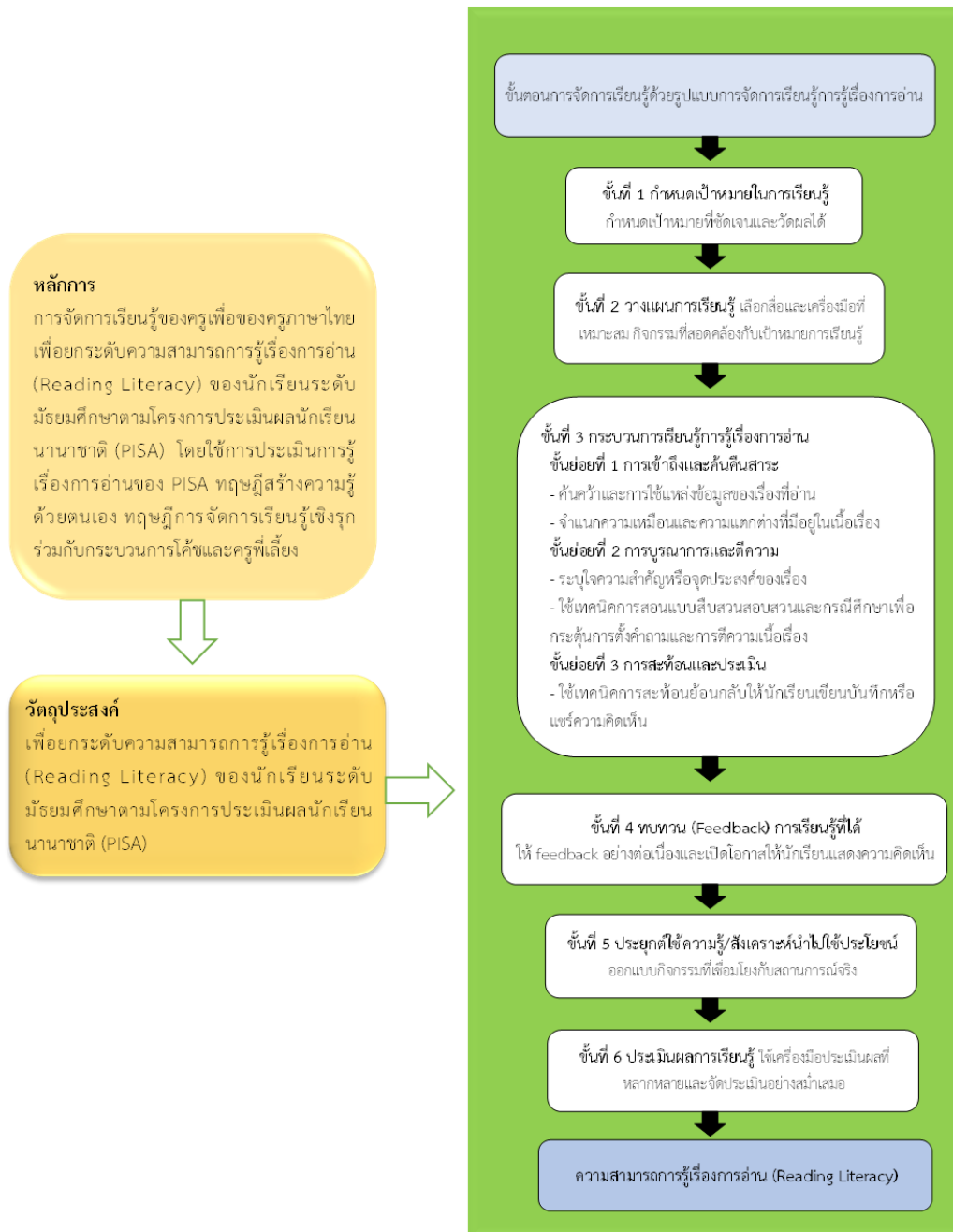
ให้ feedback อย่างต่อเนื่องและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนรู้

ใช้เครื่องมือประเมินผลที่หลากหลายและจัดประเมินอย่างสม่ำเสมอ

ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงไปทดลองใช้ทำให้เกิดการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง (ฉบับปรับปรุง)

6. ผลสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงผลปรากฏดังตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		4.30	0.79	มาก	2
1	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนไม่สับสน	4.43	0.69	มาก	1
2	สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไป	4.36	0.77	มาก	2
3	ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ ในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้	4.34	0.81	มาก	3
4	ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถาม สืบค้นคำตอบ และวิเคราะห์ข้อมูลในสิ่งที่ต้องการ	4.23	0.83	มาก	4
5	การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.14	0.84	มาก	5
ด้านบรรยากาศ		4.32	0.78	มาก	1
6	นักเรียนมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	4.53	0.61	มากที่สุด	1
7	ครูมีเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	4.27	0.83	มาก	3
8	นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	4.35	0.80	มาก	2
9	ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนตลอดเวลา	4.17	0.84	มาก	5
10	ครูคอยช่วยเหลือ ชี้แนะ แนะนำนักเรียนในการทำกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.26	0.82	มาก	4
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ		4.23	0.83	มาก	3
11	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ	4.27	0.83	มาก	3
12	ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเพิ่มมากขึ้น	4.33	0.80	มาก	1

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับที่
13	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในชั้นเรียน	4.20	0.84	มาก	4
14	ฝึกให้นักเรียนได้วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ อย่างมีเหตุผล	4.29	0.81	มาก	2
15	นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.08	0.86	มาก	5
รวม		4.28	0.80	มาก	

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.28) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.80) แสดงว่ามีความคิดเห็นระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านที่มีผลการความคิดเห็นในระดับมาก คือด้านบรรยากาศ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.32) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.78) รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.30) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.79) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.23) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.83)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงมี วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 2) เพื่อออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และ 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Analysis : R1) เป็นขั้นตอนที่ได้มีการ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับ ความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและ ระบบพี่เลี้ยง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 คือการออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D2) เป็นขั้นตอน ที่ได้จากการนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : R2) เป็นการ ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นนี้เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองกับกลุ่ม ตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation : D2) เป็นขั้นตอนการหา คุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้

แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สรุปผลดังกล่าว ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและปลูกฝังค่านิยมที่ดี รวมถึงพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์และวิจารณ์ญาณให้แก่ผู้เรียน การยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่านของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ PISA จึงต้องใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก พร้อมกระบวนการโค้ชและ ระบบพี่เลี้ยง การจัดการเรียนรู้ควรบูรณาการเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย สร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม นอกจากนี้ การประเมินผลควรมีความต่อเนื่อง และปรับปรุงตามความต้องการของนักเรียน การพัฒนาครูควรเน้นการอบรมและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ รวมถึงการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย ครูทุกคนควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการรู้เรื่อง การอ่าน และ ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้ เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียน นานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ข้อมูลจากการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้ เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียน นานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ประกอบ ไปด้วย ขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้ ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้ เลือกสื่อและเครื่องมือที่เหมาะสม กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่อง การอ่าน ขั้นตอนย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ค้นคว้า และการใช้แหล่งข้อมูลของเรื่องที่อ่าน จำแนกความเหมือนและความแตกต่างที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง ขั้นตอนย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่อง ใช้เทคนิคการสอน แบบสืบสวนสอบสวนและกรณีศึกษาเพื่อ กระตุ้นการตั้งคำถามและการตีความเนื้อเรื่อง ขั้นตอนย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน ใช้เทคนิคการสะท้อนย้อนกลับให้นักเรียนเขียนบันทึกหรือแชร์ความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้ ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ ออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง และขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินแบบองค์รวม

นอกจากนี้ผลการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และคู่มือฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฉบับร่างในภาพรวมสอดคล้องและความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.08) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.62)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

3.1 ผลทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้ก่อนอบรมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 9.22) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.81) หลังอบรมครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 25.80) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.98)

3.2 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.46) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.65) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมาก

3.3 ผลการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.53) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.58) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ระดับมากที่สุด

3.4 ผลทดสอบความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ก่อน

เรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 13.12) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.76) เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการเรียนรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 24.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.10)

4. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการเรียนรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ผลสะท้อนผลในการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้พบว่า รูปแบบนี้มีผลดีในหลายด้าน นักเรียนแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และมีการรู้เรื่องการอ่านมากขึ้น ขณะที่ครูพบว่า การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ดีขึ้น และกระบวนการต่าง ๆ เช่น การบูรณาการและตีความ รวมถึงการสะท้อนและประเมินช่วยเสริมทักษะการวิเคราะห์และการประเมินตนเองของนักเรียน

นอกจากนี้ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.28) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.80) แสดงว่ามีความคิดเห็นระดับมาก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยได้จากการเก็บข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ เอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความต้องการ ทั้งนี้จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่า ไม่ว่าจะเป็นเอกสารหรือสัมภาษณ์บุคคลทุกคนเห็นเป็นทิศทางเดียวกันว่ามีความต้องการอย่างยิ่งที่จะให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของภาษาไทย เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2556) ที่กล่าวว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้สำหรับครูหรือบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ มีความสามารถ มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครู และ

บุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และส่งผลถึงพัฒนาการด้านคุณภาพของนักเรียนในที่สุด และสอดคล้องกับ Bredeson (2003) ที่กล่าวว่า การดำเนินการให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการ ปฏิบัติงานด้วยการส่งเสริมให้มีการคิดทบทวนการทำงาน และสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวต้องตอบสนองความต้องการของ ครูภาษาไทยที่เข้าอบรมก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และสนทนากลุ่ม เพื่อให้ตรงกับความต้องการของครูภาษาไทยมากที่สุด ซึ่งผลก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันว่าครูสอนภาษาไทยให้ความสนใจและเข้าอบรมก่อนการจัดการเรียนรู้ตลอดระยะเวลา

2. ผลการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้ เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงมีองค์ประกอบครบถ้วน ซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้ ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้ เลือกสื่อและเครื่องมือที่เหมาะสม กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน ขั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ค้นคว้า และการใช้แหล่งข้อมูลของเรื่องที่อ่าน จำแนกความเหมือนและความแตกต่างที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง ขั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ ระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่อง ใช้เทคนิคการสอนแบบสืบสวนสอบสวนและกรณีศึกษาเพื่อ กระตุ้นการตั้งคำถามและการตีความเนื้อเรื่อง ขั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน ใช้เทคนิคการสะท้อนย้อนกลับให้นักเรียนเขียนบันทึกหรือแชร์ความคิดเห็น ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้ ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ ออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง และขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินแบบองค์รวม ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้คำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เป็นอย่างดี เพราะว่องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนส่วนสำคัญที่ทำให้ครูภาษาไทยที่เข้าอบรมมีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ หากขาดองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะทำให้การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่านประสบความสำเร็จได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนขอบเขตจะต้องกำหนดไว้ตอบสนองครูผู้นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง คณะผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จริงซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ทิศนา ขัมมณี (2551) และ

Joyce and Weil (2009) ซึ่งกล่าวไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการออกแบบการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้คือ 1) หลักการของรูปแบบ เป็นความเชื่อ แนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงที่ต้องการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอย่างไร 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ อธิบายถึงการจัดการรูปแบบที่เป็นขั้นเป็นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอน 4) การวัดและการประเมินผลรูปแบบเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการระบุถึงสิ่งที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และสอดคล้องกับ จิตรลดา คันธะวงศ์ (2558) กุสุมา แสงมา มาศ (2555) จุฬาร เมืองโคตร (2555) และธัญญรัตน์ ธนรัตน์ (2554) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทของครูว่า 1) วิเคราะห์และจัดโครงสร้างของเนื้อหาก่อนออกแบบการเรียนการสอน 2) ตรวจสอบประสบการณ์และความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะสอน 3) กำหนดเนื้อหาของการสอนในแต่ละครั้ง 4) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ ควรตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักเรียนอย่างเพียงพอ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้น จากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรม 6) บอกภาพรวมของเรื่องที่จะสอนก่อน 7) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน 8) เห็นคุณค่า ยอมรับ ชื่นชม ส่งเสริม ในความคิดของนักเรียน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ ดวงหทัย โสมไชยวงศ์ (2557) ธัยพร ชื่นกลิ่น (2553) และเตื่อนใจ แสงไกร (2560) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและกระบวนการโค้ชปรากฏว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่านได้จริง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อที่จะวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว อีกทั้งระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น คณะผู้วิจัยจะพยายามให้ครูสอนภาษาไทยมีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติมากที่สุด กล่าวคือเปิดโอกาสให้ครูได้ซักถามข้อสงสัย แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ยังเป็นปัญหาสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และได้ให้ครูลงมือปฏิบัติเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และทดลองจัดการเรียนรู้มากกว่าการฟังบรรยาย เพราะถ้าฟังบรรยายอย่างเดียวอาจไม่เกิดประสิทธิภาพในการอบรม สอดคล้องกับ ชลธิชา หอมพุง (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง กาพัฒนารูปแบบการสอนวรรณคดีไทย โดยประยุกต์ใช้วิธีสัจสี่เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา

เชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนทั้งกับกลุ่มตัวอย่าง และการนำผลการศึกษาไปขยายผลพบว่า นักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มที่นำผลการศึกษาไปขยาย ผลต่างมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อน เรียน

สำหรับเนื้อในการจัดการเรียนรู้ นั้น คณะผู้วิจัยได้กำหนด 1. ปฐมนิเทศและชี้แจงรายละเอียด การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2. ทดสอบความรู้ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของ ครูภาษาไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบก่อนใช้หลักสูตรฝึกอบรม 3. ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม ครูภาษาไทยตามแผนที่กำหนด 4. ผู้วิจัยประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินการจัดการเรียนรู้ 5. ทดสอบความรู้ครูภาษาไทยหลังการฝึกอบรม นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการ เรียนรู้สู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน โดยผลของการทดลองใช้รูปแบบการ จัดการเรียนรู้ปรากฏดังต่อไปนี้

3.1 ผลทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05 ทั้งนี้ก่อนอบรมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 9.22) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.81) หลังอบรมครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 25.80) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.98) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะผู้วิจัยได้ ออกแบบการอบรมความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับครูภาษาไทยมีลำดับขั้นตอนที่ ชัดเจน กล่าวคือ กำหนดการอบรมตามลำดับความยากง่าย มีการทดสอบความรู้ก่อนและหลังอบรม เพื่อประเมินความรู้ของครูภาษาไทยก่อนและหลังการอบรม ก่อนที่ครูจะนำความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ไปสู่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และทดลองการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ทิศนา ขัมมณี (2551) และ Joyce and Weil (2009) ซึ่งกล่าวไปในทิศทาง เดียวกันเกี่ยวกับการออกแบบการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้คือ 1) หลักการของรูปแบบ เป็น ความเชื่อ แนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นเป้าหมาย เฉพาะเจาะจงที่ต้องการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอย่างไร 3) กระบวนการเรียนการสอนของ รูปแบบ อธิบายถึงการจัดการรูปแบบที่เป็นขั้นเป็นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมการเรียน การสอน 4) การวัดและการประเมินผลรูปแบบเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่บ่ง บอกลักษณะประสิทธิภาพของรูปแบบหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ เป็นการระบุถึงสิ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.2 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการ อ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ

(PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.46$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.65) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการอบรมขั้นตอนการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้ครูมาก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี นำทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ครูภาษาไทยได้รับความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้องกับ กุณิศรา จิตรชญาวนิช (2562) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา โดยภาพรวมการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการ และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

3.3 ผลการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.53$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.58) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูภาษาไทยได้นำความรู้จากการอบรมไปใช้ในการพัฒนาตนเองและผู้เรียนโดยตระหนักถึงกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผู้เรียนมีส่วนร่วม กิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการและวัยของผู้เรียน และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูเกิดความมั่นใจและพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ นอกจากนี้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วุทธิศักดิ์ โภชนกุล (2552) ที่กล่าวว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การได้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า สอดคล้องกับ วัชรยา เล่าเรียนดี (2556) กล่าวว่า โค้ชจะทำงานร่วมกับครูอำนวยความสะดวก ส่งเสริมผสมผสานความคิด และเพื่อการพัฒนาวิชาชีพและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในหลายบทบาท อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและสร้างความรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติในระหว่างการเรียนการสอน โดยเน้นการพัฒนาทักษะ ความสามารถที่ตรงกับพื้นฐานความรู้เดิม ส่งผลให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่มีจากการปฏิบัติและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.4 ผลทดสอบความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ

กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 13.12) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.76) เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) สูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 24.50) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.10) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เรียนได้รับการจัดกิจกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติ ครูเป็นผู้ช่วยดูแลอำนวยความสะดวก และฝึกให้เกิดกระบวนการรู้เรื่องการอ่าน ผู้เรียนมีความสามารถที่จะดึงเอาสาระของสิ่งที่ได้อ่านออกมา มีความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน คติวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ และแปลความสิ่งที่ได้อ่าน คติวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตหรือในโลกที่อยู่ พร้อมทั้งความสามารถในการประเมินข้อความที่ได้อ่าน และสามารถให้ความเห็น หรือโต้แย้งจากมุมมองของตน ซึ่งสอดคล้องกับ เตือนใจ แสงไกร (2560) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ศุภวรรณ เล็กวิไล (2539) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกลวิธีการเรียนภาษา โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ผลสะท้อนผลในการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้พบว่ารูปแบบนี้มีผลดีในหลายด้าน นักเรียนแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และมีการรู้เรื่องการอ่านมากขึ้น ขณะที่ครูพบว่ากำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ดีขึ้น และกระบวนการต่าง ๆ เช่น การบูรณาการและตีความ รวมถึงการสะท้อนและประเมินช่วยเสริมทักษะการวิเคราะห์และการประเมินตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.28) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.80) แสดงว่ามีความคิดเห็นระดับมาก สอดคล้องกับ

จิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง (2556) : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการโค้ชและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูพณิชยกรรม ผลวิจัยพบว่า ครูพณิชยกรรมมีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งนักเรียนพณิชยกรรมมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับศุภวรรณ เล็กวิไล (2539) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกลวิธีการเรียนภาษา โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่า การเรียนแบบร่วมมือให้ประโยชน์มาก และนักเรียนส่วนใหญ่ชอบ และนำกลวิธีการเรียนภาษาไปใช้มากในด้านการจับใจความ

5.3 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงคณะผู้วิจัย ได้มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของครูภาษาไทย โดยครูภาษาไทยพบว่า เป็นรูปแบบที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับรู้เรื่องการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเมื่อจะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ ๆ ผู้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเอกสาร การสอบถาม สัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งจะส่งผลให้ครูผู้สอนนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

2. จากผลวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงพบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงมีองค์ประกอบครบถ้วน ดังนั้นเมื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ต้องศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และกระบวนการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี

3. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงที่นำไปทดลองใช้นั้นสามารถยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนได้ แต่ทั้งนี้พบว่าการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยใช้เวลานานกว่าปกติ ดังนั้นต้องมีตัวอย่างและระยะเวลาให้ครูผู้สอนได้ออกแบบเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

4. จากผลการวิจัยพบว่า จัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สามารถยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ แต่ทั้งนี้ยังพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนที่หลากหลาย ซึ่งผู้นำไปใช้อาจเกิดความสับสนหรือกังวลเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนมากเกินไป ดังนั้นก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมทุกครั้งควรมีการศึกษาขั้นตอน ภาระงาน สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมให้พร้อม ทั้งนี้เพื่อกิจกรรมจะได้ราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ในระดัปลื่นอื่น

2. แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สามารถยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนได้ ดังนั้นควรนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านทางภาษาไทยกับทักษะอื่น ๆ ควบคู่กันไป

3. ควรมีการประยุกต์ใช้ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ร่วมกับแนวคิดอื่นๆ

4. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ทั้งนี้จะได้นำความคิดเห็นดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. (2533). วรรณกรรมอาเซียนเล่มที่ 2 ปี. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- กุสุมา แสงมาศ. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานกับ การเรียนการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย, มหาสารคาม.
- กฤษิยากร เตชะปิยะพร.(2552). วิจัยและพัฒนา. วารสารอบรมหลักสูตรการวิจัยและพัฒนางานวิชาการ (R&D) : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2541). กระบวนทัศน์วัฒนธรรมไทย ต้นตอ เศรษฐกิจถดถอย. วารสาร สังคมศาสตร์ปริทัศน์19 (2) (มกราคม-มิถุนายน),10.
- โกชัย สาริกบุตร. (2521). อ่านชั้นใช้วิจารณ์ญาณ. กรุงเทพมหานคร: สายรุ้งการพิมพ์.
- ชนิภูฐา กาญจนรังษิณนท์. (2551). การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานวิจัย และ พัฒนา.กรมการพัฒนาชุมชน.
- จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์. (2556). การพัฒนารูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการโค้ช และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูพลศึกษา. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 5(2) : 134-150.
- จิตรลดา คันธะวงศ์. (2559). การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องจำนวนเชิงซ้อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฬาร เมืองโคตร. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคำแฮดประชา สรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2549). การพัฒนากระบวนการเสริมสมรรถภาพการชี้แนะของ นักวิชาการพี่เลี้ยง โดยใช้ในการเรียนรู้แบบเชิงรุกเน้นประสบการณ์ในการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2552). มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3 (มกราคม-มีนาคม): 107-119.

- ชลธิชา หอมฟุ้ง. (2557). *การพัฒนาารูปแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้วิธีสังเคราะห์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. (วิทยานิพนธ์ดุขฎฐิบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เถกิงพันธ์ุ เถกิงอมร. (2528). *การอ่านตีความ*. นครศรีธรรมราช: โครงการตำราและเอกสารวิชาการ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- ดวงหทัย โสมไชยวงค์. (2557). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เตือนใจ แสงไกร. (2559). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์. (2559). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุขฎฐิบัณฑิต) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2540). *การวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ. (2551). *การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2567 จาก, <http://blog.eduzones.com/images/blog/sasithev/File/activet.pdf>.
- ชญญ์รัตน์ ธนุรัตน์. (2554). *การพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องรูปสี่เหลี่ยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ปริญญา การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ชญพร ชื่นกลิ่น. (2553). *การพัฒนาารูปแบบการโค้ช เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาล ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภดล จันทร์เพ็ญ. (2553). *หลักการใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: เจเนซิส มีเดียคอม.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2556) *การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปวัฒนธรรมในอูอารยธรรม จังหวัดราชบุรี*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นรินทร์ สังข์รักษา, เฉลียว บุรีภักดี และ สุมาลี พงศ์ติยะไพบูลย์. (2556). *ประเมินผลและถอดบทเรียนโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง*. เพชรบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10.
- บันลือ พลกษะวัน. (2532). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุหงา วัฒนะ. (2546). *Active Learning*. วารสารวิชาการ. 6(9) : 30-34.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2552). *การใช้ภาษาไทยในวงราชการ*. กรุงเทพมหานคร: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2526). *การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ*. สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, สุภาพ ฉัตรภรณ์. (2543). *การออกแบบการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2542). *การบริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรินทร์ สุริยวงศ์. (2559). *การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครู*. ปรินญาปรัชญาคุณุภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2543). *ปฏิรูปการศึกษา : แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: วิทยุชน.
- เพ็ญศรี รังสิยากุล. (2538). *การอ่านภาษาอังกฤษ 1*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนัส บุญประกอบ และคณะ. (2543). *การวิจัยและพัฒนาเทคนิคการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวทางการยกระดับคุณภาพวิทยาศาสตร์ศึกษา*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). *การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รวีวัตร สิริภูบาล. (2543). *การพัฒนาแบบจำลองฝึกอบรมฝึกอบรบครูเชิงทักษะปฏิบัติ*. ปรินญานิพนธ์การศึกษาคณะคุณุภักดิ์บัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิปจิตตฤกษ์ (แปล), (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ Open Worlds.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2552). *การวิจัยและการพัฒนา*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(2).
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 12 ฉบับปรับปรุง. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2558). *การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรีนติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วุฒิศักดิ์ โภชนกุล. (2552). *บทบาทของห้องสมุดกับการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning*. วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศักดิ์ดา ไชยกิจภิญโญ. (2548). *สอนอย่างไรให้ Active Learning*. นวัตกรรมการเรียนการสอน, 2(2), 12-15.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2547). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน*. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทยหน่วยที่ 1 – 7. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา. (2547). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น เรื่อง ร่างกายมนุษย์*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (วิทยาศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ ชาวตร. (2551). *การใช้ชุดกิจกรรมเทคนิคแอลาสเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2539). *การพัฒนา รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยกลวิธีการเรียนภาษาโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนิท ตั้งทวี. (2536). *อ่านไทย*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2528). *วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- สวลี ชนะपालพันธุ์. (2536). *การใช้วรรณกรรมที่ชนะการประกวดพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชำนาญสุสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สัญญา ภัทรากร. (2552). *ผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาที่มีผลต่อความสามารถ ในการแก้ไขปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องความน่าจะเป็น*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิทธิ พิณีจกวดล และทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2525). *หนังสือเรียน ท021 : การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุนิตี ภูจิราพันธุ์. (2554). *การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). *การส่งเสริมการอ่าน*. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยา ลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุพรรณิ วราทร (2545). *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542). *สู่เส้นทางวิชาชีพครู*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .
- เอมอร์ เนียมน้อย. (2551 :14). *พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธี SQ3R*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- Bredeson, P.V. (2003). *Designs for learning*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Best, John W. (1986). *Research in Education*. 3rd ed. New jersey: Prentice-Hall Inc.
- Bennett, J.W. (1987). *Mycotoxins, Mycotoxicoses, Mycotoxicology and Mycopathologia.*, 100, 3-5. <http://dx.doi.org/10.1007/BF00769561>

- Bonwell, C.C.; & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creative Excitement in the Classroom*. ASHE-ERIC Higher Education Reports No. 1. Washington, D.C.
- Creswell, J. W., & Plano-Clark, V. L. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks, Calif: SAGE Publications.
- Gordon, S. P. (2004). *Professional development for school improvement: Empowering learning communities*. Boston: Pearson Education.
- Guskey, T. R. (2000). *Evaluating professional development*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Harvard business essentials. (2004). *managing projects large and small : the fundamental skills for delivering on budget and on time*. Boston, Mass. Harvard Business School Press.
- Hirsch, E.D. (1988). *A Postscript by E.D. Hirsch*. *Change*, 20 (4), 22-26. Partially available at: https://www.google.co.uk/books/edition/Learning_from_Change/8OZRuZplGoKc?hl=en&gbpv=1&dq=A+Postscript+by+E.D.+Hirsch&pg=PA103&printsec=frontcover
- Higgins, S. (2001). *Thinking Through Primary Teaching*. Cambridge: Chris Kingdon.
- Joyce, B., M. Weil, and E. Calhoun. (2009). *Model of Teaching*. 8th ed. London.
- Meyers, Chet; & Jones, Thomas. B. (1993). *Promoting Active Learning : Strategies for the College Classroom*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mink, O.G., Owen, K.Q., and Mink, B.P. (1993). *Developing High-performance People: The Art of Coaching*. Reading, Massachusetts: Addison-Wesley.
- Diaz-Maggioli, G. (2000). *Teacher-Centered Professional Development. The United States of America: Association for Supervision and Curriculum Development*. Publishing.
- Shenker, J. I.; Goss, S. A.; & Bernstein, D.A. (1996). *Instructor's Resource Manual for Psychology : Implementing Active Learning in the Classroom*. Retrieved July 5, 2024, from <http://s.psych/uiuc.edu/~jskenker/active.html>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย
และประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยและประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1. พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรฤๅ, ดร. หัวหน้าภาควิชาวิชาการศึกษา
 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ศษ.ด.) การบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. พระจักรพัฑ์ จุกภทโท, ดร. หัวหน้าภาคบริหารการศึกษา
 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ศษ.ด.) การบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. พระมหาศุภชัย สุญาโณ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ศษ.ม.) การวัดและประเมินผล
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
4. นายอนันท์ กรมน้อย อาจารย์ประจำหลักสูตร
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ศษ.ม.) หลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. ดร. แมนมิตร อาจหาญ ครูผู้ช่วย
 (ศษ.ด.) การบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การพัฒนา
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู
ภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้
แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

1. แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มี 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบรายการ
ตอนที่ 2 เป็นแบบอัตรายเรียงคำตอบที่ต้องการจำเป็น
ตอนที่ 3 เป็นแบบคำถามปลายเปิดความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการ

เรียนรู้

2. แบบสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

เพื่อให้แบบสำรวจดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิถึงความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์จากการพัฒนาเพื่อให้ทราบว่า “ข้อคำถามที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจ หรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

- + 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับรายการสำรวจ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องกับรายการสำรวจ
- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับรายการสำรวจ

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อคำถามที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 แบบสำรวจความคิดเห็น

รายการสำรวจความต้องการจำเป็น	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
1.ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย				
1) สาระการอ่าน				
2) สาระการเขียน				
3) สาระการฟัง พูดและดู				
4) สาระหลักการใช้ภาษาไทย				
5) สาระวรรณคดีและวรรณกรรม				
2.ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง				
6) รูปแบบการสอน				
7) การพัฒนาหลักสูตร				
8) การวิจัยวัดและประเมินผล				
9) การออกแบบการเรียนการสอน				
10) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด)				
11) ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด) 1..... 2..... 3..... 4..... 5.....				
ตอนที่ 3 ความต้องการต่อรูปแบบ/ลักษณะของการพัฒนา				
12) ท่านต้องการให้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบ/ลักษณะใด				

รายการสำรวจความต้องการจำเป็น	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
13) เนื้อหาที่จะนำมาพัฒนา				
14) ต้องการนำความรู้ไปพัฒนานักเรียนในด้านใด				
15) ระยะเวลาที่เหมาะสมในการพัฒนา (ระบุเดือน และจำนวนวันในการพัฒนา)				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับรายการสำรวจ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	0	1	4	0.80
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	0	1	1	4	0.80
11	1	1	1	1	1	5	1.00
12	1	1	1	1	1	5	1.00
13	1	1	1	1	1	5	1.00
14	1	1	1	1	1	5	1.00
15	1	1	1	1	1	5	1.00

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การพัฒนา
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน
(Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ
(PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการในการรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เพื่อให้แบบสำรวจดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิถึงความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์จากการพัฒนาเพื่อให้ทราบว่า “ข้อคำถามที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจ หรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับรายการสัมภาษณ์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องกับรายการสัมภาษณ์

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับรายการสัมภาษณ์

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อคำถามที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

คณะผู้วิจัย

รายการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ชื่อ.....นามสกุล..... วุฒิการศึกษา..... ตำแหน่ง..... ประสบการณ์สอนภาษาไทยปี ประสบการณ์ในการสอนการอ่านปี				
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง				
1. ท่านคิดว่ามีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดที่ต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง				
2. ท่านคิดว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ควรเป็นอย่างไร				
3. ท่านคิดว่าควรจะทำอย่างไรต่อไปบรรจุไว้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง				

รายการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อความคำถามกับรายการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	1	1	5	1.00
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00

แบบวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายการสำรวจความต้องการจำเป็น	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
1. ประเภทของเอกสาร () หนังสือ () ตำรา () บทความ () วารสาร () วิทยานิพนธ์และรายงานวิจัย () อื่น ๆ				
2. ชื่อเอกสาร				
3. ผู้แต่ง				
4. ปีที่พิมพ์				
5. สถานที่พิมพ์				
6. สรุปเนื้อหาสาระของเอกสาร				
7. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับแบบวิเคราะห์เอกสาร

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	1	1	5	0.80
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นการสนทนากลุ่ม (Index of Item - Objective Congruence: IOC)

แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

แบบสนทนากลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

เพื่อให้แบบสำรวจดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิถึงความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์จากการพัฒนาเพื่อให้ทราบว่า “ข้อคำถามที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจ หรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นการสนทนากลุ่ม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องกับประเด็นการสนทนากลุ่ม

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับประเด็นการสนทนากลุ่ม

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อคำถาม ที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

คณะผู้วิจัย

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
1. ท่านคิดว่าการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาไทยควรเป็นอย่างไร				
2. ท่านคิดว่าการอบรม จะทำให้ครูพัฒนาตนเองหรือไม่ เพราะเหตุใด				
3. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการรู้เรื่องการอ่านหรือไม่ มากน้อยเพียงใด				
4. ท่านคิดว่าตัวเองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด				
5. ท่านคิดว่าการส่งเสริมความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด				
6. ท่านคิดว่าพฤติกรรมใดที่บ่งบอกว่านักเรียนมีความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน				
7. ท่านคิดว่าแนวคิดหรือทฤษฎีใดควรนำมาใช้พัฒนาความรู้เรื่องการอ่าน				
8. ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับรายการสำรวจ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	1	1	5	1.00
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับรายการประเมิน
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

แบบประเมินโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้
ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)
โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

แบบประเมินโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยขอความร่วมมือท่านให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และสามารถเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามที่ท่านต้องการให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต่อไป

เพื่อให้แบบสำรวจดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิถึงความสอดคล้องของข้อคำถามกับรายการประเมินเพื่อให้ทราบว่า “ข้อคำถามที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจหรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องกับรายการประเมิน

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อคำถาม ที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

คณะผู้วิจัย

ความเหมาะสมของโครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
1. ปัญหาและความจำเป็นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้				
1.1 ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคม				
1.2 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้				
1.3 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน				
2. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เหตุใด				
2.1 สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา				
2.2 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน				
2.3 ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการรู้เรื่องการอ่าน				
3. เป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้				
3.1 ตรงตามมาตรฐาน				
3.2 มีความชัดเจน				
3.3 จัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย				
4. จุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้				
4.1 มีความชัดเจน				
4.2 ครอบคลุมเนื้อหาทุกสาระ				
4.3 จุดประสงค์นำไปสู่ตัวชี้วัดและมาตรฐาน				
5. เนื้อหาสาระ				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์				
5.2 เนื้อหาสาระครบถ้วน				
5.3 จัดเรียงลำดับเนื้อหาได้ถูกต้องชัดเจน				
6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้				
6.1 ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย				
6.2 กิจกรรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน				
6.3 นำกิจกรรมในศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการ				
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้				
7.1 มีสื่อที่หลากหลาย				

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
7.2 ใช้ประโยชน์จากสื่ออย่างคุ้มค่า				
7.3 สื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน				
8. การวัดและประเมินผล				
8.1 วัดได้ตรงตามจุดประสงค์				
8.2 ประเมินตามสภาพจริง				
8.3 วัดและประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับรายการประเมิน

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	1	1	5	1.00
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	1	1	1	5	1.00
11	1	1	1	1	1	5	1.00
12	1	1	1	1	1	5	1.00
13	1	1	1	1	1	5	1.00
14	1	1	1	1	1	5	1.00
15	1	1	1	1	1	5	1.00
16	1	1	1	1	1	5	1.00
17	1	1	1	1	1	5	1.00
18	1	1	1	1	1	5	1.00
19	1	1	1	1	1	5	1.00
20	1	1	1	1	1	5	1.00
21	1	1	1	1	1	5	1.00
22	1	1	1	1	1	5	1.00
23	1	1	1	1	1	5	1.00
24	1	1	1	1	1	5	1.00

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความกับรายการประเมิน
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของคุณครู

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

เพื่อให้แบบสำรวจดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิถึงความสอดคล้องของข้อความกับรายการประเมินเพื่อให้ทราบว่า “ข้อความที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจหรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อความมีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องกับรายการประเมิน

-1 หมายถึง ข้อความไม่มีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อความที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

คณะผู้วิจัย

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
1. ด้านสาระการเรียนรู้				
1.1 นำเสนอสาระการเรียนรู้ครบทุกชั้นตอน				
1.2 นำเสนอสาระการเรียนรู้ถูกต้องและชัดเจน				
1.3 นำเสนอสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
1.4 นำเสนอสาระการเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร				
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 ระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน				
2.2 จัดกิจกรรมการสอนตรงตามตัวชี้วัด				
2.3 ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย				
2.4 นำแนวคิด Active Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรม				
2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม				
2.6 กิจกรรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน				
2.7 กิจกรรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน				
3. ด้านการจัดการชั้นเรียน				
3.1 ก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้งมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี				
3.2 จัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม				
3.3 ใช้เวลาดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนด				
4. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้				
4.1 ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองตัวชี้วัด				
4.2 สื่อทันสมัยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่สอน				
4.3 สื่อมีความหลากหลาย				
4.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน				
5. ด้านการวัดและประเมินผล				
5.1 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี				
5.2 วัดและประเมินผลตามสภาพจริง				

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
5.3 ออกแบบเกณฑ์วัดและประเมินผลด้วยมิติคุณภาพ (Score rubric)				
5.4 วัดและประเมินผลตรงตามตัวชี้วัด				
5.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับรายการประเมิน

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	1	1	5	1.00
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	1	1	1	5	1.00
11	1	1	1	1	1	5	1.00
12	1	1	1	1	1	5	1.00
13	1	1	1	1	0	4	0.80
14	1	1	1	1	1	5	1.00
15	1	1	1	1	1	5	1.00
16	1	1	1	1	1	5	1.00
17	1	1	1	1	1	5	1.00
18	1	1	1	1	1	5	1.00
19	1	1	1	1	1	5	1.00
20	1	1	1	1	1	5	1.00
21	1	1	1	1	1	5	1.00
22	1	1	1	1	1	5	1.00
23	1	1	1	1	1	5	1.00

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความกับรายการประเมิน
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของคุณครู

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

เพื่อให้แบบสำรวจดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิถึงความสอดคล้องของข้อความกับรายการประเมินเพื่อให้ทราบว่า “ข้อความที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจหรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อความมีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องกับรายการประเมิน

-1 หมายถึง ข้อความไม่มีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อความที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

คณะผู้วิจัย

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้ภาษา
1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา				
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน				
3. สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัด				
4. มีสมรรถนะสำคัญ				
5. มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์				
6. การเขียนสาระสำคัญ				
7. สาระการเรียนรู้				
8. ภาระงานและชิ้นงาน				
9. สื่อและแหล่งเรียนรู้				
10. กิจกรรมการเรียนรู้				
11. การวัดและประเมินผล				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับรายการประเมิน

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	1	1	5	1.00
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	1	1	1	5	1.00
11	1	1	1	1	1	5	1.00

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)
เครื่องมือวัดและประเมินผล
“การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)
ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA”

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

1. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยประเมินใน 3 ด้าน ดังนี้

1.1 การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) เป็นการวัดความสามารถในการดึงสาระของสิ่งที่ได้อ่าน

1.2 การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret) เป็นการวัดความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน ความสามารถในการตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบ ของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือโลกที่อยู่

1.3 การสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate) เป็นการวัดความเข้าใจข้อความที่ได้อ่านความสามารถในการตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือโลกที่อยู่ พร้อมทั้งความสามารถในการประเมินข้อความที่อ่าน และความสามารถในการให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน

2. เครื่องมือในการวัดและประเมินผล มี 1 ฉบับ คือ แบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยให้นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 28 ข้อ คะแนนเต็ม 32 คะแนน

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อทดสอบในแบบทดสอบข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ข้อทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อทดสอบที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	บทอ่านที่ 1 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 1 – 2 ข้อมูลจาก http://www.dutchmill.co.th/health.aspx?id=225				
การบูรณา การและ การ ตีความ	1. สถานการณ์ใดมีนัยตรงกับวัตถุประสงค์ของบทอ่าน (1 คะแนน) ก. ปลาปั่นจักรยานไปโรงเรียน ข. พ่อชวนลูกให้ใช้รถไฟฟ้า ในช่วงเวลาที่รถติด ค. ป่านเลือกใช้รถแท็กซี่แทนการขับรถส่วนตัวไปทำงาน ง. ปู่เลือกใช้เส้นทางที่สั้นที่สุดและรถไม่ติดในการขับรถไปทำธุระ				
การ สะท้อน	2. รถเพิ่งซื้อมาได้ 1 ปี ไม่ต้องเช็คก็ได้ นักเรียนเห็นด้วยกับไซหรือไม ให้ระบุเหตุผลประกอบ (2 คะแนน)				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
และ ประเมิน	คะแนนเต็ม (2 คะแนน) เมื่อระบุว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" พร้อมทั้งระบุเหตุผลประกอบในประเด็นเกี่ยวกับการเช็คสภาพรถก่อนเดินทาง เพื่อความปลอดภัย หรือประหยัดน้ำมัน หรือเพื่อความไม่ประมาท อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือกล่าวถึงเรื่องการเปลี่ยนยาง ว่าถ้ายังอยู่ในสภาพดี ก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยน ไม่มีคะแนน - เมื่อระบุว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" - ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง - ไม่มีคำตอบ				
	บทอ่านที่ 2 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 3 - 4 ข้อมูลจาก http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/17272/028503				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา																							
		+1	0	-1																								
การบูรณา การและ การ ตีความ	3. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ที่ได้จากบทอ่านนี้ (1 คะแนน) ก. การเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ข. แนวทางการเตรียมตัวรับมือกับน้ำท่วม ค. แนวทางการสร้างนวัตกรรมจากเศษวัสดุ ง. แนวทางการป้องกันและรักษาโรคที่มากับน้ำท่วม																											
การบูรณา การและ การ ตีความ	4. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความในข้อ ก. ข. และ ค. ว่า เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับรายวิชานั้น ๆ (1 คะแนน)																											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ข้อ</th> <th rowspan="2">ข้อความ</th> <th colspan="3">รายวิชา</th> </tr> <tr> <th>วิทยาศาสตร์</th> <th>สังคม</th> <th>ศิลปะ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ก.</td> <td>การบำบัดน้ำด้วย EM Ball</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>ข.</td> <td>การทำเลื้อยซูชิจากโคม</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>ค.</td> <td>การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามกำลังความสามารถ</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table> คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ตอบถูกทั้ง 3 ข้อ : วิทยาศาสตร์ ศิลปะ สังคม ตามลำดับ ไม่มีคะแนน - ตอบถูก 1 - 2 ข้อ - ตอบไม่ถูกเลย - ไม่มีคำตอบ	ข้อ	ข้อความ	รายวิชา			วิทยาศาสตร์	สังคม	ศิลปะ	ก.	การบำบัดน้ำด้วย EM Ball				ข.	การทำเลื้อยซูชิจากโคม				ค.	การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามกำลังความสามารถ							
ข้อ	ข้อความ			รายวิชา																								
		วิทยาศาสตร์	สังคม	ศิลปะ																								
ก.	การบำบัดน้ำด้วย EM Ball																											
ข.	การทำเลื้อยซูชิจากโคม																											
ค.	การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามกำลังความสามารถ																											

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	บทอ่านที่ 3 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 5 – 7 การเล่นสมาร์ทโฟนหนัก ทำให้เด็กมีปัญหาทางสายตา ปัจจุบัน เด็กไทยมีปัญหาสายตาคิดปกติ 6.6 % ต้องใส่แว่น 4.1 % สาเหตุของปัญหานี้มาจาก พันธุกรรม และพฤติกรรมกรอ่านหนังสือ การใช้คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์ทโฟน ซึ่งต้องใช้สายตาตามก ลังผลให้เด็กทั้งในเขตเมืองและเขตนอกเมืองมีปัญหาสายตาสั้นเพิ่มมากขึ้น เมื่อ 10 ปีก่อน การเข้าถึงคอมพิวเตอร์ของคนในเขตเมืองและนอกเมืองยังมีความเหลื่อมล้ำกัน เด็กในกรุงเทพฯ มีปัญหาสายตาสั้นถึง 10 % ขณะที่เด็กนอกเขตเมืองมีปัญหาสายตาสั้นเพียง 3 - 4 % แต่ปัจจุบันเด็กเข้าถึงคอมพิวเตอร์ได้เหมือนกันทั่วประเทศ ประกอบกับเด็ก อ่านข้อความ ข้อมูล และสารสนเทศจากเครื่องมือสื่อสารมากขึ้น ทำให้จำนวนเด็กที่มีความผิดปกติทางสายตาไม่แตกต่างกัน ระหว่างในเมืองและนอกเมือง หากเด็กที่สายตาสั้น ไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องในช่วงวัยก่อน 6 ขวบ อาจส่งผลให้มีปัญหา ตาขี้เขียงตามมา กล่าวคือ การมองเห็นของดวงตาง้างใดข้างหนึ่งน้อยกว่าอีกข้างหนึ่ง โดยดวงตาง้างที่เป็น สายตาสั้นขี้เขียงจะมองเห็นภาพต่าง ๆ มีกว่าดวงตาอีกข้างที่เป็นปกติ นอกจากนี้ เด็กที่สายตาสั้นอาจตาเหล่ ในภายหลังได้ด้วย เนื่องจากต้องเพ่งสายตาเพราะมองเห็นไม่ชัด จนทำให้กล้ามเนื้อตาเข การพัฒนาของสายตาจะเริ่มตั้งแต่แรกคลอดจนสมบูรณ์เต็มที่ เมื่ออายุประมาณ 10 ปี แล้วสายตา จะคงที่ จนกระทั่งโตเป็นผู้ใหญ่ ความผิดปกติของตาดังนี้แต่เด็กจึงมีผลอย่างมากต่อการมองเห็นไปตลอดชีวิต พ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรสังเกตอาการผิดปกติของสายตาและการมองเห็น เช่น ตาเข ตาเหล่ ตาลอย ซึ่งเป็นสาเหตุ ให้เกิดภาวะตาขี้เขียงและสายตาสั้นมา หากบุตรหลานเอียงหน้าหรือเอียงคออ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ในระยะใกล้ บ่นปวดศีรษะในตอนเย็น หรือหลังเลิกเรียน หรือบ่นว่ามองกระดานไม่ชัด ขอให้พาไปพบจักษุแพทย์ หรือปรึกษาครูประจำชั้น เพื่อคัดกรองและส่งต่อเข้าระบบการดูแลต่อไป ในปี 2560 กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดโครงการ “เด็กไทยสายตาดี” โดยตั้งเป้าหมายตรวจคัดกรอง สายตาศูนย์ประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนทุกสังกัดทั่วประเทศ รวม 1,040,000 คน พร้อมมอบ แว่นสายตาแรกกับผู้มีสายตาผิดปกติ ฟรี 4,3006 คน แบ่งเป็นปีการศึกษา 2559 จำนวน 400,000 คน มอบ แว่นสายตา 18,006 คน และปีการศึกษา 2560 จำนวน 640,000 คน มอบแว่นตา 25,000 คน โดยจะอบรม ครู เจ้าหน้าที่วัดแว่นตาเพิ่มในโรงพยาบาลอีก 25 แห่ง และสนับสนุนแว่นตากระจายไปยัง เขตสุขภาพ พร้อมประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดระบบการส่งต่อเด็กมารับการตรวจวัดสายตา ที่โรงพยาบาล เพื่อให้เด็กได้รับความสะดวกในการเดินทางและได้รับแว่นตาเร็วขึ้น ปรับจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ http://www.thaihealth.or.th/Content/35210				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา															
		+1	0	-1																
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	5. จากบทอ่าน เพราะเหตุใด ในปัจจุบันจำนวนเด็กนอกเขตเมืองจึงมีปัญหาด้านสายตาไม่แตกต่างกับเด็กในกรุงเทพฯ (1 คะแนน) ก. เพราะเด็กเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้เท่าเทียมกันทั่วประเทศ ข. เพราะเด็กที่สายตาสั้น ไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องในช่วงวัยก่อน 6 ขวบ ค. เพราะเด็กทั่วประเทศได้รับการบริการจากโครงการเด็กไทยสายตาดีอย่างทั่วถึง ง. เพราะมีระบบการส่งต่อเด็กมารับการตรวจวัดสายตาที่โรงพยาบาลเหมือนกันทั่วประเทศ																			
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	6. เมื่อ 10 ปีก่อน ยังมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ระหว่างคนในเขตเมืองและนอกเขตเมือง ข้อใดมีความหมายไม่ตรงกับ “เหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ระหว่างคนในเขตเมืองและนอกเขตเมือง” (1 คะแนน) ก. เทคโนโลยีสารสนเทศในเมืองทันสมัยกว่านอกเมือง ข. คนในเขตเมืองสนใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่าคนนอกเขตเมือง ค. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของคนในเขตเมืองสูงกว่าคนนอกเขตเมือง ง. คนในเขตเมืองและนอกเขตเมืองเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ไม่เท่าเทียมกัน																			
การบูรณา การและ การ ตีความ	7. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาพฤติกรรมของบุคคลในข้อความที่กำหนดให้ว่า เป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางสายตาหรือไม่ (1 คะแนน) หากเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางสายตา ให้เขียนเครื่องหมาย X ลงในช่อง ใช่ หากเป็นพฤติกรรมไม่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางสายตา ให้เขียนเครื่องหมาย X ลงในช่อง ไม่ใช่ <table border="1" data-bbox="443 1177 1711 1396"> <thead> <tr> <th>ข้อความ</th> <th>ใช่</th> <th>ไม่ใช่</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>แถมขอบตู่หนังในโทรศัพท์มือถือวันละ 2 - 3 เรื่อง</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>ต่อใช้แท็บเล็ตค้นคว้าข้อมูล โดยหยุดพักเป็นช่วง ๆ</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>ตีชอเล่นเกมสคอมพิวเตอร์ตั้งแต่หัวค่ำจนตึกทุกวัน</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>ต่อเล่นเกมชอในโทรศัพท์มือถือติดต่อกันวันละหลายชั่วโมง</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table>	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	แถมขอบตู่หนังในโทรศัพท์มือถือวันละ 2 - 3 เรื่อง			ต่อใช้แท็บเล็ตค้นคว้าข้อมูล โดยหยุดพักเป็นช่วง ๆ			ตีชอเล่นเกมสคอมพิวเตอร์ตั้งแต่หัวค่ำจนตึกทุกวัน			ต่อเล่นเกมชอในโทรศัพท์มือถือติดต่อกันวันละหลายชั่วโมง						
ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่																		
แถมขอบตู่หนังในโทรศัพท์มือถือวันละ 2 - 3 เรื่อง																				
ต่อใช้แท็บเล็ตค้นคว้าข้อมูล โดยหยุดพักเป็นช่วง ๆ																				
ตีชอเล่นเกมสคอมพิวเตอร์ตั้งแต่หัวค่ำจนตึกทุกวัน																				
ต่อเล่นเกมชอในโทรศัพท์มือถือติดต่อกันวันละหลายชั่วโมง																				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	ตั๋ยมักพิมพ์งานเร่งด่วนในคอมพิวเตอร์ตลอดทั้งวัน .... คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ตอบถูกทั้ง 5 ข้อ ใช่ ไม่ใช่ ใช่ ใช่ ตามลำดับ ไม่มีคะแนน - ตอบไม่ถูกเลย - ตอบถูก 1 - 3 ข้อ - ไม่มีคำตอบ				
	บทอ่านที่ 4 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 8 - 9				
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	8. ข้อใดเรียงลำดับเวลาในการย่อยสลายของขยะไม่ถูกต้อง (1 คะแนน) ก. ก้นกรองบุหรี่ > กล่องนม > หนังสือพิมพ์ ข. ผ้าฝ้าย < ก้นกรองบุหรี่ < ผ้าอ้อมสำเร็จรูป ค. แก้วพลาสติก > ขวดพลาสติก > ฟาขวดพลาสติก				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	ง. กระจ่างดีบุก < ถ่านไฟฉาย < กระจ่างอคูมิเนียม				
การบูรณา การและ การ ตีความ	9. ข้อใดไม่ใช่สาระสำคัญของบทอ่าน (1 คะแนน) ก. เวลาที่ใช้ในการย่อยสลายของขยะ ข. ชนิดของขยะและเวลาในการย่อยสลาย ค. ประเภทของขยะกับกระบวนการย่อยสลาย ง. การเปรียบเทียบระยะเวลาในการย่อยสลายของขยะแต่ละชนิด				
	บทอ่านที่ 5 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 10 – 11				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา												
		+1	0	-1													
การบูรณา การและ การ ตีความ	10. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาว่าอาการระคายเคืองที่ผิวหนังของบุคคลที่กำหนดให้ น่าจะเกิดจากการได้รับพิษของแมลงก้นกระดกหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย x ในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” (1 คะแนน) <table border="1"> <thead> <tr> <th>ข้อความ</th> <th>ใช่</th> <th>ไม่ใช่</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ก๊วยไปวิ่งเล่นในพงหญ้าข้างโรงเรียน วันรุ่งขึ้น พบว่ามีผื่นแดงที่หลังเท้า</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>ก้อยตบแมลงที่เกาะติดมุ้งลวด แล้วรู้สึกปวดแสบปวดร้อนที่ฝ่ามือ</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>เก๋โดนแมลงกัดที่ข้อพับแขน ต่อมา มีตุ่มหนองเกิดขึ้นตรงรอยกัดอยู่เป็นสัปดาห์ จึงตักสะเก็ด</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table>	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ก๊วยไปวิ่งเล่นในพงหญ้าข้างโรงเรียน วันรุ่งขึ้น พบว่ามีผื่นแดงที่หลังเท้า			ก้อยตบแมลงที่เกาะติดมุ้งลวด แล้วรู้สึกปวดแสบปวดร้อนที่ฝ่ามือ			เก๋โดนแมลงกัดที่ข้อพับแขน ต่อมา มีตุ่มหนองเกิดขึ้นตรงรอยกัดอยู่เป็นสัปดาห์ จึงตักสะเก็ด						
ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่															
ก๊วยไปวิ่งเล่นในพงหญ้าข้างโรงเรียน วันรุ่งขึ้น พบว่ามีผื่นแดงที่หลังเท้า																	
ก้อยตบแมลงที่เกาะติดมุ้งลวด แล้วรู้สึกปวดแสบปวดร้อนที่ฝ่ามือ																	
เก๋โดนแมลงกัดที่ข้อพับแขน ต่อมา มีตุ่มหนองเกิดขึ้นตรงรอยกัดอยู่เป็นสัปดาห์ จึงตักสะเก็ด																	

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	กบไปเล่นน้ำในหนองน้ำที่มีหญ้ำรก พอขึ้นจากน้ำก็เกิดผื่นคันที่ขา .... คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ตอบถูกทั้ง 4 ข้อ ไม่ใช่ ใช่ ใช่ ไม่ใช่ ตามลำดับ ไม่มีคะแนน - ตอบไม่ถูกเลย - ตอบถูก 1 - 3 ข้อ - ไม่มีคำตอบ				
การบูรณา การและ การ ตีความ	11. “ถ้านักเรียน พบว่า ผิวหนังตรงข้อพับแขนซ้าย และบริเวณฝ่ามือขวาเกิดผื่นเป็นทางยาวจนถึงข้อมือ และมีอาการคัน ปวดแสบ ปวดร้อน เมื่อยิ่งเกาก็ยิ่งลุกลาม และปวดแสบปวดร้อนมากยิ่งขึ้น” นักเรียนคิดว่าน่าจะเกิดจากการสัมผัสแมลงก้นกระดกหรือไม่ เพราะเหตุใด (2 คะแนน) ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ เพราะ ..... คะแนนเต็ม (2 คะแนน) ระบุคำตอบแสดงการวินิจฉัยอาการว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” และแสดงเหตุผลที่ระบุ โอกาสในการไปสัมผัสกับแมลงก้นกระดก ในตำแหน่งที่เกิดผื่นทั้งสองแห่ง ซึ่งอาจเกิดจากการใช้มือขวาไปตบหรือสัมผัสกับตัวแมลงที่อยู่ข้อพับแขนซ้าย เป็นต้น ไม่มีคะแนน - เมื่อระบุว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” - ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง - ไม่มีคำตอบ				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	บทอ่านที่ 6 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 12 – 14 เปิดตำราวิธีซึ่งหาอย่างไรให้หอมอร่อย ชา เป็นหนึ่งในเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมอย่างยาวนาน ซึ่งหลาย ๆ คนเชื่อว่า การดื่มชาช่วยให้สุขภาพดี ปัจจุบันจึงมีชาต่าง ๆ วางขายอยู่ในท้องตลาด ทั้งในรูปแบบของใบชา ชาผงพร้อมชง หรือชาของสำเร็จรูปที่ต้องนำมาแช่ในน้ำร้อนก่อน ซึ่งชาที่เชื่อว่ามีดีที่สุดในขณะนี้คือ ชาในรูปแบบของใบชา การชงชาที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้รสชาติกลมกล่อม มีวิธีการซึ่งแตกต่างกันตามชนิดของชา ชาที่ได้รับความนิยมในไทย คือ ชาอูหลงหอมและชาเขียว หลักการชงชาอูหลงหอม คือ 1. ใช้น้ำสะอาดหรือน้ำกรองที่ต้มจนเดือด 2. ใช้น้ำร้อนลวกกาน้ำชาและอุปกรณ์ในการดื่มชาก่อนใช้ทุกครั้ง อย่างน้อย 5 ครั้ง เพื่อให้อุปกรณ์ มีอุณหภูมิเท่ากับน้ำที่ใช้ในการชงชา ซึ่งจะช่วยให้ได้ความหอมและรสชาติของชามากยิ่งขึ้น 3. ใส่ใบชาอูหลง 2 - 3 ซ่อนชาลงในกาน้ำชาที่วางเปล่า ก่อนเติมน้ำ 150 - 200 มิลลิลิตร 4. การเติมน้ำร้อนเพื่อชงชา มีวิธีการที่แตกต่างกัน คือ • ถ้าเป็นชาอูหลงตั้งเตี้ย ชาอูหลงก้านอ่อน ชาอูหลงเบอร์ 12 ชาเนกวันอิม ชาสีตุ๋น และชาจาเป่าหลง ให้เติมน้ำร้อนจนท่วมใบชา แล้วเทน้ำร้อนออกทันที ก่อนที่จะเติมน้ำร้อนให้เต็มกาน้ำชาอีกครั้ง แล้วแช่ไว้ประมาณ 1 นาที หรือหากต้องการดื่มแบบเย็น ให้แช่ไว้วัน 5 นาที • ถ้าเป็นชาอูหลงดอกหอมหมื่นสีหรือดอกมะลิ ไม่ควรล้างใบชาก่อน เพราะดอกไม่เหล่านี้มีขนาดเล็ก และอาจหายไประหว่างการล้างได้ เราจึงควรเติมน้ำร้อนให้เต็มกาน้ำชา ก่อนแช่ไว้ประมาณ 5 นาที หรือหากต้องการดื่มแบบเย็น ให้แช่ไว้วัน 5 นาที 5. รินน้ำชาออกจากกาน้ำชาให้หมด ไม่ควรแช่ทิ้งไว้ ใบชาที่ชงแล้ว สามารถพักไว้ในกา และใช้ชงได้อีก 3 - 4 ครั้ง หรือเก็บได้ไม่เกิน 1 วัน หลังการชงครั้งแรก ขั้นตอนการชงชาแบบถุง คือ น้ำชา 1 ถุง แช่น้ำประมาณ 250 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 80 - 90 องศาเซลเซียส นาน 3 นาที แล้วนำถุงชาออก ถุงชาที่ชงแล้ว สามารถนำมาใช้ชงได้อีก 1 รอบ ปรับจาก : http://www.เกร็ดความรู้.com				
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	12. เพราะเหตุใดจึงไม่ควรล้างใบชาบางประเภทก่อนชงดื่ม (1 คะแนน) ก. เพราะทำให้รสชาติของชาด้อยลง ข. เพราะทำให้ความหอมของชาลดน้อยลง ค. เพราะจะทำให้ใช้ใบชาชงดื่มได้น้อยครั้งลง ง. เพราะบางส่วนของชาอาจหายไปในช่วงการล้าง				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา												
		+1	0	-1													
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	13. เพราะเหตุใดในการชงชาบางชนิดจึงแนะนำให้ใช้น้ำร้อนลวกกาน้ำชาและอุปกรณ์ทุกครั้ง (1 คะแนน) .... คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ระบุคำตอบเกี่ยวกับการปรับอุณหภูมิของกาน้ำชาและอุปกรณ์เพื่อให้ได้ความหอมและรสชาติเพิ่มขึ้น เช่น - เพื่อให้กาน้ำชาและอุปกรณ์มีอุณหภูมิเท่ากับน้ำที่จะใช้ในการชงชา - เพื่อให้ได้ความหอมและรสชาติของชาเพิ่มขึ้น - ฯลฯ ไม่มีคะแนน - ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง - ไม่มีคำตอบ																
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	14. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” (1 คะแนน) ข้อความที่ เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ใช่ ข้อความที่ ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ไม่ใช่ <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th>ข้อความ</th> <th>ใช่</th> <th>ไม่ใช่</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>การชงชาแบบถุงง่ายและสะดวก จึงได้รับความนิยมในหมู่ผู้ดื่มชามากที่สุด</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>การชงชาแบบใบชา โดยเฉพาะชาอูหลง ต้องใช้น้ำร้อนล้างใบชาก่อนชงดื่มเสมอ</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>หากต้องการดื่มชาแบบเย็น ควรแช่ใบชาไว้ในน้ำที่ขุ่นนานกว่าการชงดื่มแบบร้อน</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table> คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ตอบถูกทั้ง 3 ข้อ ไม่ใช่ ไม่ใช่ ใช่ ตามลำดับ ไม่มีคะแนน - ตอบไม่ถูกเลย - ตอบถูก 1 - 2 ข้อ - ไม่มีคำตอบ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	การชงชาแบบถุงง่ายและสะดวก จึงได้รับความนิยมในหมู่ผู้ดื่มชามากที่สุด			การชงชาแบบใบชา โดยเฉพาะชาอูหลง ต้องใช้น้ำร้อนล้างใบชาก่อนชงดื่มเสมอ			หากต้องการดื่มชาแบบเย็น ควรแช่ใบชาไว้ในน้ำที่ขุ่นนานกว่าการชงดื่มแบบร้อน						
ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่															
การชงชาแบบถุงง่ายและสะดวก จึงได้รับความนิยมในหมู่ผู้ดื่มชามากที่สุด																	
การชงชาแบบใบชา โดยเฉพาะชาอูหลง ต้องใช้น้ำร้อนล้างใบชาก่อนชงดื่มเสมอ																	
หากต้องการดื่มชาแบบเย็น ควรแช่ใบชาไว้ในน้ำที่ขุ่นนานกว่าการชงดื่มแบบร้อน																	

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	บทอ่านที่ 7 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 15 - 16				
การบูรณา การและ การ ตีความ	15. ใจความสำคัญของบทอ่าน คือ อะไร (1 คะแนน)				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	บทอ่านที่ 8 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 17 – 19 กาแฟมีประโยชน์หรือโทษกันแน่ กาแฟ ชา หรือโกโก้ มีสารที่เรียกว่า คาเฟอีน ซึ่งเป็นสารกระตุ้นที่จะไปยับยั้งการหลั่งอะดีโนซีน (adenosine) ซึ่งเป็นสารที่เกี่ยวข้องกับการนอนหลับ งานวิจัยของ livescience ระบุประโยชน์ของกาแฟไว้ว่า การดื่มกาแฟ 2 - 4 แก้วต่อวัน ไม่ได้ทำให้เกิดผลเสียใด ๆ แต่การดื่มกาแฟเกิน 4 แก้วต่อวัน อาจก่อให้เกิดโรค เช่น โรคนอนไม่หลับ ท้องเสีย และกล้ามเนื้ออ่อนแอ แต่ดื่มวันละไม่เกิน 4 แก้ว กาแฟจะมีประโยชน์ดังนี้ 1. ป้องกันมะเร็งเต้านม 57 % ของผู้หญิงที่ดื่มกาแฟ พบว่า มีการสร้างตัวรับฮอร์โมนเอสโตรเจนของมะเร็งเต้านมชนิดแรกทึบ และรายงานของนิตยสาร Breast Cancer Research นำเสนอว่า กาแฟมีผลต่อมะเร็งเต้านมชนิดนี้เท่านั้น 2. ป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง รายงานของนิตยสารสุขภาพของอเมริกา โดยนักวิจัยชาวสวีเดน ระบุว่า 25 % ของผู้หญิงที่ดื่มกาแฟเป็นประจำ (1 แก้วต่อวัน เป็นเวลา 10 ปี) จำนวน 34,670 คน ไม่ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมอง 3. ลดความเสี่ยงการเป็นเบาหวาน งานวิจัยของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เปิดเผยข้อมูลการสำรวจว่า ผู้หญิงยังดื่มกาแฟ ยังช่วยลดความเสี่ยงการเป็นเบาหวานได้ เพราะกาแฟช่วยเพิ่มฮอร์โมน sexhormone - binding globulin (SHBG) ในเลือด ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงของการเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ได้ 4. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมอง งานวิจัยหนึ่งทำการทดลองโดยฉีดกาแฟให้หนูที่เป็นโรคอัลไซเมอร์ ผลการศึกษาพบว่า อาการของโรคพัฒนาช้าลง และหยุดการพัฒนาในที่สุด ดังนั้นนักวิจัยจึงสรุปว่า กาแฟอาจจะช่วยรักษาผู้ป่วยที่เป็นโรคอัลไซเมอร์ได้ 5. ลดความเสี่ยงของการเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก งานวิจัยหนึ่งรายงานผลการวิจัยว่า การดื่มกาแฟวันละ 3 แก้ว ช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดมะเร็งต่อมลูกหมากได้ถึง 30 % อย่างไรก็ตาม ผลเสียของการดื่มกาแฟก็อาจส่งผลได้ หากใช้ให้ถูกกับบริบท เช่น แม้ว่าการดื่มกาแฟหลังอาหารเย็น อาจทำให้เกิดอาการนอนไม่หลับ เนื่องจากคาเฟอีนสามารถเปลี่ยนนาฬิกาในร่างกายให้ช้าลงได้ถึง 40 นาที ตามรายงานผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยโคโลราโด แต่เราสามารถนำผลของกาแฟที่มีต่อร่างกายลักษณะนี้ ไปช่วยรักษาตนเองได้ แต่ก็มีนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยแคนซัสเสนอให้คำแนะนำว่า "จะใช้คาเฟอีนในการรักษาอาการง่วงนอน ควรคำนึงด้วยว่า คน ๆ นั้นไม่ได้เป็นโรคนอนไม่หลับ" ดังนั้นงานวิจัยในประเด็นนี้ จึงยังดำเนินต่อไป เพื่อศึกษาเวลาที่เหมาะสมสำหรับรับดื่มกาแฟ เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ที่เกิดอาการง่วงนอน "ทุกอย่างมีทั้งคุณและโทษ ขึ้นอยู่กับปริมาณที่กิน" ดังนั้น ผู้บริโภคจึงควรต้องศึกษาข้อมูล เพื่อให้การดื่มกาแฟเกิดประโยชน์สูงสุด และไม่ส่งผลเสียต่อร่างกาย ปรับจาก http://www.vcharkam.com/article/503441				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	17. เหตุใดการตีพิมพ์เกิน 4 แก้วต่อวัน จึงอาจก่อให้เกิดโรคบางโรคได้ (1 คะแนน) ก. เพราะร่างกายจะได้รับสารเคพาอินมากเกินไป ข. เพราะสารอะดีโนซีนในร่างกายนจะหลั่งออกมามากเกินไป ค. เพราะร่างกายจะสร้างตัวรับฮอร์โมนเอสเทอเจนได้มากขึ้น ง. เพราะร่างกายจะผลิตฮอร์โมน sexhormone - binding globulin (SHBG) มากเกินไป				
การ สะท้อน และ ประเมิน	18. วีรยาเดินทางจากสหรัฐอเมริกากลับมาถึงประเทศไทยในเวลา 24.00 น. แล้วเกิดอาการเจตแล้งการตีพิมพ์ 1 แก้ว จะช่วยแก้ อาการดังกล่าวของวีรยาได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (1 คะแนน) ก. ไม่ได้ เพราะการตีพิมพ์น้อยกว่า 2 - 4 แก้ว ไม่ส่งผลใด ๆ ต่อร่างกาย ข. ไม่ได้ เพราะงานวิจัยยังไม่สรุปว่ากาแฟสามารถรักษาโรคเจตแล้งได้ ค. ได้ เพราะการตีพิมพ์ช่วยเปลี่ยนนาฬิกาในร่างกายของเราให้ช้าลงได้ ง. ได้ เพราะการตีพิมพ์จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมองส่วนควบคุมการหลับ				
การ สะท้อน และ ประเมิน	19. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า “กาแฟมีประโยชน์ต่อร่างกาย” ให้ระบุเหตุผลประกอบ (2 คะแนน)				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	คะแนนเต็ม (2 คะแนน) เมื่อระบุคำตอบว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" และระบุเหตุผลประกอบคำตอบ เช่น เห็นด้วย เพราะ - ช่วยป้องกันมะเร็งเต้านม - ช่วยลดความเสี่ยงการเป็นเบาหวาน - ป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง - ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมอง - เพราะ ช่วยลดความเสี่ยงของการเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก - ฯลฯ ไม่เห็นด้วย เพราะ - ทำให้เป็นโรคนอนไม่หลับ - ทำให้ท้องเสีย - ทำให้กล้ามเนื้ออ่อน - ทำให้ใจสั่น - ทำให้ความดันโลหิตสูง - ฯลฯ ไม่มีคะแนน - เมื่อระบุ "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" - ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง - ไม่มีคำตอบ				
	บทอ่านที่ 9 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 20 – 21				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	20. สารอาหารใดในไข่แดงที่ช่วยบำรุงสมอง (1 คะแนน) ก. คอเลสเตอรอล ข. ลูทีน - ซีแซนทีน ค. โพรตีน ง. โคลีน				
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	21. การรับประทานไข่เป็นประจำในปริมาณที่พอเหมาะ เป็นประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร ระบุคำตอบ 2 ข้อ พร้อมแสดงเหตุผลประกอบคำตอบ (1 คะแนน)				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	..... คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ระบุคำตอบเกี่ยวกับประโยชน์และเหตุผลประกอบคำตอบที่สอดคล้อง เช่น - ช่วยเสริมสร้างความจำให้ดีขึ้น เพราะใช้มีโคลีน ช่วยเสริมความจำ - ช่วยป้องกันเส้นเลือดอุดตัน เพราะใช้มีโคลีน - ช่วยบำรุงสายตา เพราะมีสารลูทีน-ซีแซนทีน - ช่วยให้อิ่มนาน ไม่นานอาหารในปริมาณมาก ทำให้ไม่อ้วน เพราะมีโปรตีนสูง - ช่วยลดความอ้วน เพราะมีโปรตีนสูง - ฯลฯ ไม่มีคะแนน - ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง - ไม่มีคำตอบ				
	บทอ่านที่ 10 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 22 – 23				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	22. ข้อมูลที่ได้จากบทอ่านนี้ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร (1 คะแนน)				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ		ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
			+1	0	-1	
		คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ระบุคำตอบเกี่ยวกับประโยชน์เกี่ยวกับข้อคิด หรือความรู้ในการเลือกอาหารที่เหมาะสมกับการใช้พลังงาน หรือการออกกำลังกายให้พอกับอาหารที่รับประทาน เช่น - ให้ข้อคิดหรือความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีแคลลอรี่เหมาะสมกับการใช้พลังงาน - ให้ข้อคิดหรือความรู้ในการเลือกทานอาหารไม่ให้อ้วน - ให้ข้อคิดหรือความรู้ในการออกกำลังกายเพื่อเผาผลาญแคลลอรี่ที่รับประทานในแต่ละมื้อ - ฯลฯ ไม่มีคะแนน - คำตอบอื่น ๆ - ไม่มีคำตอบ				
การเข้าถึง และค้น คืนสาระ	23. จากข้อมูลในบทอ่าน ให้นักเรียนจัดรายการอาหาร 3 มื้อ ใน 1 วัน คือ มื้อเช้า มื้อกลางวัน และมื้อเย็น ว่าควรเลือกรับประทานอาหารอย่างไร ให้ร่างกายได้รับพลังงานจากอาหารไม่เกิน 1,500 แคลลอรี่เพื่อให้เผาผลาญหมดพอดี โดยไม่ต้องออกกำลังกายเพิ่มเติม (1 คะแนน)					
		คะแนนเต็ม (1 คะแนน) ระบุรายการอาหารที่รวม 3 มื้อ แล้วร่างกายได้รับพลังงานจากอาหารไม่เกิน 1,500 แคลลอรี่ ไม่มีคะแนน - รายการอาหารที่รวม 3 มื้อ แล้วร่างกายได้รับพลังงานจากอาหารเกิน 1,500 แคลลอรี่ - ไม่มีคำตอบ				
	บทอ่านที่ 11 (คะแนนเต็ม 6 คะแนน) อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 24 – 28					

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	“ ไม่มีประโยชน์อะไรหรอกเพื่อนเอ๋ย การที่เราจะเป็นศัตรูกัน เราเป็นคนเชื้อชาติเดียวกัน มาจากดินแดนเดียวกัน เราควรจะรักกันไว้จึงจะถูก อย่าได้เอาเรื่องเล็กน้อยมากเป็นอารมณ์เลย ยามคับขันเราจะได้ช่วยเหลือกันได้ ไม่มีคนอื่นจะหวังดีต่อพวกเราคนจีนยิ่งไปกว่าพวกจีนด้วยกัน ไม่มีใครจะเข้าใจเรายิ่งไปกว่าพวกเรา ไม่มีใครจะยอมรับประเพณีของเรา มีแต่คนหัวเราะเยาะ เวลาเราเผากระดาษเงินกระดาษทอง เผาธนบัตร เผาเครื่องเรือนกระดาษ เขาหัวเราะเราใจ ประเพณีนี้ผิด แต่เขารู้ได้อย่างไร ประเพณีของใครถูก ของใครผิด เขาเอาอะไรมาเป็นเครื่องวัด นอกจากความคิดของเขาซึ่งจะถูกหรือผิดก็ไม่รู้ได้ ” จดหมายจากเมืองไทย จดหมายจากเมืองไทยเป็นนวนิยายที่บอกเล่าเรื่องราวของคนจีนที่อพยพมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื้อเรื่องจึงสะท้อนความคิดของคนจีนในเมืองไทย ผู้เขียนเล่าโดยใช้รูปแบบการเขียนจดหมายถึงมารดาในบ้านเกิด จากเนื้อหาในจดหมายทั้งร้อยฉบับ เราจึงได้เห็นตั้งแต่ความยากลำบากและการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อเอาชีวิตรอด ครอบครัวยุติและสภาพสังคมไทยในเวลานั้น	นี่เป็นจดหมาย 100 ฉบับที่อันสว่างดู ชายชาวจีนที่อพยพมาอยู่เมืองไทยเขียนถึงแม่ที่เมืองจีนในยุคสมัยที่มีการปิดกั้นข่าวสารเพื่อป้องกันไม่ให้คนจีนอพยพหนีตามไปอยู่ที่อื่น จดหมายทั้ง 100 ฉบับนี้จึงถูกเจ้าหน้าที่คัดกรองเอกสารเก็บไว้ และนำติดตัวมาด้วยตอนที่ตนเองอพยพออกนอกประเทศ เป็นที่มาของการตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งหมดทั้งมวลนี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของนวนิยาย แต่ทำเอาผู้อ่านบางคนถึงกับเชื่อว่าเป็นจดหมายที่มีอยู่จริงเลยทีเดียว			
การบูรณาการและการตีความ	24. นวนิยายเรื่อง “จดหมายจากเมืองไทย” ของโบตัน นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร (1 คะแนน) ก. ความแตกต่างทางความคิดของคนไทยและคนจีนในปัจจุบัน ข. ทักษะคิดของคนจีนในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีต่อคนไทย ค. ความยากลำบากของคนจีนในการอพยพมาเมืองไทยเมื่อ 100 ปีที่ผ่านมา ง. ชีวิตความเป็นอยู่ของคนจีนที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทยช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
การบูรณา การและ การ ตีความ	25. “ไม่มีประโยชน์อันใดหรือกเพื่อนเอ๋ย การที่เราจะเป็นศัตรูกัน เราเป็นคนเชื้อชาติเดียวกัน มาจากดินแดนเดียวกัน เราควรจะรัก กันไว้จึงจะถูก” ข้อความนี้สอดคล้องกับสำนวนในข้อใดมากที่สุด (1 คะแนน) ก. ลงเรือลำเดียวกัน ข. เทือกเขา เหล่ากอ ค. น้ำน้อยยอมแพ้ไฟ ง. คนรักเท่าผืนหนังคนชังเท่าผืนเสื่อ				
การบูรณา การและ การ ตีความ	26. อะไรทำให้คนอ่านเข้าใจว่า จดหมายข้างต้นส่วนใดในนวนิยายเรื่องนี้ เป็นจดหมายที่มีอยู่จริง (1 คะแนน) คะแนนเต็ม (1 คะแนน) เมื่อระบุคำตอบเกี่ยวกับความสมจริงของเรื่อง ที่ตรงกับสถานการณ์จริงในสังคมในยุคสมัยนั้น ๆ หรือ มีระบุว่า เหตุการณ์ ในนวนิยายเกิดขึ้นได้จริง หรือตรงกับความเป็นจริงในสังคมช่วงนั้น เช่น - เพราะผู้เขียนสมมติเหตุการณ์ของการส่งจดหมายและการตีพิมพ์เผยแพร่จดหมายตรงกับเรื่องจริงในสังคม - เพราะเนื้อเรื่องมีส่วนที่เกี่ยวกับการเขียนจดหมาย การที่จดหมายถูกคัดกรองเก็บไว้ แล้วนำมาตีพิมพ์ทีหลัง เป็นส่วนที่สมจริง หรือตรงกับความจริงที่เกิดขึ้น - ฯลฯ ไม่มีคะแนน - คำตอบอื่นที่ไม่เกี่ยวกับความสมจริงของเรื่อง ที่ตรงกับสถานการณ์จริงในสังคมในยุคสมัยนั้น ๆ หรือระบุว่า เหตุการณ์ ในนวนิยายเกิดขึ้นได้จริง หรือตรงกับความเป็นจริงในสังคมช่วงนั้น - ไม่มีคำตอบ				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
การบูรณา การและ การ ตีความ	27. “ ไม่มีใครจะยอมรับประเพณีของเรา มีแต่คนหัวเราะเยาะ เวลาเราฝากกระต่ายเงินกระต่ายทองเผาธนบัตร เผาเครื่องเรือน กระต่าย เขาหาว่าเราโง่ ประเพณีนี้ผิด แต่เขารู้ได้อย่างไรว่าประเพณีของใครถูก ของใครผิด เขาเอาอะไรมาเป็นเครื่องวัด นอกจาก ความคิดของเขา ซึ่งจะมีถูกหรือผิดก็ไม่รู้ได้” จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ประเพณี” ที่ระบุไว้ อย่างไร (1 คะแนน) .... คะแนนเต็ม (1 คะแนน) เมื่อระบุคำตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประเพณีของคนในสังคม เช่น - ประเพณีของคนในสังคมใด ๆ ก็ตาม ไม่สามารถทำอะไรมาตัดสินได้ว่า ถูกหรือผิด - ควรให้ความเคารพต่อประเพณีหรือความเชื่อของคนในสังคมอื่นด้วย - ฯลฯ ไม่มีคะแนน - คำตอบอื่นที่ไม่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประเพณีของคนในสังคม - ไม่มีคำตอบ				
การ สะท้อน และ ประเมิน	28. นักเรียนคิดว่าในเรื่องนี้ แม้ได้อ่านจดหมายของต้นสว่างอุหรือไม่ ให้เหตุผลประกอบ (2 คะแนน)				

กลยุทธ์ การอ่าน	ข้อทดสอบ			ความเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง แก้ไขภาษา
				+1	0	-1	
		คะแนนเต็ม (2 คะแนน) เมื่อระบุว่า "ได้อ่าน" หรือ "ไม่ได้อ่าน" และระบุเหตุผลประกอบคำตอบที่สอดคล้องกับประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ บทอ่าน เช่น - ไม่ได้อ่าน เพราะจดหมายทั้งหมดถูกเจ้าหน้าที่ศัลยกรรมเอกสารเก็บไว้ แล้วจึงนำมาตีพิมพ์ในเมืองไทยภายหลัง - ไม่ได้อ่าน เพราะแม่ที่อยู่เมืองจีนไม่ได้รับจดหมาย และไม่ได้อ่านหนังสือที่ตีพิมพ์ในเมืองไทย - ได้อ่าน เพราะ อาจมีคนนำหนังสือจากเมืองไทยไปให้แม่ของตนสว่างอยู่ภายหลัง - ฯลฯ ไม่มีคะแนน - เมื่อระบุว่า "ได้อ่าน" หรือ "ไม่ได้อ่าน" เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า "ได้อ่าน" หรือ "ไม่ได้อ่าน" - ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง - ไม่มีคำตอบ					

3. การแปลผลการประเมิน

การประเมินผลให้รวมคะแนนจากการวัดทุกข้อของแต่ละบทอ่านมารวมกัน (คะแนนเต็ม 32 คะแนน) ดังนี้

บทความที่ 1	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 2	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 3	จำนวน 3 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 4	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 5	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 6	จำนวน 3 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 7	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 8	จำนวน 3 ข้อ	คะแนนเต็ม 4 คะแนน
บทความที่ 9	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 10	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 11	จำนวน 5 ข้อ	คะแนนเต็ม 6 คะแนน

บันทึกผลของคะแนนจากการวัดเป็นรายบุคคล ดังตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับกลยุทธ์การอ่าน

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	0	1	4	0.80
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	0	1	1	4	0.80
11	1	1	1	1	1	5	1.00
12	1	1	1	1	1	5	1.00
13	1	1	1	1	1	5	1.00
14	1	1	1	1	1	5	1.00
15	-1	1	1	0	1	4	0.80
16	1	1	1	1	1	5	1.00
17	1	1	1	1	1	5	1.00
18	1	1	1	1	1	5	1.00
19	1	1	1	1	1	5	1.00
20	1	1	1	1	1	5	1.00
21	1	1	1	1	1	5	1.00
22	1	1	1	1	1	5	1.00
23	1	1	1	1	1	5	1.00
24	1	1	1	1	1	5	1.00
25	1	1	1	1	1	5	1.00
26	1	1	1	1	1	5	1.00
27	1	1	1	1	1	5	1.00
28	1	1	1	1	1	5	1.00

คะแนนจากการทดลองใช้ (Try-Out) เครื่องมือวัดและประเมินผล “การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA” กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าการกระจาย ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

คน/ข้อที่	คน/ข้อที่																												รวม	
	1 (1 คะแนน)	2 (2 คะแนน)	3 (1 คะแนน)	4 (1 คะแนน)	5 (1 คะแนน)	6 (1 คะแนน)	7 (1 คะแนน)	8 (1 คะแนน)	9 (1 คะแนน)	10 (1 คะแนน)	11 (2 คะแนน)	12 (1 คะแนน)	13 (1 คะแนน)	14 (1 คะแนน)	15 (1 คะแนน)	16 (1 คะแนน)	17 (1 คะแนน)	18 (1 คะแนน)	19 (2 คะแนน)	20 (1 คะแนน)	21 (1 คะแนน)	22 (1 คะแนน)	23 (1 คะแนน)	24 (1 คะแนน)	25 (1 คะแนน)	26 (1 คะแนน)	27 (1 คะแนน)	28 (2 คะแนน)		
คนที่ 1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	32
คนที่ 2	0	2	1	1	0	1	1	1	1	1	2	1	1	1	0	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	2	28
คนที่ 3	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	18	
คนที่ 4	1	2	0	1	1	0	1	1	1	1	2	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	22
คนที่ 5	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	0	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	2	30
คนที่ 6	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	32
คนที่ 7	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	24
คนที่ 8	1	2	1	1	1	1	0	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	0	1	1	2	30	
คนที่ 9	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	26
คนที่ 10	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	2	31
คนที่ 11	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	26
คนที่ 12	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	0	1	1	1	1	1	2	31
คนที่ 13	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	0	1	1	1	0	1	1	2	30	
คนที่ 14	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	0	1	0	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	2	29
คนที่ 15	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	0	1	1	1	1	2	31
คนที่ 16	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8
คนที่ 17	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	32
คนที่ 18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
คนที่ 19	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	24
คนที่ 20	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
คนที่ 21	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
คนที่ 22	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	24
คนที่ 23	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	24
คนที่ 24	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
คนที่ 25	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	10
คนที่ 26	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3
คนที่ 27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	3
คนที่ 28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
คนที่ 29	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	24
คนที่ 30	1	2	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	25
เก็งตอบถูก	14	22	13	14	14	14	12	15	14	15	24	14	14	14	13	14	14	15	20	15	13	15	13	13	13	12	13	24	609	
อ่อนตอบถูก	6	12	7	6	6	6	6	6	6	6	10	6	8	6	7	5	7	6	10	6	6	7	6	7	7	5	7	6		
ค่าความยาก (p)	0.67	0.57	0.67	0.67	0.67	0.67	0.60	0.70	0.67	0.70	0.57	0.67	0.73	0.67	0.67	0.63	0.70	0.70	0.50	0.70	0.63	0.73	0.63	0.67	0.67	0.57	0.67	0.5		
ค่าอำนาจจำแนก (R)	0.53	0.33	0.40	0.53	0.53	0.53	0.40	0.60	0.53	0.60	0.47	0.53	0.4	0.53	0.4	0.60	0.47	0.60	0.33	0.60	0.47	0.53	0.47	0.40	0.40	0.47	0.4	0.60		

N (จำนวนกลุ่มตัวอย่าง) = 30, n (จำนวนข้อสอบ) 28 ข้อ \bar{X} = 20.30 S.D. = 0.41 s^2 = 127.34 $kr-20$ = 0.98

หมายเหตุ เลข 1 และเลข 2 หมายถึงทำถูก, 0 หมายถึงทำผิด

คะแนนจากการทดลองใช้ (Try-out) เครื่องมือวัดและประเมินผล “การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA” กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 รายดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าการกระจาย ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของ Kuder – Richardson ต่อไปนี้ตามลำดับ

- **คุณภาพของข้อสอบรายข้อ** การพิจารณาคุณภาพของข้อสอบรายข้อ ใช้เกณฑ์ความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ร่วมกัน ซึ่งคำอธิบายถึงความหมายของความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รวมทั้งสูตรในการคำนวณได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบ

ความยากง่าย (p)	แปลความ	การพิจารณา
0.00 - 0.19	ยากมาก	ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
0.20 - 0.39	ค่อนข้างยาก	พอใช้ได้
0.40 - 0.60	ยากง่ายปานกลาง	ใช้ได้
0.61 - 0.80	ค่อนข้างง่าย	พอใช้ได้
0.81 - 1.00	ง่ายมาก	ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ตารางที่ 2 เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ

อำนาจจำแนก (r)	การพิจารณา
0.60 - 1.00	อำนาจจำแนกดีมาก
0.40 - 0.59	อำนาจจำแนกดี
0.20 - 0.39	อำนาจจำแนกพอใช้
0.10 - 0.19	อำนาจจำแนกต่ำ (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)
-1.00 - 0.09	อำนาจจำแนกต่ำมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

จากเกณฑ์ค่าความยากของข้อสอบ (p) ในตารางที่ 1 พิจารณาว่า ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้ และจากเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก (r) ในตารางที่ 2 พิจารณาว่าข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้ ซึ่งจากการตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบรายข้อของแบบทดสอบผลการเรียนรู้ของครูในงานวิจัยนี้จากค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) พบว่า ข้อสอบมีคุณภาพที่ใช้ได้ทั้ง 28 ข้อ ดังนี้

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และผลการพิจารณาคุณภาพของข้อสอบราย เครื่องมือวัดและประเมินผล “การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA”

ข้อสอบ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ผลการพิจารณาข้อสอบ
ข้อ 1	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 2	0.57	0.33	ใช้ได้
ข้อ 3	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 4	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 5	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 6	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 7	0.60	0.40	ใช้ได้
ข้อ 8	0.70	0.60	ใช้ได้
ข้อ 9	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 10	0.70	0.60	ใช้ได้
ข้อ 11	0.57	0.47	ใช้ได้
ข้อ 12	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 13	0.73	0.40	ใช้ได้
ข้อ 14	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 15	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 16	0.63	0.60	ใช้ได้
ข้อ 17	0.70	0.47	ใช้ได้
ข้อ 18	0.70	0.60	ใช้ได้
ข้อ 19	0.50	0.33	ใช้ได้
ข้อ 20	0.70	0.60	ใช้ได้
ข้อ 21	0.63	0.47	ใช้ได้
ข้อ 22	0.73	0.53	ใช้ได้
ข้อ 23	0.63	0.47	ใช้ได้
ข้อ 24	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 25	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 26	0.57	0.47	ใช้ได้
ข้อ 27	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 28	0.50	0.60	ใช้ได้

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item - Objective Congruence: IOC)

แบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม
ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้
แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

1. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความรู้ในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2. เครื่องมือในการวัดและประเมินผล มี 1 ฉบับ คือ แบบทดสอบความรู้เรื่องการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำชี้แจง

ให้นักครูอ่านข้อคำถามที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง หรือเขียนตอบในที่ว่างที่กำหนดให้ ใช้เวลา 90 นาที

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อทดสอบในแบบทดสอบข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ข้อทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในข้อทดสอบที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

กลยุทธ์การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
ส่วนที่ 1: แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	1. ข้อใดคือคุณสมบัตินำมาซึ่งการเรียนรู้เชิงรุก? ก. การอ่านเนื้อหาเงียบ ๆ ข. การฟังบรรยายแล้วจดจำ ค. การทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูง ง. การมีส่วนร่วมและการปฏิสัมพันธ์				
	2. ข้อใดเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก? ก. การบรรยายหน้าชั้นเรียนตลอดเวลา ข. การทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา ค. การสอบวัดผลแบบเลือกตอบ ง. การอ่านตำราเพียงอย่างเดียว				
	3. การเรียนรู้เชิงรุกมีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างไร? ก. ลดเวลาเรียนลง ข. ช่วยเพิ่มคะแนนสอบ ค. ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ง. สร้างการมีส่วนร่วมและความคิดวิเคราะห์				
	4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้เชิงรุก? ก. แบบฝึกหัดที่มีคำตอบถูกผิดเพียงอย่างเดียว ข. การสังเคราะห์ความรู้จากกรณีศึกษา ค. การเขียนรายงานอย่างละเอียด ง. การจำเนื้อหาทั้งหมดให้ได้				
	5. วิธีใดต่อไปสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในชั้นเรียน? ก. การให้ทำแบบฝึกหัดเดี่ยว ข. การให้นักเรียนเงียบขณะเรียน				

กลยุทธ์การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	ค. การสอนตามตำราอย่างเข้มงวด ง. การใช้เทคนิคการตั้งคำถามปลายเปิด				
	6. การเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ช่วยพัฒนาทักษะด้านใดของผู้เรียน? ก. ทักษะการเขียน ข. ทักษะการสอบ ค. ทักษะการอ่านออกเสียง ง. ทักษะการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม				
	7. การอภิปรายกลุ่มในชั้นเรียนเป็นตัวอย่างของการเรียนรู้แบบใด? ก. การเรียนรู้เชิงรับ ข. การเรียนรู้เชิงรุก ค. การเรียนรู้แบบพึ่งพาครู ง. การเรียนรู้แบบนิ่งเงียบ				
	8. ข้อใดคือการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดอย่างลึกซึ้งในกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก? ก. การทำการบ้านให้เสร็จ ข. การฟังคำบรรยายแล้วจำ ค. การถามคำถามที่ท้าทายความคิด ง. การดูวิดีโอสอนเพียงอย่างเดียว				
	9. ข้อใดไม่ใช่การเรียนรู้เชิงรุก? ก. การทำงานกลุ่ม ข. การทำกรณีศึกษา ค. การเรียนรู้แบบแอดทีฟ ง. การบรรยายแบบเลกเชอร์				
	10. ข้อใดคือผลลัพธ์ที่สำคัญจากการเรียนรู้เชิงรุก? ก. การเพิ่มเกรดในวิชาต่างๆ				

กลยุทธ์การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	ข. การให้คำตอบที่ถูกต้องเสมอ ค. การลดปริมาณงานที่ครูต้องเตรียม ง. การพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์และวิจารณ์				
ส่วนที่ 2: กระบวนการโค้ช (Coaching)	11. กระบวนการโค้ชต่างจากการสอนปกติอย่างไร? ก. โค้ชให้คำตอบที่ถูกต้องเสมอ ข. โค้ชใช้เวลาในการสอนน้อยลง ค. โค้ชไม่ต้องมีทักษะในการสอน ง. โค้ชมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคล				
	12. ข้อใดเป็นลักษณะของการโค้ชที่ดี? ก. การสั่งการให้นักเรียนทำตาม ข. การสนับสนุนให้นักเรียนคิดเอง ค. การไม่ให้นักเรียนถามคำถาม ง. การให้คำตอบที่แน่นอน				
	13. กระบวนการโค้ชในชั้นเรียนสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างไร? ก. ช่วยให้นักเรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ ข. เพิ่มจำนวนการบ้านที่นักเรียนต้องทำ ค. ให้คะแนนนักเรียนตามผลการสอบ ง. ลดจำนวนชั่วโมงเรียน				
	14. ข้อใดคือขั้นตอนสำคัญในกระบวนการโค้ช? ก. การวิเคราะห์ความต้องการและเป้าหมายของนักเรียน ข. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียน ค. การให้คะแนนนักเรียน ง. การสอนแบบบรรยาย				
	15. การฟังอย่างตั้งใจในกระบวนการโค้ชมีความสำคัญอย่างไร?				

กลยุทธ์การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	ก. ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่สำคัญ ข. ทำให้การประเมินผลเป็นไปได้เร็วขึ้น ค. ช่วยให้ครูสามารถสอนเนื้อหาได้รวดเร็วขึ้น ง. ช่วยให้คุณเข้าใจปัญหาและความต้องการของนักเรียน				
	16. ข้อใดไม่ใช่บทบาทของโค้ชในกระบวนการเรียนรู้? ก. การสอนเนื้อหาใหม่ ข. การสนับสนุนและชี้แนะ ค. การตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด ง. การช่วยนักเรียนพัฒนาเป้าหมาย				
	17. ข้อใดเป็นสิ่งที่โค้ชควรหลีกเลี่ยงในการโค้ชนักเรียน? ก. การฟังและสนับสนุนความคิดของนักเรียน ข. การบังคับให้นักเรียนทำตามแบบแผนที่กำหนด ค. การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิด ง. การให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการ				
	18. กระบวนการโค้ชช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมอย่างไร? ก. การยอมรับความคิดเห็นจากครูโดยไม่มีข้อโต้แย้ง ข. การตั้งเป้าหมายและวางแผนการพัฒนาตนเอง ค. การเรียนรู้เพียงเพื่อให้ได้คะแนนสูง ง. การลดความพยายามในการเรียนรู้				
	19. ข้อใดคือการโค้ชที่มีประสิทธิภาพในชั้นเรียน? ก. การเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดและตัดสินใจเอง ข. การเพิ่มจำนวนงานที่นักเรียนต้องทำ ค. การให้คำสั่งและคำตอบที่ชัดเจน ง. การให้คะแนนอย่างเข้มงวด				

กลยุทธ์การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	20. ข้อใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการสร้างความเชื่อมั่นระหว่างโค้ชและนักเรียน? ก. การทำให้การเรียนรู้มีความท้าทาย ข. การให้การบ้านเพิ่มเติมเสมอ ค. การให้คำตอบทุกคำถามที่นักเรียนถาม ง. การฟังและเคารพความคิดเห็นของนักเรียน				
ส่วนที่ 3: ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring)	21. ระบบพี่เลี้ยงแตกต่างจากการโค้ชอย่างไร? ก. พี่เลี้ยงเน้นการสอนเนื้อหาใหม่ ข. พี่เลี้ยงมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาทันที ค. พี่เลี้ยงไม่ต้องการความสัมพันธ์ระยะยาว ง. พี่เลี้ยงเน้นการให้คำปรึกษาและคำแนะนำยาวนาน				
	22. ข้อใดเป็นประโยชน์ของระบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา? ก. ลดเวลาที่ครูต้องใช้ในการเตรียมการสอน ข. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ค. ทำให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างอิสระ ง. ทำให้นักเรียนไม่ต้องการคำปรึกษา				
	23. ระบบพี่เลี้ยงช่วยพัฒนาทักษะใดของนักเรียน? ก. ทักษะการแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน ข. ทักษะการท่องจำและจำเนื้อหา ค. ทักษะการสอบให้ได้คะแนนสูง ง. ทักษะการทำงานเดี่ยว				
	24. ข้อใดคือบทบาทสำคัญของพี่เลี้ยงในการเรียนรู้? ก. การให้คะแนนนักเรียน ข. การจัดการสอบและประเมินผล ค. การลดจำนวนงานที่นักเรียนต้องทำ				

กลยุทธ์การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	ง. การให้คำปรึกษาและสนับสนุนการเติบโตส่วนบุคคล				
	25. ระบบพี่เลี้ยงสามารถใช้ในสถานการณ์ใดได้บ้าง? ก. การแก้ปัญหาการเรียนรู้ ข. การให้คำตอบทุกคำถาม ค. การทำให้การเรียนรู้มีความเข้มงวด ง. การลดความพยายามในการเรียนรู้				
	26. ข้อใดคือวิธีที่พี่เลี้ยงสามารถสร้างความมั่นใจให้นักเรียน? ก. การวิจารณ์และให้คะแนน ข. การสนับสนุนและให้คำปรึกษา ค. การให้การบ้านเพิ่มเติม ง. การให้คำตอบที่ถูกต้องเสมอ				
	27. ระบบพี่เลี้ยงช่วยให้เกิดความรู้สึกอย่างไรในหมู่นักเรียน? ก. การแข่งขันอย่างเข้มข้น ข. การโดดเดี่ยวในการเรียนรู้ ค. การพึ่งพาคำแนะนำจากครู ง. การสนับสนุนและความสัมพันธ์ที่ดี				
	28. ข้อใดเป็นบทบาทที่พี่เลี้ยงไม่ควรทำ? ก. การฟังและให้คำแนะนำ ข. การวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ค. การกำหนดเป้าหมายแทนนักเรียน ง. การสนับสนุนความพยายามของนักเรียน				
	29. พี่เลี้ยงสามารถช่วยนักเรียนในการพัฒนาด้านใด? ก. การท่องจำเนื้อหา ข. การตั้งเป้าหมายและการพัฒนาตนเอง ค. การทำงานให้เสร็จเร็ว				

กลยุทธ์การอ่าน	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภาษา
		+1	0	-1	
	ง. การทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูง				
	30. ข้อใดเป็นวิธีที่พี่เลี้ยงสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีที่สุด? ก. การบังคับให้ทำตามคำแนะนำ ข. การฟังและเคารพความคิดของนักเรียน ค. การให้คำตอบที่ชัดเจน ง. การให้คะแนนอย่างเข้มงวด				

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	0	1	4	0.80
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	0	1	1	4	0.80
11	1	1	1	1	1	5	1.00
12	1	1	1	1	1	5	1.00
13	1	1	1	1	1	5	1.00
14	1	1	1	1	1	5	1.00
15	-1	1	1	0	1	4	0.80
16	1	1	1	1	1	5	1.00
17	1	1	1	1	1	5	1.00
18	1	1	1	1	1	5	1.00
19	1	1	1	1	1	5	1.00
20	1	1	1	1	1	5	1.00
21	1	1	1	1	1	5	1.00
22	1	1	1	1	1	5	1.00
23	1	1	1	1	1	5	1.00
24	1	1	1	1	1	5	1.00
25	1	1	1	1	1	5	1.00
26	1	1	1	1	1	5	1.00
27	1	1	1	1	1	5	1.00
28	1	1	1	1	1	5	1.00
29	1	1	1	1	1	5	1.00
30	1	1	1	1	1	5	1.00

คะแนนจากการทดลองใช้ (Try-out) เครื่องมือวัดและประเมินผล กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รายดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าการกระจาย ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของ Kuder – Richardson ต่อไปนี้ตามลำดับ

- **คุณภาพของข้อสอบรายข้อ** การพิจารณาคุณภาพของข้อสอบรายข้อ ใช้เกณฑ์ความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ร่วมกัน ซึ่งคำอธิบายถึงความหมายของความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รวมทั้งสูตรในการคำนวณได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบ

ความยากง่าย (p)	แปลความ	การพิจารณา
0.00 - 0.19	ยากมาก	ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
0.20 - 0.39	ค่อนข้างยาก	พอใช้ได้
0.40 - 0.60	ยากง่ายปานกลาง	ใช้ได้
0.61 - 0.80	ค่อนข้างง่าย	พอใช้ได้
0.81 - 1.00	ง่ายมาก	ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ตารางที่ 2 เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ

อำนาจจำแนก (r)	การพิจารณา
0.60 - 1.00	อำนาจจำแนกดีมาก
0.40 - 0.59	อำนาจจำแนกดี
0.20 - 0.39	อำนาจจำแนกพอใช้
0.10 - 0.19	อำนาจจำแนกต่ำ (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)
-1.00 - 0.09	อำนาจจำแนกต่ำมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

จากเกณฑ์ค่าความยากของข้อสอบ (p) ในตารางที่ 1 พิจารณาว่า ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้ และจากเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก (r) ในตารางที่ 2 พิจารณาว่าข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้ ซึ่งจากการตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบรายข้อของแบบทดสอบผลการเรียนรู้ของครูในงานวิจัยนี้จากค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) พบว่า ข้อสอบมีคุณภาพที่ใช้ได้ทั้ง 30 ข้อ ดังนี้

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และผลการพิจารณาคุณภาพของข้อสอบรายข้อ

ข้อสอบ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ผลการพิจารณาข้อสอบ
ข้อ 1	0.50	0.33	ใช้ได้
ข้อ 2	0.70	0.60	ใช้ได้
ข้อ 3	0.63	0.47	ใช้ได้
ข้อ 4	0.73	0.53	ใช้ได้
ข้อ 5	0.63	0.47	ใช้ได้
ข้อ 6	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 7	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 8	0.57	0.47	ใช้ได้
ข้อ 9	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 10	0.50	0.60	ใช้ได้
ข้อ 11	0.57	0.47	ใช้ได้
ข้อ 12	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 13	0.73	0.40	ใช้ได้
ข้อ 14	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 15	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 16	0.63	0.60	ใช้ได้
ข้อ 17	0.57	0.47	ใช้ได้
ข้อ 18	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 19	0.50	0.60	ใช้ได้
ข้อ 20	0.57	0.47	ใช้ได้
ข้อ 21	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 22	0.73	0.40	ใช้ได้
ข้อ 23	0.67	0.53	ใช้ได้
ข้อ 24	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 25	0.63	0.60	ใช้ได้
ข้อ 26	0.57	0.47	ใช้ได้
ข้อ 27	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 28	0.50	0.60	ใช้ได้
ข้อ 29	0.67	0.40	ใช้ได้
ข้อ 30	0.63	0.60	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ค่าทดสอบที (t-test) คะแนนของครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรม (Training) การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	posttest	25.80	100	1.980	.198
	Pretest	9.22	100	1.812	.181

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	posttest & Pretest	100	.035	.730

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
posttest - Pretest	16.580	2.637	.264	16.057	17.103	62.877	99	.000

ผลการวัดความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ที่ได้จากการทำแบบทดสอบรู้เรื่องการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 หลังเรียน	24.50	1000	3.102	.098
ก่อนเรียน	13.12	1000	3.759	.119

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 หลังเรียน & ก่อนเรียน	1000	.032	.312

Paired Samples Test

	Paired Differences							
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference Lower				
Pair 1 หลังเรียน - ก่อนเรียน	11.385	4.796	.152	11.087				

Paired Samples Test

	Paired Differences	t	df	Sig. (2-tailed)
	95% Confidence Interval of the Difference			
	Upper			
Pair 1 หลังเรียน - ก่อนเรียน	11.683	75.061	999	.000

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู
ภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก
ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

คำชี้แจง

1. แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มี 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบรายการ
ตอนที่ 2 เป็นแบบอัตนัยเรียงคำตอบที่ต้องการจำเป็น
ตอนที่ 3 เป็นแบบคำถามปลายเปิดความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการ
เรียนรู้
2. แบบสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการ
เรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 แบบสำรวจความคิดเห็น

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

(5 = มากที่สุด , 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

รายการสำรวจความต้องการจำเป็น	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1.ความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย						
1.1. สาระการอ่าน						
1.2. สาระการเขียน						
1.3. สาระการฟัง พูดและดู						
1.4. สาระหลักการใช้ภาษาไทย						
1.5. สาระวรรณคดีและวรรณกรรม						
2.ประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง						
2.1 รูปแบบการสอน						
2.2 การพัฒนาหลักสูตร						
2.3 การวิจัยวัดและประเมินผล						
2.4 การออกแบบการเรียนการสอน						
2.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนา (เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด)

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ตอนที่ 3 ความต้องการต่อรูปแบบ/ลักษณะของการพัฒนา

3.1 ท่านต้องการให้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบ/ลักษณะใด

.....

.....

.....

3.2 เนื้อหาที่จะนำมาพัฒนา

.....
.....
.....

3.3 ต้องการนำความรู้ไปพัฒนานักเรียนในด้านใด

.....
.....
.....

3.4 ระยะเวลาที่เหมาะสมในการพัฒนา (ระบุเดือน และจำนวนวันในการพัฒนา)

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

.....

1. ประเภทของเอกสาร

- () หนังสือ () ตำรา () บทความ
 () วารสาร () วิทยานิพนธ์และรายงานวิจัย () อื่น ๆ

2. ชื่อเอกสาร

.....

3. ผู้แต่ง

.....

4. ปีที่พิมพ์

.....

5. สถานที่พิมพ์

.....

6. สรุปเนื้อหาสาระของเอกสาร

.....

7. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้วิเคราะห์
 (คณะผู้วิจัย)

...../...../.....

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน
(Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ
(PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการพัฒนา
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading
Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้
แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มี 3 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการในการรูปแบบการจัดการเรียนรู้
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นามสกุล.....

วุฒิการศึกษา.....

ตำแหน่ง.....

ประสบการณ์สอนภาษาไทยปี

ประสบการณ์ในการสอนการอ่านปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1. ท่านคิดว่ามีควมจำเป็นมากน้อยเพียงใดที่ต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

.....

2. ท่านคิดว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ควรเป็นอย่างไร

.....

3. ท่านคิดว่าควรจะทำอย่างไรต่อไปบรรจุไว้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้สัมภาษณ์
(คณะผู้วิจัย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น. สถานที่.....

แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้
ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก
ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

คำชี้แจง

แบบสนทนากลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

ลงชื่อ..... ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม

(คณะผู้วิจัย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น. สถานที่.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

1. ท่านคิดว่าการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาไทยควรเป็นอย่างไร
2. ท่านคิดว่าการอบรม จะทำให้ครูพัฒนาตนเองหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการรู้เรื่องการอ่านหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
4. ท่านคิดว่าตัวเองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด
5. ท่านคิดว่าการส่งเสริมความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่านมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
6. ท่านคิดว่าพฤติกรรมใดที่บ่งบอกว่านักเรียนมีความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน
7. ท่านคิดว่าแนวคิดหรือทฤษฎีใดควรนำมาใช้พัฒนาความรู้เรื่องการอ่าน
8. ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน

ลงชื่อ..... ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม

(คณะผู้วิจัย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น. สถานที่.....

แบบประเมินโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้
ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก
ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

คำชี้แจง

แบบประเมินโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยขอความร่วมมือท่านให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และสามารถเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามที่ท่านต้องการให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต่อไป

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ปัญหาและความจำเป็นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้					
1.1 ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคม					
1.2 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้					
1.3 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน					
2. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา					
2.2 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
2.3 ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการรู้เรื่องการอ่าน					
3. เป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้					
3.1 ตรงตามมาตรฐาน					
3.2 มีความชัดเจน					
3.3 จัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย					
4. จุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้					
4.1 มีความชัดเจน					
4.2 ครอบคลุมเนื้อหาทุกสาระ					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.3 จุดประสงค์นำไปสู่ตัวชี้วัด และมาตรฐาน					
5. เนื้อหาสาระ					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์					
5.2 เนื้อหาสาระครบถ้วน					
5.3 จัดเรียงลำดับเนื้อหาได้ถูกต้องชัดเจน					
6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้					
6.1 ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย					
6.2 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน					
6.3 นำกิจกรรมในศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการ					
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
7.1 มีสื่อที่หลากหลาย					
7.2 ใช้ประโยชน์จากสื่ออย่างคุ้มค่า					
7.3 สื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน					
8. การวัดและประเมินผล					
8.1 วัดได้ตรงตามจุดประสงค์					
8.2 ประเมินตามสภาพจริง					
8.3 วัดและประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของโครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ใช้เป็นการนำเอาคำตอบที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาแปลงค่าเป็นคะแนน ดังนี้

มีความเห็นว่า	เหมาะสมที่สุด	ให้คะแนน	5
มีความเห็นว่า	เหมาะสมมาก	ให้คะแนน	4
มีความเห็นว่า	เหมาะสมปานกลาง	ให้คะแนน	3
มีความเห็นว่า	เหมาะสมน้อย	ให้คะแนน	2
มีความเห็นว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

การพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ โดยได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปถือว่าเป็นประเด็นที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับโครงสร้างที่ตั้งไว้

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู

ผู้รับการประเมิน.....
 ครั้งที่..... หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่ เรื่อง.....
 กลุ่มสาระการเรียนรู้..... โรงเรียน..... ชั้น.....
 วันที่..... เวลา..... จำนวน..... ชั่วโมง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรมที่ตรงกับพฤติกรรมของครูที่แสดงออก
 ในการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรมของครู				
		5	4	3	2	1
ด้านสาระการเรียนรู้						
	นำเสนอสาระการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอน					
	นำเสนอสาระการเรียนรู้ถูกต้องและชัดเจน					
	นำเสนอสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
	นำการเสนอสาระการเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
	ระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน					
	จัดกิจกรรมการสอนตรงตามตัวชี้วัด					
	ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย					
	นำแนวคิด Active Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรม					
	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน ของผู้เรียน					
	ออกแบบภาระงานให้ผู้เรียนที่หลากหลาย					

ข้อที่	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรมของครู				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดการชั้นเรียน						
	ก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้งมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี					
	จัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม					
	ใช้เวลาดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนด					
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้						
	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองตัวชี้วัด					
	สื่อทันสมัยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่สอน					
	สื่อมีความหลากหลาย					
	ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี					
	วัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
	ออกแบบเกณฑ์วัดและประเมินผลด้วยมิติคุณภาพ (Score rubric)					
	วัดและประเมินผลตรงตามตัวชี้วัด					
	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะ

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน...../...../.....

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของคุณครู

ผู้รับการประเมิน.....
 ครั้งที่..... หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....
 กลุ่มสาระการเรียนรู้.....โรงเรียน.....ชั้น.....
 วันที่.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องแสดงความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับคุณภาพของแผนการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา					
2	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน					
3	สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัด					
4	มีสมรรถนะสำคัญ					
5	มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6	การเขียนสาระสำคัญ					
7	สาระการเรียนรู้					
8	ภาระงานและชิ้นงาน					
9	สื่อและแหล่งเรียนรู้					
10	กิจกรรมการเรียนรู้					
11	การวัดและประเมินผล					

จัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน...../...../.....

เครื่องมือวัดและประเมินผล
“การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ
PISA”

-
1. **เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้** มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยประเมินใน 3 ด้าน ดังนี้
- 1.1 **การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve)** เป็นการวัดความสามารถในการดึงสาระ ของสิ่งที่ได้อ่าน
- 1.2 **การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret)** เป็นการวัดความเข้าใจข้อความที่ได้ อ่าน ความสามารถในการตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบ ของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือโลกที่อยู่
- 1.3 **การสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate)** เป็นการวัดความเข้าใจข้อความที่ได้ อ่าน ความสามารถในการตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบ ของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือโลกที่อยู่ พร้อมทั้งความสามารถในการประเมินข้อความที่ อ่าน และความสามารถในการให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน
2. **เครื่องมือในการวัดและประเมินผล** มี 1 ฉบับ คือ แบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้ว ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 28 ข้อ คะแนนเต็ม 32 คะแนน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง หรือเขียนตอบในที่ว่างที่กำหนดให้ ใช้เวลา 90 นาที

บทอ่านที่ 1 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 1 - 2

14 วิธีขับรถประหยัดน้ำมัน

- 1 ไม่ขับรถเร็ว ถ้าไม่รีบ ควรขับรถด้วยความเร็ว 80 กม./ชม.
- 2 อย่าออกรถเร็ว แบบรถแข่ง เพราะจะทำให้เปลืองน้ำมันมาก
- 3 ขับรถด้วยความเร็วสม่ำเสมอ ตลอดการเดินทาง
- 4 วางแผนการใช้รถ ก่อนออกจากบ้าน
- 5 มีจุดหมายในการเดินทางชัดเจน
- 6 ดับเครื่องทุกครั้ง หากต้องจอดรถ กิ่งไว้ 3-4 นาที ขึ้นไป
- 7 อุ่นเครื่องยนต์ ในตอนเช้า ประมาณ 1-2 นาที ก่อนใช้รถ
- 8 ใช้เครื่องปรับอากาศเท่าที่จำเป็น
- 9 ควรเติมลมยาง ให้ได้มาตรฐาน อยู่เสมอ
- 10 หมั่นตรวจสอบ
- 11 หมั่นตรวจเช็ก ไซ้กรองอยู่เสมอ
- 12 อย่าบรรทุกของหนักเกินพิกัด หรือน้ำสิ่งของไว้บนหลังคา
- 13 ควรเปลี่ยนเกียร์ตามจังหวะและรอบความเร็วในการใช้งาน
- 14 เลือกใช้น้ำมันหล่อลื่นที่เหมาะสมกับการใช้งาน

ข้อมูลจาก กรมการขนส่งทางบก

ข้อมูลจาก <http://www.dutchmill.co.th/health.aspx?id=225>

2. สถานการณ์ใดมีนัยตรงกับวัตถุประสงค์ของบทอ่าน (1 คะแนน)
 - ก. ปลาปั่นจักรยานไปโรงเรียน
 - ข. ปอชวนปลูกให้ใช้รถไฟฟ้า ในช่วงเวลาที่รถติด
 - ค. ป่านเลือกใช้รถแท็กซี่แทนการขับรถส่วนตัวไปทำงาน
 - ง. ปุ้ยเลือกใช้เส้นทางที่สั้นที่สุดและรถไม่ติดในการขับรถไปทำธุระ

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ง. ปุ่มเลือกใช้เส้นทางที่สั้นที่สุด และรถไม่ติดในการขับรถไปทำธุระ

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : คำสั่งหรือวิธีการ

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

2. รถเพิ่งซื้อมาได้ 1 ปี ไม่ต้องเช็คก็ได้ นักเรียนเห็นด้วยกับไขหรือไม่ ให้ระบุเหตุผลประกอบ (2 คะแนน)

คะแนนเต็ม (2 คะแนน)

เมื่อระบุว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลประกอบในประเด็นเกี่ยวกับ การเช็คสภาพรถก่อนเดินทาง เพื่อความปลอดภัย หรือประหยัดน้ำมัน หรือเพื่อความไม่ประมาท อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือกล่าวถึงเรื่องการเปลี่ยนยาง

ว่าถ้ายังอยู่ในสภาพดี ก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยน

ไม่มีคะแนน

- เมื่อระบุว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย”
- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์การอ่าน : การสะท้อนและประเมิน

โครงสร้างภาษา : คำสั่งหรือวิธีการ

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เขียนตอบสั้น ๆ

บทอ่านที่ 2 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 3 - 4

สาระน่ารู้ กับ ทรูปลูกปัญญาเดทคอม
ตอน ข้อดีของน้ำท่วม

แม่น้ำท่วมจะสร้างความเสียหายและความทุกข์หลายรูปแบบ แต่หากมองอีกด้าน จะพบว่ามันดี ๆ ที่มาพร้อมกับน้ำท่วมอยู่นั่นเอง ซึ่งมีคุณค่าต่อชีวิต และเป็นบทเรียนสำคัญที่ก่อให้เกิดสิ่งดี ๆ มากมาย

- 1 ได้เรียนรู้หลักการทางวิทยาศาสตร์**
ที่เกี่ยวกับน้ำ กระบับปิดน้ำ EM ball รวมถึงเรื่องเสียงและกระแสประจุมากขึ้น
- 2 ได้กำจัดประตยูโทษ** จากสิ่งที่เคยเป็นขยะ เช่น เพชฌฆาตน้ำ เมือผีจากไฟมร ร่องเท้ากันน้ำจากถุงดำ
- 3 ให้ประสบการณ์การเอาตัวรอด** สามารถใช้เป็นแบบฝึกหัดเพื่อรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือพิบัติภัยรูปแบบอื่นๆ ได้ในอนาคต
- 4 เป็นโอกาสที่ได้ทำความดี** เสอของที่ไม่จำเป็น และไปถูกใช้งานออกไปจากบ้าน
- 5 ทำให้เราได้เห็นว่าความสามัคคี** ความเสียสละ และความเอื้อเฟื้อเฟือเฟื้อพลยังใหญ่ ที่ช่วยกันฟันฝ่าทุกอุปสรรคได้
- 6 ทำให้รู้ว่ามีอีกหลาย ๆ คนที่ห่วงใย** และคอยส่งกำลังใจมาให้เราเสมอ

ติดตามสาระความรู้ดีๆ ได้ที่ทรูปลูกปัญญาเดทคอม

www.truelookpanya.com
สงวนลิขสิทธิ์

true ปลูกปัญญา

3. ข้อใด**ไม่ใช่**ประโยชน์ที่ได้จากบทอ่านนี้ (1 คะแนน)

- ก. การเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส
 ข. แนวทางการเตรียมตัวรับมือกับน้ำท่วม
 ค. แนวทางการสร้างนวัตกรรมจากเศษวัสดุ
 ง. แนวทางการป้องกันและรักษาโรคที่มากับน้ำท่วม

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ง. แนวทางการป้องกันและรักษาโรคที่มากับน้ำท่วม

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

4. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความในข้อ ก. ข. และ ค. ว่า เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาใด โดยใส่เครื่องหมาย \surd ในช่องที่ตรงกับรายวิชานั้น ๆ (1 คะแนน)

ข้อ	ข้อความ	รายวิชา		
		วิทยาศาสตร์	สังคม	ศิลปะ
ก.	การบำบัดน้ำด้วย EM Ball			
ข.	การทำเสื้อชูชีพจากโฟม			
ค.	การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามกำลังความสามารถ			

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ตอบถูกทั้ง 3 ข้อ : วิทยาศาสตร์ ศิลปะ สังคม ตามลำดับ

ไม่มีคะแนน

- ตอบถูก 1 - 2 ข้อ
- ตอบไม่ถูกเลย
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : การศึกษา

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบเชิงซ้อน

บทอ่านที่ 3 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 5 - 7

การเล่นสมาร์ตโฟนหนัก ทำให้เด็กมีปัญหาทางสายตา

ปัจจุบัน เด็กไทยมีปัญหาสายตาผิดปกติ 6.6 % ต้องใส่แว่น 4.1 % สาเหตุของปัญหานี้มาจาก พันธุกรรม และพฤติกรรมการอ่านหนังสือ การใช้คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์ตโฟน ซึ่งต้องใช้สายตามาก ส่งผลให้เด็กทั้งในเขตเมืองและเขตนอกเมืองมีปัญหาสายตาสั้นเพิ่มมากขึ้น

เมื่อ 10 ปีก่อน การเข้าถึงคอมพิวเตอร์ของคนในเขตเมืองและนอกเขตเมืองยังมีความเหลื่อมล้ำกัน เด็กในกรุงเทพฯ มีปัญหาสายตาสูงถึง 10 % ขณะที่เด็กนอกเขตเมืองมีปัญหาสายตาเพียง 3 - 4 % แต่ปัจจุบันเด็กเข้าถึงคอมพิวเตอร์ได้เหมือนกันทั่วประเทศ ประกอบกับเด็ก อ่านข้อความ ข้อมูล และสารสนเทศจากเครื่องมือสื่อสารมากขึ้น ทำให้จำนวนเด็กที่มีความผิดปกติทางสายตาไม่แตกต่างกัน ระหว่างในเมืองและนอกเมือง

หากเด็กที่สายตาสั้น ไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องในช่วงวัยก่อน 6 ขวบ อาจส่งผลให้มีปัญหา ตาซีเกียจตามมา กล่าวคือ การมองเห็นของดวงตาข้างใดข้างหนึ่งด้อยกว่าอีกข้างหนึ่ง โดยดวงตาข้างที่เป็น สายตาสีเกียจจะมองเห็นภาพต่าง ๆ มัวกว่าดวงตาอีกข้างที่เป็นปกติ นอกจากนี้ เด็กที่สายตาสั้นอาจตาเหล่ ในภายหลังได้ด้วย เนื่องจากต้องเพ่งสายตาดูเพราะมองเห็นไม่ชัด จนทำให้กล้ามเนื้อตา

การพัฒนาของสายตาจะเริ่มตั้งแต่แรกคลอดจนสมบูรณ์เต็มที่ เมื่ออายุประมาณ 10 ปี แล้วสายตาดูจะคงที่ จนกระทั่งโตเป็นผู้ใหญ่ ความผิดปกติของตาตั้งแต่เด็กจึงมีผลอย่างมากต่อการมองเห็นไปตลอดชีวิต พ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรสังเกตอาการผิดปกติของสายตาและการมองเห็น เช่น ตาเข ตาเหล่ ตาลอย ซึ่งเป็นสาเหตุ ให้เกิดภาวะตาซีเกียจและสายตามัวตามมา

หากบุตรหลานเอียงหน้าหรือเอียงคออ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ในระยะใกล้ บ่นปวดศีรษะในตอนเย็น หรือหลังเลิกเรียน หรือบ่นว่ามองกระดานไม่ชัด ขอให้พาไปพบจักษุแพทย์ หรือปรีกษาครูประจำชั้น เพื่อคัดกรองและส่งต่อเข้าระบบการดูแลต่อไป

ในปี 2560 กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดโครงการ “เด็กไทยสายตาดี” โดยตั้งเป้าหมายตรวจคัดกรอง สายต่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนทุกสังกัดทั่วประเทศ รวม 1,040,000 คน พร้อมมอบ แว่นสายตาแรกกับผู้มีสายตาผิดปกติ ฟรี 43,006 คน แบ่งเป็นปีการศึกษา 2559 จำนวน 400,000 คน มอบ แว่นสายตา 18,006 คน และปีการศึกษา 2560 จำนวน 640,000 คน มอบแว่นตา 25,000 คน โดยจะอบรม ครู เจ้าหน้าที่วัดแว่นตาเพิ่มในโรงพยาบาลอีก 25 แห่ง และสนับสนุนแว่นตากระจายไปยัง เขตสุขภาพ พร้อมประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดระบบการส่งต่อเด็กมารับการตรวจวัดสายตา ที่โรงพยาบาล เพื่อให้เด็กได้รับความสะดวกในการเดินทางและได้รับแว่นตาเร็วขึ้น

ปรับจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

<http://www.thaihealth.or.th/Content/35210>

5. จากบทอ่าน เพราะเหตุใด ในปัจจุบันจำนวนเด็กนอกเขตเมืองจึงมีปัญหาด้านสายตาไม่แตกต่างกับเด็กในกรุงเทพฯ (1 คะแนน)
- ก. เพราะเด็กเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้เท่าเทียมกันทั่วประเทศ
- ข. เพราะเด็กที่สายตาสั้น ไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องในช่วงวัยก่อน 6 ขวบ
- ค. เพราะเด็กทั่วประเทศได้รับการบริการจากโครงการเด็กไทยสายตาดีอย่างทั่วถึง
- ง. เพราะมีระบบการส่งต่อเด็กมารับการตรวจวัดสายตาที่โรงพยาบาลเหมือนกันทั่วประเทศ

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ก. เพราะเด็กเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้เท่าเทียมกันทั่วประเทศ

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : การศึกษา

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

6. เมื่อ 10 ปีก่อน ยังมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ระหว่างคนในเขตเมืองและนอกเขตเมือง

ข้อใดมีความหมายไม่ตรงกับ “เหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ระหว่างคนในเขตเมืองและนอกเขตเมือง”

(1 คะแนน)

- ก. เทคโนโลยีสารสนเทศในเมืองทันสมัยกว่านอกเมือง
- ข. คนในเขตเมืองสนใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่าคนนอกเขตเมือง
- ค. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของคนในเขตเมืองสูงกว่าคนนอกเขตเมือง
- ง. คนในเขตเมืองและนอกเขตเมืองเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ไม่เท่าเทียมกัน

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ข. คนในเขตเมืองสนใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่าคนนอกเขตเมือง

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : การศึกษา

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

7. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาพฤติกรรมของบุคคลในข้อความที่กำหนดให้ว่า เป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางสายตาหรือไม่ (1 คะแนน)

หากเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางสายตา ให้เขียนเครื่องหมาย X ลงในช่อง ใช่

หากเป็นพฤติกรรมไม่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางสายตา ให้เขียนเครื่องหมาย X ลงในช่อง ไม่ใช่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
แถมชอบดูหนังในโทรศัพท์มือถือวันละ 2 - 3 เรื่อง		
ต่อใช้แท็บเล็ตค้นคว้าข้อมูล โดยหยุดพักเป็นช่วง ๆ		
ดีที่ชอบเล่นเกมส้อมพิวเตอร์ตั้งแต่หัวค่ำจนถึงทุกคืน		
ต่อเล่นเกมเชกเกอร์ในโทรศัพท์มือถือติดต่อกันวันละหลายชั่วโมง		
ต่อมักพิมพ์งานเร่งด่วนในคอมพิวเตอร์ตลอดทั้งวัน		

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ตอบถูกทั้ง 5 ข้อ ใช่ ไม่ใช่ ใช่ ใช่ ใช่ ตามลำดับ

ไม่มีคะแนน

- ตอบไม่ถูกเลย
- ตอบถูก 1 - 3 ข้อ
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : การศึกษา

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบเชิงซ้อน

บทอ่านที่ 4 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 8 - 9

8. ข้อใดเรียงลำดับเวลาในการย่อยสลายของขยะไม่ถูกต้อง (1 คะแนน)

- ก. ก้นกรองบุหรี่ > กล่องนม > หนังสือพิมพ์
 ข. ผ้าฝ้าย < ก้นกรองบุหรี่ < ผ้าอ้อมสำเร็จรูป
 ค. แก้วพลาสติก > ขวดพลาสติก > ฝาขวดพลาสติก
 ง. กระป๋องดีบุก < ถ่านไฟฉาย < กระป๋องอลูมิเนียม

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ค. แก้วพลาสติก > ขวดพลาสติก > ฝาขวดพลาสติก

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

9. ข้อใด**ไม่ใช่**สาระสำคัญของบทอ่าน (1 คะแนน)
- ก. เวลาที่ใช้ในการย่อยสลายของขยะ
 - ข. ชนิดของขยะและเวลาในการย่อยสลาย
 - ค. ประเภทของขยะกับกระบวนการย่อยสลาย
 - ง. การเปรียบเทียบระยะเวลาในการย่อยสลายของขยะแต่ละชนิด

คำตอบถูก (1 คะแนน)
 ข้อ ค. ประเภทของขยะกับกระบวนการย่อยสลาย

ไม่มีคะแนน
 คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ
โครงสร้างภาษา : การบรรยาย
รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน
บริบท : สาธารณะ
รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

บทอ่านที่ 5 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)
 อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 10 - 11

แมลงก้นกระดก ภัยร้ายใกล้ตัว

- **แมลงก้นกระดก (ตัวก้นกระดก)**
เป็นแมลงขนาดเล็กชนิดหนึ่ง ยาวประมาณ 7-8 มม.
- ★ แมลงก้นกระดกจะปล่อยสารที่ชื่อว่า "Pederin" ออกมา ซึ่งสารนี้ก่อให้เกิดการระคายเคืองที่ผิวหนัง ทำลายเนื้อเยื่อบริเวณนั้น ทำให้เกิดอาการแสบร้อน เป็นรอยไหม้ มักไม่เกิดผื่นคันที่สัมผัส แต่จะเกิดประมาณ 24 ชั่วโมง หลังสัมผัส

ส่วนท้ายมีลักษณะกระดกขึ้น

หัวสีดำ

ข้องสีส้ม

(พบบ่อยมากในช่วงปลายฤดูฝน) แหล่งอาศัย

พุ่มหญ้า หรือหนองน้ำที่รกชัง

เส้นไฟ ในเวลากลางคืน

การป้องกันภัยจากแมลงก้นกระดก

1. ดมกลิ่นสารเคมีไม่ควรเปิดไฟแรงๆ ทั้งไว้
2. ตัดมุ้งสวดตาข่าย เพื่อไม่ให้แมลงก้นกระดกเข้ามาได้
3. หากโดนแมลงก้นกระดกเกาะ ให้ใช้วิธีเป่าออก อย่าสัมผัสตัวแมลง

การพยาบาลเบื้องต้นเมื่อสัมผัสกับแมลงก้นกระดก

ล้างล้างมือ อย่างเบา มือ ด้วยน้ำสบู่

ประคบผิว ด้วยผ้าชุบน้ำเย็น

หากลุกลาม ควรรีบพบแพทย์

หลีกเลี่ยง การทักตัวแมลง ควรเป่าให้แมลง หลุดออกไปเอง

ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์
 คลินิกกุมารเวช พญ.นัลลิตา www.facebook.com/clinicdrfai

10. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาว่าอาการระคายเคืองที่ผิวหนังของบุคคลที่กำหนดให้ น่าจะเกิดจากการได้รับพิษของแมลงก้นกระดกหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย X ในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” (1 คะแนน)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
กิ้งไปวิ่งเล่นในพงหญ้าข้างโรงเรียน วันรุ่งขึ้น พบว่ามีผื่นแดงที่หลังเท้า		
ก้อยตบแมลงที่เกาะติดมุ้งลวด แล้วรู้สึกปวดแสบปวดร้อนที่ฝ่ามือ		
เก้โดนแมลงกัดที่ข้อพับแขน ต่อมาตุ่มหนองเกิดขึ้นตรงรอยกัดอยู่เป็นสัปดาห์ จึงตกสะเก็ด		
กบไปเล่นน้ำในหนองน้ำที่มีหญ้ารก พอขึ้นจากน้ำก็เกิดผื่นคันที่ขา		

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ตอบถูกทั้ง 4 ข้อ ไม่ใช่ ใช่ ใช่ ไม่ใช่ ตามลำดับ

ไม่มีคะแนน

- ตอบไม่ถูกเลย
- ตอบถูก 1 - 3 ข้อ
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบเชิงซ้อน

11. “ถ้านักเรียน พบว่า ผิวหนังตรงข้อพับแขนซ้าย และบริเวณฝ่ามือขวาเกิดผื่นเป็นทางยาวจนถึงข้อมือ

และมีอาการคัน ปวดแสบปวดร้อน เมื่อยิ่งเกาก็ยิ่งลุกลาม และปวดแสบปวดร้อนมากยิ่งขึ้น”

นักเรียนคิดว่าน่าจะเกิดจากการสัมผัสแมลงก้นกระดกหรือไม่ เพราะเหตุใด (2 คะแนน)

ใช่

ไม่ใช่

เพราะ

.....

.....

คะแนนเต็ม (2 คะแนน)

ระบุคำตอบแสดงการวินิจฉัยอาการว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” และแสดงเหตุผลที่ระบุ โอกาสในการไปสัมผัสกับแมลงก้นกระดกในตำแหน่งที่เกิดผื่นทั้งสองแห่ง ซึ่งอาจเกิดจากการใช้มือขวาไปตบหรือสัมผัสกับตัวแมลงที่อยู่ที่ข้อพับแขนซ้าย เป็นต้น

ไม่มีคะแนน

- เมื่อระบุว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การบรรยาย

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : สร้างคำตอบแบบอิสระ

บทอ่านที่ 6 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 12 - 14

เปิดตำราวิธีชงชาอย่างไรให้หอมอร่อย

ชา เป็นหนึ่งในเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมอย่างยาวนาน ซึ่งหลาย ๆ คนเชื่อว่า การดื่มชาช่วยให้สุขภาพดี ปัจจุบันจึงมีชาต่าง ๆ วางขายอยู่ในท้องตลาด ทั้งในรูปแบบของใบชา ชาผงพร้อมชง หรือชาซองสำเร็จรูปที่ต้องนำมาแช่ในน้ำร้อนก่อน ซึ่งชาที่เชื่อว่าดีที่สุดในขณะนี้คือ ชาในรูปแบบของใบชา

การชงชาที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้รสชาติกลมกล่อม มีวิธีการชงแตกต่างกันตามชนิดของชา ชาที่ได้รับความนิยมในไทย คือ ชาอูหลงหอมและชาเขียว

หลักการชงชาอูหลงหอม คือ

1. ใช้น้ำสะอาดหรือน้ำกรองที่ต้มจนเดือด
2. ใช้น้ำร้อนลวกกาน้ำชาและอุปกรณ์ในการดื่มชาก่อนใช้ทุกครั้ง อย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้อุปกรณ์ มีอุณหภูมิเท่ากับน้ำที่ใช้ในการชงชา ซึ่งจะช่วยให้ได้ความหอมและรสชาติของชามากยิ่งขึ้น
3. ใส่ใบชาอูหลง 2 - 3 ซ้อนชาลงในกาน้ำชาที่ว่างเปล่า ก่อนเติมน้ำ 150 - 200 มิลลิลิตร
4. การเติมน้ำร้อนเพื่อชงชา มีวิธีการที่แตกต่างกัน คือ

- ถ้าเป็นชาอูหลงตุ้งติ้ง ชาอูหลงก้านอ่อน ชาอูหลงเบอร์ 12 ชาเถกวอนอิม ชาสี่ฤดู และชาจาเป่าหลง ให้เติมน้ำร้อนจนท่วมใบชา แล้วเทน้ำร้อนออกทันที ก่อนที่จะเติมน้ำร้อนให้เต็มกาอีกครั้ง แล้วแช่ไว้ประมาณ 1 นาที หรือหากต้องการดื่มแบบเย็น ให้แช่ไว้นาน 5 นาที

- ถ้าเป็นชาอูหลงดอกหอมหมื่นลี้หรือดอกมะลิ ไม่ควรล้างใบชาก่อน เพราะดอกไม้เหล่านี้มีขนาดเล็ก และอาจหายไประหว่างการล้างได้ เราจึงควรเติมน้ำร้อนให้เต็มกาทันที ก่อนแช่ไว้ประมาณ 1 นาที หรือหากต้องการดื่มแบบเย็น ให้แช่ไว้นาน 5 นาที

5. รินน้ำชาออกจากกาให้หมด ไม่ควรแช่ทิ้งไว้ ใบชาที่ชงแล้ว สามารถพักไว้ในกา และใช้ชงได้อีก 3 - 4 ครั้ง หรือเก็บได้ไม่เกิน 1 วัน หลังการชงครั้งแรก

ขั้นตอนการชงชาแบบถุง คือ นำชา 1 ถุง แช่ในน้ำประมาณ 250 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 80 - 90 องศาเซลเซียส นาน 3 นาที แล้วนำถุงชาออก ถุงชาที่ชงแล้ว สามารถนำมาใช้ชงได้อีก 1 รอบ

ปรับจาก : <http://www.เกร็ดความรู้.com>

12. เพราะเหตุใดจึงไม่ควรล้างใบชาบางประเภทก่อนชงดื่ม (1 คะแนน)

- ก. เพราะทำให้รสชาติของชาด้อยลง
- ข. เพราะทำให้ความหอมของชาลดน้อยลง
- ค. เพราะจะทำให้ใช้ใบชาชงดื่มได้น้อยครั้งลง
- ง. เพราะบางส่วนของชาอาจหายไปในช่วงการล้าง

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ง. เพราะบางส่วนของชาอาจหายไปในช่วงการล้าง

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ
 โครงสร้างภาษา : คำสั่งหรือวิธีทำ
 รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน
 บริบท : สาธารณะ
 รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

คะแนน)

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

- ระบุคำตอบเกี่ยวกับการปรับอุณหภูมิของกาและอุปกรณ์เพื่อให้ได้ความหอมและรสชาติเพิ่มขึ้น เช่น
- เพื่อให้กาน้ำชาและอุปกรณ์มีอุณหภูมิเท่ากับน้ำที่จะใช้ในการชงชา
 - เพื่อให้ได้ความหอมและรสชาติของชาเพิ่มขึ้น
 - ฯลฯ

ไม่มีคะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ
 โครงสร้างภาษา : คำสั่งหรือวิธีทำ
 รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน
 บริบท : สาธารณะ
 รูปแบบของข้อสอบ : เขียนตอบสั้น ๆ

14. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” (1 คะแนน)

- ข้อความที่ เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ใช่
 ข้อความที่ ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ไม่ใช่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
การชงชาแบบถู่ง่ายและสะดวก จึงได้รับความนิยมในหมู่ผู้ดื่มชามากที่สุด		
การชงชาแบบใบชา โดยเฉพาะชาอูหลง ต้องใช้น้ำร้อนล้างใบชาก่อนชงดื่มเสมอ		
หากต้องการดื่มชาแบบเย็น ควรแช่ใบชาไว้ในน้ำที่ขุ่นนานกว่าการชงดื่มแบบร้อน		

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ตอบถูกทั้ง 3 ข้อ ไม่ใช่ ไม่ใช่ ใช่ ตามลำดับ

ไม่มีคะแนน

- ตอบไม่ถูกเลย
- ตอบถูก 1 - 2 ข้อ
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

โครงสร้างภาษา : คำสั่งหรือวิธีทำ

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบเชิงซ้อน

บทอ่านที่ 7 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 15 - 16

ทราบแล้ว
เปลี่ยน
เปลี่ยนพฤติกรรม...เพิ่มความสุข

รู้ทันเหล้า ...ก็เลิกทันการณ์

หากคุณดื่มเหล้าในปริมาณเท่าเดิม แต่ไม่เมาหรือเมาช้า...คุณกำลังติดเหล้า !!

🚫 สาเหตุที่คนส่วนใหญ่ ติดเหล้าไม่รู้ตัว

1. สมอง 2 ส่วนเกิดภาวะติดเหล้า

- กระตุ้นสมองด้านอารมณ์ความรู้สึก ทำให้หลังสารแห่งความสุข แอหงดฤทธิ์เหล้าก็ตื้อตื้ออีก

2. เข้าใจผิดว่าเหล้าช่วยบำบัดอารมณ์ความรู้สึกหรืออาการบางอย่างได้ เช่น ตื่นง่วงเขยซื่นทุกก่อนนอน เพื่อให้หลับ หรือทุกครั้งทีประหม่าจนขาดเหล้าไม่ได้

- กดสมองส่วนยับยั้งซึ่งใจ ตัดสินใจไม่เป็นเหตุเป็นผล ไม่รู้ตัวว่าเมา และกลัวที่จะหยุดดื่ม

🎯 เลิกเหล้า เลิกได้...เริ่มเลย!!

1. ตั้งเป้าไว้ชัด เช่น เลิกเหล้าเพื่อแม่

2. ฝึกปฏิเสธให้มันเมื่อมีคนชวนดื่ม เช่น ช่วงนี้ไม่มีดื่มครับงดเหล้าเข้าพรรษา

3. ทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ชอบแทน เช่น เล่นดนตรี หรือกีฬา

4. บอกทุกคนว่า กำลังเลิกหรืองดเหล้าและขอกำลังใจ

5. จงภูมิใจกับความสำเร็จเล็กๆ น้อยๆ อย่างภูมิใจกำลังใจตัวเอง

6. เริ่มลด / เลิกเลย...อย่าดีดง!

7. ฝึกกายให้แข็งแรงขึ้น กินอาหารสุขภาพ และออกกำลังกายเสมอ

....อย่ายอมแพ้!

คิดไว้เสมอว่า ไม่ใช่แค่คุณ ที่ต้องกังวลกับการเลิกเหล้า หรือเผชิญกับอาการของการถอนเหล้าเมื่อหยุดดื่ม ไม่ว่าจะใจสั่น มือสั่น หรือกล้ามเนื้อสั่นไปทั้งตัวเหมือนนอนไรเซ็ด ยังมีอีกหลายล้านคนที่กำลังพยายามเลิกเหมือนคุณปรึกษา แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ หรือ โทร.1413 สายด่วนเลิกเหล้า

แหล่งอ้างอิง :

1.เครือข่ายองค์กรงดเหล้า

2.ศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ชลประทาน

งดเหล้า
เข้าพรรษา

เลิกเหล้า โทร.1413
www.stopdrink.com

สสส. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

15. ใจความสำคัญของบทอ่าน คือ อะไร (1 คะแนน)

.....

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

แนวทางการเลิกติ่มเหล้า

ไม่มีคะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การบอกเล่าอธิบายเหตุผล

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เขียนตอบสั้น ๆ

16. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” (1 คะแนน)

ข้อความที่ เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ใช่

ข้อความที่ ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ไม่ใช่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
การติ่มเหล้าช่วยให้นอนหลับได้ง่ายขึ้น		
ผู้ที่มีอาการใจสั่น มือสั่น เมื่อหยุดติ่ม แสดงว่า “ติดเหล้า”		
การออกกำลังกายสม่ำเสมอช่วยให้เลิกเหล้าได้ง่ายขึ้น		
การติ่มเหล้าในปริมาณมาก แต่ไม่เมา แสดงว่ายังไม่ “ติดเหล้า”		

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ตอบถูกทั้ง 4 ข้อ ไม่ใช่ ใช่ ใช่ ไม่ใช่ ตามลำดับ

ไม่มีคะแนน

- ตอบไม่ถูกเลย
- ตอบถูก 1 - 3 ข้อ
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การบอกเล่าอธิบายเหตุผล

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบเชิงซ้อน

บทอ่านที่ 8 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 17 - 19

กาแฟมีประโยชน์หรือโทษกันแน่

กาแฟ ชา หรือโกโก้ มีสารที่เรียกว่า คาเฟอีน ซึ่งเป็นสารกระตุ้นที่จะไปยับยั้งการหลั่งอะดีโนซีน (adenosine) ซึ่งเป็นสารที่เกี่ยวข้องกับการนอนหลับ

งานวิจัยของ livescience ระบุประโยชน์ของกาแฟไว้ว่า การดื่มกาแฟ 2 - 4 แก้วต่อวัน ไม่ได้ทำให้เกิดผลเสียใด ๆ แต่การดื่มกาแฟเกิน 4 แก้วต่อวัน อาจก่อให้เกิดโรค เช่น โรคนอนไม่หลับ ท้องเสีย และกล้ามเนื้อสั่น แต่ถ้าดื่มวันละไม่เกิน 4 แก้ว กาแฟจะมีประโยชน์ดังนี้

1. ป้องกันมะเร็งเต้านม 57 % ของผู้หญิงที่ดื่มกาแฟ พบว่า มีการสร้างตัวรับฮอร์โมนเอสโตรเจนของมะเร็งเต้านมชนิดเนกาทีฟ และรายงานของนิตยสาร Breast Cancer Research นำเสนอว่า กาแฟมีผลต่อมะเร็งเต้านมชนิดนี้เท่านั้น

2. ป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง รายงานของนิตยสารสุขภาพของอเมริกา โดยนักวิจัยชาวสวีเดน ระบุว่า 25 % ของผู้หญิงที่ดื่มกาแฟเป็นประจำ (1 แก้วต่อวัน เป็นเวลา 10 ปี) จำนวน 34,670 คน ไม่ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมอง

3. ลดความเสี่ยงการเป็นเบาหวาน งานวิจัยของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียเปิดเผยข้อมูลการสำรวจว่า ผู้หญิงยิ่งดื่มกาแฟ ยิ่งช่วยลดความเสี่ยงการเป็นเบาหวานได้ เพราะกาแฟช่วยเพิ่มฮอร์โมน sexhormone - binding globulin (SHBG) ในเลือด ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงของการเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ได้

4. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมอง งานวิจัยหนึ่งทำการทดลองโดยฉีดกาแฟให้หนูที่เป็นโรคอัลไซเมอร์ ผลการศึกษาพบว่า อาการของโรคพัฒนาช้าลง และหยุดการพัฒนาในที่สุด ดังนั้นนักวิจัยจึงสรุปว่า กาแฟอาจจะช่วยรักษาผู้ป่วยที่เป็นโรคอัลไซเมอร์ได้

5. ลดความเสี่ยงของการเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก งานวิจัยหนึ่งรายงานผลการวิจัยว่า การดื่มกาแฟวันละ 3 แก้ว ช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดมะเร็งต่อมลูกหมากได้ถึง 30 %

อย่างไรก็ตาม ผลเสียของการดื่มกาแฟก็อาจส่งผลดีได้ หากใช้ให้ถูกกับบริบท เช่น แม้ว่าการดื่มกาแฟหลังอาหารเย็น อาจทำให้เกิดอาการนอนไม่หลับ เนื่องจากคาเฟอีนสามารถเปลี่ยนนาฬิกาในร่างกายเราให้ช้าลงได้ถึง 40 นาที ตามรายงานผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยโคโลราโด แต่เราสามารถนำผลของกาแฟที่มีต่อร่างกายลักษณะนี้ ไปช่วยรักษาเจตแล็กได้ แต่ก็มีนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดให้คำแนะนำว่า “จะใช้คาเฟอีนในการรักษาอาการเจตแล็ก ควรคำนึงด้วยว่า คน ๆ นั้นไม่ได้เป็นโรคนอนไม่หลับ” ดังนั้นงานวิจัยในประเด็นนี้ จึงยังดำเนินต่อไป เพื่อศึกษาเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดื่มกาแฟ เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ที่เกิดอาการเจตแล็ก

“ทุกอย่างมีทั้งคุณและโทษ ขึ้นอยู่กับปริมาณที่กิน” ดังนั้น ผู้บริโภคจึงควรต้องศึกษาข้อมูล เพื่อให้การดื่มกาแฟเกิดประโยชน์สูงสุด และไม่ส่งผลเสียต่อร่างกาย

ปรับจาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/503441>

17. เหตุใดการตีหมาแพเกิน 4 แก้วต่อวัน จึงอาจก่อให้เกิดโรคบางโรคได้ (1 คะแนน)

- ก. เพราะร่างกายจะได้รับสารเคฟาลีนมากเกินไป
- ข. เพราะสารอะดีโนซีนในร่างกายนจะหลั่งออกมามากเกินไป
- ค. เพราะร่างกายจะสร้างตัวรับฮอร์โมนเอสเทอเจนได้มากขึ้น
- ง. เพราะร่างกายจะผลิตฮอร์โมน sexhormone - binding globulin (SHBG) มากเกินไป

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ก. เพราะร่างกายจะได้รับสารเคฟาลีนมากเกินไป

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

โครงสร้างภาษา : การบอกเล่าและอธิบายเหตุผล

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

18. วีรยาเดินทางจากสหรัฐอเมริกากลับมาถึงประเทศไทยในเวลา 24.00 น. แล้วเกิดอาการเจตเล็ก

การตีหมาแพ 1 แก้ว จะช่วยแก้อาการดังกล่าวของวีรยาได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (1 คะแนน)

- ก. ไม่ได้ เพราะการตีหมาแพน้อยกว่า 2 - 4 แก้ว ไม่ส่งผลใด ๆ ต่อร่างกาย
- ข. ไม่ได้ เพราะงานวิจัยยังไม่สรุปว่ากาแพสามารถรักษาโรคเจตเล็กได้
- ค. ได้ เพราะการตีหมาแพช่วยเปลี่ยนนาฬิกาในร่างกายของเราให้ช้าลงได้
- ง. ได้ เพราะการตีหมาแพจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมองส่วนควบคุมการหลับ

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ค. ได้ เพราะการตีหมาแพช่วยเปลี่ยนนาฬิกาในร่างกายของเราให้ช้าลงได้

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การสะท้อนและประเมิน

โครงสร้างภาษา : การบอกเล่าและอธิบายเหตุผล

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

19. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า “กาแฟมีประโยชน์ต่อร่างกาย” ให้ระบุเหตุผลประกอบ (2 คะแนน)

.....

.....

คะแนนเต็ม (2 คะแนน)

เมื่อระบุคำตอบว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” และระบุเหตุผลประกอบคำตอบ เช่น

เห็นด้วย เพราะ

- ช่วยป้องกันมะเร็งเต้านม
- ช่วยลดความเสี่ยงการเป็นเบาหวาน
- ป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง
- ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมอง
- เพราะ ช่วยลดความเสี่ยงของการเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก
- ฯลฯ

ไม่เห็นด้วย เพราะ

- ทำให้เป็นโรคนอนไม่หลับ
- ทำให้ท้องเสีย
- ทำให้กล้ามเนื้อสั่น
- ทำให้ใจสั่น
- ทำให้ความดันโลหิตสูง
- ฯลฯ

ไม่มีคะแนน

- เมื่อระบุว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย”

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การสะท้อนและประเมิน

โครงสร้างภาษา : การบอกเล่าและอธิบายเหตุผล

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : สาธารณะ

รูปแบบของข้อสอบ : สร้างคำตอบแบบอิสระ

บทอ่านที่ 9 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 20 - 21

1. ไข่ 1 ฟอง มีคอเลสเตอรอลมากถึง 210 มิลลิกรัมก็จริง แต่ผลวิจัยพบว่า คนที่กินไข่สัปดาห์ละ 4 ฟองมีคอเลสเตอรอลต่ำกว่าคนที่กินไข่สัปดาห์ละ 1 ฟองหรือไม่กินไข่เลย

4 เหตุผล ควรกินไข่เป็นอาหารเช้า

2. ไข่มีโคลีนสูงถึง 30% ของปริมาณที่ร่างกายต้องการใน 1 วัน ซึ่งโคลีนเป็นสารประกอบที่ช่วยเสริมความจำให้ดีขึ้น และยังป้องกันเส้นเลือดอุดตันได้อีกด้วย

4. ไข่ช่วยลดความอ้วน เนื่องจากมีโปรตีนสูง ทำให้อิ่มนาน

3. ไข่แดงช่วยบำรุงสายตา เพราะมีสารลูทีน-ซีแซนทีน ทำให้ความเสี่ยงเป็นโรคตาเสื่อมสภาพ หรือตาบอดในคนสูงอายุลดลง

ASTV ผู้จัดการ
infoGraphics
www.manager.co.th

ขอบคุณข้อมูลจาก ศูนย์วิจัยรัฐสภาฯ แสงอาทิตย์กฤษญู โยธิต บัณฑิตคณะวารสารคดีนิพนธ์เรื่อง "เมนูไข่...ไข่...ไข่..."

20. สารอาหารใดในไข่แดงที่ช่วยบำรุงสมอง (1 คะแนน)

- ก. คอเลสเตอรอล
- ข. ลูทีน - ซีแซนทีน
- ค. โพรตีน
- ง. โคลีน

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ง. โคลีน

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ**โครงสร้างภาษา :** การบอกเล่าและอธิบายเหตุผล**รูปแบบถ้อยความ :** ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน**บริบท :** สาธารณะ**รูปแบบของข้อสอบ :** เลือกตอบ

21. การรับประทานไข่เป็นประจำในปริมาณที่พอเหมาะ เป็นประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร

ระบุคำตอบ 2 ข้อ พร้อมแสดงเหตุผลประกอบคำตอบ (1 คะแนน)

.....

.....

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ระบุคำตอบเกี่ยวกับประโยชน์และเหตุผลประกอบคำตอบที่สอดคล้อง เช่น

- ช่วยเสริมสร้างความจำให้ดียิ่งขึ้น เพราะไข่มีโคลีน ช่วยเสริมความจำ
- ช่วยป้องกันเส้นเลือดอุดตัน เพราะไข่มีโคลีน
- ช่วยบำรุงสายตา เพราะมีสารลูทีน-ซีแซนทีน
- ช่วยให้อิ่มนาน ไม่นานอาหารในปริมาณมาก ทำให้ไม่อ้วน เพราะมีโปรตีนสูง
- ช่วยลดความอ้วน เพราะมีโปรตีนสูง
- ฯลฯ

ไม่มีคะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง

- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ**โครงสร้างภาษา :** การบอกเล่าและอธิบายเหตุผล**รูปแบบถ้อยความ :** ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน**บริบท :** สาธารณะ**รูปแบบของข้อสอบ :** เขียนตอบสั้น ๆ

บทอ่านที่ 10 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
 อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 22 - 23

22. ข้อมูลที่ได้จากบทอ่านนี้ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร (1 คะแนน)

.....

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ระบุคำตอบเกี่ยวกับประโยชน์เกี่ยวกับข้อคิด หรือความรู้ในการเลือกอาหารให้เหมาะกับการใช้พลังงาน หรือการออกกำลังกายให้พอกับอาหารที่รับประทาน เช่น

- ให้ข้อคิดหรือความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีแคลอรีเหมาะสมกับการใช้พลังงาน
- ให้ข้อคิดหรือความรู้ในการเลือกทานอาหารไม่ให้อ้วน
- ให้ข้อคิดหรือความรู้ในการออกกำลังกายเพื่อเผาผลาญแคลอรีที่รับประทานในแต่ละมื้อ
- ฯลฯ

ไม่มีคะแนน

- คำตอบอื่น ๆ
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ
 โครงสร้างภาษา : การบอกเล่าและอธิบายเหตุผล
 รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน
 บริบท : สาธารณะ
 รูปแบบของข้อสอบ : เขียนตอบสั้น ๆ

23. จากข้อมูลในบทอ่าน ให้นักเรียนจัดรายการอาหาร 3 มื้อ ใน 1 วัน คือ มื้อเช้า มื้อกลางวัน และ มื้อเย็น ว่าควรเลือกรับประทานอาหารอย่างไร ให้ร่างกายได้รับพลังงานจากอาหารไม่เกิน 1,500 แคลลอรี่เพื่อให้เผาผลาญหมดพอดี โดยไม่ต้องออกกำลังกายเพิ่มเติม (1 คะแนน)

.....

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

ระบุรายการอาหารที่รวม 3 มื้อ แล้วร่างกายได้รับพลังงานจากอาหารไม่เกิน 1,500 แคลลอรี่

ไม่มีคะแนน

- รายการอาหารที่รวม 3 มื้อ แล้วร่างกายได้รับพลังงานจากอาหารเกิน 1,500 แคลลอรี่
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การเข้าถึงและค้นคืนสาระ
 โครงสร้างภาษา : การบอกเล่าและอธิบายเหตุผล
 รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความไม่ต่อเนื่องกัน
 บริบท : สาธารณะ
 รูปแบบของข้อสอบ : เขียนตอบสั้น ๆ

บทอ่านที่ 11 (คะแนนเต็ม 6 คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 24 - 28

“ ไม่มีประโยชน์อะไรหรอกเพื่อนเอ๋ย การที่เราจะเป็นศัตรูกัน เราเป็นคนเชื้อชาติเดียวกัน มาจากดินแดนเดียวกัน เราควรจะรักกันไว้จึงจะถูก อย่าได้เอาเรื่องเล็กน้อยมากเป็นอารมณ์เลย ยามคับขันเราจะได้ช่วยเหลือกันได้ ไม่มีคนอื่นจะหวังดีต่อพวกเรากันยิ่งไปกว่าคนจีนด้วยกัน ไม่มีใครจะเข้าใจเรายิ่งไปกว่าพวกเรา ไม่มีใครจะยอมรับประเพณีของเรา มีแต่คนหัวเราะเยาะ เวลาเราเผากระดาษเงินกระดาษทอง เผาธนบัตร เผาเครื่องเรือนกระดาษ เขาหาว่าเราโง่ ประเพณีนี้ผิด แต่เขารู้ได้อย่างไรว่าประเพณีของใครถูก ของใครผิด เขาเอาอะไรมาเป็นเครื่องวัด นอกจากความคิดของเขาซึ่งจะถูกหรือผิดก็ไม่ได้ ”

จดหมายจากเมืองไทย

จดหมายจากเมืองไทยเป็นนวนิยายที่บอกเล่าเรื่องราวของคนจีนที่อพยพมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื้อเรื่องจึงสะท้อนความคิดของคนจีนอยู่ในเมืองไทย ผู้เขียนเล่าโดยใช้รูปแบบการเขียนจดหมายถึงมารดาในบ้านเกิด จากเนื้อหาในจดหมายทั้งร้อยฉบับ เราจึงได้เห็นตั้งแต่ความยากลำบากและการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อเอาชีวิตรอด ครอบครัวและสภาพสังคมไทยในเวลานั้น

นี่เป็นจดหมาย 100 ฉบับที่ต้นสว่างอู๋ ชายชาวจีนที่อพยพมาอยู่เมืองไทยเขียนถึงแม่ที่เมืองจีนในยุคสมัยที่มีการปิดกั้นข่าวสารเพื่อป้องกันไม่ให้คนจีนอพยพหนีตามไปอยู่ที่อื่น จดหมายทั้ง 100 ฉบับนี้จึงถูกเจ้าหน้าที่ศุลกากรเอกสารเก็บไว้ และนำติดตัวมาด้วยตอนที่ตนเองอพยพออกนอกประเทศ เป็นที่มาของการตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งหมดทั้งมวลนี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของนวนิยาย แต่ทำเอาผู้อ่านบางคนถึงกับเชื่อว่าเป็นจดหมายที่มีอยู่จริงเลยก็ด้วย

24. นวนิยายเรื่อง “จดหมายจากเมืองไทย” ของโบตัน นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร (1 คะแนน)

- ก. ความแตกต่างทางความคิดของคนไทยและคนจีนในปัจจุบัน
- ข. ทศนคติของคนจีนในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีต่อคนไทย
- ค. ความยากลำบากของคนจีนในการอพยพมาเมืองไทยเมื่อ 100 ปีที่ผ่านมา
- ง. ชีวิตความเป็นอยู่ของคนจีนที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทยช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ง. ชีวิตความเป็นอยู่ของคนจีนที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทยช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การพรรณนา

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : ส่วนตัว

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

25. “ไม่มีประโยชน์อันใดหรอกเพื่อนเอ๋ย การที่เราจะเป็นศัตรูกัน เราเป็นคนเชื้อชาติเดียวกัน มาจากดินแดนเดียวกัน เราควรจะรักกันไว้จึงจะถูก”
ข้อความนี้สอดคล้องกับสำนวนในข้อใดมากที่สุด (1 คะแนน)
- ก. ลงเรือลำเดียวกัน
ข. เทือกเขา เหล่ากอ
ค. น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ
ง. คนรักเท่าผืนหนังคนชังเท่าผืนเสื่อ

คำตอบถูก (1 คะแนน)

ข้อ ก. ลงเรือลำเดียวกัน

ไม่มีคะแนน

คำตอบอื่น ๆ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ

โครงสร้างภาษา : การพรรณนา

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : ส่วนตัว

รูปแบบของข้อสอบ : เลือกตอบ

26. อะไรทำให้คนอ่านเข้าใจว่า จดหมายข้างต้นส่วนใดในนวนิยายเรื่องนี้ เป็นจดหมายที่มีอยู่จริง (1 คะแนน)

.....
.....

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

เมื่อระบุคำตอบเกี่ยวกับความสมจริงของเรื่อง ที่ตรงกับสถานการณ์จริงในสังคมในยุคสมัยนั้น ๆ หรือ มีระบุว่าการเหตุการณ์ในนวนิยายเกิดขึ้นได้จริง หรือตรงกับความเป็นจริงในสังคมช่วงนั้น เช่น

- เพราะผู้เขียนสมมติเหตุการณ์ของการส่งจดหมายและการตีพิมพ์เผยแพร่จดหมายตรงกับเรื่องจริงในสังคม
- เพราะเนื้อเรื่องมีส่วนที่เกี่ยวกับการเขียนจดหมาย การที่จดหมายถูกคัดกรองเก็บไว้ แล้วนำมาตีพิมพ์ทีหลัง เป็นส่วนที่สมจริง หรือตรงกับความจริงที่เกิดขึ้น
- ฯลฯ

ไม่มีคะแนน

- คำตอบอื่นที่ไม่เกี่ยวกับความสมจริงของเรื่อง ที่ตรงกับสถานการณ์จริงในสังคมในยุคสมัยนั้น ๆ หรือระบุว่าการเหตุการณ์ในนวนิยายเกิดขึ้นได้จริง หรือตรงกับความเป็นจริงในสังคมช่วงนั้น

- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ
 โครงสร้างภาษา : การพรรณนา
 รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน
 บริบท : ส่วนตัว
 รูปแบบของข้อสอบ : เขียนตอบสั้น ๆ

27. “ ไม่มีใครจะยอมรับประเพณีของเรา มีแต่คนหัวเราะเยาะ เวลาเราเผากระดาษเงินกระดาษทอง เผาธูปบัตร์ เผาเครื่องเรือนกระดาษ เขาหาว่าเราโง่ ประเพณีนี้ผิด แต่เขารู้ได้อย่างไรว่าประเพณีของใครถูก ของใครผิด เขาเอาอะไรมาเป็นเครื่องวัด นอกจากความคิดของเขา ซึ่งจะมีถูกหรือผิดก็ไม่ได้”

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ประเพณี” ที่ระบุไว้ อย่างไร (1 คะแนน)

.....

คะแนนเต็ม (1 คะแนน)

เมื่อระบุคำตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประเพณีของคนในสังคม เช่น

- ประเพณีของคนในสังคมใด ๆ ก็ตาม ไม่สามารถใช้อะไรมาตัดสินได้ว่า ถูกหรือผิด
- ควรให้ความเคารพต่อประเพณีหรือความเชื่อของคนในสังคมอื่นด้วย
- ฯลฯ

ไม่มีคะแนน

- คำตอบอื่นที่ไม่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประเพณีของคนในสังคม
- ไม่มีคำตอบ

กลยุทธ์การอ่าน : การบูรณาการและการตีความ
 โครงสร้างภาษา : การพรรณนา
 รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน
 บริบท : ส่วนตัว
 รูปแบบของข้อสอบ : เขียนตอบสั้น ๆ

28. นักเรียนคิดว่าในเรื่องนี้ แม่ได้อ่านจดหมายของต้นสว่างอยู่หรือไม่ ให้เหตุผลประกอบ (2 คะแนน)

.....

คะแนนเต็ม (2 คะแนน)

เมื่อระบุว่า “ได้อ่าน” หรือ “ไม่ได้อ่าน” และระบุเหตุผลประกอบคำตอบที่สอดคล้องกับประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์

บทอ่าน เช่น

- ไม่ได้อ่าน เพราะจดหมายทั้งหมดถูกเจ้าหน้าที่คัดกรองเอกสารเก็บไว้ แล้วจึงนำมาตีพิมพ์ในเมืองไทยภายหลัง
- ไม่ได้อ่าน เพราะแม่ที่อยู่เมืองจีนไม่ได้รับจดหมาย และไม่ได้อ่านหนังสือที่ตีพิมพ์ในเมืองไทย
- ได้อ่าน เพราะ อาจมีคนนำหนังสือจากเมืองไทยไปให้แม่ของต้นสว่างอยู่ภายหลัง
- ฯลฯ

ไม่มีคะแนน

- เมื่อระบุว่า “ได้อ่าน” หรือ “ไม่ได้อ่าน” เท่านั้น หรือ ระบุเหตุผลประกอบแต่ไม่ได้ตอบคำถามแรกว่า “ได้อ่าน” หรือ “ไม่ได้อ่าน”

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์การอ่าน : การสะท้อนและประเมิน

โครงสร้างภาษา : การพรรณนา

รูปแบบถ้อยความ : ถ้อยความต่อเนื่องกัน

บริบท : ส่วนตัว

รูปแบบของข้อสอบ : สร้างคำตอบแบบอิสระ

3. การแปลผลการประเมิน

การประเมินผลให้รวมคะแนนจากการวัดทุกข้อของแต่ละบทอ่านมารวมกัน (คะแนนเต็ม 32 คะแนน) ดังนี้

บทความที่ 1	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 2	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 3	จำนวน 3 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 4	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 5	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 6	จำนวน 3 ข้อ	คะแนนเต็ม 3 คะแนน
บทความที่ 7	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 8	จำนวน 3 ข้อ	คะแนนเต็ม 4 คะแนน
บทความที่ 9	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 10	จำนวน 2 ข้อ	คะแนนเต็ม 2 คะแนน
บทความที่ 11	จำนวน 5 ข้อ	คะแนนเต็ม 6 คะแนน

บันทึกผลของคะแนนจากการวัดเป็นรายบุคคล ดังตัวอย่าง

จากนั้นให้นำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์ของระดับคะแนน	ช่วงคะแนน (คะแนนเต็ม 32 คะแนน)	การแปลผล
ร้อยละ 75 - 100	24 - 32	ดีมาก
ร้อยละ 50 - 74	16- 23	ดี
ร้อยละ 25 - 49	8 - 15	พอใช้
ร้อยละ 0 - 24	0 - 7	ปรับปรุง

แบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม
ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน
(Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ
(PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1. **เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้** มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความรู้ในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง
2. **เครื่องมือในการวัดและประเมินผล** มี 1 ฉบับ คือ แบบทดสอบความรู้เรื่องการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำชี้แจง

ให้นักครูอ่านข้อคำถามที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง หรือเขียนตอบในที่ว่างที่กำหนดให้ ใช้เวลา 90 นาที

ส่วนที่ 1: แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. ข้อใดคือคุณสมบัตินี้สำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก?

- ก. การอ่านเนื้อหาเงียบ ๆ
- ข. การฟังบรรยายแล้วจดจำ
- ค. การทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูง
- ง. การมีส่วนร่วมและการปฏิสัมพันธ์

คำตอบ: ง

2. ข้อใดเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก?

- ก. การบรรยายหน้าชั้นเรียนตลอดเวลา
- ข. การทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา
- ค. การสอบวัดผลแบบเลือกตอบ
- ง. การอ่านตำราเพียงอย่างเดียว

คำตอบ: ข

3. การเรียนรู้เชิงรุกมีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างไร?

- ก. ลดเวลาเรียนลง
- ข. ช่วยเพิ่มคะแนนสอบ
- ค. ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น
- ง. สร้างการมีส่วนร่วมและความคิดวิจารณ์

คำตอบ: ง

4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้เชิงรุก?

- ก. แบบฝึกหัดที่มีคำตอบถูกผิดเพียงอย่างเดียว
- ข. การสังเคราะห์ความรู้จากกรณีศึกษา
- ค. การเขียนรายงานอย่างละเอียด
- ง. การจำเนื้อหาทั้งหมดให้ได้

คำตอบ: ข

5. วิธีใดต่อไปนี้อาจส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในชั้นเรียน?

- ก. การให้ทำแบบฝึกหัดเดี่ยว
- ข. การให้นักเรียนเงียบขณะเรียน
- ค. การสอนตามตำราอย่างเข้มงวด
- ง. การใช้เทคนิคการตั้งคำถามปลายเปิด

คำตอบ: ง

6. การเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ช่วยพัฒนาทักษะด้านใดของผู้เรียน?
- ทักษะการเขียน
 - ทักษะการสอบ
 - ทักษะการอ่านออกเสียง
 - ทักษะการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม

คำตอบ: ง

7. การอภิปรายกลุ่มในชั้นเรียนเป็นตัวอย่างของการเรียนรู้แบบใด?
- การเรียนรู้เชิงรับ
 - การเรียนรู้เชิงรุก
 - การเรียนรู้แบบพึ่งพาครู
 - การเรียนรู้แบบนั่งเงียบ

คำตอบ: ข

8. ข้อใดคือการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดอย่างลึกซึ้งในกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก?
- การทำการบ้านให้เสร็จ
 - การฟังคำบรรยายแล้วจำ
 - การถามคำถามที่ท้าทายความคิด
 - การดูวิดีโอสอนเพียงอย่างเดียว

คำตอบ: ค

9. ข้อใดไม่ใช่การเรียนรู้เชิงรุก?
- การทำงานกลุ่ม
 - การทำกรณีศึกษา
 - การเรียนรู้แบบแอ็คทีฟ
 - การบรรยายแบบเลกเชอร์

คำตอบ: ง

10. ข้อใดคือผลลัพธ์ที่สำคัญจากการเรียนรู้เชิงรุก?
- การเพิ่มเกรดในวิชาต่างๆ
 - การให้คำตอบที่ถูกต้องเสมอ
 - การลดปริมาณงานที่ครูต้องเตรียม
 - การพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์และวิจารณ์

คำตอบ: ง

ส่วนที่ 2: กระบวนการโค้ช (Coaching)

11. กระบวนการโค้ชต่างจากการสอนปกติอย่างไร?

- ก. โค้ชให้คำตอบที่ถูกต้องเสมอ
- ข. โค้ชใช้เวลาในการสอนน้อยลง
- ค. โค้ชไม่ต้องมีทักษะในการสอน
- ง. โค้ชมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคล

คำตอบ: ง

12. ข้อใดเป็นลักษณะของการโค้ชที่ดี?

- ก. การสั่งการให้นักเรียนทำตาม
- ข. การสนับสนุนให้นักเรียนคิดเอง
- ค. การไม่ให้นักเรียนถามคำถาม
- ง. การให้คำตอบที่แน่นอน

คำตอบ: ข

13. กระบวนการโค้ชในชั้นเรียนสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างไร?

- ก. ช่วยให้นักเรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้
- ข. เพิ่มจำนวนการบ้านที่นักเรียนต้องทำ
- ค. ให้คะแนนนักเรียนตามผลการสอบ
- ง. ลดจำนวนชั่วโมงเรียน

คำตอบ: ก

14. ข้อใดคือขั้นตอนสำคัญในกระบวนการโค้ช?

- ก. การวิเคราะห์ความต้องการและเป้าหมายของนักเรียน
- ข. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียน
- ค. การให้คะแนนนักเรียน
- ง. การสอนแบบบรรยาย

คำตอบ: ก

15. การฟังอย่างตั้งใจในกระบวนการโค้ชมีความสำคัญอย่างไร?

- ก. ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่สำคัญ
- ข. ทำให้การประเมินผลเป็นไปได้เร็วขึ้น
- ค. ช่วยให้ครูสามารถสอนเนื้อหาได้รวดเร็วขึ้น
- ง. ช่วยให้ครูเข้าใจปัญหาและความต้องการของนักเรียน

คำตอบ: ง

16. ข้อใดไม่ใช่บทบาทของโค้ชในกระบวนการเรียนรู้?

- ก. การสอนเนื้อหาใหม่
- ข. การสนับสนุนและชี้แนะ
- ค. การตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด
- ง. การช่วยนักเรียนพัฒนาเป้าหมาย

คำตอบ: ก

17. ข้อใดเป็นสิ่งที่โค้ชควรหลีกเลี่ยงในการโค้ชนักเรียน?

- ก. การฟังและสนับสนุนความคิดของนักเรียน
- ข. การบังคับให้นักเรียนทำตามแบบแผนที่กำหนด
- ค. การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิด
- ง. การให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการ

คำตอบ: ข

18. กระบวนการโค้ชช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมอย่างไร?

- ก. การยอมรับความคิดเห็นจากครูโดยไม่มีข้อโต้แย้ง
- ข. การตั้งเป้าหมายและวางแผนการพัฒนาตนเอง
- ค. การเรียนรู้เพียงเพื่อให้ได้คะแนนสูง
- ง. การลดความพยายามในการเรียนรู้

คำตอบ: ข

19. ข้อใดคือการโค้ชที่มีประสิทธิภาพในชั้นเรียน?

- ก. การเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดและตัดสินใจเอง
- ข. การเพิ่มจำนวนงานที่นักเรียนต้องทำ
- ค. การให้คำสั่งและคำตอบที่ชัดเจน
- ง. การให้คะแนนอย่างเข้มงวด

คำตอบ: ก

20. ข้อใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการสร้างความเชื่อมั่นระหว่างโค้ชและนักเรียน?

- ก. การทำให้การเรียนรู้มีความท้าทาย
- ข. การให้การบ้านเพิ่มเติมเสมอ
- ค. การให้คำตอบทุกคำถามที่นักเรียนถาม
- ง. การฟังและเคารพความคิดเห็นของนักเรียน

คำตอบ: ง

ส่วนที่ 3: ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring)

21. ระบบพี่เลี้ยงแตกต่างจากการโค้ชอย่างไร?

- ก. พี่เลี้ยงเน้นการสอนเนื้อหาใหม่
- ข. พี่เลี้ยงมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาทันที
- ค. พี่เลี้ยงไม่ต้องการความสัมพันธ์ระยะยาว
- ง. พี่เลี้ยงเน้นการให้คำปรึกษาและคำแนะนำยาวนาน

คำตอบ: ง

22. ข้อใดเป็นประโยชน์ของระบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา?

- ก. ลดเวลาที่ครูต้องใช้ในการเตรียมการสอน
- ข. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน
- ค. ทำให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างอิสระ
- ง. ทำให้นักเรียนไม่ต้องการคำปรึกษา

คำตอบ: ข

23. ระบบพี่เลี้ยงช่วยพัฒนาทักษะใดของนักเรียน?

- ก. ทักษะการแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน
- ข. ทักษะการท่องจำและจำเนื้อหา
- ค. ทักษะการสอบให้ได้คะแนนสูง
- ง. ทักษะการทำงานเดี่ยว

คำตอบ: ก

24. ข้อใดคือบทบาทสำคัญของพี่เลี้ยงในการเรียนรู้?

- ก. การให้คำแนะนำนักเรียน
- ข. การจัดการสอบและประเมินผล
- ค. การลดจำนวนงานที่นักเรียนต้องทำ
- ง. การให้คำปรึกษาและสนับสนุนการเติบโตส่วนบุคคล

คำตอบ: ง

25. ระบบพี่เลี้ยงสามารถใช้ในสถานการณ์ใดได้บ้าง?

- ก. การแก้ปัญหาการเรียนรู้
- ข. การให้คำตอบทุกคำถาม
- ค. การทำให้การเรียนรู้มีความเข้มงวด
- ง. การลดความพยายามในการเรียนรู้

คำตอบ: ก

26. ข้อใดคือวิธีที่พี่เลี้ยงสามารถสร้างความมั่นใจให้นักเรียน?

- ก. การวิจารณ์และให้คำแนะนำ
- ข. การสนับสนุนและให้คำปรึกษา
- ค. การให้การบ้านเพิ่มเติม
- ง. การให้คำตอบที่ถูกต้องเสมอ

คำตอบ: ข

27. ระบบพี่เลี้ยงช่วยให้เกิดความรู้สึกอย่างไรในหมู่นักเรียน?

- ก. การแข่งขันอย่างเข้มข้น
- ข. การโดดเดี่ยวในการเรียนรู้
- ค. การพึ่งพาคำแนะนำจากครู
- ง. การสนับสนุนและความสัมพันธ์ที่ดี

คำตอบ: ง

28. ข้อใดเป็นบทบาทที่พี่เลี้ยงไม่ควรทำ?

- ก. การฟังและให้คำแนะนำ
- ข. การวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์
- ค. การกำหนดเป้าหมายแทนนักเรียน
- ง. การสนับสนุนความพยายามของนักเรียน

คำตอบ: ค

29. พี่เลี้ยงสามารถช่วยนักเรียนในการพัฒนาด้านใด?

- ก. การท่องจำเนื้อหา
- ข. การตั้งเป้าหมายและการพัฒนาตนเอง
- ค. การทำงานให้เสร็จเร็ว
- ง. การทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูง

คำตอบ: ข

30. ข้อใดเป็นวิธีที่พี่เลี้ยงสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีที่สุด?

- ก. การบังคับให้ทำตามคำแนะนำ
- ข การฟังและเคารพความคิดของนักเรียน
- ค. การให้คำตอบที่ชัดเจน
- ง. การให้คะแนนอย่างเข้มงวด

คำตอบ: ข

ภาคผนวก จ
คู่มืออบรม

คู่มืออบรม

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

พัฒนาโดย

คณะผู้วิจัย

ประการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประจำปีงบประมาณ 2566

คู่มืออบรม

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

พัฒนาโดย

คณะผู้วิจัย

ประการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประจำปีงบประมาณ 2566

คำนำ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ข้อมูลและความรู้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความสามารถในการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจและประเมินข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอบรมครูภาษาไทยในครั้งนี้ถูกออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านได้ตามมาตรฐานของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

คู่มืออบรมนี้ประกอบด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนไม่เพียงแต่เป็นผู้รับข้อมูล แต่ยังสามารถสืบค้น วิเคราะห์ และตีความข้อมูลได้อย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ คู่มือยังเสนอขั้นตอน การวางแผนการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริง และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน

คู่มืออบรมนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการรู้ เรื่องการอ่านของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำไปปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้ เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้นสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

คณะผู้วิจัย

หลักการ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการอบรมครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่านตามมาตรฐาน PISA เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งกระตุ้นให้นักเรียนมีบทบาท สำคัญในการสำรวจ ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง การเรียนรู้เชิงรุกส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการตีความข้อมูลและการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณตาม กรอบการประเมิน PISA

กระบวนการโค้ช (Coaching) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วย สนับสนุนการเรียนรู้ โดยโค้ชจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำและตั้งคำถามเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจและความ มั่นใจให้กับนักเรียน ในขณะที่ระบบพี่เลี้ยงช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการ พัฒนาทักษะการสื่อสารระหว่างนักเรียน การสนับสนุนเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายการ เรียนรู้ของตนเองและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการแนวคิดเหล่านี้ในการออกแบบการเรียนรู้จะช่วยเตรียมนักเรียนให้พร้อม สำหรับการประเมินผลตามมาตรฐาน PISA โดยการเน้นการใช้กรณีศึกษาและสถานการณ์จริงในการ สอน เพื่อให้พวกเขาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้จะไม่จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียน แต่จะรวมถึงกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงและการ ทำงานร่วมกันเพื่อเสริมสร้างการประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาความรู้และความเข้าใจของครู: เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจของครู ภาษาไทยเกี่ยวกับหลักการและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ตามมาตรฐาน PISA โดยมุ่งเน้นการใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก การโค้ช และระบบพี่เลี้ยง
2. เสริมทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้: เพื่อให้ครูสามารถออกแบบและจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทักษะการอ่านของ นักเรียน โดยเน้นการใช้กรณีศึกษา การสืบสวนสอบสวน และกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง
3. พัฒนาความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้: เพื่อให้ครูสามารถใช้เทคนิคการ ประเมินผลที่หลากหลายในการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างครบถ้วน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และความก้าวหน้า โดยสามารถนำข้อมูลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น
4. สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุน: เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุน การพัฒนาทักษะการรู้เรื่องการอ่าน โดยการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การใช้แนวทางการโค้ช และ การจัดการระบบพี่เลี้ยงที่ช่วยเพิ่มความมั่นใจและแรงจูงใจให้กับนักเรียน
5. ส่งเสริมการใช้ความรู้ในบริบทจริง: เพื่อให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงและปัญหาในชีวิตประจำวัน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ออกแบบการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) แนวคิด Active Learning ผสมกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของกานเย่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรุนเนอร์ และทฤษฎีแรงจูงใจ โดยสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) การสืบเสาะความรู้ (Inquiry based learning) การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity based learning)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางเซวี่ปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) และวิกโกทสกี (Vygotsky) เพียเจต์อธิบายว่าพัฒนาการทางเซวี่ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของความรู้ของมนุษย์ มีทั้งในเชิงจิตวิทยาและเชิงสังคมวิทยา ทฤษฎีด้านจิตวิทยา เริ่มต้นจาก เพียเจต์ (Piaget) ซึ่งเสนอว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นกระบวนการส่วนบุคคลมีความเป็นอัตนัย วิกโกทสกี (Vygotsky) ได้ขยายขอบเขตการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลว่า เกิดจากการสื่อสารทางภาษากับบุคคลอื่น สำหรับด้านสังคมวิทยา Emile Durkheim และคณะ เชื่อว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลต่อการเสริมสร้างความรู้ใหม่ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนว Constructivism จัดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (cognitive psychology) มีความเชื่อว่า ความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของครูหรือผู้สอนเพียงอย่างเดียวแต่ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) องค์ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์กับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (cognitive apparatus) ของตนและมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ตามแนว Constructivism คือโครงสร้างทางปัญญา เป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสิ่งแวดล้อม สภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) จะได้ผลดีถ้าหากว่าผู้เรียนเข้าใจในตนเอง มองเห็นความสำคัญในสิ่งที่เรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้ ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่า และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา ซึ่งทั้งหมดจะอยู่ภายใต้ประสบการณ์และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ นั่นเอง (ทิตสนา แฉมมณี, 2554 : 90) ผลของงานวิจัยมีข้อค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning นั้นช่วยส่งผลให้

นักเรียนมีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (จิตรลดา คันธะวงค์, 2558; กุสุมา แสงมามาศ, 2555 : 103-104; จุฬากร เมืองโคตร, 2555 : 82-83; ธัญญรัตน์ ธนูรัตน์, 2554 : 90-91) โดยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวนักเรียนมีบทบาท ดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง 2) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 3) เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ 4) วางแผนและดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ด้วยตัวเอง 5) ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ 6) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เกิดจากการได้ลงมือทำอย่างสม่ำเสมอ ส่วนบทบาทและหน้าที่ของครู มีดังนี้ 1) วิเคราะห์และจัดโครงสร้างของเนื้อหาก่อนออกแบบการเรียนการสอน 2) ตรวจสอบประสบการณ์และความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะสอน 3) กำหนดเนื้อหาของการสอนในแต่ละครั้ง 4) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักเรียนอย่างเพียงพอ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรม 6) บอกภาพรวมของเรื่องที่จะสอนก่อน 7) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน 8) เห็นคุณค่า ยอมรับ ชื่นชม ส่งเสริม ในความคิดของนักเรียน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริงที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน 2) เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง 3) ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิด กระบวนการสร้างความรู้และตระหนักไว้ในกระบวนการนั้น ๆ 4) เป้าหมายของการเรียนรู้ต้องมาจากการลงมือปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ต้องทำได้และแก้ปัญหาได้ สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้ 1) ปลอดภัย น่าไว้วางใจ อบอุ่น มีอิสระ ไร้ความสนใจส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ 2) สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ 3) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้มีลักษณะดังนี้ 1) ประเมินผลตามตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ 2) ใช้วิธีการที่หลากหลาย 3) ประเมินบ่อย ๆ 4) ประเมินจากมุมมองที่เกิดขึ้นภายในมากกว่าการเรียนรู้จากการท่องจำ 5) ประเมินผลเป็นกลุ่มและรายบุคคล

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ความหมาย

บุหงา วัฒนะ (2546, หน้า 30-31) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ด้วยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน โดยครูต้องลดบทบาทในการสอนและให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง มาเป็นการเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการทำกิจกรรม

ศิริพร มโนพิเชฐวัฒนา (2547, หน้า 25) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้บทบาทในการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระปี้กระเป่า โดยการลงมือทำและคิดในสิ่งที่ตนกำลังทำ จากข้อมูลหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับผ่านทาง การอ่าน พุด ฟัง คิด เขียน อภิปราย แก้ปัญหาและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อทดแทนการสอนแบบบรรยาย

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551, หน้า 1) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ และสร้างความรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติในระหว่างการเรียนการสอน โดยเน้นการพัฒนาทักษะ

ความสามารถที่ตรงกับพื้นฐานความรู้เดิม ส่งผลให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่มีจากการปฏิบัติและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วุทธิศักดิ์ โภชนกุล (2552, หน้า 2) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก คือ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การได้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

จากที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับผิดชอบและมีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างเต็มที่ โดยการลงมือปฏิบัติกิจกรรม สำรวจตรวจสอบ คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการพูด (Talk) การฟัง (Listen) การอ่าน (Read) การเขียน (Write) และการสะท้อน (Reflect) ความรู้สึก ความคิดเห็นจากความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว

ธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุก

เมเยอร์ และโจนส์ (Mcyers & Jones, 1993, p.6) กล่าวเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า “หลักการสำคัญของการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย องค์ประกอบหลัก 5 ประการ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการได้พูด (Talk) ได้ฟัง (Listen) ได้อ่าน (Write) และได้สะท้อน (Reflect) ความรู้สึกความคิดเห็นจากความรู้ที่นักเรียนได้รับไปแล้ว”

และสอดคล้องกับแนวคิดของ บอนเวลล์ (Bonwell, 1996 cited in Shenker, Goss, & Bemstein, 1996, p.1) ซึ่งกล่าวว่า สรุปได้ว่า ธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วย ลักษณะสำคัญต่อไปนี้ 1) เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลง และพัฒนาทักษะให้เกิดกับผู้เรียน 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว 3) ผู้เรียนมีส่วนในกิจกรรม เช่น อ่าน อภิปราย และเขียน 4) เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน 5) ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผลการนำไปใช้ และ 6) ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ บราดส์ และชินนิส (Brades & Ginnis 1996 cited in Sheffield Hallam University, 2000, p.7) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกในฐานะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสรุปความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นกับการเรียนที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ฝ่ายเดียว (Passive leaning)

ศักดา ไชยกิจภิญโญ (2548, หน้า 1) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกประกอบไปด้วย ลักษณะต่อไปนี้

- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
- ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล
- ผู้เรียนมีทัศนคติอยากเรียนรู้ เช่น กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

จากธรรมชาติของการเรียนรู้เชิงรุกข้างต้น จะเห็นได้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ผ่านการจัดการตนเองให้มีความรู้และช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างสรรคพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่หลากหลาย เป็นกระบวนการที่ประณีต รัดกุมและผู้เรียนได้รับประโยชน์มากกว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้

ประโยชน์ของการเรียนรู้เชิงรุก

บอนเวลล์ และอีสัน (Bonwell & Eison, 1991) ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาแห่งบัฟฟาโล (Buffalo Educational Technology Center, 2001) และ ซาเลมิ (Salemi, 2001) ได้สรุปประโยชน์ของการเรียนรู้เชิงรุกไว้อย่างสอดคล้องกัน ดังนี้ (อ้างถึงใน ศิริวรรณ ชาวตร, 2551, หน้า 14-15)

1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในโมทัศน์ที่สอนอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง เกิดความคงทนและการถ่ายโยงความรู้ได้ดี การเรียนรู้เชิงรุกทำให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมที่มีความสนุก ทำซ้ำ และเข้าใจให้ติดตามอยู่เสมอ มีโอกาสใช้เวลาสร้างความคิดกับงานที่ลงมือกระทำมากขึ้น สามารถใช้โมทัศน์ที่สำคัญในการแก้ปัญหา พัฒนาคำตอบของตนเอง บูรณาการ และพัฒนามโนทัศน์ที่กำลังเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดความเข้าใจในโมทัศน์อย่างชัดเจน ความสามารถและทักษะทั้งในเชิงความคิดและเทคนิควิธีที่จะใช้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในชีวิตจริง

2. ทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้รับประโยชน์จากข้อมูลป้อนกลับผู้เรียนสามารถแก้ไขและปรับความเข้าใจโมทัศน์ที่คลาดเคลื่อนได้ทันทีจากการเรียนรู้เชิงรุก เพราะได้ใช้โมทัศน์พูดคุยและเขียนสื่อสารซึ่งกันและกัน วิจารณ์โต้แย้งระหว่างเพื่อนและผู้สอน นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถจัดระบบการคิด และสร้างวินัยต่อกระบวนการแก้ปัญหา รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและรู้ว่าสิ่งที่เรียนนั้นคืออะไร

3. ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากแบบการสอนที่หลากหลาย การเรียนรู้เชิงรุกทำได้ดีในชั้นเรียน ที่มีผู้เรียนทั้งเก่ง และอ่อน โดยผู้สอนใช้วิธีการที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าใจ และสามารถมอบหมายให้ผู้เรียนที่เรียนได้เร็วกว่า อธิบายความเข้าใจให้เพื่อนฟัง เป็นการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน

4. ส่งเสริมเจตคติทางบวกต่อการเรียน การเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับเจตคติผู้เรียนต่อการเรียนรู้ได้ ถึงแม้จะสอนในชั้นเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากผู้เรียนได้รับความพอใจจากเนื้อหาและแบบฝึกหัดที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ทำให้เห็นความสำคัญ เกิดความพยายามและความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้อีกมากขึ้น อันเนื่องจากการเห็นคุณค่าของการลงมือปฏิบัติจริง

5. ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนกับเพื่อนผู้เรียนมีโอกาสตั้งคำถาม ตอบโต้ วิพากษ์วิจารณ์ และชื่นชมการทำงานที่มีวิธีการและมุมมองที่แตกต่างกันของแต่ละคน และแต่ละกลุ่ม สร้างความท้าทาย จูงใจทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้สนุกสนาน น่าตื่นเต้น ผู้เรียนพัฒนา

ประสบการณ์ทางสังคม และได้เรียนรู้วิธีการเรียนด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน

เมเยอร์ และโจนส์ (Meyers & Jones, 1993) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยบ่งชี้ว่าการเรียนรู้เชิงรุก ก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเพิ่มแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ ลดการแข่งขัน และการแยกตัวจากชั้นเรียนของผู้เรียนทุก ๆ คน เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน และสามารถได้ข้อมูลป้อนกลับทันที เนื่องจากธรรมชาติของการเรียนรู้แบบที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่า คำแนะนำที่ได้จากการเรียนรู้กับเพื่อนมีคุณค่า

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

บาล์ควิน และวิลเลียมส์ (Baldwin & Williams, 1988, p. 187 อ้างถึงใน สัญญา ภัทรการ, 2552, หน้า 17) ได้เสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมพร้อม เป็นขั้นที่ผู้สอนนำนักเรียนเข้าสู่เนื้อหา โดยการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะอยากเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้นักเรียนเข้ากลุ่มย่อยเพื่อทำงานร่วมกัน และสรุปความคิดเห็นของกลุ่มอีกทั้งต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มอื่นๆ โดยที่ผู้สอนต้องเสริมข้อมูลให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้ค้นคว้าอิสระเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นรายงานหรือให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวัน รวมถึงให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้รับในคาบเรียนนั้น ๆ

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการสอนของมหาวิทยาลัยแคนซัส (Center for Teaching Excellence University of Kansas, 2002, pp.1-3; Drake, 2003, pp.1-3) ได้กำหนดแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกหรือการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะผู้เรียน การเรียนเริ่มต้นจากความรู้เดิมของผู้เรียน ไม่ใช่ความรู้ของผู้สอน ผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและกระตุ้นแรงจูงใจของผู้เรียน สนับสนุนและวินิจฉัยการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยต้องปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างให้เกียรติและเท่าเทียมกัน ให้การยอมรับและสนับสนุนความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ผู้สอนเป็นผู้จัดหาจุดมุ่งหมายที่สำคัญให้แก่ผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างหรือเลือกจุดมุ่งหมายเพิ่มเติม

3. บรรยากาศในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน และสนับสนุนช่วยเหลือกันอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนทุกคนรู้จักกันเป็นอย่างดี และเคารพในภูมิหลัง สถานภาพ ความสนใจ และจุดมุ่งหมายของกันและกัน ผู้สอนจะใช้การสอนที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนอภิปรายทำงานกลุ่ม และร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้น

4. กิจกรรมการสอนยึดปัญหาเป็นสำคัญและแรงขับเคลื่อนในการเรียนรู้เกิดจากผู้เรียน การเรียนเริ่มจากปัญหาที่แท้จริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมาย และความสนใจของ

ผู้เรียน ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นในการเลือกปัญหา จัดระบบการปฏิบัติงานและตารางเวลา เพื่อความก้าวหน้าด้วยตนเอง ผู้สอนจะเริ่มสอนตั้งแต่ปัญหาง่ายๆ เพื่อให้เกิดมโนทัศน์ รูปแบบของกิจกรรม ต้องลดความซ้ำซ้อนของภาระงานที่ไม่จำเป็นให้อยู่ในระดับต่ำสุด ส่งเสริมและกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

5. สนับสนุนให้มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านการประเมินผลนั้นควรทำการประเมินผลอย่างต่อเนื่องระหว่างการเรียนรู้การสอน โดยเน้นที่การป้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การประเมินผลทั้งหมดควรอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced) มากกว่าอิงกลุ่ม (Normative) และให้ครอบคลุมข้อเท็จจริง มโนทัศน์และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic) อย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนได้รับอนุญาตให้แก้ไขงานปรับปรุงงานใหม่ หากการปฏิบัติงานนั้นไม่ได้มาตรฐาน โดยระดับผลการเรียนพิจารณาจากงานที่มีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในการช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จและความสามารถของตนเอง ให้คำแนะนำโดยเน้นให้ผู้เรียนปรับปรุงงานให้ดีขึ้นมากกว่าระบุข้อผิดพลาดเพื่อกล่าวโทษ

6. การสอนเป็นการพัฒนามากกว่าการชี้แนะ หรือการนำเสนอการสอนเน้นที่ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ความรู้มากกว่าการจดจำและการทำซ้ำ โดยให้ความสำคัญกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ยอมรับคำตอบที่หลากหลายมากกว่าคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว เน้นการใช้เทคโนโลยี สื่อ และวิธีการใหม่ ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนชี้แนะตนเองและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ผู้เรียนเป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการเสริมสร้างความรู้ มิใช่ผู้รับข้อมูลข่าวสารเพียงฝ่ายเดียว ผู้สอนเป็นผู้จัดหาแนวทางหรือแหล่งข้อมูลให้กับผู้เรียน รวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลจากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบและวิธีการเรียนและช่วยผู้เรียนแก้ปัญหาด้านการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ผู้สอนจึงเป็นผู้แนะแนวทาง ไม่ใช่ผู้กำหนดขั้นตอนกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามทุกขั้น แต่ต้องเน้นและสอนให้ผู้เรียนเกิดความคิดเชิงวิเคราะห์ (Metacognition)

ส่วนมหาวิทยาลัยอลาสก้าแปซิฟิก (Alaska Pacific University, 1978 อ้างถึงใน ศิริวรรณ ชาวดร, 2551, หน้า 28) ได้ยึดปรัชญาการศึกษาบนความเชื่อที่ว่า วิธีเรียนมีความสำคัญเท่ากับสิ่งที่เรียน และเสนอว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก จะรวมถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การกำหนดแนวทางการชี้แนะตนเอง (Self-direction) ของผู้เรียน โดยผู้เรียนกำหนดมโนทัศน์และการปฏิบัติงานของตนเองให้ประสบความสำเร็จ
2. การบูรณาการ (Integration) หรือการรวมความเข้าใจวิชาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เข้าด้วยกัน
3. ความร่วมมือกัน (Collaboration) หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ปฏิบัติงานอย่างมีจรรยาบรรณ (Ethical action)

การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้เชิงรุก มีส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่ การมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ (Appealing material) ผู้เรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติ

(Opportunities for manipulation) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมและกลวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Choices for children) ผู้เรียนได้สื่อสารเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังทำกับผู้อื่น (Language from children) และการได้รับการสนับสนุนกระตุ้นให้ลงมือทำสิ่งที่ท้าทายจากผู้ใหญ่ (Adult support) (อัมพิกา ฤเดช, 2541, หน้า 57)

เซนเกอร์, กอส และเบิร์นเตียน; ซาเลมิ (Shenker, Goss, & Bernstein, 1996; Salemi, 2001 อ้างถึงใน ศิริวรรณ ชาวตร, 2551, หน้า 29) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการนำการเรียนรู้ การเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในชั้นเรียน มีข้อควรคำนึง ดังนี้

1. การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการขยายทักษะการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณตลอดจนความสามารถของการประยุกต์เนื้อหาของผู้เรียน ดังนั้น จะต้องสื่อสารการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

2. การเรียนรู้เชิงรุกจะต้องส่งเสริมความรับผิดชอบในการค้นคว้าและส่งเสริมการเรียนรู้นอกเวลาของผู้เรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

3. การเรียนรู้เชิงรุกต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบมากขึ้นด้วยตนเอง

4. การเรียนรู้แบบบรรยายในชั้นเรียน อาจจะครอบคลุมเนื้อหามากกว่า แต่เมื่อผู้เรียนออกจากชั้นเรียน เนื้อหาที่มากจนไม่ชัดเจนจะทำให้ผู้เรียนลืม และไม่เข้าใจได้ ถึงแม้ว่าการเรียนรู้เชิงรุกจะใช้เวลาสอนมากกว่า และผู้เรียนรู้มโนทัศน์ได้น้อยกว่า แต่ผู้สอนสามารถปรับแก้ไขได้โดยสอนมโนทัศน์ที่สำคัญ และสื่อสารอย่างชัดเจนกับผู้เรียน ว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้บางมโนทัศน์ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะทำได้ดี เพราะผู้เรียนมีความเข้าใจในมโนทัศน์ที่ได้เรียนรู้และสามารถนำไปใช้กับการเรียนมโนทัศน์ใหม่ด้วยตนเอง

5. วิธีการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ อาจทำให้ผู้เรียนมีมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนซึ่งเป็นผลจากการสอน ในขณะที่การเรียนรู้ที่กระตือรือร้นช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น เกิดความสนใจ สนุกสนาน และเกิดทักษะในการวิเคราะห์ สามารถถ่ายโอนความรู้ความเข้าใจที่เรียนได้

6. การเรียนรู้เชิงรุกวิธีหนึ่งๆ ไม่ใช่วิธีการที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ผู้สอนต้องเลือกกลวิธีและกิจกรรมที่เหมาะสม ศึกษาข้อมูลที่ผู้เรียนบางคนปฏิเสธ ได้เถียง และปรับกลวิธีการสอน ซึ่งการเรียนรู้เชิงรุกจะมีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับวิธีการใช้กิจกรรมและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งทำได้มากกว่าการสอนแบบบรรยาย

ชนิภูฐา กาญจนรังสินนท์ (2551, หน้า 2) ได้กล่าวถึงกิจกรรมพื้นฐานการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่ามี 4 ลักษณะ ซึ่งในแต่ละวิชาหรือในแต่ละช่วงของการเรียนการสอนอาจใช้กิจกรรม 2-3 อย่างก็ได้ กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่

1. การคุยและฟัง เมื่อผู้เรียนพูดถึงเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะเพื่อตอบคำถามผู้สอนหรืออธิบายประเด็นบางอย่างให้เพื่อนฟัง เขาก็ต้องชัดเจนและเสริมแรงสิ่งที่เขาได้เรียนรู้ เมื่อเขาฟังเราต้องการให้แน่ใจว่าเป็นการฟังที่มีความหมาย เรื่องที่เขาฟังเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขาอยู่ในห้องเรียน ผู้เรียนต้องมีเวลาเป็นช่วง ๆ ที่จะพ้นจากการนั่งฟังผู้สอนบรรยายเพื่อดูชัดสิ่งที่ได้ยิน และหาความหมายของการฟัง

ผู้สอนอาจตั้งคำถามก่อนบรรยายที่กระตุ้นความคิดของผู้เรียน เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนอยากจะค้นหาเพื่อตอบคำถามนั้น

2. การเขียน การเขียนทำให้ผู้เรียนได้ประมวลข่าวสารใหม่ๆ ในภาษาของตัวเอง วิธีนี้เหมาะสำหรับห้องเรียนใหญ่ ๆ และกับบุคคลที่ต้องการความเป็นอิสระในการเรียนรู้

3. การอ่าน ผู้เรียนเกี่ยวข้องกับการอ่านมาก แต่ไม่ค่อยได้รับการแนะนำให้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบฝึกหัดแบบการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การตรวจ การสรุป การบันทึกย่อ สามารถช่วยให้ผู้เรียนประมวลสิ่งที่อ่านแล้วช่วยให้เขาพัฒนาความสามารถในการเน้นสาระที่สำคัญ

4. การสะท้อนความคิด โดยทั่วไปเมื่อจบการเรียนในแต่ละวิชา ผู้เรียนก็จะปิดหนังสือออกจากห้องเรียน ความรู้จางหายไปจากสมองภายในเวลานาน เขาไม่มีเวลาสะท้อน ไม่มีเวลาเชื่อมโยงสิ่งที่เพิ่งเรียนกับสิ่งที่รู้แล้ว หรือใช้ความรู้ที่ได้รับไปทำอะไรได้บ้าง การให้ผู้เรียนหยุดคิดและบอกให้ผู้อื่นรู้ว่าเรียนแล้วได้อะไรบ้าง ก็จะเป็นความรู้สำหรับคนอื่นด้วย หรือแม้แต่การตอบคำถามประจำวันก็เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดเพื่อจะเพิ่มความสามารถในการเก็บกักความรู้

เทคนิคการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุก

การเรียนรู้เชิงรุกเป็นวิธีการ (Approach) ที่มีความหมายกว้างครอบคลุมวิธีการสอนหลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สอนและผู้เรียนสู่สถานการณ์การเรียนรู้ที่กระตือรือร้น โดยมีจุดเน้นอยู่ที่การให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุก อาจรวมทั้งการเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจ การเขียนตอบในชั้นเรียน การสอนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การอภิปรายการแสดงละคร การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เกม และการสอนกลุ่มย่อย เป็นต้น ซึ่งนักการศึกษาหลายท่าน อาทิเช่น มนัส บุญประกอบ และคณะ (2543, หน้า 13-23) และกาญจนา ชูครุทวงศ์ (2544, หน้า 8-62) ได้เสนอแนะวิธีสอนและเทคนิคการสอนเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกไว้อย่างสอดคล้องกันดังต่อไปนี้

1. การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) เป็นกลวิธีที่จัดให้มีขึ้นด้วยเจตนาร่วมกันที่จะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยนำข้อปัญหา และแง่คิดต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นมากล่าวให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น หรือช่วยขบคิดเกี่ยวกับข้อปัญหานั้น เพื่อหาข้อสรุป ทุกคนมีส่วนร่วมในการพูดออกความเห็นอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแยกผู้พูดและผู้ฟัง เป็นวิธีที่ทำให้เกิดผลดีมากมาย เพราะเป็นการเริ่มจากความรู้พื้นฐานของผู้เรียนไปสู่ประสบการณ์ใหม่ ช่วยพัฒนาทางเจตคติ ยกระดับความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคนจากการทำงานเป็นกลุ่ม ใช้กระบวนการที่นำผู้เรียนให้คิดสื่อสารและแบ่งปันความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ต่อกัน อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1.1 การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small group discussion) เป็นกลวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดอย่างหนึ่ง ที่สามารถใช้ได้กับการเรียนวิทยาศาสตร์ทุกบทเรียน ในกรณีที่ต้องการให้มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างทั่วถึง

1.2 การอภิปรายทั้งชั้นเรียน (Whole class discussion) เป็นการอภิปรายที่มักมีผู้สอนเป็นผู้นำในการอภิปราย มักใช้เร้าความสนใจให้ผู้เรียนเริ่มแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน หรือสรุปบทเรียนเทคนิคที่ดีเทคนิคหนึ่ง สำหรับการอภิปรายกลุ่มที่ช่วยให้การลงสรุปแนวความคิดรวดเร็ว คือ การระดมสมอง (Brain storming) หากใช้วิธีระดมสมองได้อย่างเหมาะสม จะกระตุ้นแนวคิดใหม่และส่งเสริมการแก้ปัญหาที่ต้องการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีจุดมุ่งหมายชี้ชัดเจนว่าไม่ต้องการคำตอบถูกผิด แต่ต้องการแนวทางแก้ปัญหาหลายแนวทาง ซึ่งระหว่างการระดมสมองทุกคนมีอิสระที่จะพูดและนำเสนอความคิดที่แตกต่างได้

2. เกม (Game) หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ผู้เล่นหนึ่งคนหรือมากกว่า เป็นการแข่งขันที่มีกฎเกณฑ์ หากเป็นเกมวิทยาศาสตร์ ต้องใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง ช่วยให้ผู้เรียนสนุก ตื่นเต้น มีส่วนร่วมและกระตุ้นให้เรียนรู้ ช่วยพัฒนาทักษะแก้ปัญหา สื่อสาร การฟัง ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ผู้สอนสามารถใช้เกมในการเสริมแรง ทบทวน สอนข้อเท็จจริง ทักษะและมโนทัศน์ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนอ่อนเกิดกำลังใจในการเรียนมากขึ้น ทั้งอาจใช้เป็นการประเมินผลการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ เกมมีหลายประเภท อาทิเช่น การจับคู่ การทายคำ โดมิโน ปริศนาอักษรไขว้ และไพ่ เป็นต้น

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นกลวิธีที่ดีมาก เมื่อผู้สอนต้องการสำรวจความเข้าใจ ทักษะ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ หรือต้องการให้ผู้เรียนรู้ชัดว่า บุคคลที่อยู่ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ นั้นรู้สึกอย่างไร และเพื่อเป็นการให้ข้อมูลสำหรับการอภิปรายต่อไป โดยจัดให้มีการแสดงในสถานการณ์ที่คล้ายชีวิตจริง ผู้เรียนสวมบทบาทเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในสถานการณ์นั้น สิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ค่านิยม คือการอภิปรายหลังการแสดง นอกจากการเป็นผู้สังเกตการณ์แล้ว ผู้สอนจะเป็นผู้นำอภิปราย ผู้กำหนดบทบาท ผู้ควบคุมเวลา และช่วยแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการแสดงบทบาทสมมติ โดยองค์ประกอบหลักของการแสดงบทบาทสมมติ จะประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประเด็นปัญหาที่จะทำความเข้าใจ

4. การแสดงละคร (Drama) คล้ายคลึงกับการแสดงบทบาทสมมติ กล่าวคือเป็นวิธีการที่ผู้เรียนเป็นผู้แสดงบทบาทตามที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องราวที่แสดง แต่ใช้เวลามากกว่าบทบาทสมมติ จึงเหมาะสำหรับใช้สอนในเนื้อหาที่ยาก

5. การใช้กรณีศึกษา (Case study) เป็นวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์สถานการณ์ แวดล้อมเฉพาะเรื่อง “กรณี” อาจเป็นเรื่องสมมติขึ้นหรือชีวิตจริงที่อธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชน มักจะเกี่ยวกับปัญหาที่ผู้หนึ่งหรือหลายคนกำลังประสบอยู่ การใช้กรณีศึกษาจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมพิจารณา แสดงความรู้สึก เพื่อสรุปปัญหา แนวคิด และแนวทางแก้ปัญหา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหา และสภาพความเป็นจริงที่ลึกซึ้ง พัฒนาความคิด ทักษะการแก้ปัญหา การประยุกต์ความรู้เดิม สร้างความเชื่อมั่นว่าการตัดสินใจของตนเองมีความสำคัญ และเชื่อถือได้

6. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation techniques) หมายถึง การสอนที่มีการเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ หรือสมมติสถานการณ์ให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง และสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน จากนั้นเสนอเป็นกิจกรรมการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติ ออกความคิดเห็นหรือตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาจากสถานการณ์นั้น ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งวิธีการนี้ จะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจในหลักการทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการต่างๆ ที่ไม่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อเหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งยังสามารถถ้อยแถลงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้ต่อไป โดยผู้สอนต้องเตรียมอุปกรณ์ บัตรกำหนดบทบาท และสถานที่ ตลอดจนกล่าวนำและอธิบายบทบาทของผู้เรียนให้เข้าใจตรงกัน ลักษณะของสถานการณ์จำลองที่ดี จะต้องมีความเที่ยงตรง (Validity) ที่จะสามารถใช้เป็นตัวแทนของสถานการณ์ในชีวิตได้ รวมทั้งมีความครอบคลุม (Coverage) ต่อสิ่งสำคัญที่ควรเน้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อนเกินไป เป็นประโยชน์ต่อการทดลอง (Experiment utility) ที่ผู้เรียนสามารถทดลอง อภิปราย และสรุปได้ และต้องมีส่วนสำคัญที่เชื่อมโยงให้นำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้

7. การอ่านที่กระตือรือร้น (Active reading) เป็นกลวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่กำลังอ่านได้ดียิ่งขึ้น ไม่ใช่การอ่านอย่างคร่าวๆ หรืออ่านไปเรื่อย ๆ เหมือนการอ่านทั่วไป แต่เป็นการยกย่องที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบหรือตั้งคำถาม โดยประมวลผลความคิดจากสิ่งที่อ่าน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับสาระจากการอ่านอย่างต่อเนื่อง ทั้งได้ใช้วิจารณ์ญาณ พิสูจน์เพราะเหตุ เรื่องที่อ่านเป็นการอ่านเนื้อหาอย่างสนใจ และก่อให้เกิดความสนใจค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้เทคนิคต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ได้ ดังนี้

การเน้นคำ (Emphasizing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเลือกคำ วลี ประโยค หรือข้อมูลออกจากเนื้อหาที่กำหนด เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เห็นคำหลัก หรือมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญ ทำได้หลายวิธี เช่น ชีตเส้นใต้ ระบายสี วงรอบข้อมูล เป็นต้น

การเว้นคำ (Clozing) เป็นกิจกรรมเชิงคาดคะเน โดยลบคำสำคัญ (Keyword) ในเนื้อหาออกบางส่วนแล้ว ให้ผู้เรียนเติมเนื้อหาให้สมบูรณ์ ผู้สอนอาจกำหนดคำสำคัญสำหรับเติมหรือไม่กำหนดก็ได้

การเรียงลำดับ (Sequencing) เป็นกิจกรรมตัดแบ่งเนื้อหาความรู้ออกเป็นส่วน ๆ สลับคละกัน แล้วให้ผู้เรียนจัดเรียงลำดับเชิงเหตุผลของเหตุการณ์ตามเนื้อหาให้ถูกต้อง

การระบุชื่อ (Labeling) ให้ผู้เรียนตัดชิ้นส่วนของข้อความที่เตรียมให้ แล้วนำมาติดบนแผนภาพที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความรู้ที่ถูกต้องในการค้นหาชื่อ หรือคำที่เหมาะสมกับแผนภาพและใช้แผนภาพเป็นเครื่องช่วยจำและแยกแยะเนื้อหา

การเขียนแผนภาพ (Drawing diagrams) ให้ผู้เรียนเขียนแผนภาพหรือแผนภูมิลำดับความคิดจากเนื้อหาที่อ่าน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพ ตรวจสอบ และบันทึกความเข้าใจ มโนทัศน์ที่กำหนดให้อ่าน

การอ่านเนื้อความแล้วตั้งคำถาม (Devising question) ผู้สอนเตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนอ่าน แล้วตั้งคำถามแลกเปลี่ยนคำถามกัน เพื่อค้นหาคำตอบ หรืออภิปรายร่วมกัน

การผสมภาพหรือสัญลักษณ์กับคำ (Pictogram) เป็นการเปลี่ยนคำหรือพยัญชนะบางตัวของ ข้อมูลให้เป็นรูปภาพหรือสัญลักษณ์แทน ผู้เรียนทำความเข้าใจข้อมูลที่กำหนดจากการอ่านเรียงลำดับ ภาพสัญลักษณ์และคำต่าง ๆ คล้ายปริศนาภาพ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนสนุก กระตุ้นการอ่าน การเก็บข้อมูลและคัดเลือกข้อมูล

8. การเขียนที่กระตือรือร้น เป็นกลวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกเชิงความรู้ ความเข้าใจ ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้เทคนิคต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนในการเขียน ดังนี้

บันทึกประจำวัน (Diary) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนการเรียนรู้ของตนเอง อย่างอิสระ โดยสื่อสารแนวความคิดของตนเองด้วยการเขียนรายงานในหนังสือพิมพ์ (Newspaper reports) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เขียนสาระเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในรูปของบทความ บทสัมภาษณ์ สำหรับตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือให้เลื่อกบทความจากวารสาร หนังสือพิมพ์ เพื่อนำมา เขียนรายงานข้อเท็จจริง หรือประเด็นทางวิทยาศาสตร์

การเขียนร้อยแก้ว โคลง กลอน (Phase and poet) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์งาน เขียนที่นำไปสู่มนต์เสน่ห์ หรือการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ การบรรยายประสบการณ์ หรือความรู้สึกรักของผู้เรียน การเขียนรายงานโครงการ หรือรายงานการทดลองทางวิทยาศาสตร์

บทละคร (Drama) ผู้สอนอาจใช้เทคนิคการเขียนบทละคร โดยใช้เนื้อหาทางวิทยาศาสตร์เป็น หลัก ให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้ แนวคิด ความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การเขียนจดหมาย (Letter) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสื่อสารสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยการเขียน จดหมายโต้ตอบกับผู้ใกล้ชิด หรือนักวิทยาศาสตร์ เพื่อทบทวน พัฒนาและเสริมความเข้าใจมนต์เสน่ห์ ทางวิทยาศาสตร์

การนำเสนอ (Presentation) เป็นการรายงานผลการค้นคว้าของผู้เรียนให้ผู้อื่นทราบอาจอยู่ในรูปแบบของการทำโปสเตอร์ แผ่นพับ

9. การทำงานกลุ่ม (Small group work) เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มย่อย ๆ พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น วิธีนี้จะประสบผลเมื่อผู้เรียน มีเวลาสะท้อนความคิดในสิ่งที่เรียน หรือประสบการณ์ที่ได้รับ และเมื่อผู้สอนชี้จุดสำคัญของกิจกรรม

10. การเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative leaning) จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1997, pp.24-31) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ ร่วมใจที่จะให้การเรียนประสบผลสำเร็จ 5 ประการ คือ 1) มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก (Positive interdependence) 2) มีการปฏิสัมพันธ์โดยตรงของสมาชิกในกลุ่ม (Face to face intersection) 3) มีการรับผิดชอบและการตอบสนองของผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Individual accountability and personal responsibility) 4) มีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการ

ทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and small group skills) และ 5) เป็นกระบวนการทำงานกลุ่ม (Group processes)

กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพและการโค้ช (Coaching Approach)

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ

แนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวไว้หลายท่านด้วยกันดังนี้

หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ

การพัฒนาวิชาชีพเป็นการพัฒนาศักยภาพหรือการทำงานให้กับบุคลากร ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง นักวิชาการได้กล่าวถึงแนวคิดของการพัฒนาวิชาชีพไว้ดังนี้

วัชร่า เล่าเรียนดี (2556) การพัฒนาวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูทุกระดับความรู้ ประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญ บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการ เรียนรู้ ผู้บริหาร ศิษยานุศิษย์ ผู้ทำหน้าที่นี้เทศ ซึ่งประกอบด้วย ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เนื้อหาสาระวิชา การสอน การวิจัย และเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำหน้าที่โค้ช (Coach) ผู้ดูแลให้คำปรึกษา (Mentor) ฯลฯ เพราะการพัฒนาในวิชาชีพ ของบุคลากรต่าง ๆ ดังกล่าวนี จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development : PD) หรือการพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ (Professional) เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งในวงการศึกษายุคศตวรรษที่ 21 ที่เริ่มเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 ควบคู่กับการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ การพัฒนาผลผลิตหรือผลลัพธ์ให้มีคุณภาพสูง ย่อมต้องอาศัยผู้ปฏิบัติที่มีคุณภาพสูงเช่นกัน คำว่า การพัฒนาวิชาชีพ เดิมเรียการพัฒนาบุคลากร (Staff Development) เป็นที่พูดถึงกันแพร่หลายรวมทั้งแนวคิด แนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง

การพัฒนาวิชาชีพ มีความสำคัญในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ไปสู่ความสำเร็จหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าด้านวิชาการและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม เป้าหมายทางการศึกษาตลอดจนหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือการพัฒนาด้านต่างๆ ของผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรในที่นี้หมายถึง การพัฒนาในวิชาชีพทางการศึกษา การพัฒนาบุคลากรหรือการพัฒนาวิชาชีพจัดเป็นงานหนึ่งของงานการนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision) ของ Glickman มี 5 ภาระงาน ได้แก่ การช่วยเหลือครูโดยตรง การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากลุ่ม การพัฒนาวิชาชีพหรือการพัฒนาบุคลากร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยในชั้นเรียน

ความหมายของการพัฒนาวิชาชีพ

Bredeson (2003) กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพหมายถึง การดำเนินการให้เกิดการเรียนรู้และ พัฒนาการปฏิบัติงานด้วยการส่งเสริมให้มีการคิดทบทวนการทำงาน และสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Bredeson 2003) การพัฒนาวิชาชีพนอกจากมีมิติเรื่อง การพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นแล้ว ยังมีมิติของ การพัฒนาเรื่องบุคคล (Personal development) ที่เน้นเรื่องการดำเนินชีวิต การแก้ไขปัญหาทางด้านจิตใจที่สัมพันธ์

กับการทำงาน การพัฒนาวิชาชีพจึงให้ความสำคัญกับทั้งสองมิตินี้กับอัตราส่วน ที่แตกต่างกันไปตามประเภทของการพัฒนา เช่น การให้คำปรึกษา (Counseling) เน้นการพัฒนา/แก้ไขปัญหาระยะสั้นเกี่ยวกับจิตใจ/อารมณ์ ส่วนการฝึกอบรม (Training) เน้นการเพิ่มพูนความรู้/ทักษะการทำงาน

Guskey (2000) เสนอว่าการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาเป็นกระบวนการแล้วกิจกรรมที่ได้ ออกแบบไว้เพื่อส่งเสริมบุคลากรในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่มุ่งไปที่การพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนต่อไป การพัฒนาวิชาชีพเป็นกระบวนการที่ 1 (มีเป้าหมาย ในการทำงาน) (Intentional) 2 (มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง) (Ongoing) และ 3 (การดำเนินงานเป็นระบบ) (Systemic) ส่วนนิยามของการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานั้น Gordon (2004 : 23) เสนอว่าเป็นการประสานองค์ประกอบต่างๆ ในการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) ให้แก่นักการศึกษาเป็นรายบุคคล/กลุ่ม/องค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินการ ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน และการพัฒนาผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาหรือกล่าวอีกในหนึ่งคือนัย หนึ่งคือ ในการดำเนินการนั้นมีเรื่อง ของ 1) การเสริมสร้างสมรรถนะ (Capacity building) ให้แก่นักการศึกษา 2) การดำเนินการหลัก (Core lernent) ได้แก่การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียน การสอน และ3) มีเป้าหมายการพัฒนาคือคุณภาพผู้เรียน

Speak and Hirsh, 1988 and Levine, 2002 ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาวิชาชีพ ครูว่า เป็นกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการจัดของหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในการพัฒนาครูและบุคลากรในทุก ๆ ด้าน ทั้งในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบและความรู้ ความพึงพอใจในงานและอาชีพ ช่วยส่งเสริมงานในวิชาชีพของตนเองให้เจริญก้าวหน้าและมีสมรรถภาพในการทำงานที่สูงขึ้นนำไปสู่การปรับปรุงและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียน การสอน

วัชรวิลา เลาเรียนดี (2556 : 144) กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพว่า การพัฒนาบุคลากรหรือ การพัฒนาในวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้สำหรับครูหรือบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ มีความสามารถ มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และส่งผลถึงพัฒนาการด้านคุณภาพของนักเรียนในที่สุด

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการพัฒนาวิชาชีพ (Personal development) หมายถึง การ จัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และท้ายสุดส่งผลต่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนการสอนอีกด้วย

ประเภทของการพัฒนาวิชาชีพ

เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ (2549) ได้กล่าวถึงประเภทของการพัฒนาวิชาชีพไว้ดังนี้ การพัฒนาวิชาชีพจัดได้ 2 รูปแบบ (Vaughn and coleman, 2004) คือรูปแบบแนวตั้ง (Top - down) เป็นการพัฒนามาจากนโยบายสายบังคับบัญชา และรูปแบบแนวระนาบ (Bottom -

up) เป็นการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากความต้องการของบุคคลในหน่วยงาน งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพที่เกี่ยวกับการศึกษาได้เสนอแนะว่ารูปแบบแนวระนาบ (Bottom-up) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไปสู่การทำงานได้ดีกว่า อย่างไรก็ตามการพัฒนาวิชาชีพทั้งสองรูปแบบต่างผลดีและผลเสียแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการนำไปใช้ ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา จุดเน้นของเนื้อหาที่ต้องการพัฒนา และระดับการส่งเสริมช่วยเหลือการทำงาน นอกจากนี้มีข้อค้นพบว่าทั้ง 2 รูปแบบ ต่างเอื้อให้ครูได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ถ้ามีการจัดให้มีการสะท้อนผลการทำงานในรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพนั้นด้วย

ลักษณะสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพ

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) กล่าวถึงลักษณะของการพัฒนาวิชาชีพไว้ดังนี้

- 1.เป็นการพัฒนาที่ใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Based on Data)
- 2.ครูหรือผู้ที่พัฒนา คือ ศูนย์กลางของการใช้ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ
- 3.การพัฒนาวิชาชีพอาศัยวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถภาพและศักยภาพ (Culture of Learning Together)
- 4.การพัฒนาวิชาชีพต้องมีผู้บริหารและเพื่อนสนับสนุนให้ความร่วมมือ
- 5.การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องส่งเสริมทางการเรียนรู้ของนักเรียนและครู
- 6.การเรียนรู้ของนักเรียน คือ จุดเน้นแรกที่สำคัญในการพัฒนาวิชาชีพ
- 7.การพัฒนาวิชาชีพต้องนำข้อมูลจากการวิจัยมาใช้ในการตัดสินใจและปฏิบัติ (Research Based Knowledge)
8. การพัฒนาวิชาชีพต้องมีประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมการปรับปรุงตัดแปลงวิธีปฏิบัติให้ดีที่สุดเสมอ
- 9.การพัฒนาวิชาชีพต้องพัฒนาในขณะที่ทำงานและต่อเนื่อง มีการอภิปราย มีการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เช่น การโค้ชโดยเพื่อน (Peer Coaching) การศึกษาเป็นกลุ่ม (Study Group) การวิจัยให้ปฏิบัติการ (Action Research) และการเรียนรู้แบบต่าง ๆ จากการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานจริง

การพัฒนาวิชาชีพแบบ Cognitive Coaching

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้ Cognitive Coaching ได้ดังนี้

การพัฒนาวิชาชีพโดยใช้ Cognitive Coaching หรือการโค้ชทางปัญญาเป็นแนวคิดของ Robert Garmston และ Costa รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ Cognitive Coaching มีจุดเด่นคือ การพัฒนาทางด้านสติปัญญาและทักษะการคิดขั้นสูงที่ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ ทั้ง 2 ฝ่าย เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ทำหน้าที่นิเทศหรือโค้ชและผู้สอนเป็นความร่วมมือกัน คิด ปฏิบัติและทดลองในสิ่งที่ศึกษาเป็นไปได้และมีประโยชน์ต่อตนเองและผู้สอน เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องอาศัยการยอมรับไว้วางใจซึ่งกันและกัน (Mutual Trust) การเป็นมิตรแท้ในวิชาชีพ

การเปิดใจกว้าง ยอมรับการเสนอแนะ การวิพากษ์จากกันและกัน ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องมีการฝึกอบรมด้านเทคนิคและทักษะที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีโดยเฉพาะทักษะการสื่อสาร การพูด สนทนา การให้คำแนะนำแก่กัน องค์กรประกอบ หรือวงจรของการปฏิบัติต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกปฏิบัติจริงทุกองค์ประกอบ

วัตถุประสงค์หลักของ Cognitive Coaching

1. ส่งเสริมและสร้างความเคยชินในการพัฒนาการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองอย่างต่อเนื่อง (Self Directed Learning)
2. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานตนเองให้ก้าวหน้า (Self Managing)
3. ส่งเสริมการติดตามดูแล และการทบทวนงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ (Self Monitoring)
4. ส่งเสริมการสร้างความเข้าใจในตนเอง และปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ (Self Modifying)
5. ส่งเสริมทักษะการคิดและสติปัญญา

กระบวนการ Cognitive Coaching Process (Cycle)

1. ขึ้นวางแผน (Planning) โค้ช ผู้รับการโค้ชและครูร่วมมือกันวางแผนโดยเน้นครู เป็นสำคัญ โค้ชคอยสนับสนุน ช่วยเหลือเพื่อ
 - 1.1 ระบุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาให้ชัดเจน (Desired Results/Outcomes)
 - 1.2 กำหนด/ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายที่ต้องการให้ชัดเจน (Success Indicator) และวางแผนการเก็บข้อมูลและหลักฐานความสำเร็จ (Plan for Collecting Evidence)
 - 1.3 พิจารณาเลือกเทคนิควิธี กลยุทธ์ (Approaches, Strategies) ในการปรับปรุง พัฒนา และตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการติดตามดูแลช่วยเหลือการใช้เทคนิคเหล่านั้น
 - 1.4 สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ที่เป็นโค้ชกับผู้รับการโค้ชเกี่ยวกับการปรับปรุง และพัฒนาจุดเน้นของการเรียนรู้ (Learning Focus) ของครูและนักเรียนและ กระบวนการประเมินสมรรถภาพของตนเอง (Self Assessment Process)
 - 1.5 ไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับกระบวนการโค้ช ความสำเร็จ และแนวทาง ในการพัฒนาให้ดีขึ้น (Reflect and Explore Refinement)
2. ขึ้นติดตามดูแลช่วยเหลือโดยผู้ที่เป็นโค้ช (Coaching or Mentoring) เพื่อ
 - 2.1 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และบรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัด
 - 2.2 ครูใช้เทคนิควิธี กลยุทธ์ ที่เลือกใช้ในการปฏิบัติมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
3. ขึ้นวิเคราะห์ (Analyzing) โค้ช ผู้รับการโค้ช และครูร่วมมือกัน โดยเน้นครูเป็นสำคัญ โค้ชคอยสนับสนุนช่วยเหลือ เพื่อให้ครูหรือผู้รับการโค้ชได้ปฏิบัติ ดังนี้

- 3.1 ไตร่ตรองสะท้อนความคิด และผลการปฏิบัติของตนเอง สรุปความพึงพอใจ ที่เกิดขึ้น (Reflecting)
- 3.2 คิดวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลอ้างอิง เพื่อสนับสนุนผลสำเร็จที่เกิดขึ้น
- 3.3 คิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบ อ้างอิง ระบุความสัมพันธ์ของเหตุผลที่ทำให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ
4. **ขั้นประยุกต์ใช้ (Applying)** การสนับสนุนให้ครู/ผู้รับการโค้ชนำผลสำเร็จจากการปฏิบัติไปใช้ต่อไป
 - 4.1 ผู้รับการโค้ชหรือครูสร้างความรู้ และความเข้าใจใหม่จากการปฏิบัติ เสนอแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
 - 4.2 ครูไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับกระบวนการโค้ช และการปฏิบัติโค้ช (Coaching) และระบุสิ่งที่รู้และสิ่งที่ได้มาซึ่งความรู้ หรือสิ่งที่ยังไม่รู้ คิดหาวิธีการที่ทำให้กระบวนการและวิธีการปฏิบัติของตนเอง สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effective Professional Development)

วัชร่า เล่าเรียนตี (2556 : 261) ได้กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลว่ามีลักษณะที่สำคัญคือ

1. เป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องไม่หยุด (Life Long Learning)
2. มีการฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับกับโอกาสในการคิดไตร่ตรองเป็นรายบุคคล เป็นรายกลุ่ม มีการสืบเสาะความรู้เป็นกลุ่ม มีการโค้ชและช่วยดูแลการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน
3. เป็นการพัฒนาที่โรงเรียน (School; Based) และขณะปฏิบัติงาน (Job-embedded)
4. เน้นความร่วมมือกัน เปิดโอกาสให้ครูมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ อย่างเปิดเผย (Collaboration)
5. เน้นการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติผลสำเร็จ ทางกรเรียน
6. กระตุ้นสนับสนุนการดำเนินงานที่โรงเรียน โดยครูเป็นผู้ริเริ่มเองก่อน (Teacher Centered)
7. อยู่บนฐานของความรู้จริงด้านการสอน
8. ใช้หลักการ แนวคิด การสร้างความรู้ (Constructivist Learning Theories) กับการสอนและการเรียนรู้
9. ให้ความสำคัญกับครูทุกคนว่าเป็นมืออาชีพและเป็นผู้ใหญ่ (Professional)
10. ใช้เวลาและมีมีการติดตามช่วยสนับสนุน (Mccall 1997)

แนวคิดเกี่ยวกับ Coaching Approach

การโค้ช (Coaching) เป็นกระบวนการให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนางานและศักยภาพของผู้รับการโค้ช ทั้งนี้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและความหมายของการโค้ชไว้ดังนี้

ความสำคัญของการพัฒนาโค้ช

วัชรา เล่าเรียนดี (2556 : 280) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาโค้ชไว้ว่า โค้ช มีบทบาทหน้าที่แตกต่างจากผู้ทำหน้าที่นิเทศ โค้ชมีบทบาทหน้าที่เพื่อส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การโค้ช (Coaching) เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพมากยิ่งขึ้น มีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว มีผลการวิจัยสนับสนุนผลสำเร็จมากมาย ดังนั้นการรับมอบหมายหน้าที่โค้ชจึงมีเงื่อนไขมากมายที่แตกต่างจากการทำหน้าที่นิเทศ สมรรถนะ ความเชี่ยวชาญในการโค้ชเป็นองค์ประกอบสำคัญในการช่วยพัฒนาวิชาชีพให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังจะเห็นว่ามียุทธศาสตร์โค้ช วิธีการโค้ชแบบต่างๆ ที่เป็นการพัฒนาสมรรถนะ ในวิชาชีพหลาย ๆ ด้านเกิดขึ้นมากมายในปัจจุบันการโค้ชจึงจัดได้ว่าเป็นวิชาชีพหนึ่งเช่นเดียวกับวิชาชีพครู

ความหมายของการโค้ช (Coaching)

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556: 2) กล่าวว่าเป็นการให้คำปรึกษาหรือสอนงาน หรือการทำหน้าที่โค้ชในการเล่นกีฬาต่าง ๆ หรือการสอนงานให้ลูกน้องของตนเอง ผู้สอนงาน (Coach) ซึ่งผู้บริหารทุกระดับ สามารถเป็นผู้สอนงานได้ ผู้ถูกสอนงาน (Coachee) ส่วนใหญ่จะเป็นลูกน้อง/บุคลากรที่อยู่ในทีมหรือกลุ่มงานเดียวกัน การสอนงานจะเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงาน (Individual Performance) และพัฒนาศักยภาพ (Potential) ของบุคลากร

วัชรา เล่าเรียนดี (2556 : 291 - 292) ได้กล่าวถึงการโค้ชว่า การโค้ช (Coach) แตกต่างจากการนิเทศ (Supervision) โดยสิ้นเชิง แต่การโค้ชเป็นการพัฒนาจากการนิเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญเดียวกันคือ การประชุมปรึกษาหารือ การสังเกตการสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การโค้ชกับการนิเทศยังแตกต่างกันในด้านตัวบุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศและทำหน้าที่โค้ช ผู้ทำหน้าที่นิเทศอาจหมายถึง ศึกษานิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหาร หรือผู้มีความรู้ความชำนาญ สำหรับ การโค้ช อาจหมายถึง ครูหรือเพื่อนครูหรือผู้มีความเชี่ยวชาญ ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญที่เต็มใจทำหน้าที่โค้ช และการนิเทศมักมีการประเมินผลคุณภาพการเรียนการสอนด้วยเสมอ แต่การโค้ชต้องหลีกเลี่ยง การประเมินผลครูให้มากที่สุด บรรยากาศในการโค้ชมีความเป็นเพื่อนร่วมพัฒนางาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และสร้างความรู้สึกรักที่ปลอดภัยในการใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ ในห้องเรียน ผู้ทำหน้าที่โค้ชเรียนรู้และพัฒนาควบคู่กับผู้รับการโค้ช การโค้ชเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกันทั้งสองฝ่าย และต่อเนื่องที่ต้องร่วมมือกันสังเกตการสอนกันและกัน และทดลองสิ่งใหม่ ๆ การโค้ชต้องถือว่าโรงเรียน คือ ห้องทดลองเพื่อการเรียนรู้ การโค้ชต้องปราศจากการประเมินคุณภาพครู หรือการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติโดยผู้บริหาร

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การโค้ชเป็นกระบวนการของบุคคลที่เรียกว่าผู้ชี้แนะ สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ช่วยให้เขาเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ผู้ชี้แนะช่วยให้บุคคลได้บรรลุเป้าหมายการทำงานในระดับที่สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ กระบวนการนี้เป็นการสร้างให้บุคคล มีความเข้มแข็งขึ้น ภูมิใจในตนเองแสดงความสามารถซึ่งเป็นผลต่อการทำงานที่จะตามมา กระบวนการชี้แนะจึงเป็น กระบวนการเสริมพลังอำนาจ (empowering process)

ลักษณะและรูปแบบการ โค้ช(Coaching)

Gordon (2004 : 53-54) ได้รวบรวมและสังเคราะห์เอกสารต่างๆ และได้กำหนดลักษณะ และรูปแบบการโค้ชไว้ดังนี้

- 1) การโค้ชทางเทคนิค (Technical coaching) เป็นการโค้ชที่ให้ความช่วยเหลือครู โดยให้ครูสามารถถ่ายโยงสิ่งที่เรียนรู้จากการอบรมไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน ด้วยการช่วยเหลืออย่างเข้มข้น
- 2) กลุ่มเรียนรู้เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer coaching study teams) โดยกล่าวถึง Joyce และ Showers ได้พัฒนารูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้ครูในโรงเรียนช่วยกันเป็นทีมในการเรียนรู้ สมาชิกแต่ละคนปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนของตน และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนครูด้วยกัน เป็นรูปแบบที่ไม่ได้จัดให้มีการป้อนข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน
- 3) การโค้ชแบบกลุ่ม (Team coaching) รูปแบบนี้ได้บูรณาการมาจากการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer coaching study teams) เข้ากับการสอนร่วมกัน (Co-teaching) คล้ายกับรูปแบบของ Joyce และ Showers โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำความรู้จากการฝึกอบรมมาใช้ในชั้นเรียน เป็นผู้โค้ชการสอน ช่วยครูในการวางแผนการสอน ปฏิบัติการสอนและประเมินสิ่งที่เรียนรู้
- 4) การโค้ชแบบปัญญา (Cognitive coaching) Costa และ Ganston (1994)เป็นผู้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นเพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะทางปัญญาไปจนถึงระดับที่สามารถกำกับวิเคราะห์ และประเมินตนเองได้ โดยช่วยเหลือครูในการตัดสินใจวางแผนการสอน การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ และการนำไปใช้ มี 3 ขั้นตอน คือ การประชุมวางแผน การสังเกตการสอน และการประชุมสะท้อนผลการเรียนรู้
- 5) การโค้ชแบบร่วมมือกันพัฒนา (Responsive coaching) เป็นการโค้ชที่มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือครูในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน แต่ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจ เป้าหมาย และปัญหาของครูแต่ละคน บางคนเรียกรูปแบบนี้ว่า collegial coaching

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556 : 36) ได้กล่าวถึงลักษณะของการโค้ชไว้ดังนี้

1. การโค้ชเป็นกระบวนการ (Process) ที่ต้องการการเรียนรู้การฝึกฝน การทำซ้ำและใช้เวลาเป็นกระบวนการที่บุคคลเสริมพลังอำนาจให้กับตน เพราะบุคคลจะพัฒนาความรู้และทักษะผ่านสื่อ

ต่าง ๆ อย่างมีอัตราต่างกัน การนำไปใช้ (application) และการสะท้อน (reflection) จึงจำเป็นต้องมีขึ้นหลังการทำงานทุกขั้นตอน

2. การโค้ชเป็นการเสริมพลังอำนาจ (empowerment) เป็นการถ่ายโยงความรู้ทักษะและ/หรือคุณค่า และทัศนคติจากผู้ชี้แนะไปสู่ผู้เรียน ผ่านความสัมพันธ์ในการชี้แนะผู้เรียนสามารถแสดงให้เห็นงานใหม่ที่ดีกว่าที่กำลังทำอยู่ หรือทำอะไรที่แตกต่างออกไป หรือแสดงออกในระดับความสามารถที่สูงขึ้น ผู้โค้ชอาจช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมความรู้และทักษะเข้ากับความมุ่งมั่นพยายามเพื่อให้งานสำเร็จอย่างเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในความสามารถของคนที่ทำงาน ให้สำเร็จ

3. การโค้ชเป็นความสัมพันธ์ (relationship) การโค้ชเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือผู้โค้ชกับผู้เรียน การโค้ชที่ประสบความสำเร็จต้องอยู่บนพื้นฐานการไว้วางใจ การยอมรับ และเคารพ ให้เกียรติกัน ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการเรียนรู้สิ่งใหม่เป็นอันดับรองลงไป

4. การโค้ชเป็นการเปลี่ยนผ่าน (transformation) ผลของการโค้ชคือการทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความสามารถในระดับที่สูงขึ้น หรือสมบูรณ์มากขึ้น สามารถทำอะไรที่ต่างออกไป จัดการกับการเรียนรู้ของตนเองในระดับที่ซับซ้อนขึ้น ซึ่งเรียกว่า meta learning

กระบวนการโค้ช

Blanchard and Thacker (2004 : 268) ได้กล่าวถึงกระบวนการโค้ชไว้ดังนี้

- 1) การทำความเข้าใจสภาพการทำงาน วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการพัฒนางาน และระดับความสามารถของผู้รับการโค้ช
- 2) ผู้โค้ชกับผู้รับการโค้ชร่วมกันวางเป้าหมายในการพัฒนาที่ต้องการไปใช้ถึงการวางแผนและตารางการปฏิบัติงาน
- 3) ดำเนินการโค้ชในสถานที่ทำงาน (Work site) ด้วยการให้คำชี้แนะ การสังเกตการทำงาน การให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะของการสอนไปพร้อมการทำงาน
- 4) ดำเนินการในข้อ 3 ซ้ำ จนกว่าจะบรรลุสภาพที่พึงประสงค์

Hargrove (2003 : 137 - 217) ได้เสนอกระบวนการโค้ช ดังนี้

1. พัฒนาพันธสัญญาในการโค้ช (Coaching mission) และจุดที่ต้องการพัฒนา (a teacher point of view)
 - 1.1 สะท้อนประสบการณ์ชีวิตเพื่อให้ได้จุดที่ต้องการพัฒนา
 - 1.2 สะท้อนว่าจะทำอย่างไรที่ทำให้จุดที่ต้องการพัฒนานั้นบรรลุผลสำเร็จได้
 - 1.3 สื่อสารแนวคิดที่ได้ผ่านแนวคิด เรื่องราว อุปมา (metaphor) หรือตัวอย่าง
 - 1.4 แสวงหาท่าทีในการชี้แนะที่เหมาะสม
2. สร้างความสัมพันธ์และวางแผนสัญญาการโค้ช (Coaching contract)
3. วางแผนเป้าหมายที่ต้องการไปให้ถึงร่วมกัน
 - 3.1 ไม่บอกว่าควรทำอะไร แต่ให้คิดไปด้วยกัน

- 3.2 ร่วมกันคิดว่าเราจะพัฒนาไปถึงจุดใดและเคารพในสัญญาณนั้น
4. วางเป้าหมายความสามารถ
5. ดำเนินการตามแผน เป้าหมายย่อยเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ
6. จัดให้มีการทบทวน (feedback) และการเรียนรู้ที่ได้
 - 6.1 ให้ความเอื้ออาทรกัน แต่เป็นไปตามแผน ไม่ผ่อนผัน
 - 6.2 ส่งเสริมการเรียนรู้ไปพร้อมกันในขณะทำงาน
 - 6.3 ทำทนายให้มีการพัฒนาเร็วขึ้น

วิธีการโค้ช

Bennett (1987 cited in Vaughn and Coleman, 2004 : 26) ได้กล่าวว่า เงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพ คือ การสาธิต การฝึกปฏิบัติ การให้ข้อมูลป้อนกลับ และการโค้ชจากทฤษฎีไปสู่การสาธิต หรือทำให้ดู การให้ฝึกทำเอง การให้ข้อมูลป้อนกลับ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้บรรลุทักษะใหม่ได้ดีกว่าการอบรมให้ข้อมูลหรือทฤษฎีอย่างเดียว และถ้าหากมีการโค้ชในสถานการณ์การทำงาน (on – site- coaching) ควบคู่ไปกับกระบวนการดังกล่าวก็จะเป็นประโยชน์ต่อครูในการนำทักษะและยุทธวิธีที่ได้เรียนรู้ไปใช้สอนในชั้นเรียนได้

Harvard Business Essential (2004) กล่าวว่า วิธีการโค้ชจำแนกได้ 2 แบบ เพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ คือ การโค้ชโดยตรง (direct coaching) เป็นการแสดงหรือบอกว่าควรทำอะไร ซึ่งเหมาะสำหรับผู้รับการโค้ชที่ยังไม่มี

บทบาทหน้าที่ของผู้เป็น Coach

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556 : 43) กล่าวว่าผู้เป็น Coach ควรเป็นนักการอ่านรักการแสวงหาความรู้และเป็นผู้ชวนขวนขวายหาข้อมูลความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งแสวงหาประสบการณ์ใหม่ จากการเข้ากลุ่มหรือสมาคมต่าง ๆ เพื่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาทำหน้าที่บทบาท นักฝึกอบรม นักพัฒนา/นักเปลี่ยนแปลง ผู้ให้คำปรึกษา นักจิตวิทยา นักแก้ไขปัญหา นักคาดคะเน นักคิด/นักประดิษฐ์ และนักปฏิบัติ รวมถึงนักบูรณาการ บทบาทดังกล่าวจะแสดงออกในบทบาทใดนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป ซึ่งบางครั้งอาจแสดงบทบาทเดียว หรือแสดงมากกว่าหนึ่งบทบาท เรียกว่าบทบาทผสมผสาน (Mixed Roles)

วัชรรา เล่าเรียนดี (2556 : 292) กล่าวถึงบทบาทของโค้ชว่า โค้ชจะทำงานร่วมกับครูอำนวยความสะดวก ส่งเสริมผสมผสานความคิด และเพื่อการพัฒนาวิชาชีพและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลายบทบาท เช่น

1. โค้ชในบทบาทของผู้ให้ข้อมูล ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ข้อมูลในการออกแบบพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (Data Source)
2. โค้ชในฐานะผู้ให้บริการสื่อ แหล่งความรู้สำหรับการเรียนรู้ (Resource Provider)
3. โค้ชในฐานะผู้ให้การดูแล บริหาร แนะนำแก่ผู้มีประสบการณ์น้อย (Mentor)

4. โค้ชในบทบาทผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร (Curriculum Specialist) ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
5. โค้ชในบทบาทผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน (Instruction Specialist) ช่วยเหลือสนับสนุนสำหรับครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ยุทธวิธีสอนที่เหมาะสม และการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้อง
6. โค้ชในบทบาทผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก ประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ (Learning Facilitator) เช่น ช่วยจัดการ ประสานงาน สนับสนุน ออกแบบการเรียนรู้
7. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Catalyst for Change)
8. เป็นผู้เรียน (learner)
9. เป็นผู้สนับสนุนในชั้นเรียน (Classroom Support)

สมรรถนะในการโค้ช (Coaching competencies)

Blanchard and Thacker (2004 : 7-9) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า สมรรถนะไว้เป็นองค์ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitudes) หรือเรียกว่า KSAs ที่บุคคลใช้ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ ดังนี้

ความรู้ (Knowledge) เป็นองค์ความรู้ ประกอบด้วย 1. ข้อมูลที่ได้รับมาและนำเข้าสู่การเก็บในความจำ 2. ข้อมูลได้เชื่อมเข้าไปกับความรู้อื่นที่มีอยู่ และ 3. ความเข้าใจว่าควรทำอย่างไร เมื่อไร ข้อมูลจึงจะเกิดประโยชน์ (Strategic)

ทักษะ (Skill) เป็นความสามารถที่แสดงออกมาในการทำงานซึ่งได้พัฒนามาจากการฝึกประสบการณ์ มี 2 ระดับ คือ ทักษะที่เกิดขึ้นมาในระยะแรกซึ่งอยู่ในภาวะกำลังฝึกฝนยังไม่เกิดความชำนาญและทักษะในระดับสูงขึ้นคือการทำงานเป็นอัตโนมัติได้

เจตคติ (Attitudes) เป็นเรื่องของความเชื่อ (beliefs) และความคิดเห็น (opinions) ที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรม ในการฝึกอบรมควรให้ความสนใจเจตคติผู้รับการโค้ชโดยจัดให้สัมพันธ์กับวัสดุอุปกรณ์ และความสามารถในการทำงาน

ลักษณะนิสัยของผู้เป็น Coach

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556 : 43) กล่าวว่าไม่ว่าผู้เป็น Coach จะสวมบทบาทใดก็ตาม จะต้องอยู่บนพื้นฐานของลักษณะนิสัยที่ดีที่ยอมรับของครูหรือผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะนิสัยที่ดี ได้แก่ การยอมรับความจริง เห็นอกเห็นใจ มองโลกในแง่ดี การกระตือรือร้น ชอบให้ออกาสยืดหยุ่น มั่นใจในตนเอง กล้ารับผิดชอบและรับชอบและมองไปข้างหน้า ควรหลีกเลี่ยงลักษณะนิสัยที่ไม่ดี ได้แก่ การไม่ไว้วางใจ ขี้รำคาญ เอาแต่ใจ ถือตัว ชอบเปรียบเทียบ รอไม่ได้ ไม่มั่นใจในตนเอง ไม่หวังดี และไม่รีบร้อน

การจัดระบบ Coaching ในองค์กรเป็นรูปธรรมชัดเจน

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556 : 46)

1. กำหนดให้ระบบ Coaching เป็นนโยบายขององค์กร

2. สร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศขององค์กรให้มีความไว้วางใจกัน(Trust) โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างพี่เลี้ยงและครู/ผู้บริหารสถานศึกษา
3. กำหนดใน Job Description ของระดับหัวหน้ากลุ่มสาระขึ้นไปในเรื่องการทำหน้าที่เป็น Coach หรือการเป็นพี่เลี้ยง
4. กำหนดเรื่องการ Coaching เป็นหนึ่งในเป้าหมายประจำปีของระดับหัวหน้ากลุ่มสาระขึ้นไปโดยมีการวัด KPI (Key Performance Index)
5. เชื่อมโยงผลการทำ Coaching สู่ระบบ Performance Management และระบบจ่ายค่าตอบแทน
6. กำหนดและสร้าง/ฝึก วัฒนธรรมองค์กรให้เป็นวัฒนธรรมของการเรียนรู้ (Learning Culture) ซึ่งมีทั้ง Learning by doing เรียนรู้โดยการลงมือทำ Learning by Teaching เรียนรู้โดยการถ่ายทอดและ learning by Sharing เรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Community of Practices : CoPs)ไปพร้อมๆ กัน เพื่อจะได้เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้มากับประสบการณ์ชีวิตส่วนตัวนำมาถ่ายทอดเพื่อสอนให้เรามีการติดต่อสื่อสารที่ดี รู้จักเรียงเรียงเตรียมคำพูดก่อนหลังจาก ที่ไม่กล้าทำให้กล้าและมั่นใจมากขึ้น ทำให้ได้เพื่อนได้ใจ ได้ให้ได้เสียสละ ได้ปฏิสัมพันธ์กัน เกิดความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ผู้คนในองค์กรรักกันมากขึ้นและนำไปสู่การไว้วางใจกันเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันตามเป้าหมายที่วางไว้

ประโยชน์ของการทำ Coaching

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2556 : 46 -48)

1. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อผู้บริหารสถานศึกษา/หัวหน้างาน
 - 1.1 การสอนงานจะช่วยแบ่งเบาภาระงาน เนื่องจากผู้รับการสอน/ครูทำงานได้อย่างถูกต้อง ส่งมอบงานตามเวลาที่กำหนด
 - 1.2 มีเวลาเพียงพอที่จะคิดพิจารณา ปรับปรุงระบบงาน ขั้นตอนและวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยเหลือครูได้อย่างแท้จริง
 - 1.3 มีโอกาสชี้แจงจุดเด่นหรือจุดที่ต้องการให้ครูปรับปรุงการทำงาน
 - 1.4 สามารถแจ้งให้ครูรู้ถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และปัญหาการเปลี่ยนแปลงการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
 - 1.5 มีโอกาสรับรู้ความต้องการที่ครูคาดหวัง และปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำงานของครู
 - 1.6 สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู
 - 1.7 เป็นกระบวนการหนึ่งที่ใช้ผลักดันและสนับสนุนให้ครูทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (Performance Goal) ตามแผนงานที่กำหนด
 - 1.8 ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการทำงานร่วมกันเป็นทีม

2. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อครู

- 2.1 เข้าใจขอบเขต เป้าหมายงานและความต้องการที่ผู้บริหารสถานศึกษาคาดหวัง
- 2.2 ได้รับรู้ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ปัญหา/อุปสรรคของสถานศึกษา ภารกิจที่องค์กรจะทำในปัจจุบันและต้องการที่จะทำต่อไปในอนาคต
- 2.3 ได้รับรู้ถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีส่วนร่วมผู้บริหารสถานศึกษาในการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- 2.4 มีโอกาสรู้จักจุดแข็ง จุดอ่อนของตน เพื่อสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2.5 รู้จักวางแผน ลำดับความสำคัญก่อน- หลังงาน รับรู้เทคนิควิธีการทำงานให้ประสบ ความสำเร็จตามเป้าหมายและระยะเวลาที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด
- 2.6 สร้างขวัญ กำลังใจ ทำให้ไม่รู้สึกว่าการทำงานเพียงผู้เดียว
- 2.7 เป็นแรงจูงใจ กระตุ้นให้ครูปรับปรุงตนเอง สนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เสมอ
- 2.8 ส่งเสริมให้ครูมีคุณค่า (Value) ในการทำงานมากขึ้น เนื่องจากการสอนงาน ที่ถูกต้อง ตามความต้องการของครู ช่วยตอบสนองให้ครูทำงานได้บรรลุเป้าหมายของตนเอง

3. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อสถานศึกษา/องค์กร

- 3.1 สถานศึกษามีผลการปฏิบัติงาน (Organization Performance) ที่เป็นไปตามความคาดหวัง หรือมากกว่าความคาดหวังที่ต้องการ
- 3.2 สถานศึกษามีความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการสอนงานทำให้บุคลากรมีความพร้อมต่อการปรับเปลี่ยนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น นโยบาย การทำงาน กลยุทธ์ ขั้นตอน วิธีการทำงาน การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

จากคำกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการโค้ช มีประโยชน์ทั้งต่อผู้บริหาร/หัวหน้า ครู และองค์กร ทั้งนี้การโค้ชเป็นการช่วยให้ทุกฝ่ายได้มีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง รู้จักปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงงานที่ทำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้แก่กันและกัน ส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีม อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้ทุกฝ่ายสนใจ ในการหาวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนางานประจำของตน

การอ่านรู้เรื่อง/การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทาง PISA

PISA คืออะไร

PISA เป็นคำย่อมาจากคำว่า Programme for International Student Assessment หรือ โครงการประเมินผลการศึกษา นักเรียนนานาชาติ เป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจว่าระบบการศึกษาของ

ประเทศได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคมในอนาคต เพียงพอหรือไม่ โดย PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ที่จะใช้ความรู้และทักษะ ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตาม หลักสูตรในโรงเรียน

ทำไมต้องวัดตามแนว PISA

1. แผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งได้มีการกำหนดเป้าหมายโดยใช้ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) และผลการประเมิน PISA (Programme of International Student Assessment) ไว้เป็นเป้าหมายสำคัญของการยกระดับผลสัมฤทธิ์

2. กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้ผลการสอบ PISA เป็นตัวบ่งชี้หนึ่งของความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561)

“ภายในปี พ.ศ. 2561 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ผลทดสอบ PISA)”

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเดิมมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียน และการคิดคำนวณ เป็นการประเมิน ด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Ability) ซึ่งเริ่มประเมินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นมา

4. นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กกกก เพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท กลยุทธ์ ข้อ 8. ส่งเสริมสนับสนุน การทำการทดสอบ O-NET การประเมินของ PISA และระบบการทดสอบกลางของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณภาพและมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน

สาระสำคัญในการประเมิน PISA

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาระเบียบการประเมินของ PISA ได้กำหนดกรอบการประเมินความรู้และทักษะ หรือที่เรียกว่า “การรู้เรื่อง” (Literacy) ไว้ 3 ด้าน แต่ในปี 2015 ได้กำหนดกรอบการประเมินเพิ่มเติม ด้านการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ โดยแต่ละด้านมีสาระสำคัญในการประเมิน ดังนี้

1. การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) หมายถึง ความสามารถที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ ได้ อ่าน สามารถนำไปใช้สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการ

อ่าน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพ และการมีส่วนร่วมในสังคมการประเมินคาดหวังให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านการอ่านดังนี้

1.1 การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

- รู้ขอบเขตของข้อสนเทศที่ต้องการว่าอยู่ในตำแหน่งใดของเรื่องี่อ่าน
- จำแนกความเหมือนและความแตกต่างของข้อสนเทศที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง

1.2 การบูรณาการและตีความ

- แสดงความเข้าใจโดยสามารถระบุใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่อง
- เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อสนเทศที่หลากหลายเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องี่อ่าน
- ตีความเนื้อเรื่องเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งี่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

1.3 การสะท้อนและประเมิน

- วิเคราะห์เนื้อเรื่อง รูปแบบ และวิธีการเขียนของเรื่องี่อ่าน
 - ประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งจากมุมมองของตนเองได้
- นักเรียนต้องใช้สมรรถนะในการอ่านเนื้อเรื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบที่หลากหลาย บางครั้งต้องนำความรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากเนื้อเรื่องมาเชื่อมโยงกับสาระสำคัญภายในเรื่องี่ได้อ่านแล้วสะท้อนสิ่งี่ได้อ่านออกมาตามความคิดของตนอย่างสมเหตุสมผล

2. การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิด ใช้ ตีความคณิตศาสตร์ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย รวมถึงการให้เหตุผลอย่างเป็นคณิตศาสตร์ ใช้แนวคิดและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการอธิบายและทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ

กระบวนการทางคณิตศาสตร์ของ PISA แบ่งเป็น 3 กระบวนการ ดังนี้

2.1 การคิดสถานการณ์ของปัญหาในเชิงคณิตศาสตร์

- ระบุประเด็นทางคณิตศาสตร์ของปัญหาในชีวิตจริง
- ทำสถานการณ์หรือปัญหาให้อยู่ในรูปอย่างง่ายเพื่อให้การวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์ง่ายขึ้น
- แปลปัญหาให้อยู่ในรูปของภาษาทางคณิตศาสตร์

2.2 การใช้หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหา

- คิดและนำกลยุทธ์ในการหาวิธีแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ไปใช้
- ใช้เครื่องมือทางคณิตศาสตร์เพื่อช่วยหาวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้องหรือเหมาะสม
- นำกฎเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีและโครงสร้างทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหา

2.3 การตีความและประเมินผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์

- ตีความผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์กลับไปสู่บริบทในชีวิตจริง
- ประเมินความเป็นเหตุเป็นผลของวิธีแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ในบริบทของปัญหาชีวิตจริง
- อธิบายความสมเหตุสมผลของผลลัพธ์หรือข้อสรุปทางคณิตศาสตร์กับบริบทของปัญหาในการทำแบบทดสอบคณิตศาสตร์ นักเรียนต้องใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์ซึ่งเริ่มจากการคิดว่าคณิตศาสตร์ไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นอย่างไร และแปลงปัญหาในชีวิตจริงให้อยู่ในรูปปัญหาทาง

คณิตศาสตร์ แล้วใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ จากนั้นจึงตีความและประเมินผลลัพธ์ที่ได้ ไปสู่บริบทในชีวิตจริง

3. การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะ เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้ากับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ได้อย่าง ไตร่ตรอง

PISA คาดหวังให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ ดังนี้

3.1 การอธิบายปรากฏการณ์ในเชิงวิทยาศาสตร์

- ตีความรู้วิทยาศาสตร์มาใช้ในการสร้างคำอธิบายที่สมเหตุสมผล
- พยากรณ์การเปลี่ยนแปลงในเชิงวิทยาศาสตร์และให้เหตุผลที่สมเหตุสมผล
- อธิบายถึงศักยภาพของความรู้วิทยาศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้เพื่อสังคม

3.2 การประเมินและออกแบบกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์

- ระบุปัญหาที่ต้องการสำรวจในการศึกษาทางวิทยาศาสตร์
- บอกได้ว่าประเด็นปัญหาหรือคำถามใดสามารถตรวจสอบได้ด้วยวิธีการทาง วิทยาศาสตร์
- บอกและประเมินวิธีสำรวจตรวจสอบปัญหาทางวิทยาศาสตร์ได้

3.3 การแปลความหมายข้อมูลและประจักษ์พยานในเชิงวิทยาศาสตร์

- วิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และลงข้อสรุป
- ระบุข้อสันนิษฐาน ประจักษ์พยาน (หลักฐาน) และเหตุผลในเรื่องที่เกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์
- ประเมินข้อโต้แย้งทาง วิทยาศาสตร์ และหลักฐานที่ มาที่ หลากหลาย นักเรียนต้องใช้ความรู้ด้านเนื้อหา ความรู้ด้านกระบวนการ และความรู้เกี่ยวกับการได้มาของ ความรู้ร่วมกับสมรรถนะต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาในแบบทดสอบวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ หลากหลายในชีวิตจริงและเกี่ยวข้องกับตัวเอง ท้องถิ่น ประเทศหรือสถานการณ์ของโลก

4. การแก้ปัญหาแบบร่วมมือ (Collaborative Problem Solving) หมายถึง ความสามารถ ของบุคคลในการเข้าร่วมกระบวนการแก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแบ่งปันความ เข้าใจที่มีและรวบรวมความรู้ ทักษะและความพยายามเข้าด้วยกันเพื่อแก้ปัญหา

PISA คาดหวังให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ ดังนี้

4.1 การสร้างและเก็บรักษาความเข้าใจที่มีร่วมกัน

- รู้ละเอียดเข้าใจข้อสนเทศสำคัญ รวมทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนที่สัมพันธ์กับงานที่ตนเองและ เพื่อนร่วมกลุ่มมี
- สื่อสารข้อสนเทศ ติดตาม แก้ไขและเก็บรักษาความเข้าใจที่มีร่วมกันตลอดการทำ ภารกิจ

4.2 การเลือกวิธีดำเนินการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

- เข้าใจปัญหาและรู้แนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

- มีการสื่อสารในกลุ่มระหว่างทำงานร่วมกันโดยใช้การอธิบาย การอภิปราย การต่อรอง การให้เหตุผล และการโต้แย้ง
- ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ร่วมกันตามบริบทหน้าที่ของตน

4.3 การสร้างและรักษาระเบียบของกลุ่ม

- เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนและเพื่อนร่วมกลุ่ม รวมทั้งเฝ้าติดตามและรักษา กฎระเบียบที่มีร่วมกัน
- สื่อสารและถ่ายทอดข้อสนเทศที่สำคัญ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมกลุ่ม

ในการทำแบบทดสอบการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ นักเรียนต้องใช้สมรรถนะเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกโรงเรียน จะกำหนดเป้าหมายและเงื่อนไขของภารกิจไว้ นักเรียนต้องทำความเข้าใจภารกิจ รับบทบาทหน้าที่ของตนและเพื่อน แล้วสื่อสารแบ่งปันข้อมูลและร่วมกันแก้ปัญหากับเพื่อนร่วมกลุ่มให้สำเร็จ ผ่านการแชท (chat) โต้ตอบกับเพื่อนร่วมกลุ่มซึ่งเป็นบุคคลสมมติ ในคอมพิวเตอร์

การอ่านตามนิยามของ PISA

PISA ให้นิยามการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) หมายถึง ความรู้และทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราวและสาระของสิ่งที่ได้อ่าน ตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมินคิดวิเคราะห์ ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อจะประเมินว่านักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในการอ่านของตนเองและสามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและความเป็นไปของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด เพราะการประเมินของ PISA นั้นเน้น “การอ่านเพื่อการเรียนรู้” มากกว่าทักษะในการอ่านที่เกิดจากการ “การเรียนรู้เพื่อการอ่าน” และ PISA ประเมินผลเพื่อศึกษาว่านักเรียนจะสามารถรู้เรื่องที่ได้อ่านสามารถขยายผลและคิดย้อนวิเคราะห์ความหมายของข้อความที่ได้อ่าน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของตน ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในโรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน

นิยามเรื่องการอ่านของ PISA จึงมีความหมายกว้างกว่าการอ่านออกและอ่านรู้เรื่องในสิ่งที่อ่านตามตัวอักษรเท่านั้น แต่การอ่านยังได้รวมถึงความเข้าใจเรื่องราวสาระของเนื้อความ สามารถคิดพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการเขียน สามารถนำสาระจากข้อเขียนไปใช้ในจุดมุ่งหมายของตน และทำให้สามารถมีส่วนร่วมในสังคมสมัยใหม่ที่มีความยุ่งยากซับซ้อนขึ้น ด้วยการสื่อสารจากข้อเขียน

วิธีการวัดความรู้และทักษะการอ่านของ PISA

ในการทดสอบการอ่าน นักเรียนจะได้รับข้อความต่าง ๆ หลากหลายแบบด้วยกันให้อ่าน แล้วให้แสดงออกว่ามีเข้าใจอย่างไร โดยให้ตอบโต้ ตอบสนอง สะท้อนออกมาเป็นความคิดหรือคำอธิบายของตนเอง และให้แสดงว่าจะสามารถใช้สาระจากสิ่งที่ได้อ่านในลักษณะต่าง ๆ กันได้อย่างไร

องค์ประกอบของความรู้และทักษะการอ่านที่ประเมิน

PISA เลือกที่จะประเมินโดยใช้แบบรูปการอ่าน 3 แบบด้วยกัน ได้แก่

ก) การอ่านข้อเขียนรูปแบบต่าง ๆ

PISA ประเมินการรู้เรื่องจากการอ่านข้อความแบบต่อเนื่อง ให้จำแนกข้อความแบบต่าง ๆ กัน เช่น การบอก การพรรณนา การโต้แย้ง นอกจากนั้น ยังมีข้อเขียนที่ไม่ใช่ข้อความต่อเนื่อง ได้แก่ การอ่านรายการ ตาราง แบบฟอร์ม กราฟ และแผนผัง เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ยึดสิ่งที่นักเรียนได้พบเห็นในโรงเรียน และจะต้องใช้ในชีวิตจริงเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

ข) สมรรถนะการอ่านด้านต่าง ๆ 3 ด้าน

เนื่องจาก PISA ให้ความสำคัญกับการอ่านเพื่อการเรียนรู้ มากกว่าการเรียนเพื่อการอ่าน นักเรียนจึงไม่ถูกประเมินการอ่านธรรมดา (เช่น อ่านออก อ่านได้คล่อง แบ่งวรรคตอนถูก ฯลฯ) เพราะถือว่านักเรียนอายุ 15 ปี จะต้องมามีทักษะเหล่านั้นมาแล้วเป็นอย่างดี แต่ PISA จะประเมินสมรรถภาพของนักเรียนในแง่มุมต่อไปนี้

1) ความสามารถที่จะดึงเอาสาระของสิ่งที่ได้อ่านออกมา (Retrieving information) ต่อไปจะใช้คำว่า “การเข้าถึงและค้นสาระ”

2) ความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน คิดวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือในโลกที่อยู่ (Interpretation) ซึ่งต่อไปจะใช้คำว่า “การบูรณาการและตีความ”

3) ความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน สามารถตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน คิดวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตหรือในโลกที่อยู่ พร้อมทั้งความสามารถในการประเมินข้อความที่ได้อ่าน และสามารถให้ความเห็น หรือโต้แย้งจากมุมมองของตน (Reflection and Evaluation) หรือเรียกว่า “การสะท้อนและประเมิน : วิเคราะห์”

ค) ความสามารถในการใช้การอ่าน

PISA ประเมินความรู้และทักษะการอ่านอีกองค์ประกอบหนึ่ง โดยดูความสามารถในการใช้การอ่านที่ว่ามีเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะของข้อเขียนได้มากน้อยเพียงใด เช่น ใช้นวนิยายจดหมาย หรือชีวะประวัติเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ใช้เอกสารราชการหรือประกาศแจ้งความเพื่อสาธารณประโยชน์ ใช้รายงานหรือคู่มือต่างๆ เพื่อการทำงานอาชีพ ใช้ตำราหรือหนังสือเรียนเพื่อการศึกษา เป็นต้น

3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ (6 ขั้นตอน)

ขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้

การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญ เนื่องจากเป็นการชี้แนวทางและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนสำหรับการเรียนการสอน ครูควรกำหนดเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ และสามารถเชื่อมโยงกับทักษะการเรียนรู้เรื่องการอ่านที่ต้องการพัฒนา เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา การตีความข้อมูล และการสะท้อนความคิดเป้าหมายเหล่านี้ควรมีความท้าทายและเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจและการมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้

ในขั้นตอนนี้ ครูจะต้องวางแผนการเรียนรู้โดยการเลือกสื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เช่น การเลือกหนังสือเรียน บทความ หรือแหล่งข้อมูลดิจิทัลที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านได้ นอกจากนี้ครูยังต้องจัดเตรียมกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่ม การทำงานร่วมกัน และการใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นการตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน

ในขั้นตอนนี้จะถูกแบ่งออกเป็นสามขั้นย่อยที่สำคัญ:

ขั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ: นักเรียนจะได้เรียนรู้ทักษะในการค้นคว้าและการใช้แหล่งข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูจะสอนวิธีการเลือกข้อมูลที่เชื่อถือได้ การอ่านเพื่อหาเนื้อหาสำคัญ และการใช้เครื่องมือค้นหาออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ: ในขั้นตอนนี้จะใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้เกิดการตั้งคำถามและการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การสอนแบบสืบสวนสอบสวนหรือการวิเคราะห์กรณีศึกษา เพื่อให้นักเรียนสามารถบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และตีความเนื้อหาได้อย่างถูกต้องตามบริบท

ขั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน: ครูจะกระตุ้นให้นักเรียนทำการสะท้อนความคิดผ่านการเขียนบันทึกหรือแชร์ความคิดเห็นในกลุ่ม การสะท้อนนี้ช่วยให้นักเรียนได้ประเมินสิ่งที่ได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้

การให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ข้อเสนอแนะแบบชัดเจนและสร้างสรรค์ผ่านการสนทนาในกลุ่มและการพูดคุยแบบส่วนตัว การให้ Feedback จะต้องเป็นการสื่อสารที่เปิดกว้าง ช่วยให้นักเรียนรู้ว่าตนเองมีจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาอย่างไร การทบทวนนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์

ในขั้นตอนนี้ครูจะออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์จริงหรืองานโปรเจกต์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เพื่อให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับในการแก้ไขปัญหาหรือ

ทำงานร่วมกับผู้อื่น การประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทที่หลากหลายนี้จะช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์จริงได้

ขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้จะการใช้การประเมินแบบองค์รวมซึ่งครอบคลุมทั้งผลการเรียน ความก้าวหน้า และการพัฒนาทักษะของนักเรียน ครูจะต้องใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การทำโครงการ การสัมภาษณ์ และการใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ครูสามารถวัดผลการเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำและสามารถนำข้อมูลการประเมินมาปรับปรุงการสอนในอนาคต

4 สื่อและแหล่งเรียนรู้

การเลือกและการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนาความสามารถการรู้เรื่องการอ่านตามมาตรฐาน PISA ดังนั้น สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เลือกใช้ในคู่มืออบรมนี้มีความหลากหลายและสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วน

1. สื่อการเรียนรู้

หนังสือเรียนและบทความ: ใช้หนังสือเรียนที่เน้นการพัฒนาทักษะการอ่าน เช่น หนังสือที่มีเนื้อหาเชิงลึกและการวิเคราะห์ที่ท้าทาย รวมถึงบทความจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น วารสารวิชาการ และบทความจากสื่อมวลชนที่สะท้อนเหตุการณ์ปัจจุบัน หนังสือและบทความเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างทักษะการอ่านที่ครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์ การตีความ และการสะท้อน

สื่อดิจิทัล: ใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ เช่น เว็บไซต์การศึกษา วิดีโอการสอน และบทเรียนออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการอ่าน สื่อดิจิทัลนี้สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายและเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและทันสมัย

สื่อภาพและกราฟิก: การใช้ภาพประกอบ แผนภูมิ กราฟ และแผนที่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการอ่าน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น สื่อภาพและกราฟิกช่วยให้การสื่อสารข้อมูลมีความชัดเจนและเข้าถึงได้มากขึ้น

2. แหล่งเรียนรู้

ห้องสมุดและศูนย์การศึกษา: ห้องสมุดโรงเรียนและศูนย์การศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการค้นคว้าและการศึกษาต่อเนื่อง นักเรียนสามารถใช้ห้องสมุดในการค้นหาหนังสือ บทความ และทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้

ฐานข้อมูลออนไลน์: ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้ข้อมูลเชิงลึก เช่น ฐานข้อมูลวารสารวิชาการ และคลังข้อมูลดิจิทัล ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์สำหรับการค้นคว้าและการศึกษา

แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์: เช่น Moodle, Google Classroom หรือ Edmodo ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูสามารถจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแชร์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกันระหว่างนักเรียน

โปรแกรมและแอปพลิเคชันการศึกษา: ใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการวิเคราะห์ เช่น โปรแกรมอ่านและเขียนแบบดิจิทัล และแอปพลิเคชันที่มีฟังก์ชันการวิเคราะห์ข้อความ ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้มีความหลากหลายและสนุกสนาน

3. วิธีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การเลือกสื่อที่เหมาะสม: ครูจะต้องเลือกสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของนักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ได้

การผสมผสานสื่อ: การใช้สื่อหลายรูปแบบในการสอนช่วยให้การเรียนรู้มีความหลากหลายและน่าสนใจ การผสมผสานสื่อ เช่น การใช้หนังสือเรียนร่วมกับสื่อดิจิทัลและการอภิปรายกลุ่ม จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครบถ้วน

การประเมินความเหมาะสมของสื่อ: ครูจะต้องประเมินและตรวจสอบความเหมาะสมของสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ เพื่อให้มั่นใจว่าสื่อที่เลือกใช้มีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของการเรียนการสอนได้อย่างดี) การวัดและประเมินผล

การประเมินแบบองค์รวม: แนะนำการประเมินที่ครอบคลุมทั้งผลการเรียน ความก้าวหน้า และพัฒนาการของนักเรียน เช่น การประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์และการสะท้อนผ่านโครงการ การใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความเข้าใจในเนื้อหา และการประเมินทักษะการสื่อสารในการอภิปราย

การปรับการประเมินตามบริบท: ให้คำแนะนำในการปรับวิธีการประเมินตามความเหมาะสมของแต่ละบริบทการเรียนรู้ เช่น การใช้เกณฑ์การประเมินที่หลากหลายเพื่อให้ครูสามารถวัดผลการเรียนรู้ได้ตรงตามความเป็นจริงมากขึ้น

6 เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ

การนำรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาความสามารถการรู้เรื่องการอ่านตามมาตรฐาน PISA ไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยเงื่อนไขและปัจจัยหลายประการที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอน เงื่อนไขเหล่านี้ประกอบด้วยความพร้อมของครู การสนับสนุนจากโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละปัจจัยมีรายละเอียดดังนี้:

1. ความพร้อมและความมุ่งมั่นของครู

การฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง: ครูต้องได้รับการฝึกอบรมที่เพียงพอเกี่ยวกับแนวคิดและวิธีการสอนที่ใช้ในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงเทคนิคการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง การอบรมครูอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการใช้สื่อและเครื่องมือการสอนใหม่ ๆ และสามารถปรับปรุงการสอนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและนักเรียน: ความสำเร็จของรูปแบบการสอนขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของครูในการพัฒนาทักษะของนักเรียน ครูต้องมีความตั้งใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณและพัฒนาทักษะการรู้เรื่องการอ่าน ครูที่มีความมุ่งมั่นจะสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนเรียนรู้และเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ

2. การสนับสนุนจากโรงเรียนและผู้บริหาร

การจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม: โรงเรียนต้องจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการสอน เช่น สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย อุปกรณ์เทคโนโลยี และห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบโต้ตอบ การมีทรัพยากรที่เพียงพอจะช่วยให้ครูสามารถนำรูปแบบการสอนไปใช้ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

การสนับสนุนด้านวิชาการและการประเมินผล: ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนครูในการพัฒนาและประเมินผลการสอน โดยจัดการประชุมวิชาการ การสอนแบบแลกเปลี่ยนความรู้ และการติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การสนับสนุนเชิงวิชาการจะช่วยให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้: โรงเรียนต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบโต้ตอบ การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการทดลองและการคิดเชิงสร้างสรรค์

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

การสื่อสารและความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง: การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ครูควรสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้ ความก้าวหน้า และวิธีการสนับสนุนการเรียนรู้ที่บ้าน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ที่โรงเรียนและทำให้นักเรียนรู้สึกได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

การสนับสนุนจากชุมชน: ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ การสนับสนุนทรัพยากรเพิ่มเติม หรือการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายในโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนจะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน

4. การติดตามและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการสอน: การติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนและการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน การใช้ข้อมูลการประเมินผลในการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา จะช่วยให้รูปแบบการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การเปิดรับความคิดเห็น: ครูควรเปิดรับความคิดเห็นจากนักเรียน ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับวิธีการสอนและผลลัพธ์ที่ได้รับ การรับฟังและปรับปรุงตามความคิดเห็นจะช่วยให้ครู

สามารถปรับเปลี่ยนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

สรุป

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ที่ได้นำเสนอในคู่มือฉบับนี้ เป็นการบูรณาการแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เข้ากับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยมีเป้าหมายหลักคือการยกระดับทักษะการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) รูปแบบนี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การตีความ และการสะท้อนความคิด ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง แต่ยังส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาจริงในชีวิตประจำวันได้

ในกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ผ่าน 6 ขั้นตอนที่เป็นระบบและครอบคลุม ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน การวางแผนการเรียนรู้ การดำเนินการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย การทบทวนและให้ข้อเสนอแนะ การประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทจริง และการประเมินผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทุกด้าน กระบวนการนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นในเนื้อหาที่เรียน แต่ยังพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21

การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยความพร้อมของครู การสนับสนุนจากโรงเรียนและผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและนักเรียน ผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรและวิชาการจากโรงเรียนอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนยังเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง

ด้วยการออกแบบที่ครอบคลุมและเน้นความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการรู้เรื่องการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในอนาคตและชีวิตจริง นับเป็นการสร้างนักเรียนที่มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

รายการอ้างอิง

- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. (2533). *วรรณกรรมอาเซียนเล่มที่ 2 ปี*. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- โกชัย สาริกบุตร. (2521). *อ่านชั้นใช้วิจารณ์ญาณ*. กรุงเทพมหานคร: สายรุ้งการพิมพ์.
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2549). *การพัฒนากระบวนการเสริมสมรรถภาพการชี้แนะของ นักวิชาการที่เลี้ยง โดยการใช้การเรียนรู้แบบเชิงรุกเน้นประสบการณ์ในการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2552). *มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย*. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3 (มกราคม-มีนาคม): 107-119.
- เถกิงพันธุ์ เถกิงอมร. (2528). *การอ่านตีความ*. นครศรีธรรมราช : โครงการตำราและเอกสารวิชาการ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- นภดล จันทร์เพ็ญ. (2553). *หลักการใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: เจเนซิส มีเดียคอม.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2532). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2552). *การใช้ภาษาไทยในวงราชการ*. กรุงเทพมหานคร: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2526). *การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ*. สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รวีวัตร์ สิริภูบาล. (2543). *การพัฒนาแบบจำลองฝึกระบบฝึกรวมครูเชิงทักษะปฏิบัติ*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิปจิตตฤกษ์ (แปล), (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ Open Worlds.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 12 ฉบับปรับปรุง. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มูนินิฮิสตอรี่-สฤขวงศ์.
- เพ็ญศรี รังสิยากุล. (2538). *การอ่านภาษาอังกฤษ 1*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2547). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน*. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทยหน่วยที่ 1 - 7. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สนิท ตั้งทวี. (2536). *อ่านไทย*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2528). *วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- สวลี ชนะपालพันธุ์. (2536). *การใช้วรรณกรรมที่ชนะการประกวดพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ลิตธา พิณีภูวตล และทิพย์สุนทร อนันต์บุตร. (2525). *หนังสือเรียน ท021 : การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุขุม เฉลยทรัพย์.(2531). *การส่งเสริมการอ่าน*. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุพรรณี วราทร (2545). *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542). *สู่เส้นทางวิชาชีพครู*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .
- เอมอร เนียมน้อย. (2551 :14). *พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธี SQ3R*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- Best, John W. (1986). *Research in Education. 3rd ed.* New jersey: Prentice-Hall Inc.
- Higgins, S. (2001). *Thinking Through Primary Teaching*. Cambridge: Chris Kington
- Mink, O.G., Owen, K.Q., and Mink, B.P. (1993). *Developing High-performance People: The Art of Coaching*. Reading, Massachusetts: Addison-Wesley.
- Diaz-Maggioli, G. (2000). *Teacher-Centered Professional Development*. The United States of America: Association for Supervision and Curriculum Development.Publishing.

ตัวอย่างรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....
โรงเรียน..... ระดับชั้น.....
แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... เรื่อง..... จำนวน.....คาบ
ผู้สอน..... ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....
สอนวัน ที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา.....

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด (Learning standards/ Indicators)

.....
.....

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning)

.....
.....

3. ความคิดรวบยอด (Concept)

.....
.....

4. สาระการเรียนรู้

ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

.....
.....

ด้านทักษะ (Process and Skill)

.....
.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

.....
.....

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Competencies of learners)

5.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร

5.2 ทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R 8C)

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)

.....

.....

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (Performance Tasks)

.....

.....

8. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Instruction)

ขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน

 ชั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ

 ชั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ

 ชั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน

ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้

ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์

ขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้

9. สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ (Media / Materials / Equipment / Learning Resources)

.....

.....

10. การวัดและประเมินผล (Assessment)

สิ่งที่วัด ตามจุดประสงค์ การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน

11. สะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้ (Reflect the results of the learning management)

11.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

11.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

11.3 แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สอน

...../...../.....

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู

ผู้รับการประเมิน.....
 ครั้งที่..... หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....
 กลุ่มสาระการเรียนรู้.....โรงเรียน.....ชั้น.....
 วันที่.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องแสดงความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา					
2	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน					
3	สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัด					
4	มีสมรรถนะสำคัญ					
5	มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6	การเขียนสาระสำคัญ					
7	สาระการเรียนรู้					
8	ภาระงานและชิ้นงาน					
9	สื่อและแหล่งเรียนรู้					
10	กิจกรรมการเรียนรู้					
11	การวัดและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะ

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

วัน...../...../.....

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู

ผู้รับการประเมิน.....
 ครั้งที่.....หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....
 กลุ่มสาระการเรียนรู้.....โรงเรียน.....ชั้น.....
 วันที่.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรมที่ตรงกับพฤติกรรมของครูที่แสดงออกในการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรมของครู				
		5	4	3	2	1
ด้านสาระการเรียนรู้						
	นำเสนอสาระการเรียนรู้ครบทุกชั้นตอน					
	นำเสนอสาระการเรียนรู้ถูกต้องและชัดเจน					
	นำเสนอสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
	นำการเสนอสาระการเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตร					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
	ระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน					
	จัดกิจกรรมการสอนตรงตามตัวชี้วัด					
	ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย					
	นำแนวคิด Active Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรม					
	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
	กิจกรรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน					
	ออกแบบภาระงานให้ผู้เรียนที่หลากหลาย					
ด้านการจัดการชั้นเรียน						
	ก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้งมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี					
	จัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม					
	ใช้เวลาดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนด					
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้						
	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองตัวชี้วัด					
	สื่อทันสมัยทำให้ผู้เรียนเข้าเรื่องที่สอน					
	สื่อมีความหลากหลาย					
	ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี					
	วัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
	ออกแบบเกณฑ์วัดและประเมินผลด้วยมิติคุณภาพ (Score rubric)					

ข้อที่	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรมของครู				
		5	4	3	2	1
	วัดและประเมินผลตรงตามตัวชี้วัด					
	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ลงชื่อ.....ผู้

ประเมิน

(.....)

วัน...../...../.....

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการรู้เรื่องการอ่าน โดยใช้แนวคิดการ
เรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเรียนรู้เรื่องการอ่าน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น มัธยมศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การบูรณาการและการตีความ จำนวน 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด (Learning standards/ Indicators)

มาตรฐาน ท 2.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่อ่านและฟังจากสื่อประเภทต่าง ๆ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ท 2.1 ม.4/1: วิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลจากบทความหรืองานวิจัยที่หลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจที่ครอบคลุม

ท 2.1 ม.4/2: ตีความและวิจารณ์ข้อความหรือข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ

ท 2.1 ม.5/1: สรุปและเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อมูลที่บูรณาการได้ในบริบทต่าง ๆ

ท 2.1 ม.6/1: ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และเสนอข้อสรุปที่มีหลักฐานสนับสนุนชัดเจน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning)

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนสามารถตีความข้อมูลและเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมได้
3. นักเรียนสามารถนำเสนอบทสรุปที่สอดคล้องและมีเหตุผลจากการบูรณาการข้อมูลที่ได้

3. ความคิดรวบยอด (Concept)

การบูรณาการและการตีความข้อมูลมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายแหล่ง วิเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นในเชิงวิจารณ์ และสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งและครอบคลุม โดยไม่ลืมที่จะเชื่อมโยงกับบริบทจริงเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สาระการเรียนรู้

ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

หลักการและแนวคิดของการบูรณาการและการตีความ:

นักเรียนควรเข้าใจหลักการและแนวคิดพื้นฐานในการบูรณาการข้อมูลจากหลายแหล่ง รวมถึงกระบวนการตีความข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น

ประเภทของข้อมูลและแหล่งข้อมูล:

นักเรียนควรรู้จักประเภทของข้อมูลที่แตกต่างกัน เช่น ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อมูลเชิงความคิดเห็น ข้อมูลเชิงวิจัย รวมถึงการระบุและประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล

เทคนิคการอ่านเพื่อวิเคราะห์และตีความ:

นักเรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการอ่านที่ช่วยในการวิเคราะห์และตีความ เช่น การอ่านอย่างใกล้ชิด (Close Reading) การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Analysis) และการสืบค้นข้อมูล (Research Skills)

ด้านทักษะ (Process and Skill)

ทักษะการวิเคราะห์และบูรณาการข้อมูล:

นักเรียนควรสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และบูรณาการข้อมูลเหล่านั้นเพื่อสร้างความเข้าใจที่ครอบคลุมและมีความหมาย

ทักษะการตีความข้อมูลในบริบทต่าง ๆ:

นักเรียนควรพัฒนาความสามารถในการตีความข้อมูลในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น บริบททางสังคม วัฒนธรรม และสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน

ทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ:

นักเรียนควรสามารถประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยสามารถตั้งคำถามและหาคำตอบที่มีเหตุผลรองรับ

ทักษะการสื่อสารและการนำเสนอ:

นักเรียนควรสามารถสรุปและนำเสนอผลการบูรณาการและตีความข้อมูลให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง:

นักเรียนควรมีความมุ่งมั่นในการศึกษาและพัฒนาทักษะการอ่าน การบูรณาการ และการตีความอย่างต่อเนื่อง

มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น:

นักเรียนควรสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

มีความคิดสร้างสรรค์และยืดหยุ่น:

นักเรียนควรมีความคิดสร้างสรรค์ในการบูรณาการและตีความข้อมูล รวมถึงมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวกับสถานการณ์และข้อมูลใหม่ ๆ

มีจริยธรรมและความซื่อสัตย์ทางวิชาการ:

นักเรียนควรมีความซื่อสัตย์ในการใช้และอ้างอิงข้อมูล รวมถึงเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Competencies of learners)

5.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5.2 ทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R 8C)

1. Reading (การอ่าน)
2. Critical Thinking and Problem Solving (การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการแก้ปัญหา)

3. Collaboration (การทำงานร่วมกัน)

4. Communication (การสื่อสาร)

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีวินัย
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (Performance Tasks)

1. โครงการวิเคราะห์และตีความข่าวสาร
2. การจัดการอภิปรายกลุ่ม
3. การเขียนบันทึกการอ่าน
4. การสร้างแผนที่ความคิด (Mind Map)

8. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Instruction)

ขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ (10 นาที)

1. ครูอธิบายถึงความสำคัญของการบูรณาการและการตีความในการอ่าน โดยเน้นถึงวิธีการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น

2. นักเรียนตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ส่วนตัว เช่น การปรับปรุงทักษะการวิเคราะห์และการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย

ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้ (10 นาที)

1. ครูแจกใบงานที่ประกอบด้วยข้อความจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น บทความข่าว รายงานวิจัย บทสัมภาษณ์ และกราฟข้อมูล

2. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย 3-4 คน และวางแผนร่วมกันว่าจะใช้วิธีการใดในการวิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุปที่สอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การบูรณาการและการตีความ (60 นาที)

ขั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (20 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลในใบงานที่ได้รับและเริ่มต้นการวิเคราะห์ โดยพิจารณาว่าข้อมูลใดบ้างที่สามารถเชื่อมโยงกันได้ และข้อมูลใดที่จำเป็นต้องตีความเพิ่มเติม

2. นักเรียนใช้เทคนิคการอ่านอย่างใกล้ชิด (close reading) เพื่อดึงสาระสำคัญจากแต่ละแหล่งข้อมูล

ขั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและการตีความ (30 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายวิธีการบูรณาการข้อมูลที่ได้ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry-based learning) เพื่อกระตุ้นการตั้งคำถามและหาคำตอบที่สอดคล้องกับข้อมูล

2. นักเรียนใช้การวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อตีความข้อมูล โดยพิจารณาถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ขั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน (10 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบันทึกสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการบูรณาการและการตีความ โดยเน้นถึงข้อค้นพบและข้อสรุปที่สำคัญ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอบทสรุปต่อชั้นเรียนและร่วมกันประเมินผลการนำเสนอของเพื่อน ๆ

ขั้นตอนที่ 4: ทบทวนและให้ข้อเสนอแนะ (20 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยครูให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับปรุงวิธีการบูรณาการและการตีความในอนาคต
2. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะระหว่างกลุ่ม เพื่อเรียนรู้จากเพื่อน ๆ และปรับปรุงวิธีการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้ (10 นาที)

1. ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่มออกแบบกิจกรรมหรืองานโปรเจกต์ที่เชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้บูรณาการและตีความไปแล้ว โดยให้นำเสนอแนวคิดในการใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง
2. นักเรียนคิดและเสนอแนวทางการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือในการศึกษาเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้ (10 นาที)

1. นักเรียนทำแบบทดสอบสั้น ๆ เพื่อประเมินความเข้าใจในกระบวนการบูรณาการและการตีความ รวมถึงการประเมินตนเองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกลุ่ม
2. ครูสรุปผลการเรียนรู้และให้เกรดตามความสามารถในการบูรณาการและการตีความที่แสดงออกมาในระหว่างการเรียนการสอน

9. สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ (Media / Materials / Equipment / Learning Resources)

1. สื่อการเรียนการสอน

หนังสือและวรรณกรรม: หนังสือเรียน วรรณกรรม บทความ และนิตยสารที่มีเนื้อหาหลากหลาย เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการตีความ

สื่อมัลติมีเดีย: วิดีโอ, พอดแคสต์, และสื่อการสอนออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่นักเรียนกำลังศึกษา

2. วัสดุการเรียนรู้

บันทึกการอ่าน: สมุดบันทึกหรือไดอารี่ที่นักเรียนใช้จดบันทึกความคิดเห็น การตีความ และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

แผนภาพหรือโปสเตอร์: แผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูล หรือโปสเตอร์ที่สรุปเนื้อหาที่อ่านเพื่อช่วยในการตีความ

3. อุปกรณ์การเรียนรู้

อุปกรณ์เทคโนโลยี: คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟนที่สามารถใช้ในการค้นคว้าข้อมูล และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

อุปกรณ์การนำเสนอ: เครื่องโปรเจกเตอร์ หรืออุปกรณ์สำหรับการนำเสนอเพื่อแสดงผล การศึกษาและการตีความข้อมูล

4. แหล่งเรียนรู้ภายนอก

ห้องสมุด: ห้องสมุดโรงเรียนหรือห้องสมุดสาธารณะที่มีหนังสือและสื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

กิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน: กิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชน เช่น การอภิปรายสาธารณะ การเสวนา หรือการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักเรียนสนใจ

10. การวัดและประเมินผล (Assessment)

สิ่งที่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การประเมินจากชิ้นงาน (Portfolio Assessment) การประเมินจากการทำงานกลุ่ม	ตารางการประเมิน (Rubric) ที่กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ และการบูรณาการข้อมูล	ไม่ต่ำกว่า 70%
2. นักเรียนสามารถตีความข้อมูลและเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมได้	การสอบปากเปล่า (Oral Examination) โดยให้ผู้เรียนอธิบายการตีความข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม	แบบสอบถามหรือแบบประเมินการตีความที่กำหนดคำถามเกี่ยวกับการตีความข้อมูลและการเชื่อมโยงกับบริบทที่กำหนด	ร้อยละ 80
3. นักเรียนสามารถนำเสนอบทสรุปที่สอดคล้องและมีเหตุผลจากการบูรณาการข้อมูลที่ได้	การนำเสนอผลงานกลุ่มหรือการนำเสนอส่วนบุคคล (Presentation)	ตารางการประเมิน (Rubric) สำหรับการนำเสนอที่ประเมินความชัดเจนของบทสรุป การเชื่อมโยงข้อมูล และการตอบคำถามของผู้ฟัง	ไม่ต่ำกว่า 70%

11. สะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้ (Reflect the results of the learning management)

11.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

11.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

11.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สอน

...../...../.....

ภาคผนวก ข
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ที่ จว. ๐๐๔๖/๒๕๖๗

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง: การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

TITLE: DEVELOPING A LEARNING MANAGEMENT MODEL FOR THAI TEACHERS TO ENHANCE THEIR ABILITIES READING LITERACY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO THE INTERNATIONAL STUDENT ASSESSMENT PROGRAM (PISA) USING THE ACTIVE LEARNING WITH THE COACHING PROCESS AND MENTORING

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

นายคชา ปราณีตพลกรัง

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ มติที่ ๖๔๒/๒๕๖๖ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในคน โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรองผลการพิจารณาการทำวิจัยในคนฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๓๑ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ออกให้ ณ วันที่ ๑๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ลงนาม

(พระมหามหาวชิราลงกรณ บวรวิสุทธิวงษา, ผ.ศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เลขที่ MBUIISC.BHRE2-04

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มอบวุฒิบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายคชา ปรานีตผลกรัง

ได้ผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หลักสูตรการฝึกอบรม ๑ วัน

เรื่อง หลักจริยธรรมพื้นฐาน และการทบทวนพิจารณาโครงการวิจัยด้านสังคมศาสตร์
สำหรับอาจารย์ นักวิจัยทั่วไป และนักศึกษา

ประกอบด้วย ๙ ประเด็นความรู้

- ประเด็นความรู้ที่ ๑ วิวัฒนาการของจริยธรรมการวิจัย (History of Research Ethics)
- ประเด็นความรู้ที่ ๒ หลักจริยธรรมการวิจัยพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Principles of Research Ethics, Laws, and Regulations)
- ประเด็นความรู้ที่ ๓ กระบวนการขอความยินยอม (Informed Consent Process)
- ประเด็นความรู้ที่ ๔ การวิจัยในกลุ่มอ่อนแอ/เปราะบาง (Research among Vulnerable Population)
- ประเด็นความรู้ที่ ๕ การรักษาความลับ (Confidentiality)
- ประเด็นความรู้ที่ ๖ การประเมินคุณประโยชน์และความเสี่ยง (Risk and Benefit Assessment)
- ประเด็นความรู้ที่ ๗ จริยธรรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Ethical Consideration in Social Studies)
- ประเด็นความรู้ที่ ๘ หน้าที่ความรับผิดชอบของนักวิจัยทั้งก่อนและหลังได้รับการรับรองให้ทำงานวิจัย (Responsibility of Investigators including Pre and Post Review Process)
- ประเด็นความรู้ที่ ๙ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

วุฒิบัตรนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗

ของจมีความสุขความเจริญไพบุลย์ในพระพุทธศาสนาเป็นนิตย์ เทอญ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(Signature)

(พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(Signature)

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(Signature)

(ศ.เกียรติคุณ ดร.พญ.จันทรา กาบวัง เหล่าถาวร)

ประธานมูลนิธิ SIDCER-FERCAP

เลขที่ MBUIISC.BHRE2-113

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มอบวุฒิบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

ดร.ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล

ได้ผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หลักสูตรการฝึกอบรม ๑ วัน

เรื่อง หลักจริยธรรมพื้นฐาน และการทบทวนพิจารณาโครงการวิจัยด้านสังคมศาสตร์

สำหรับอาจารย์ นักวิจัยทั่วไป และนักศึกษา

ประกอบด้วย ๙ ประเด็นความรู้

- ประเด็นความรู้ที่ ๑ วิวัฒนาการของจริยธรรมการวิจัย (History of Research Ethics)
- ประเด็นความรู้ที่ ๒ หลักจริยธรรมการวิจัยพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Principles of Research Ethics, Laws, and Regulations)
- ประเด็นความรู้ที่ ๓ กระบวนการขอความยินยอม (Informed Consent Process)
- ประเด็นความรู้ที่ ๔ การวิจัยในกลุ่มอ่อนแอ/เปราะบาง (Research among Vulnerable Population)
- ประเด็นความรู้ที่ ๕ การรักษาความลับ (Confidentiality)
- ประเด็นความรู้ที่ ๖ การประเมินคุณประโยชน์และความเสี่ยง (Risk and Benefit Assessment)
- ประเด็นความรู้ที่ ๗ จริยธรรมการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Ethical Consideration in Social Studies)
- ประเด็นความรู้ที่ ๘ หน้าที่ความรับผิดชอบของนักวิจัยทั้งก่อนและหลังได้รับการรับรองให้ทำงานวิจัย (Responsibility of Investigators including Pre and Post Review Process)
- ประเด็นความรู้ที่ ๙ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

วุฒิบัตรนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗

ของจมีความสุขความเจริญไพบุลย์ในพระพุทธศาสนาเป็นนิตย์ เทอญ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(Signature)

(พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(Signature)

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(Signature)

(ศ.เกียรติคุณ ดร.พญ.จันทรา กาบวัง เหล่าถาวร)

ประธานมูลนิธิ SIDCER-FERCAP

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
มอบวุฒิบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายบัญชา ธรรมบุตร

ได้ผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
หลักสูตรการฝึกอบรม ๑ วัน
เรื่อง หลักจริยธรรมพื้นฐาน และการทบทวนพิจารณาโครงการวิจัยด้านสังคมศาสตร์
สำหรับอาจารย์ นักวิจัยทั่วไป และนักศึกษา
ประกอบด้วย ๙ ประเด็นความรู้

ประเด็นความรู้ที่ ๑ วิวัฒนาการของจริยธรรมการวิจัย (History of Research Ethics)
ประเด็นความรู้ที่ ๒ หลักจริยธรรมการวิจัยพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Principles of Research Ethics, Laws, and Regulations)
ประเด็นความรู้ที่ ๓ กระบวนการขอความยินยอม (Informed Consent Process)
ประเด็นความรู้ที่ ๔ การวิจัยในกลุ่มอ่อนแอ/เปราะบาง (Research among Vulnerable Population)
ประเด็นความรู้ที่ ๕ การรักษาความลับ (Confidentiality)
ประเด็นความรู้ที่ ๖ การประเมินคุณประโยชน์และความเสี่ยง (Risk and Benefit Assessment)
ประเด็นความรู้ที่ ๗ จริยธรรมการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Ethical Consideration in Social Studies)
ประเด็นความรู้ที่ ๘ หน้าที่ความรับผิดชอบของนักวิจัยทั้งก่อนและหลังได้รับการรับรองให้ทำงานวิจัย (Responsibility of Investigators including Pre and Post Review Process)
ประเด็นความรู้ที่ ๙ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
วุฒิบัตรนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗
ของจงมีความสุขความเจริญไพบุลย์ในพระพุทธศาสนาเป็นนิตย์ เทอญ
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(พระเทพวิชรเมธี, ผศ.ดร.)
อธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(พระครูสุธีจรรย์วัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(ศ.เกียรติคุณ ดร.พญ.จันทรา กาบวัง เหล่าถาวร)
ประธานมูลนิธิ SIDCER-FERCAP

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ซ
เผยแพร่ผลงานวิจัย TCI1

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น

๓๐ หมู่ ๑ ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๓-๐๐๐-๓๙๙๗

ที่ อว ๘๐๓๑.๑ /ว ๖๕

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความวารสารวิชาการธรรมทรรศน์

เรียน นายคชา ปราณีตพลกรัง

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง” เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร วิชาการธรรมทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น นั้น

ในการนี้ กองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการพิจารณา จากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review) จำนวน ๓ ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบันเรียบร้อยแล้ว และกองบรรณาธิการเห็นชอบรับบทความของท่านตีพิมพ์ในวารสารวิชาการธรรมทรรศน์ ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งวารสารเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พรหมกุล)
บรรณาธิการวารสารวิชาการธรรมทรรศน์

สำนักวิชาการวิทยาเขตขอนแก่น
วารสารวิชาการธรรมทรรศน์ (TCI 1)
โทรศัพท์ ๐๘๕-๗๕๒-๑๖๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๒๘-๓๓๙๙
<https://www.tci-thaijo.org/index.php/dhammathas>

ประวัติคณะผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ดร. บัญชา ธรรมบุตร
ที่อยู่	311/3 ม.2 บ้านท่าแพ ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
เบอร์โทรศัพท์:	098-3958-5559
Email:	bancha.tha@mbu.ac.th

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2566	(ศษ.ด.) (การบริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
พ.ศ. 2560	(ศษ.ม.) (การสอนภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2557	(ศน.บ.) (การสอนภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ

อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, บัญชา ธรรมบุตร, สุวิทย์ สารเงิน. (2566). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ED1028 วิเคราะห์วรรณกรรมไทยร่วมสมัยของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ RASEP Model ร่วมกับทักษะการคิดแก้ปัญหา. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (มีนาคม – เมษายน), หน้า 305-318. TC12.

บัญญัติ ธรรมบุตร. (2565). การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2565) หน้า 221-232. TC12.

อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, พระบวร ปวธมโม, บัญชา ธรรมบุตร, แมนมิตร อัจหาญ. (2565). การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน:แนวคิดเพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น, ปีที่9 (ฉบับที่1 มกราคม-มีนาคม 2565), หน้า24- 36.TC12.

บัญญัติ ธรรมบุตร, รัชนิบูรณ์ เนตรภักดี, อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล, บัญชา เกียรติจรุงพันธ์. (2567). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาไทยระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างคตินิยมสำหรับนักเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นอีสานร่วมกับกระบวนการโค้ช โรงเรียนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น. วารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม), หน้า 197-207. TC12.

อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, บัญชา ธรรมบุตร, ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล. (2567). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาไทยระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างคตินิยมสำหรับนักเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นอีสานร่วมกับกระบวนการโค้ช โรงเรียนในสังกัดศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน), หน้า 1-20. TC12.

ประวัติคณะผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล ผศ.ดร. ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล
 ที่อยู่ 311/3 ม.2 บ้านท่าแพ ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
 เบอร์โทรศัพท์: 098-3958-5559
 Email: bancha.tha@mbu.ac.th

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2560	(ปร.ดร.) (หลักสูตรและการสอน)	มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2555	(ศษ.ม.) (หลักสูตรและการสอน)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2557	(ศน.บ.) ภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1)	มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานทางวิชาการ

- ชลธิชา หอมพุ่ม ,สมพร ร่วมสุข,ณัฐกิตติ์ นาทา, สมพร ร่วมสุข, รจนา คำนิ้งผล, วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ และไพรินทร์ พึ่งพงษ์.(2559).“การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.”วารสาร Veridian E-Journal. ปีที่ 9, ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน -ธันวาคม). (TCI กลุ่ม 1)
- มีชัย เอี่ยมจินดา บุขบา บัวสมบุรณ์ และณัฐกิตติ์ นาทา. (2560). “การวิจัยและประเมินโครงการสืบสานภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal,Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. ปีที่ 10, ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน-ธันวาคม 2560). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. (TCI กลุ่ม 1)
- พินดา วราสุนันท์, บุขบา บัวสมบุรณ์, สรัญญา จันทร์ชูสกุล, และณัฐกิตติ์ นาทา. (2560). “ผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้ในการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑล”.วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.,18(1). 70-82.(TCI กลุ่ม 1).
- บุขบา บัวสมบุรณ์ บำรุง ชำนาญเรือ, มีชัย เอี่ยมจินดา, กรภัทสรสรณ์ อินทรบำรุงและณัฐกิตติ์ นาทา. (2560). “Evaluation of the Curriculum for the Master of Educaton in Teaching Thai Language program (Revised Version of 2014) the Faculty of Education at Silpakorn University”.วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับ International.